عملکرد
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

سال سوم دوره دهم

بسم الله

کاری از روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی خراسان رضوی

۱۴۰۴

ریاست اتاق: محمدرضا توکلی زاده

دبیرکل اتاق: علی کبیر

مدیر روابط عمومی: فاطمه آستانی

دبیر محتوایی: زهرا صفدری

دبیر هنری: فرزانه فلاطونی

عکس: محسن اسماعیل زاده

همکاران: راضیه آزادوار- مریم سلطانی -مژده رنگیان- نیما رهنما

گزارش‌های آماری: دفترپایش طرح و برنامه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

آدرس: مشهد مقدس، خیابان امام خمینی، جنب باغ ملی، ساختمان اتاق خراسان رضوی

کد پستی: ۹۱۳۷۷۳۴۱۹۵

تلفن تماس: ۰۵۱-۳۲۲۱۶۰۰۰ / ۰۵۱-۳۲۲۵۲۰۹۱

پیام کوتاه: ۳۰۰۰۱۸۲۵۵۵

ساختمان مرکز آموزش: حاشیه بلوار وکیل آباد، حدفاصل هنرستان و سامانیه (بین وکیل آباد ۱۸ و ۱۶)، پلاک ۲۹۸

تلفن تماس: ۰۵۱-۳۸۸۴۲۹۳۱

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی خراسان رضوی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، با پیشینه‌ای بیش از یکصد سال، از ریشه‌دارترین نهادهای تشکلی و مهم‌ترین مراجع نمایندگی بخش خصوصی در استان به شمار می‌رود. این نهاد با گردهم‌آوردن فعالان حوزه‌های بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی و ایجاد بستری برای گفت‌وگو و همکاری میان تشکل‌های اقتصادی، نقشی مؤثر در تقویت همگرایی و انسجام بخش خصوصی ایفا می‌کند. اتاق خراسان رضوی همچنین به‌عنوان حلقه پیوند میان فعالان اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی، در انعکاس دیدگاه‌ها و مطالبات بخش خصوصی، بهبود محیط کسب‌وکار، گسترش تعاملات تجاری و بین‌المللی، معرفی ظرفیت‌های اقتصادی استان و کمک به شکل‌گیری مسیرهای توسعه پایدار و متوازن اقتصاد خراسان رضوی نقش‌آفرین است. اثر حاضر، مروری بر عملکرد یکساله این نهاد تشکلی دارد.

ریاست اتاق ۶
اعضای هیات نمایندگان ۱۴
حوزه دبیرکل اتاق ۴۴
واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق ۵۶
امور کمیسیون‌ها، مجامع و شوراها ۷۲
یکشنبه های اقتصادی ۱۲۲
مرکز آموزش ۱۳۰
مرکز مطالعات و بررسی های اقتصادی ۱۴۶
امور بین‌الملل ۱۷۰
شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی ۱۸۶
امور تشکل ها ۲۱۲
دفتر پایش طرح و برنامه ۲۲۰
واحد روابط عمومی ۲۳۰
واحدهای پشتیبانی ۲۴۴
مرکز داوری ۲۵۸
گزارش آماری و روایت تصویری ۲۶۰

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس اتاق خراسان رضوی در تشریح عملکرد پارلمان بخش خصوصی استان در سال ۱۴۰۴ تاکید کرد:

هم‌افزایی دولت و بخش خصوصی، مسیر گره‌گشایی از مسائل اقتصادی استان را هموار کرد

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، «۱۴۰۴» را سال به ثمر نشستن بخش مهمی از برنامه‌ها و پیگیری‌های راهبردی این نهاد تشکلی می‌داند و می‌گوید: تداوم برنامه‌ریزی، مشارکت موثر فعالان اقتصادی و شکل‌گیری تعاملی سازنده میان اتاق و مجموعه مدیریت استان، زمینه را برای پیگیری اثربخش‌تر مطالبات بخش خصوصی و گره‌گشایی برای بخشی از مسائل اقتصادی خراسان رضوی فراهم کرد.

«محمدرضا توکلی‌زاده» در تشریح عملکرد اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، بیان می‌کند: ارزیابی عملکرد یک نهاد اقتصادی را نمی‌توان صرفاً به مجموعه‌ای از اقدامات مقطعی یا برنامه‌ها و پیگیری‌های یک‌ساله محدود کرد. بسیاری از نتایجی که در سال گذشته نمایان شد، حاصل برنامه‌ریزی‌ها، گفت‌وگوها و پیگیری‌هایی بود که از آغاز دوره دهم هیات نمایندگان، به‌ویژه در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳، پایه‌گذاری شده بود.

وی می‌افزاید: از این منظر، سال ۱۴۰۴ را می‌توان مقطعی مهم در مسیر تثبیت رویکردهای راهبردی اتاق و ظهور نتایج ملموس آن‌ها دانست؛ سالی که در آن، بخش قابل‌توجهی از ظرفیت‌های ایجادشده در حوزه تعاملات نهادی، مشارکت اعضا، فعالیت کمیسیون‌ها، آموزش، پژوهش و مطالبه‌گری اقتصادی، به مرحله اثرگذاری رسید.

توکلی‌زاده با تاکید بر اینکه دستاوردهای پایدار اقتصادی در سایه نگاه بلندمدت حاصل می‌شود، خاطرنشان می‌کند: از ابتدای این دوره تلاش کردیم از تصمیم‌های مقطعی و اقدامات کم‌اثر فاصله بگیریم و برنامه‌ها را بر مبنای استمرار، انسجام و قابلیت ارزیابی طراحی کنیم. تجربه سال ۱۴۰۴ نشان داد هرگاه فعالیت‌های اتاق بر پایه برنامه‌ریزی مستمر، بهره‌گیری از خرد جمعی و پیگیری منسجم شکل بگیرد، امکان دستیابی به نتایج پایدارتر نیز افزایش می‌یابد.

تعامل سازنده با استانداری؛ پشتوانه پیگیری مطالبات بخش خصوصی

رئیس اتاق خراسان رضوی، تعامل نزدیک و موثر میان پارلمان بخش خصوصی و استانداری را از مهم‌ترین عوامل پیشبرد برنامه‌ها و پیگیری مسائل اقتصادی استان در سال ۱۴۰۴ برمی‌شمارد و عنوان می‌کند: **در سال گذشته، سطح همکاری و هماهنگی میان اتاق بازرگانی و مجموعه مدیریت ارشد استان ارتقا یافت و همین همراهی، بستر مناسبی برای طرح دقیق‌تر مسائل، تسریع در فرآیند رسیدگی به مطالبات و دستیابی به راهکارهای اجرایی‌تر فراهم کرد.**

وی می‌افزاید: هنگامی که بخش خصوصی و دولت، با حفظ جایگاه و مسئولیت‌های خود، بر سر مسائل اصلی اقتصاد استان به درک مشترک می‌رسند، بسیاری از موانعی که ممکن است در سازوکارهای اداری و اجرایی، پیچیده و فرسایشی شود، با سرعت و اثربخشی بیشتری قابل پیگیری خواهد بود.

به گفته توکلی‌زاده، همراهی استانداری خراسان رضوی با بخش خصوصی، تنها به برگزاری جلسات یا تبادل نظر محدود نماند، بلکه در موارد مختلف به تسهیل فرآیندهای اجرایی و گشایش بخشی از مسائل بنگاه‌های اقتصادی انجامید.

وی تصریح می‌کند: **این تعامل به معنای نادیده گرفتن دشواری‌ها یا تفاوت دیدگاه‌ها نیست؛ بلکه نشان‌دهنده بلوغ گفت‌وگو میان دولت و بخش خصوصی است. در یک تعامل سازنده، مسائل به‌صورت شفاف مطرح می‌شود، مسئولیت‌ها مشخص است و هر دو طرف برای دستیابی به راه‌حل‌های عملیاتی تلاش می‌کنند.**

رئیس اتاق خراسان رضوی این الگوی همکاری را تجربه‌ای قابل اعتنا می‌داند و می‌افزاید: تقویت گفت‌وگوی نظام‌مند میان بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی می‌تواند در سطح ملی نیز مورد توجه قرار بگیرد؛ زیرا بخش مهمی از بهبود محیط کسب‌وکار، نه صرفاً در گرو وضع قوانین جدید، بلکه وابسته به کیفیت تعامل، هماهنگی و اجرای صحیح تصمیمات موجود است.

مشارکت‌محوری؛ بنیان رویکرد اتاق در دوره دهم

توکلی‌زاده، توسعه مشارکت فعالان اقتصادی در فرآیندهای تصمیم‌سازی را یکی از محورهای اصلی فعالیت اتاق در دوره دهم هیات نمایندگان عنوان می‌کند و می‌گوید: **از آغاز این دوره، بر این باور بودیم که این نهاد تشکلی زمانی می‌تواند نماینده واقعی بخش خصوصی باشد که اعضا، تشکل‌ها، کمیسیون‌های تخصصی و فعالان اقتصادی، حضوری موثر و مستمر در شکل‌گیری دیدگاه‌ها و برنامه‌های آن داشته باشند.**

وی ادامه می‌دهد: بر همین اساس، تلاش شد زمینه حضور گسترده‌تر فعالان اقتصادی در کمیسیون‌های تخصصی، نشست‌های کارشناسی و برنامه‌های اتاق فراهم شود. هدف آن بود که مسائل اقتصادی از متن فعالیت‌های واقعی بنگاه‌ها استخراج شود و تصمیم‌سازی‌ها نیز مبتنی بر تجربه، تخصص و نیازهای عینی بخش خصوصی شکل بگیرد.

رئیس اتاق خراسان رضوی، برگزاری و استمرار جلسات **«یکشنبه‌های اقتصادی»** را یکی از جلوه‌های این رویکرد می‌داند و می‌افزاید: این نشست‌ها بستری برای گفت‌وگوی مستقیم میان فعالان اقتصادی، مدیران اجرایی و تصمیم‌گیران استان فراهم کرد. در این چهارچوب، مسائل هر حوزه با حضور ذی‌نفعان و متولیان مربوطه بررسی شد و تلاش کردیم تا گفت‌وگوها از سطح طرح مشکلات فراتر بروند و به ارائه راهکار، تعیین مسئولیت و پیگیری نتایج منتهی شوند.

وی در ادامه، نقش موثر دبیرخانه اتاق را در ثمربخشی این نشست‌ها یادآور می‌شود و می‌گوید: **تجربه‌ای که در سال ۱۴۰۴ آغاز شد، اگر توانست در فاصله‌ای کوتاه به نتایج ملموس و اثرگذار دست یابد، حاصل اتخاذ رویکردی حرفه‌ای در طراحی جلسات، تنظیم دستورکارها، ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌های مسئول و پیگیری مستمر مصوبات بود.**

وی یادآور می‌شود: **ارزش این نشست‌ها تنها در تعداد جلسات یا تنوع موضوعات آن‌ها نیست، بلکه در ایجاد سازوکاری مستمر برای گفت‌وگو، هم‌فکری و مطالبه‌گری هدفمند است. استمرار چنین فرآیندی می‌تواند فاصله میان بخش خصوصی و نظام تصمیم‌گیری را کاهش دهد و به واقع‌بینانه‌تر شدن سیاست‌ها و تصمیمات اقتصادی کمک کند.**

توکلی‌زاده دستاوردهای حاصل‌شده در این حوزه را نتیجه یک تلاش جمعی می‌داند و می‌گوید: دبیرخانه اتاق، کمیسیون‌های تخصصی، تشکل‌های اقتصادی، اعضای هیات نمایندگان و بدنه کارشناسی اتاق، هر یک در این مسیر نقش‌آفرینی کردند. آنچه در سال ۱۴۰۴ حاصل شد، محصول مشارکت گسترده و هم‌افزایی مجموعه‌ای از ظرفیت‌ها بود و نمی‌توان آن را به یک فرد یا بخش محدود کرد.

وی می‌افزاید: این سرمایه اجتماعی و تشکلی، یکی از مهم‌ترین دارایی‌های اتاق خراسان رضوی است. هر اندازه **اعتماد، همکاری و هم‌گرایی میان ارکان بخش خصوصی** افزایش یابد، قدرت چانه‌زنی و اثربخشی اتاق در دفاع از منافع مشروع فعالان اقتصادی نیز تقویت خواهد شد.

تقویت پیوند اتاق با تشکل‌های اقتصادی

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، تعامل با تشکل‌های اقتصادی را یکی دیگر از محورهای مهم عملکرد این نهاد در سال ۱۴۰۴ برمی‌شمارد و اظهار می‌کند: تشکل‌ها، نزدیک‌ترین نهادها به مسائل تخصصی بنگاه‌ها و فعالان هر حوزه هستند و بدون بهره‌گیری از ظرفیت آن‌ها، امکان دستیابی به تصویری دقیق و جامع از مسائل اقتصاد استان وجود ندارد.

وی می‌افزاید: در دوره دهم تلاش کردیم همه بخش‌های اقتصادی، فارغ از اندازه بنگاه، حوزه فعالیت یا میزان برخورداری از امکانات، به یک اندازه مورد توجه قرار بگیرند. رویکرد اتاق این بود که ظرفیت‌ها و امکانات موجود، در خدمت حل مسائل عمومی بخش خصوصی و تقویت نهادهای تشکلی باشند.

توکلی‌زاده خاطرنشان می‌کند: **افزایش سطح ارتباط و همکاری با تشکل‌ها، موجب شد مطالبات تخصصی با دقت بیشتری شناسایی و به ساختارهای تصمیم‌گیر منتقل شوند. در عین حال، تشکل‌ها نیز بیش از گذشته در فرآیندهای مشورتی و برنامه‌های اتاق نقش‌آفرینی کردند.**

وی تاکید می‌کند: تقویت اعتماد متقابل میان اتاق و تشکل‌ها، یک دستاورد ارزشمند و زمینه‌ساز انسجام بیشتر بخش خصوصی است. اقتصاد استان برای عبور از چالش‌های پیچیده، به صدایی منسجم، کارشناسی و مسئولانه نیاز دارد و تشکل‌های اقتصادی در شکل‌گیری این صدا نقشی اساسی دارند.

آموزش؛ سرمایه‌گذاری برای ارتقای توان رقابتی بنگاه‌ها

توکلی‌زاده در ادامه، توسعه فعالیت‌های آموزشی را از دیگر محورهای عملکرد اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ عنوان می‌کند و می‌گوید: تغییرات سریع در محیط کسب‌وکار، قوانین، فناوری‌ها، شیوه‌های تجارت و مناسبات اقتصادی، ضرورت آموزش مستمر فعالان اقتصادی و مدیران بنگاه‌ها را دوچندان کرده است. وی اظهار می‌کند: فعالیت‌های آموزشی اتاق در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ توسعه یافت و تلاش شد برنامه‌ها بیش از گذشته با نیازهای واقعی فعالان اقتصادی و تحولات محیط کسب‌وکار هم‌راستا شود.

رئیس اتاق خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: آموزش در نگاه ما یک فعالیت جانبی یا صرفاً آماری نیست، بلکه بخشی از فرآیند توانمندسازی بخش خصوصی است. بنگاهی که از دانش روز، نیروی انسانی توانمند و مدیران آشنا با قواعد جدید اقتصاد برخوردار نباشد، در فضای پیچیده و رقابتی امروز با دشواری‌های جدی مواجه خواهد شد.

وی می‌افزاید: **با تدابیر اتخاذشده، امید می‌رود مرکز آموزش اتاق در آینده به مرجعی تخصصی و قابل اتکا برای فعالان اقتصادی استان تبدیل شود؛ مرکزی که بتواند علاوه بر پاسخ‌گویی به نیازهای جاری، در تربیت مدیران توانمند، انتقال تجربه‌های موفق و ارتقای دانش حرفه‌ای بنگاه‌ها نیز نقش‌آفرینی کند.**

توکلی‌زاده تاکید می‌کند: توسعه پایدار اقتصادی، بدون سرمایه انسانی توانمند ممکن نیست. زیرساخت، سرمایه و بازار، زمانی به تولید ارزش منتهی می‌شوند که نیروی انسانی از دانش، مهارت و قدرت تصمیم‌گیری متناسب برخوردار باشد.

پژوهش و مطالعات اقتصادی؛ پشتوانه تصمیم‌سازی‌های کارشناسی

رئیس اتاق خراسان رضوی در بخش دیگری از سخنان خود، عملکرد مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق را مثبت ارزیابی و بیان می‌کند: یکی از نیازهای جدی اقتصاد استان، حرکت از تصمیم‌گیری‌های سلیقه‌ای و مبتنی بر برداشت‌های مقطعی به سمت تصمیم‌سازی‌های داده‌محور و کارشناسی است.

وی می‌افزاید: مرکز مطالعات اتاق در سال ۱۴۰۴ تلاش کرد با رصد تحولات اقتصادی، تحلیل مسائل استان و تدوین گزارش‌های تخصصی، پشتوانه علمی و کارشناسی لازم را برای طرح مطالبات و ارائه پیشنهادهای اجرایی فراهم کند.

توکلی‌زاده تصریح می‌کند: **بسیاری از دیدگاه‌ها، راهکارها و پیشنهادهایی که از سوی اتاق به مدیران اجرایی و نهادهای تصمیم‌گیر ارائه شد، بر مطالعات و بررسی‌های کارشناسی این مرکز استوار بود. این پشتوانه پژوهشی موجب شد مواضع اتاق از اعتبار و استحکام بیشتری برخوردار شود و مسائل بخش خصوصی با استدلال، شواهد و داده‌های روشن‌تری مطرح گردد.**

وی خاطرنشان می‌کند: اتاق بازرگانی تنها نباید منتقل‌کننده گلایه‌ها و مشکلات باشد؛ بلکه باید بتواند در کنار تبیین دقیق مسئله، راهکارهای عملیاتی و قابل دفاع نیز ارائه کند. تحقق این هدف بدون برخورداری از یک بازوی پژوهشی پویا و مسئله‌محور امکان‌پذیر نیست.

رئیس اتاق خراسان رضوی متذکر می‌شود: بخشی از مطالعات و پژوهش‌های انجام‌شده، در فرآیندهای تصمیم‌گیری اقتصادی استان مورد استفاده قرار گرفت و توانست نگاه دقیق‌تری نسبت به برخی مسائل ایجاد کند. استمرار این مسیر می‌تواند جایگاه اتاق را از یک نهاد صرفا مطالبه‌گر، به نهادی موثر در تصمیم‌سازی اقتصادی ارتقا دهد.

روابط عمومی؛ تریبون منسجم و رسمی اتاق

توکلی‌زاده در ادامه به رویکرد اتاق خراسان رضوی در حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی اشاره و بیان می‌کند: در سال ۱۴۰۴ تلاش شد تا ارتباط با رسانه‌ها و انتشار مواضع اتاق، در چهارچوبی حرفه‌ای، منسجم و شفاف دنبال شود.وی می‌افزاید: سیاست ما بر این مبنا استوار بود که مواضع رسمی، دیدگاه‌ها و عملکرد اتاق از طریق روابط عمومی این نهاد، به‌عنوان تریبون رسمی پارلمان بخش خصوصی استان، منتشر شود. این رویکرد، به معنای محدود کردن ارتباط اعضا با رسانه‌ها نیست؛ بلکه هدف آن، جلوگیری از پراکندگی پیام‌ها، کاهش ابهام و افزایش انسجام در انعکاس مواضع رسمی اتاق است.

رئیس اتاق خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: در شرایطی که مسائل اقتصادی از حساسیت بالایی برخوردار است و هر اظهارنظر می‌تواند بازتاب‌های مختلفی در فضای عمومی ایجاد کند، اطلاع‌رسانی دقیق، مسئولانه و مبتنی بر منافع جمعی بخش خصوصی اهمیت ویژه‌ای دارد.

وی عملکرد روابط عمومی اتاق در این زمینه را مطلوب ارزیابی می‌کند و می‌گوید: **تلاش شد علاوه بر پوشش فعالیت‌ها، مسائل و دغدغه‌های فعالان اقتصادی نیز با زبانی روشن و حرفه‌ای در فضای رسانه‌ای منعکس شود. رسانه باید حلقه ارتباطی میان اتاق، اعضا، افکار عمومی و نهادهای تصمیم‌گیر باشد و این نقش، نیازمند اعتماد، دقت و انسجام است.**

ضرورت ارزیابی عملکرد در متن شرایط دشوار اقتصادی

توکلی‌زاده در ادامه تاکید می‌کند که ارزیابی عملکرد اتاق و بخش خصوصی در سال ۱۴۰۴ باید با توجه به شرایط عمومی اقتصاد کشور صورت بگیرد و عنوان می‌کند: اقتصاد ایران در سال گذشته با محدودیت‌های متعدد، نااطمینانی‌های فزاینده، دشواری‌های تامین مالی، نوسانات محیط کسب‌وکار و فشارهای ناشی از تحریم‌ها روبه‌رو بود.

وی می‌افزاید: طبیعی است که در چنین شرایطی، دامنه عمل بخش خصوصی و نهادهای تشکلی نیز تحت تاثیر قرار بگیرد. نمی‌توان عملکرد اقتصادی را بدون در نظر گرفتن محدودیت‌های بیرونی، تحولات ملی و شرایط منطقه‌ای ارزیابی کرد.

رئیس اتاق خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: با وجود این دشواری‌ها، فعالان اقتصادی استان برای حفظ تولید، اشتغال و استمرار فعالیت بنگاه‌ها تلاش کردند و اتاق نیز کوشید در کنار آنان، مسائل را پیگیری و از تشدید مشکلات جلوگیری کند.

وی ادامه می‌دهد: در چنین فضایی، گاه حفظ ظرفیت‌های موجود، جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌ها و صیانت از اشتغال، خود دستاوردی مهم محسوب می‌شود. بر همین اساس، عملکرد اتاق و بخش خصوصی استان در مجموع قابل قبول ارزیابی می‌شود؛ هرچند فاصله بسیاری نیز تا شرایط مطلوب وجود دارد و باید برای اصلاح موانع ساختاری اقتصاد، تلاش بیشتری صورت بگیرد.

دیپلماسی اقتصادی در تنگنای محدودیت‌ها

توکلی‌زاده در تشریح فعالیت‌های اتاق خراسان رضوی در حوزه دیپلماسی اقتصادی می‌گوید: ظرفیت‌های جغرافیایی، تجاری و تاریخی استان ایجاب می‌کند توسعه روابط اقتصادی با کشورهای همسایه و بازارهای هدف، همواره از اولویت‌های اصلی اتاق باشد.

وی می‌افزاید: تحریم‌ها، محدودیت‌های بانکی، دشواری نقل‌وانتقال پول و شرایط حاکم بر روابط اقتصادی کشور، دامنه فعالیت‌های بین‌المللی بخش خصوصی را محدود کرده است. در چنین شرایطی، اتاق کوشید ارتباطات موجود را حفظ کند، فرصت‌های در دسترس را دنبال کند و از ظرفیت دیپلماسی اقتصادی برای پشتیبانی از تجارت خارجی استان بهره ببرد؛ هرچند بخش مهمی از موانع این حوزه، فراتر از اختیارات اتاق و مدیریت استان است.

رئیس اتاق خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: در سالی که بنگاه‌ها با فشارهای متعدد داخلی و خارجی روبه‌رو بودند، استمرار فعالیت، حفظ بازارها و جلوگیری از آسیب‌های گسترده‌تر به تولید و اشتغال استان، دستاوردی قابل‌توجه بود.

چشم‌انداز پیش‌رو؛ تعمیق مشارکت و افزایش اثربخشی

توکلی‌زاده در جمع‌بندی عملکرد اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ اظهار می‌کند: دستاوردهای سال گذشته، حاصل تلاش جمعی هیات نمایندگان، کمیسیون‌های تخصصی، تشکل‌ها، اعضا، مدیران و کارکنان اتاق و همراهی مدیریت استان بود.

وی ادامه می‌دهد: تجربه این دوره نشان داد هر زمان مشارکت فعالان اقتصادی تقویت شود، تصمیم‌سازی‌ها بر پژوهش و داده استوار باشد، تعامل با دولت از مسیر گفت‌وگوی سازنده دنبال شود و اقدامات از انسجام و استمرار برخوردار باشند، دستیابی به نتایج مؤثرتر امکان‌پذیر خواهد بود.

رئیس اتاق خراسان رضوی می‌افزاید: در حوزه آموزش و پژوهش، متناسب با ظرفیت‌های موجود اقدامات مؤثری صورت گرفت، اما این بخش‌ها همچنان نیازمند توسعه و سرمایه‌گذاری بیشترند. در حوزه بین‌الملل نیز، با کاهش محدودیت‌ها می‌توان از ظرفیت‌های تجاری و منطقه‌ای استان بهره گسترده‌تری برد.

به گفته وی، تعمیق مشارکت بخش خصوصی، ارتقای کیفیت خدمات، تقویت جایگاه تشکل‌ها، توسعه پژوهش‌های مسئله‌محور و افزایش نقش اتاق در فرایندهای تصمیم‌سازی اقتصادی، از مهم‌ترین اولویت‌های پیش‌روست.

توکلی‌زاده در پایان تاکید می‌کند: توسعه پایدار حاصل تصمیم‌ها و اقدامات جزیره‌ای نیست، بلکه به هم‌افزایی ظرفیت‌ها، تداوم برنامه‌ها، اعتماد متقابل و حضور مسئولانه همه بازیگران اقتصادی نیاز دارد. اتاق خراسان رضوی نیز خواهد کوشید با اتکا به خرد جمعی، نقش خود را در دفاع از منافع بخش خصوصی و توسعه اقتصاد استان، به‌صورت اثربخش‌تری ایفا کند.

اعضای هیات رئیسه

بهبود جایگاه استان در محیط کسب‌وکار و اثرگذاری اتاق خراسان رضوی (محمدعلی چمنیان) ۱۲

تعامل مؤثر اتاق خراسان رضوی با اتاق ایران، در راستای حل مسائل بخش خصوصی استان (احمد اثنی عشری) ۱۴

کارنامه موفق اتاق بازرگانی مشهد در جلب مشارکت فعالان اقتصادی (محمدحسین روشنک) ۱۶

کارنامه درخشان اتاق خراسان رضوی در سایه تعامل، مسئولیت‌پذیری و نقش‌آفرینی مؤثر (محمود امتی) ۱۸

اعضای هیات نمایندگان (بر اساس حروف الفبا)

لزوم بازتعریف جایگاه اتاق خراسان رضوی در سپهر اقتصاد هوشمند (رضا حمیدی) ۲۰

صدای بخش خصوصی استان به خوبی شنیده شد (فرهاد سحرخیز) ۲۲

نقش کلیدی اتاق خراسان رضوی در تسهیل فعالیت‌های اقتصادی و ارتقای بخش کشاورزی استان (احمد سلحشور) ۲۴

ارتقای عملکرد اتاق خراسان رضوی، حاصل پیگیری مستمر در سطح ملی (علی‌محمد شریعتی‌مقدم) ۲۶

بهبود جایگاه استان در پایش ملی محیط کسب‌وکار، نتیجه تعامل و مطالبه‌گری هدفمند اتاق (محمدمهدی شکورزاده) ۲۸

عملکرد قابل قبول اتاق خراسان رضوی در تسهیل فضای کسب‌وکار و حمایت از بخش خصوصی (مجید محمدنژاد) ۳۰

هم‌افزایی اتاق بازرگانی و مدیریت اجرایی خراسان رضوی؛ سنگ بنای احیای مزیت‌های اقتصادی (حسین محمدیان) ۳۲

ضرورت تقویت ساختارهای تخصصی و تداوم مسیر تحول در اتاق خراسان رضوی (حسین محمودی خراسانی) ۳۴

ضرورت نقش‌آفرینی اتاق خراسان رضوی در توسعه مهارت‌های صادراتی و ارزی بخش خصوصی (غلامرضا نازپرور) ۳۶

تعمیق نقش‌آفرینی اتاق بازرگانی خراسان رضوی در فرآیندهای سیاست‌گذاری اقتصادی (عبدالله یزدانبخش) ۳۸

حوزه دبیرکل

تعامل پویا، توانمندسازی هدفمند و نقش‌آفرینی در تصمیم‌سازی‌ها (علی کبیر، دبیرکل اتاق خراسان رضوی) ۴۰

۱۴۰۴

اعضای هیات نمایندگان

بخش اول

نقش‌آفرینی اتاق خراسان رضوی در پیگیری مطالبات بخش خصوصی و تاب‌آوری بنگاه‌ها

محمدعلی چمنیان
نایب‌رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

نایب‌رئیس اتاق خراسان رضوی، برگزاری نشست‌های «یکشنبه‌های اقتصادی» با حضور استاندار را ابتکاری کلیدی در سال ۱۴۰۴ می‌داند و می‌گوید: این جلسات، فرصتی منظم برای طرح و پیگیری موثر مسائل بخش‌های مختلف اقتصادی استان فراهم آورد و زمینه گفت‌وگوی بی‌واسطه فعالان اقتصادی با عالی‌ترین مقام اجرایی استان را مهیا کرد؛ تجربه‌ای که به یکی از جلوه‌های شاخص تعامل دولت و بخش خصوصی در خراسان رضوی تبدیل شد.

«محمدعلی چمنیان»، در تشریح اقدامات شاخص پارلمان بخش خصوصی استان در یک سال گذشته، عنوان می‌کند: در سال ۱۴۰۴، تلاش‌های مختلفی از سوی این نهاد تشکلی در خراسان رضوی رقم خورد که ماحصل آن‌ها به حفظ و بهبود شاخص‌های محیط کسب و کار با وجود چالش‌ها و بحران‌های متعدد، کمک نمود.

وی ادامه می‌دهد: علاوه بر این، برگزاری منظم جلسات شورای گفت‌وگو و کسب رتبه نخست کشور از حیث کمیت جلسات و کیفیت مصوبات، توسعه تعاملات بین‌المللی با اولویت همسایگان شرقی، همراهی هدفمند با تشکل‌های اقتصادی استان و تلاش برای حفظ ارتباط تجاری بنگاه‌ها در بحران‌هایی نظیر جنگ رمضان، از دیگر دستاوردهای شاخص اتاق مشهد در سال گذشته بوده است.

تلاش برای کاهش خسارت بنگاه‌های اقتصادی در شرایط بحرانی

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، در تبیین اقدامات این نهاد برای بهبود فضای کسب‌وکار می‌گوید: اتاق مشهد در سال گذشته تمام توان خود را برای پیگیری مسائل بخش خصوصی و مطالبه‌گری در این حوزه به کار گرفت؛ هرچند مجموعه‌ای از رخدادها و شرایط بیرونی، از جمله وقوع جنگ، فضای اقتصادی استان و کشور را با چالش‌های جدی مواجه کرد و در مواردی، مانع از به نتیجه رسیدن برخی پیگیری‌ها شد.

با این حال، به گفته چمنیان، اتاق مشهد در این بحران‌ها همواره تلاش کرد تا از بار مشکلات بنگاه‌های اقتصادی بکاهد.

او با اشاره به اقدامات انجام‌شده در این راستا، تاکید می‌کند: در این دوره، تمام توان خود را برای کاهش خسارت به کسب‌وکارها به کار گرفتیم؛ از جمله این اقدامات، پیگیری جدی برای دسترسی فعالان اقتصادی به اینترنت آزاد بود تا ارتباطات تجاری آن‌ها با بازار جهانی قطع نشود. توامان «ستاد تاب‌آوری بخش خصوصی»(ستاب) به ابتکار اتاق بازرگانی خراسان رضوی و با هدف رسیدگی تخصصی به مشکلات و حمایت از فعالان اقتصادی آسیب‌دیده، شکل گرفت و جلسات موثری در این رابطه برگزار نمود.

چمنیان همچنین توسعه دیپلماسی اقتصادی استان را از دیگر محورهای مورد توجه اتاق در سال ۱۴۰۴ عنوان می‌کند و می‌افزاید: اتاق مشهد تلاش کرد در مسیر تقویت دیپلماسی اقتصادی استان نیز گام بردارد. در همین راستا، برقراری ارتباط با کشورهای همسایه و برنامه‌ریزی برای اعزام هیات‌های تجاری به بازارهای هدف در دستور کار قرار گرفت. با وجود محدودیت‌های موجود، اقدامات اتاق مشهد در این حوزه، مطلوب بود.

هماهنگی ملی با سایر اتاق‌های بازرگانی

نایب‌رئیس اتاق خراسان رضوی، نقش اتاق مشهد را در سطح استانی و ملی قابل توجه می‌داند و اظهار می‌کند: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مشهد در سطح استان، نقش موثری در سیاست‌گذاری، ارائه دیدگاه‌های کارشناسی و انتقال نظرات بخش خصوصی در حوزه‌های سرمایه‌گذاری و توسعه‌ای ایفا کرد و توانست دیدگاه‌های تخصصی فعالان اقتصادی را به دستگاه‌های اجرایی استان منتقل کند.

او ادامه می‌دهد: در سطح ملی نیز پارلمان بخش خصوصی خراسان رضوی، در هماهنگی با سایر اتاق‌های بازرگانی کشور، دیدگاه‌های خود را به‌صورت منسجم و هم‌صدا با آنان منعکس کرد تا مطالبات فعالان اقتصادی با انسجام بیشتری در مراجع ملی پیگیری شود.

چمنیان در بخش دیگری از سخنان خود، به عملکرد اتاق مشهد در حوزه آموزش و توانمندسازی اشاره می‌کند و یادآور می‌شود:

خوشبختانه در سال ۱۴۰۴، دوره‌های آموزشی به‌صورت کاربردی، متناسب با نیازهای روز و بر پایه نیازسنجی‌های به‌روز برگزار شد و از نظر کمی و کیفی، شاهد رشد فعالیت‌های آموزشی و توانمندسازی فعالان اقتصادی بودیم. توامان در حوزه خدمات مشاوره‌ای نیز، اتاق ظرفیت خوبی را برای فعالان اقتصادی به صورت رایگان فراهم نمود که در شرایط دشواری اقتصادی موجود، مغتنم است.

وی در جمع‌بندی اولویت‌های پیش‌روی اتاق مشهد تاکید می‌کند: مهم‌ترین اولویت اتاق در سال جاری، پیگیری منسجم و یک‌صدای مسائل بخش خصوصی و افزایش هماهنگی برای حل چالش‌هاست. ضرورت دارد پیگیری موضوعات از مسیرهای مشخص و یکپارچه دنبال شود تا از پراکندگی دیدگاه‌ها جلوگیری به عمل آید و مسائل بنگاه‌های اقتصادی تا حصول نتیجه، با انسجام بیشتری پیگیری گردد.

اتاق خراسان رضوی؛ از پیگیری مطالبات تا نقش‌آفرینی در تصمیم‌سازی اقتصادی

احمد اثنی‌عشری
نایب‌رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی معتقد است: این نهاد تشکلی، امروز از جایگاه سنتیِ طرح مطالبات بخش خصوصی فراتر رفته و به یکی از کانون‌های اثرگذار در فرآیند تصمیم‌سازی اقتصادی استان تبدیل شده است.

«احمد اثنی‌عشری»، با اشاره به تقویت جایگاه کمیسیون‌های تخصصی، تعمیق تعامل با مدیریت ارشد استان و توجه همزمان به آموزش و مسئولیت اجتماعی، این محورها را از ارکان تحول در اتاق مشهد از ابتدای دوره دهم می‌داند؛ رویکردی که به گفته او، در سال ۱۴۰۴ نیز با جدیت دنبال شده است.

فضای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در استان، بر پایه اعتماد شکل گرفته است

اثنی‌عشری با تاکید بر اینکه اعتبار اتاق بازرگانی در گرو میزان گره‌گشایی از مسائل فعالان اقتصادی است، می‌گوید: یکی از نقاط قوت عملکرد اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، تعامل موثر با استاندار و مجموعه مدیریتی استان بود. امروز، خوشبختانه فضای گفت‌وگو میان بخش خصوصی و دولت در خراسان رضوی، فضایی مبتنی بر اعتماد، همکاری و درک متقابل است.

وی یکی از مصادیق موفق این تعامل را سلسله جلسات تخصصی «یکشنبه‌های اقتصادی» می‌داند که تمرکز آن بر حل میدانی مسائل و مشکلات بخش خصوصی استان از مسیر پیگیری و هم‌افزایی با دستگاه‌های دولتی است و ادامه می‌دهد: برگزاری این جلسات با مسئولان استان، فرصتی فراهم کرده است تا فعالان اقتصادی بتوانند مسائل خود را بدون واسطه با نماینده عالی دولت در استان مطرح کنند. در بسیاری از این نشست‌ها، موضوعات در همان جلسه به جمع‌بندی می‌رسد و دستور پیگیری صادر می‌شود. این روند، هم زمان حل مسائل را کاهش داده و هم از انباشت مشکلات جلوگیری کرده است.

نایب‌رئیس اتاق خراسان رضوی، جایگاه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان را نیز یکی دیگر از نمودهای این رویکرد می‌داند و تصریح می‌کند: کسب رتبه برتر کشوری

توسط این شورا در سال ۱۴۰۴، نتیجه انسجام، پیگیری مستمر و کیفیت دستور کارهایی بود که در این شورا مطرح شد.

نقش‌آفرینی کمیسیون‌های تخصصی؛ از طرح مسئله تا اصلاح رویه

اثنی‌عشری با اشاره به عملکرد کمیسیون‌های تخصصی اتاق در سال ۱۴۰۴ می‌افزاید: تلاش ما این بود که کمیسیون‌ها از سطح طرح مباحث درون‌استانی فراتر بروند و به بستری برای تعامل با نهادهای ملی تبدیل شوند. دعوت از مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، مسئولان بانک مرکزی، رئیس سازمان امور مالیاتی کشور و نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت و مقامات عالی دولت و مجلس نیز در همین چهارچوب انجام شد.

وی عنوان می‌کند: در این نشست‌ها موضوعاتی از جمله چالش‌های ارزی و تعهدات صادراتی، اصلاح رویه‌های بیمه‌ای، موانع مالیاتی، توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، فرآیند ثبت برند و مالکیت فکری، مسائل حوزه گمرک و تجارت و... به‌صورت مبسوط مورد بررسی قرار گرفتند. اهمیت این نشست‌ها از آنجا بود که مباحث مطرح‌شده صرفاً در سطح گفت‌وگو باقی نماند، بلکه در مواردی به ارائه پیشنهادات موثر، صدور دستور، اصلاح بخشنامه یا پیگیری رسمی منجر شد.

آموزش؛ راهبردی برای افزایش تاب‌آوری بنگاه‌ها

نایب‌رئیس اتاق خراسان رضوی در بخش دیگری از سخنان خود، ارتقای دانش مدیریتی، حقوقی و تخصصی بنگاه‌ها را یکی از ضرورت‌های امروز اقتصاد استان عنوان می‌کند و می‌گوید: مرکز آموزش اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ تحولات مثبتی را تجربه کرد و در نتیجه آن، ساختمان این مرکز تجهیز و زیرساخت‌های آموزش حضوری و مجازی توسعه یافت. در سال گذشته، دوره‌های تخصصی در حوزه‌هایی همچون گمرک، مالیات، مدیریت صادرات و مهارت‌های مدیریتی برگزار شد.

به گفته او، بازخوردهای دریافت‌شده نشان می‌دهد که این دوره‌ها در ارتقای دانش و توانمندی بنگاه‌ها نقش موثری داشته‌اند؛ موضوعی که در شرایط پیچیده اقتصادی، می‌تواند به افزایش تاب‌آوری بنگاه‌ها و کاهش آسیب‌پذیری آنان در برابر نوسانات محیط کسب‌وکار کمک کند.

اثنی‌عشری همچنین با اشاره به رویکرد اجتماعی اتاق مشهد می‌افزاید: این نهاد تشکلی تنها مدافع منافع اقتصادی نیست؛ بلکه نسبت به مسائل اجتماعی نیز احساس مسئولیت می‌کند. در سال گذشته، فعالیت‌های مرتبط با مسئولیت اجتماعی، از جمله همکاری در کاهش تصادفات جاده‌ای و ارتقای تصویر صنعت و کارآفرینی، با انسجام بیشتری دنبال شد؛ زیرا توسعه اقتصادی، بدون توجه به ابعاد اجتماعی، پایدار نخواهد بود.

او با وجود چالش‌های پیش‌روی اقتصاد کشور، به آینده استان امیدوار است و خاطرنشان می‌کند: خراسان رضوی از ظرفیت‌های گسترده انسانی، صنعتی و اقتصادی برخوردار است و در صورت تداوم تعامل سازنده میان دولت و بخش خصوصی، می‌توان از شرایط دشوار کنونی عبور کرد و مسیر توسعه را با قدرت بیشتری ادامه داد.

تقویت مشارکت، شفافیت و نقش‌آفرینی اتاق خراسان رضوی در تصمیم‌سازی اقتصادی

محمدحسین روشنک
عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، دهمین دوره فعالیت این اتاق را، یکی از موفق‌ترین و اثرگذارترین مقاطع فعالیت پارلمان بخش خصوصی استان توصیف می‌کند و می‌گوید: تمرکز بر سه محور بنیادین «شفاف‌سازی»، «تخصص‌گرایی اجرایی» و «اقتدار در تصمیم‌سازی» زمینه‌ساز تحولات مهمی در ساختار و عملکرد اتاق خراسان رضوی شده است.

«محمدحسین روشنک» با اشاره به رویکردهای مدیریتی این دوره اظهار می‌کند: مجموعه اقدامات انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ موجب شده تا اتاق بازرگانی خراسان رضوی علاوه بر ایفای نقش مؤثرتر در عرصه تصمیم‌سازی‌های اقتصادی، جایگاه خود را به‌عنوان نهادی تخصصی، مشارکت‌محور و اثرگذار در تعامل با بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی بیش از گذشته تثبیت کند.

روشنک یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این دوره را تحقق عملی شعار «اتاقی برای همه» عنوان می‌کند و می‌افزاید: در این دوره تلاش شد اتاق مشهد به نهادی تبدیل شود که تمامی فعالان اقتصادی و حتی مردم بتوانند در فرآیندهای تصمیم‌سازی و ارائه دیدگاه‌های تخصصی و خواسته‌های خود مشارکت داشته باشند.

عضو هیات‌رئیسه اتاق مشهد، با اشاره به فعالیت ۱۹ کمیسیون تخصصی در سال ۱۴۰۴ در اتاق مشهد اظهار می‌کند: حضور صاحب‌نظران، کارشناسان و فعالان اقتصادی در این کمیسیون‌ها باعث شده تصمیمات اتاق بر پایه خرد جمعی و دیدگاه‌های تخصصی اتخاذ شود. همچنین انتشار منظم گزارش‌ها، اطلاع‌رسانی مستمر و تعامل نزدیک با اعضا، در راستای افزایش شفافیت و ایجاد دسترسی عادلانه‌تر به اطلاعات و فرصت‌های موجود صورت گرفته است.

حرفه‌ای‌سازی ساختار؛ تفکیک وظایف و تقویت مدیریت اجرایی

روشنک، یکی دیگر از ویژگی‌های فعالیت اتاق خراسان رضوی در دوره فعلی به ویژه سال ۱۴۰۴ را حرکت به سمت حرفه‌ای‌سازی

ساختار مدیریتی می‌داند و می‌گوید: تلاش شد وظایف ارکان سیاست‌گذار و ارکان اجرایی به صورت شفاف از یکدیگر تفکیک شود تا هر بخش بتواند مأموریت‌های خود را با تمرکز و کارآمدی بیشتری دنبال کند.

وی خاطرنشان می‌کند: با تاکید بر جایگاه دبیرکل به‌عنوان مدیر اجرایی اتاق، ساختار این نهاد به سمت استانداردسازی حرکت کرده و هیات‌رئیسه و هیات نمایندگان نیز از ورود به امور اجرایی پرهیز کرده‌اند. این رویکرد موجب شده دبیرکل و مجموعه کارشناسی اتاق با استقلال بیشتری فعالیت کنند و ظرفیت‌های تخصصی موجود در کمیسیون‌ها و بدنه کارشناسی، به شکل مؤثرتری در خدمت تصمیم‌سازی و اجرای برنامه‌ها قرار گیرد. این تفکیک وظایف علاوه بر ارتقای بهره‌وری، زمینه استفاده بهتر از توان کارشناسان و نخبگان اقتصادی را نیز فراهم کرده و به افزایش کارآمدی مجموعه اتاق کمک کرده است.

عضو هیات‌رئیسه اتاق خراسان رضوی در ادامه به جایگاه این نهاد در تعامل با دستگاه‌های اجرایی اشاره و اذعان می‌کند: امروز اتاق مشهد در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی نقش مؤثری در طرح و پیگیری مسائل اقتصادی ایفا می‌کند و این جایگاه، حاصل افزایش اعتماد مدیران اجرایی به ظرفیت‌های بخش خصوصی است.

روشنک می‌افزاید: واگذاری برخی مسئولیت‌های راهبردی از سوی مدیران اجرایی به اتاق بازرگانی، بیانگر اعتماد شکل‌گرفته نسبت به توان کارشناسی و اجرایی این نهاد است؛ موضوعی که موجب شده اتاق نقش پررنگ‌تری در فرآیندهای تصمیم‌سازی و هماهنگی میان بخش خصوصی و دولت بر عهده بگیرد.

وی یادآور می‌شود: این نقش‌آفرینی صرفاً به حوزه اقتصاد محدود نبوده و اتاق بازرگانی خراسان رضوی در مأموریت‌های ملی و اجتماعی نیز در کنار دستگاه‌های اجرایی حضور فعال داشته است. از جمله در شرایط ویژه و همچنین در ارائه خدمات به زائران در مناسبت‌های مذهبی و ملی، اتاق به‌عنوان بازوی اجرایی و هماهنگ‌کننده در کنار نهادهای مسئول ایفای نقش کرده است.

حرکت به سوی «اتاق اقتصاد»؛ مرجعیت در تحلیل و اطلاع‌رسانی

روشنک در بخش دیگری از سخنانش، تحول در حوزه روابط عمومی و اطلاع‌رسانی را از دیگر دستاوردهای شاخص اتاق خراسان رضوی برمی‌شمارد و اظهار می‌کند:

یکی از اهداف اصلی، تبدیل اتاق خراسان رضوی به مرجع اطلاع‌رسانی و تحلیل‌های اقتصادی استان بوده است؛ هدفی که با توسعه فعالیت‌های رسانه‌ای و تولید محتوای تخصصی دنبال شده است.

وی با تاکید بر اینکه اتاق باید چتری برای تمامی تشکل‌های اقتصادی باشد، تصریح می‌کند: در این دوره تلاش شده با تولید گزارش‌های تحلیلی، انتشار نشریات تخصصی و ارائه اطلاعات اقتصادی، زمینه دسترسی گسترده‌تر فعالان اقتصادی، پژوهشگران و تصمیم‌گیران به داده‌ها و تحلیل‌های مورد نیاز فراهم شود. این اقدام علاوه بر ارتقای جایگاه اتاق در حوزه اطلاع‌رسانی، به تقویت نقش آن به‌عنوان مرجع تحلیل مسائل اقتصادی استان نیز کمک کرده است.

عضو هیات‌رئیسه اتاق خراسان رضوی البته تاکید می‌کند که اتاق هنوز تا دستیابی به جایگاه واقعی و مطلوب خود فاصله دارد و مسیر پیش‌رو، مسیری طولانی است.

روشنک تاکید می‌کند: بی‌تردید در سال گذشته نیز فعالان اقتصادی با مشکلاتی مواجه بوده‌اند که اتاق، با وجود تلاش‌های انجام‌شده، امکان رفع یا پیگیری مؤثر همه آن‌ها را نداشته است.

اتاق مشهد و مسیر تازه نقش‌آفرینی در تصمیم‌سازی اقتصادی

محمود امتی
عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، افزایش مشارکت فعالان اقتصادی، تقویت فعالیت‌های کارشناسی، توسعه ارتباطات بین‌المللی و پُررنگ‌تر شدن نقش اتاق در پیگیری مطالبات بخش خصوصی را از مهم‌ترین رویکردهای اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ می‌داند.

«محمود امتی» می‌گوید: اتاق مشهد در سالی که گذشت، تلاش کرد تا از جایگاه نهادی مطالبه‌گر فراتر برود و با اتکا به سازوکارهای کارشناسی، به یکی از مراجع موثر در انتقال مسائل بخش خصوصی و ارائه راهکارهای عملیاتی برای اقتصاد استان تبدیل شود. این یک مسیر تازه برای نقش‌آفرینی پارلمان بخش خصوصی در تصمیم‌سازی اقتصادی استان بود.

تمرکز بر انجام پژوهش‌های کاربردی و مسئله‌محور

رئیس شورای پژوهشی اتاق بازرگانی خراسان رضوی، تقویت رویکرد پژوهش‌محور را یکی از مهم‌ترین اقدامات اتاق در سال ۱۴۰۴ عنوان می‌کند و می‌افزاید: این شورا با ساختاری منسجم‌تر به فعالیت خود ادامه داده و تمرکز ما بر تعریف مطالعاتی است که مستقیماً به حل مسائل اقتصادی استان و فعالان این حوزه کمک کند. در همین راستا، پیشنهادهای پژوهشی پس از بررسی دقیق در شورا، در صورت برخورداری از شاخص‌های لازم، به عنوان پروژه تحقیقاتی تصویب و اجرایی می‌شوند.

امتی یادآور می‌شود: هدف اتاق از تقویت مطالعات پژوهشی، تولید گزارش‌هایی نیست که تنها جنبه نظری داشته باشند؛ بلکه مسئله اصلی، دستیابی به نتایجی است که بتواند در قالب پیشنهادهای اجرایی و سیاستی مورد استفاده قرار بگیرند. بر همین اساس، موضوعاتی همچون توسعه صادرات استان، تحلیل بازارهای هدف و بررسی زنجیره ارزش محصولات مزیت‌داری نظیر پسته، در قالب طرح‌های مطالعاتی مورد توجه قرار گرفته است.

از توسعه ارتباطات با جامعه هدف تا نقش‌آفرینی در فرآیند تصمیم‌سازی

عضو هیات‌رئیسه اتاق خراسان رضوی، در ادامه به نقش روابط عمومی اتاق در تقویت ارتباط با فعالان اقتصادی و جامعه اشاره می‌کند و می‌افزاید: یکی از بخش‌هایی که در سال ۱۴۰۴ عملکرد موثری داشت، حوزه روابط عمومی اتاق مشهد بود. این واحد توانست نقش پُل ارتباطی میان اتاق، فعالان اقتصادی و جامعه را به‌خوبی ایفا کند و در حوزه‌هایی مانند پوشش خبری، تحلیل و انتشار اخبار و اطلاع‌رسانی فعالیت‌های اتاق، عملکرد قابل قبولی داشته باشد.

وی با اشاره به اینکه یکی از جهت‌گیری‌های اصلی اتاق، بهره‌گیری موثرتر از ظرفیت فعالان اقتصادی در فرآیند تصمیم‌سازی بوده است، اظهار می‌کند: امروز ۱۹ کمیسیون فعال در حوزه‌های مختلف اقتصادی در اتاق بازرگانی خراسان رضوی فعالیت می‌کنند. تلاش ما این بوده است که خروجی جلسات این بازوان تخصصی، در سطح گفت‌وگو متوقف نماند و نتایج آن در قالب پیشنهادهای مشخص، گزارش‌های کارشناسی و پیگیری‌های عملیاتی به نهادهای تصمیم‌گیر ارائه شود.

آموزش‌های اثرگذار، هم‌گام با نیازهای روز

امتی در بخش دیگری از سخنان خود، به فعالیت‌های آموزشی اتاق مشهد اشاره و بیان می‌کند: در سال ۱۴۰۴، مرکز آموزش اتاق با رویکردی متفاوت تلاش کرد دوره‌هایی طراحی و برگزار کند که متناسب با نیازهای واقعی فعالان اقتصادی باشد.

وی می‌افزاید: آموزش‌های تخصصی زمانی می‌توانند اثرگذار باشند که با نیازهای روز بنگاه‌ها پیوند داشته باشند؛ از همین رو، اتاق مشهد کوشیده است آموزش را نه به‌عنوان فعالیتی جانبی، بلکه به‌مثابه ابزاری برای ارتقای توان مدیریتی، حقوقی و تجاری فعالان اقتصادی دنبال کند.

ساماندهی سفرهای تجاری و تقویت نقش تشکل‌های اقتصادی

عضو هیات رئیسه اتاق مشهد، ساماندهی و هدفمندسازی سفرهای تجاری و ماموریت‌های اقتصادی را یکی از فعالیت‌های شاخص اتاق در حوزه بین‌الملل می‌داند و تصریح می‌کند: برای این منظور تلاش شد چهارچوب مشخصی برای برنامه‌ریزی این سفرها تدوین شود. بر اساس این رویکرد، پیش از هر سفر تجاری، بازار هدف، ظرفیت‌های همکاری و فرصت‌های تجاری بررسی می‌شود تا این تعاملات بتواند به انعقاد تفاهمات همکاری واقعی و توسعه تجارت منجر شود.

امتی همچنین با بیان اینکه اتاق مشهد در سال گذشته، بر اساس شاخص‌های مختلف، در زمره اتاق‌های فعال کشور قرار گرفته است، اظهار می‌کند: در حوزه‌هایی مانند اجرای بودجه عملیاتی که از سوی اتاق ایران ابلاغ شده، اتاق خراسان رضوی از جمله اتاق‌هایی بوده که این رویکرد را به‌صورت جدی اجرا کرده است.

عضو هیات‌رئیسه اتاق خراسان رضوی در جمع‌بندی عملکرد این نهاد تشکلی، خاطر نشان می‌کند: این نهاد تشکلی، از منظر کارآمدی، تعامل با دستگاه‌های دولتی، میزان مشارکت فعالان اقتصادی و همچنین انضباط مالی و اجرایی، عملکردی قابل توجه داشته است و امیدواریم رویه مذکور در سال جاری و سنوات پیش‌رو، ادامه پیدا کند.

افق پیش‌روی اتاق مشهد، روشن و متکی بر ظرفیت‌های خراسان رضوی است

رضا حمیدی
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، با ارزیابی عملکرد این نهاد در سال ۱۴۰۴ می‌گوید: پارلمان بخش خصوصی استان در سال گذشته مسیر قابل قبولی را در حوزه حمایت از تولید، پیگیری مطالبات بخش خصوصی، توسعه صادرات، مسئولیت اجتماعی و آموزش پیموده و اکنون می‌تواند با تکیه بر تجربه‌های به‌دست‌آمده، نقش‌آفرینی خود را در اقتصاد استان ارتقا دهد.

«رضا حمیدی» با بیان اینکه افق پیش‌روی اتاق خراسان رضوی روشن و مبتنی بر ظرفیت‌های گسترده استان است، اظهار می‌کند: اگر این ظرفیت‌ها با انسجام بیشتر، داده‌های دقیق‌تر، تعامل مؤثرتر با دولت و مجلس و نگاهی عمیق‌تر به مسائل اقتصادی و اجتماعی همراه شود، خراسان رضوی می‌تواند به الگویی موفق‌تر در عرصه فعالیت‌های بخش خصوصی کشور تبدیل شود.

حمیدی ضمن قدردانی از تلاش‌های انجام‌شده در اتاق مشهد طی سال ۱۴۰۴، بر ضرورت تقویت ارتباط این نهاد با دولت و مجلس، رصد میدانی وضعیت بنگاه‌های اقتصادی، حمایت هدفمند از تولید و صادرات، توسعه مسئولیت اجتماعی و ارتقای نقش آموزشی اتاق تاکید کرده و می‌افزاید: انتظار می‌رود در سال پیش‌رو، عملکرد اتاق به‌گونه‌ای رقم بخورد که دیگر نیازی به تعبیر «می‌توانستیم بهتر باشیم» نباشد؛ بلکه با بلوغ نهادی بیشتر، شاهد افزایش اثرگذاری و تحقق بخش مهم‌تری از مطالبات فعالان اقتصادی باشیم.

ضرورت تقویت ارتباط اتاق با دولت و مجلس

عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد، یکی از محورهای مهم پیش‌روی این نهاد را تقویت ارتباط هدفمند با دولت و نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌داند و متذکر می‌شود: اتاق بازرگانی به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی استان باید بتواند با انسجام، پشتوانه کارشناسی و استناد به داده‌های دقیق، دغدغه‌ها و مطالبات تولیدکنندگان، صنعتگران، صادرکنندگان و کارآفرینان را به سطوح تصمیم‌گیری کشور منتقل کند.

وی می‌افزاید: هرچه این ارتباط مستندتر، منسجم‌تر و مبتنی بر واقعیت‌های میدانی باشد، امکان اثرگذاری اتاق در تصمیم‌سازی‌ها و سیاست‌گذاری‌های ملی و استانی افزایش خواهد یافت و مسیر حل مسائل بخش خصوصی نیز هموارتر می‌شود.

لزوم رصد دقیق وضعیت بنگاه‌های اقتصادی استان

حمیدی در ادامه، ضعف در گردآوری و تحلیل داده‌های دقیق از وضعیت صنایع استان و شهر مشهد را از کاستی‌های قابل توجه می‌داند و عنوان می‌کند: امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند تصویری روشن، مستند و میدانی از شرایط واقعی بنگاه‌های اقتصادی هستیم.

وی تاکید می‌کند: ضروری است اطلاعاتی دقیق و کاربردی از صنایع مشهد و استان گردآوری شود تا مشخص باشد هر واحد اقتصادی در چه وضعیتی قرار دارد و با چه موانع و نیازهایی روبه‌روست. اتاق مشهد می‌تواند در مطالبه‌گری، پیگیری و تحقق این هدف نقش مؤثری ایفا کند و صدای بنگاه‌ها، کارگران و فعالان اقتصادی را به سیاست‌گذاران منتقل سازد.

مسئولیت اجتماعی و آموزش؛ دو عرصه مهم برای نقش‌آفرینی بیشتر

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی با اشاره به عملکرد اتاق در حوزه مسئولیت اجتماعی می‌گوید: در این بخش اقدامات قابل قبولی انجام شده است؛ با این حال، امکان نقش‌آفرینی پررنگ‌تر، سازمان‌یافته‌تر و اثرگذارتر برای اتاق مشهد وجود دارد.

وی همچنین آموزش را از حوزه‌های راهبردی اقتصاد عنوان و تاکید می‌کند: اتاق بازرگانی باید در این زمینه نقش راهنما، جهت‌دهنده و مطالبه‌گر ایفا کند تا دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی، نیروهایی متناسب با نیاز واقعی اقتصاد، صنعت، معدن، خدمات و کشاورزی تربیت کنند.

حمیدی تصریح می‌کند: تولیدات علمی و آموزشی دانشگاه‌ها باید با نیازهای عملیاتی بخش صنعت و اقتصاد پیوند بخورد. دانشگاه‌ها باید از اتاق بازرگانی و فعالان اقتصادی بپرسند که بازار کار و فضای تولید به چه نوع فارغ‌التحصیل، با چه مهارت‌ها و توانمندی‌هایی نیاز دارد و سپس برنامه‌های آموزشی خود را بر همان مبنا سامان دهند.

وی در پایان خاطر نشان می‌کند: اگر پیوند میان دانشگاه و بخش خصوصی تقویت شود، بخش مهمی از مشکلات مربوط به مهارت، بهره‌وری و اشتغال نیز به‌تدریج کاهش خواهد یافت و مسیر تربیت نیروی انسانی کارآمد برای اقتصاد استان و کشور هموارتر می‌شود.

اتاق مشهد در بحران‌ها رسالت خود را فراموش نکرد

فرهاد سحرخیز
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، با اشاره به عملکرد این نهاد در سال ۱۴۰۴، می‌گوید: این نهاد تشکلی با وجود شرایط خاص کشور، محدودیت‌های ناشی از جنگ، تحریم‌ها، ناترازی‌های ساختاری و تحولات پیش‌بینی‌ناپذیر اقتصادی، کوشید رسالت اصلی خود را در حمایت از بنگاه‌های اقتصادی، پیگیری مطالبات بخش خصوصی و تسهیل مسیر تولید و تجارت دنبال کند.

«فرهاد سحرخیز» می‌افزاید: اتاق خراسان رضوی در سال گذشته، با تکیه بر ظرفیت کمیسیون‌های تخصصی، تشکل‌های اقتصادی و تعامل مستمر با دستگاه‌های اجرایی، تلاش کرد تا بخشی از فشارهای وارد بر کسب‌وکارها را کاهش دهد و در بهبود فضای کسب‌وکار استان نقش‌آفرین باشد.

سحرخیز، پیگیری مستمر مطالبات فعالان اقتصادی و انتقال دغدغه‌های آنان به سطوح تصمیم‌گیری را از مهم‌ترین اولویت‌های اتاق مشهد می‌داند و عنوان می‌کند: در همین راستا، نشست‌های متعددی با حضور مسئولان عالی‌رتبه استانی و کشوری برگزار شد و در نتیجه این تعاملات، تصمیمات مهمی برای رفع بخشی از مشکلات فعالان اقتصادی اتخاذ گردید. بخش قابل توجهی از دغدغه‌ها نیز از مسیر گفت‌وگوی مستقیم و پیگیری‌های مستمر مورد بررسی و رسیدگی قرار گرفت.

تلاش در سایه تحولات کلان کشور

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی با اشاره به اثرگذاری اتاق در پیگیری مسائل اقتصادی استان تصریح می‌کند: با وجود تلاش‌های مستمر تشکل‌های اقتصادی استان به محوریت اتاق بازرگانی و تعاملات گسترده با مسئولان، باید پذیرفت که شرایط کلان سیاسی، نظامی و اقتصادی کشور در سال گذشته، از جمله وقوع جنگ، ناآرامی‌های داخلی، تورم کم‌سابقه و نوسانات شدید ارزی، بر پیچیدگی مسائل افزوده و بخشی از تلاش‌ها را تحت‌الشعاع قرار داده است.

وی ادامه می‌دهد: در چنین فضایی، اتاق بازرگانی تلاش کرده است با رویکردی مسئله‌محور، مسیر تعامل بخش خصوصی با حاکمیت را حفظ کند و تا حد امکان، از شدت فشارهای وارد بر بنگاه‌های اقتصادی بکاهد.

سحرخیز در عین حال، تحقق‌نیافتن برخی مصوبات و توافقات را از چالش‌های جدی فعالان اقتصادی می‌داند و خاطر نشان می‌کند: مسائل و مطالبات بخش خصوصی به‌درستی احصاء و از مجاری رسمی به مسئولان و دستگاه‌های اجرایی منعکس می‌شود؛ اما در مرحله اجرا، گاه با موانع جدی مواجه هستیم.

وی خاطر نشان می‌کند: عدم اجرای کامل برخی توافقات، مصوبات و تصمیمات اتخاذشده، نه‌تنها به حل مسائل کمکی نمی‌کند، بلکه خود به مانعی تازه در برابر فعالان اقتصادی تبدیل می‌شود.

وی در ادامه، عملکرد کمیسیون‌های تخصصی اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ را قابل توجه ارزیابی می‌کند و متذکر می‌شود: کمیسیون‌های تخصصی اتاق با برگزاری جلسات منظم، مستمر و موضوع‌محور، کوشیده‌اند نقش مشورتی خود را به‌درستی ایفا کنند.

سحرخیز تاکید می‌کند: این کمیسیون‌ها با حضور فعالان و خُبرگان هر حوزه، بسیاری از گلوگاه‌های تولید و تجارت را شناسایی کرده و برای رفع آن‌ها پیشنهادهای فنی و کارشناسی ارائه داده‌اند.

عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد خاطر نشان می‌کند: هرچند این اقدامات در حوزه تصمیم‌سازی اثرگذاری قابل قبولی داشته است، اما همچنان حلقه اجرا و تبدیل مصوبات به اقدامات عملی، حلقه مفقوده این فرآیند به شمار می‌رود و لازم است دستگاه‌های اجرایی در عملیاتی‌سازی تصمیمات، جدیت بیشتری نشان دهند.

او حمایت واقعی و عملی از بنگاه‌های اقتصادی را مهم‌ترین مطالبه بخش خصوصی از دولت می‌داند و تاکید می‌کند: با وجود وعده‌های متعدد و تاکیدهای مکرر بر حمایت از تولید، بسیاری از نیازهای حداقلی فعالان اقتصادی همچنان تامین نشده و بنگاه‌ها با مشکلات جدی در حوزه نقدینگی، تامین مالی و استمرار فعالیت روبه‌رو هستند.

سحرخیز می‌افزاید: ضروری است تا دولت با تصمیمات فوری، موثر و عملیاتی، از بخش خصوصی حمایت کند و مانع شکل‌گیری بحران‌های بزرگ‌تر در حوزه تولید و اشتغال شود. اتاق بازرگانی نیز به‌عنوان نماینده و صدای بخش خصوصی، با تمام توان مسیر انتقال مطالبات، پیگیری مشکلات و حمایت از فعالان اقتصادی را ادامه خواهد داد.

وی ابراز امیدواری می‌کند که با بازگشت ثبات به فضای اقتصادی کشور، زمینه برای رونق دوباره فعالیت‌های تولیدی و تجاری فراهم شود و تلاش‌های اتاق بازرگانی، تشکل‌های اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی، به بهبود ملموس شرایط کسب‌وکار در استان منجر گردد.

از رفع موانع تولید تا توسعه بازارهای جدید؛ نقشه راه اتاق مشهد برای بهبود فضای کسب‌وکار

احمد سلحشور
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، عملکرد کمیسیون‌های تخصصی اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ را در حوزه پیگیری موانع تولید و تجارت، قابل توجه ارزیابی می‌کند و می‌گوید: کارنامه اتاق در سال گذشته، به‌ویژه در زمینه طرح و پیگیری مسائل فعالان اقتصادی، نشان‌دهنده تلاش این نهاد برای بهبود فضای کسب‌وکار استان است؛ با این حال، ارزیابی نهایی از میزان موفقیت اتاق باید از منظر اعضا و فعالان اقتصادی صورت بگیرد.

«احمد سلحشور» با تاکید بر ضرورت سنجش دقیق رضایت و نیازهای اعضا اظهار می‌کند: نظرسنجی‌های تخصصی و مستمر از فعالان اقتصادی می‌تواند چراغ راه آینده اتاق در تصمیم‌سازی، برنامه‌ریزی و اولویت‌گذاری باشد و مسیر حرکت این نهاد را بیش از پیش با مطالبات واقعی بخش خصوصی همسو کند.

سلحشور با اشاره به پیگیری‌های اتاق خراسان رضوی در سطح ملی برای رفع موانع تولید می‌افزاید: در این حوزه، اقدامات موثری با همکاری و همگرایی اتاق ایران، دستگاه‌های اجرایی، مجلس و دولت انجام شده است؛ اما همچنان ضرورت دارد برخی مسائل بنیادین، از جمله رفع تناقضات میان قوانین گمرکی و مالیاتی، ایجاد سازوکارهای پوشش ریسک نوسانات ارزی برای صادرکنندگان، نوسازی صنایع، توسعه کنسرسیوم‌های صادراتی و تولیدی و حمایت از صنایع دانش‌بنیان با جدیت بیشتری دنبال شود.

رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق خراسان رضوی در تشریح بخشی از اقدامات شاخص اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ خاطرنشان می‌کند: برگزاری نشست‌های تخصصی و پیگیری موضوع‌محور مشکلات بخش کشاورزی، از جمله قطع برق چاه‌های کشاورزی و واحدهای مرتبط، مسائل گلخانه‌ها، تامین سوخت، نهاده‌های کشاورزی و دامی و استمرار تولید در شرایط خشکسالی و فشارهای ناشی از جنگ، از جمله محورهای مهم فعالیت اتاق در سال گذشته بوده است.

سلحشور ادامه می‌دهد: انعکاس مشکلات ناشی از بروکراسی اداری فرساینده، تعدد سامانه‌های پیچیده، برگزاری نشست‌های مشترک میان کمیسیون‌های اتاق برای پیگیری هماهنگ مسائل تولیدکنندگان، همکاری با شرکت‌ها و واحدهای دانش‌بنیان برای معرفی توانمندی‌های آنان و مشارکت در برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی و علمی، از دیگر اقدامات قابل اشاره اتاق مشهد در سال گذشته بود.

وی با بیان اینکه ارزیابی جامع عملکرد اتاق تنها به اقدامات داخلی محدود نمی‌شود، می‌افزاید: باید بررسی شود که اتاق در حوزه دیپلماسی اقتصادی تا چه اندازه توانسته است در مسیر کاهش وابستگی به بازارهای محدود و حرکت به سوی بازارهای جدید گام بردارد. همچنین لازم است میزان پیشگامی اتاق در آموزش، هوشمندسازی و ایجاد بسترهای دیجیتال برای بازرگانان مورد سنجش قرار بگیرد.

وی، تبدیل اتاق مشهد به «مرکز تولید داده‌های تجاری» در شرق کشور را یکی از ضرورت‌های ارتقای جایگاه این نهاد عنوان و تاکید می‌کند: یکی از مهم‌ترین نیازهای امروز بازرگانان، دسترسی به داده‌های دقیق، تحلیل‌های معتبر و اطلاعات به‌روز از بازارهای داخلی و خارجی است. بر همین اساس، راهبرد اتاق باید حرکت به سمت مرجعیت تحلیلی و تولید داده‌های تجاری باشد.

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی، شکل‌گیری مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی در اتاق مشهد را گامی در همین مسیر می‌داند و می‌افزاید: فعالان اقتصادی برای حضور موفق در بازارهای داخلی و خارجی، بیش از هر زمان دیگری به داده، تحلیل و شناخت دقیق روندها نیاز دارند و اتاق می‌تواند در این حوزه نقشی راهبردی و اثرگذار ایفا کند.

او در بخش دیگری از سخنان خود، بر ضرورت پیگیری کارشناسی و رایزنی تخصصی برای اصلاح موانع تولید تاکید و بیان می‌کند: راهبرد تشکل‌های شاخص اقتصادی، از جمله اتاق بازرگانی، باید از سطح اعتراض به قوانین سخت‌گیرانه فراتر برود و به سمت ارائه پروژه‌های اصلاحی، کارشناسی و قابل اجرا به دولت حرکت کند. در کارگروه رفع موانع تولید، توفیقات قابل توجهی در این زمینه حاصل شده و تداوم این رویکرد می‌تواند به اصلاحات موثرتر در فضای کسب‌وکار منجر شود.

سلحشور، گذار به تجارت دیجیتال را از دیگر محورهای تحول در اتاق بازرگانی می‌داند و می‌گوید: چشم‌انداز آینده اتاق باید بر شفاف‌سازی فرآیندهای تجاری، کاهش کاغذبازی، توسعه پلتفرم‌های آنلاین و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین استوار باشد. این مسیر می‌تواند ضمن تسهیل امور بازرگانان، بهره‌وری، شفافیت و سرعت فعالیت‌های اقتصادی را افزایش دهد.

این عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی عنوان می‌کند: پارلمان بخش خصوصی استان زمانی می‌تواند نقش موثرتر و ماندگارتری در بهبود فضای کسب‌وکار ایفا کند که هم‌زمان با پیگیری مطالبات روزمره فعالان اقتصادی، در حوزه‌های آینده‌ساز همچون داده‌های تجاری، دیپلماسی اقتصادی، تجارت دیجیتال، نوسازی صنعتی و توسعه بازارهای جدید نیز نقش‌آفرینی جدی‌تری داشته باشد.

اتاق خراسان رضوی در مسیر تعامل و پیگیری مطالبات بخش خصوصی روندی رو به رشد داشته است

علی‌محمد شریعتی‌مقدم
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، با ارزیابی عملکرد این نهاد در سال ۱۴۰۴ می‌گوید: پارلمان بخش خصوصی استان از پویاترین اتاق‌های کشور است و در سال گذشته، روندی رو به رشد را در حوزه تحلیل مسائل اقتصادی، آینده‌نگری، تعامل با ارکان تصمیم‌گیر و پیگیری مطالبات بخش خصوصی دنبال کرده است.

«علی‌محمد شریعتی‌مقدم» با اشاره به اینکه ارزیابی عملکرد اتاق باید متناسب با امکانات، زیرساخت‌ها و کیفیت تعامل میان بخش خصوصی و دولت انجام شود، اظهار می‌کند: در سطح استانی، این تعاملات در جایگاه قابل قبولی قرار داشته و استاندار خراسان رضوی نیز همکاری نزدیکی با اتاق بازرگانی داشته است. هرچند همچنان کاستی‌هایی وجود دارد و می‌توان اقدامات مؤثرتری انجام داد، اما در مجموع، عملکرد اتاق در جدیت برای پیگیری موضوعات، با جهش‌هایی همراه بوده است.

شریعتی‌مقدم، دعوت از مسئولان و تصمیم‌گیران ملی به مشهد را از اقدامات مثبت اتاق در سال گذشته می‌داند و می‌افزاید: حضور مسئولان کشوری در استان، زمینه طرح مستقیم مشکلات بخش خصوصی خراسان رضوی و پیگیری آن‌ها در سطح ملی را فراهم کرده است. در سطح استان نیز بسیاری از مسائل واحدهای تولیدی، کارخانه‌ها و تشکل‌ها از مسیر کارگروه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و با پیگیری اتاق بازرگانی، تا حد زیادی حل‌وفصل می‌شود.

وی در عین حال تاکید می‌کند: مشکلات کلان اقتصادی نیازمند اصلاح رویکردهای ملی و فاصله گرفتن از اقتصاد دستوری است. تا زمانی که نگاه واقع‌بینانه به اقتصاد و حمایت عملی از بخش خصوصی شکل نگیرد، بخشی از چالش‌های اقتصادی کشور پابرجا خواهد ماند. با این حال، اتاق بازرگانی در برخی حوزه‌ها توانسته اثرگذاری مثبتی داشته باشد و مطالبات فعالان اقتصادی را به واقعیت‌های اجرایی نزدیک‌تر کند.

نقش‌آفرینی کمیسیون‌ها در پیگیری دغدغه‌های تخصصی

عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد در بخش دیگری از سخنان خود، عملکرد کمیسیون‌های تخصصی اتاق را قابل توجه ارزیابی می‌کند و می‌گوید: به نظر می‌رسد بیش از ۸۰ درصد کمیسیون‌ها توانسته‌اند در حوزه تخصصی خود اثرگذاری جدی داشته باشند؛ البته ارزیابی نهایی از عملکرد کمیسیون‌ها باید از سوی اعضا، فعالان اقتصادی و مخاطبان تخصصی هر حوزه نیز انجام شود.

وی می‌افزاید: پویایی کمیسیون‌ها را می‌توان در حضور مهمانان و مسئولان ملی در جلسات تخصصی مشاهده کرد؛ موضوعی که نشان می‌دهد کمیسیون‌های اتاق به بخش‌هایی فعال، اثرگذار و مسئله‌محور تبدیل شده‌اند.

شریعتی‌مقدم درباره عملکرد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان نیز اظهار می‌کند: شورای گفت‌وگو و دبیرخانه آن، در موضوعات مختلف همراه و مؤثر بوده و در سطح استانی خروجی‌های قابل قبولی داشته است.

وی ادامه می‌دهد: از جمله مطالبات مهم مطرح‌شده در این شورا، افزوده شدن اینترنت و ارتباطات دیجیتال به الزامات قانون بهبود فضای کسب‌وکار است؛ زیرا امروز اینترنت برای بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی، زیرساختی حیاتی و گاه ضروری‌تر از برخی امکانات سنتی محسوب می‌شود.

وی همچنین آموزش را از محورهای مهم فعالیت اتاق می‌داند و می‌گوید: در این حوزه اقدامات مناسبی انجام شده، اما اتاق مشهد می‌تواند با همکاری آموزش‌وپرورش، هنرستان‌ها و مراکز فنی‌وحرفه‌ای، بخشی از تجربه و ظرفیت آموزشی کارآفرینان موفق بخش خصوصی را به نوجوانان و جوانان منتقل کند تا فرهنگ کارآفرینی و نگاه توسعه‌محور از سنین پایین تقویت شود.

شریعتی‌مقدم، برگزاری رویدادهایی با محور پیوند میراث تمدنی، میراث کشاورزی و اقتصاد را از اقدامات شاخص اتاق در سال ۱۴۰۴ برمی‌شمارد و متذکر می‌شود: تداوم این برنامه‌ها و ایجاد نظم و برنامه‌ریزی بیشتر در پیوند اقتصاد و فرهنگ، می‌تواند به شکل‌گیری فرهنگ اقتصادی و تقویت مسئولیت اجتماعی در جامعه کمک کند.

وی ارتقای جایگاه اتاق بازرگانی از نهادی صرفاً مشورتی به نهادی اثرگذار و دارای نقش پررنگ‌تر در فرآیند تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری‌های اقتصادی را از مهم‌ترین مطالبات بخش خصوصی عنوان و خاطرنشان می‌کند: تحقق این هدف مستلزم تقویت تعامل و گفت‌وگوی مستمر میان حاکمیت، اتاق بازرگانی و فعالان اقتصادی است.

به باور وی، هرچه نقش بخش خصوصی در فرآیندهای تصمیم‌گیری پررنگ‌تر شود، اعتماد متقابل میان دولت و فعالان اقتصادی نیز افزایش خواهد یافت و این امر زمینه را برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های تخصصی بخش خصوصی در تدوین و اجرای سیاست‌های اقتصادی فراهم می‌کند. همچنین، تعامل موثرتر با اتاق بازرگانی می‌تواند به ایجاد ارتباطی منسجم‌تر میان بخش خصوصی و ساختار تصمیم‌گیری کشور منجر شود و در نهایت، کیفیت و کارآمدی تصمیمات اقتصادی را ارتقا بخشد.

اتاق خراسان رضوی؛ مرجع کارشناسی تصمیم‌سازی اقتصادی در استان

محمدمهدی شکورزاده
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، ارتقای جایگاه این نهاد تشکلی در فرآیندهای تصمیم‌سازی اقتصادی استان را از مهم‌ترین دستاوردهای این نهاد در سال ۱۴۰۴ می‌داند و می‌گوید: اتاق در سال گذشته، در ادامه مسیر دو سال پیش از آن، با ارائه پیشنهادهای کارشناسی، تحلیل‌های دقیق و راهکارهای عملیاتی متناسب با نیازهای واقعی بخش خصوصی، توانست نقشی موثرتر در هدایت و جهت‌دهی به تصمیمات اقتصادی استان ایفا کند.

«محمدمهدی شکورزاده» می‌افزاید: این جایگاه، حاصل سال‌ها تلاش مستمر، حضور فعال در نشست‌های کلان اقتصادی و ارائه محتوای کارشناسی قابل دفاع است؛ سرمایه‌ای ارزشمند که امروز اعتبار اتاق مشهد را در میان دستگاه‌های اجرایی و تشکل‌های اقتصادی استان تقویت کرده است.

شکورزاده با بیان اینکه بسیاری از پیشنهادها و راهکارهای مطرح‌شده در اتاق، مورد توجه و پذیرش دستگاه‌های اجرایی قرار می‌گیرد، اظهار می‌کند: در موارد متعددی، سایر تشکل‌های اقتصادی بخش خصوصی نیز از رویکردها و پیشنهادهای ارائه‌شده در اتاق تبعیت می‌کنند. این مسئله نشان‌دهنده مرجعیت، اعتبار علمی و جایگاه اجرایی اتاق مشهد در فضای اقتصادی خراسان رضوی است.

رئیس کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب‌وکارهای اتاق مشهد، یکی از دلایل اصلی دستیابی به این جایگاه را بررسی دقیق موضوعات در کمیسیون‌های تخصصی اتاق می‌داند و تصریح می‌کند: مسائل مختلف اقتصادی، صنعتی، تجاری و کشاورزی، پیش از طرح در سطوح تصمیم‌گیری، در کمیسیون‌های مرتبط بررسی و چکش‌کاری می‌شوند و با حضور فعالان و خُبرگان هر حوزه، به جمع‌بندی کارشناسی می‌رسد.

وی ادامه می‌دهد: پیشنهادهای نهایی اتاق، با پشتوانه مستند و قابل دفاع به دستگاه‌های اجرایی و مراجع تصمیم‌گیر ارائه می‌شود. همین فرآیند کارشناسی، اعتماد به خروجی‌های اتاق را افزایش داده و زمینه اثرگذاری بیشتر این نهاد در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی استان را فراهم کرده است.

چالش‌های بخش خصوصی؛ از نهادهای موازی تا شرکت‌های خصولتی

شکورزاده در ادامه، به برخی چالش‌های پیش‌روی بخش خصوصی اشاره و عنوان می‌کند: یکی از مهم‌ترین مشکلات در مسیر پیگیری مطالبات فعالان اقتصادی، ضعف پاسخگویی برخی تصمیم‌گیران و نبود مسئولیت‌پذیری در قبال تصمیمات اتخاذشده است.

وی می‌افزاید: علاوه بر این، تعدد نهادهای موازی در فرآیندهای اجرایی کشور، از دیگر موانع جدی فعالیت اقتصادی به شمار می‌رود. گاهی این نهادها هماهنگی لازم با یکدیگر ندارند و حتی برخی قوانین مصوب مجلس و دولت نیز به‌درستی اجرا نمی‌شود؛ موضوعی که فعالان اقتصادی را با دشواری‌های مضاعف مواجه می‌کند.

عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد، فعالیت شرکت‌های بزرگ موسوم به «خصولتی» را نیز از چالش‌های جدی بخش خصوصی واقعی می‌داند و بیان می‌کند: این شرکت‌ها به دلیل بهره‌مندی از حمایت‌های دولتی و دسترسی به منابع و امکانات ویژه، در بسیاری از موارد فضای رقابتی نابرابری ایجاد می‌کنند و فعالیت بنگاه‌های خصوصی را دشوارتر می‌سازند. از این رو، بازنگری در سیاست‌های مرتبط با این حوزه ضروری است.

نقش خدمات آموزشی و پژوهشی اتاق در توانمندسازی فعالان اقتصادی

شکورزاده در بخش دیگری از سخنان خود، عملکرد اتاق خراسان رضوی در حوزه آموزش و توانمندسازی فعالان اقتصادی در سال ۱۴۰۴ را مثبت ارزیابی می‌کند و می‌گوید: آمارهای منتشرشده از سوی مرکز آموزش اتاق مشهد نشان می‌دهد برنامه‌های آموزشی این مرکز با استقبال گسترده فعالان اقتصادی همراه بوده است.

وی می‌افزاید: دوره‌هایی که در حوزه‌هایی مانند قوانین و مقررات واردات و صادرات، مالیات، تامین اجتماعی و مهارت‌های مدیریتی برگزار شده، تا حد زیادی پاسخگوی نیازهای روز فعالان اقتصادی بوده و رضایت قابل توجهی ایجاد کرده است.

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی تاکید می‌کند: استمرار این رویکرد آموزشی و توسعه برنامه‌های مهارتی، می‌تواند نقش مهمی در ارتقای توان بنگاه‌های اقتصادی و افزایش آمادگی آنان برای حضور در بازارهای داخلی و خارجی ایفا کند.

وی خاطرنشان می‌کند: در کنار این موضوعات، توجه به ظرفیت‌های مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی در حوزه پژوهش، آینده‌پژوهی و تحلیل‌های اقتصادی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ چراکه این مرکز می‌تواند با تولید داده‌های معتبر، ارائه تحلیل‌های کارشناسی، رصد روندهای اقتصادی و ترسیم سناریوهای پیش‌رو، تصویری روشن‌تر از فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی بخش خصوصی ارائه دهد.

شکورزاده اذعان می‌کند: بهره‌گیری از توان علمی و پژوهشی این مرکز، علاوه بر تقویت پشتوانه کارشناسی تصمیمات، می‌تواند مسیر تصمیم‌سازی‌های آینده را دقیق‌تر و واقع‌بینانه‌تر ترسیم کرده و به افزایش اثربخشی سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی بخش خصوصی کمک کند.

ضرورت نقش‌آفرینی پارلمان بخش خصوصی برای کاهش آسیب‌پذیری بنگاه‌های خراسان رضوی

مجید محمدنژاد
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی معتقد است که اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ با اتخاذ رویکردی هدفمند، هوشمندانه و مسئله‌محور، نقشی پویا و اثرگذار در هدایت بخش خصوصی استان ایفا کرده است.

«مجید محمدنژاد» می‌افزاید: بهره‌گیری از ظرفیت کارشناسی کمیسیون‌های تخصصی و تعامل مستمر با دستگاه‌های اجرایی، زمینه بهبود فضای کسب‌وکار، پیگیری مطالبات فعالان اقتصادی و ارتقای جایگاه اتاق در استان را فراهم ساخته است.

وی پیگیری مسائل بانکی، ارزی و گمرکی بخش خصوصی در سطوح ملی، تقویت دیپلماسی استانی با کشورهای همسایه با همراهی و هدف‌گذاری استانداری و توسعه تعامل با دستگاه‌ها و نهادهای دولتی را از جمله اقدامات شاخص اتاق مشهد در سال گذشته برمی‌شمارد.

محمدنژاد با اشاره به نقش اتاق خراسان رضوی در بهبود فضای کسب‌وکار استان تصریح می‌کند: هرچند میزان اثرگذاری در همه حوزه‌ها یکسان نبوده است، در بخش گمرکی، طرح مشکلات صادرکنندگان به تسهیل برخی رویه‌ها، کاهش زمان ترخیص کالا و رفع بخشی از موانع بازگشت ارز انجامید. همچنین، در حوزه حمل‌ونقل و ترانزیت به کشورهای همسایه، به‌ویژه افغانستان و آسیای میانه، پیگیری‌های اتاق به بهبود نسبی هماهنگی‌ها و کاهش برخی هزینه‌های عملیاتی منجر شد.

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی درباره عملکرد این نهاد در پیگیری مسائل مالیاتی و تامین اجتماعی بخش خصوصی می‌گوید: اتاق با گردآوری دغدغه‌های فعالان اقتصادی و انتقال آن‌ها به دستگاه‌های ذی‌ربط، در مواردی همچون تقسیط یا تعدیل بدهی‌ها، نقشی موثر و میانجی‌گرانه ایفا کرد. برگزاری مستمر نشست‌های شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی نیز سبب شد تا مسائل به‌صورت ساختاریافته مطرح و به تصویب مصوباتی در سطوح استانی و ملی منتهی شود؛ هرچند اجرای کامل این موارد همچنان با چالش‌هایی روبه‌روست.

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی، مهم‌ترین چالش اتاق مشهد در مطالبه حقوق بخش خصوصی را فاصله میان طرح مسئله و تحقق نتیجه می‌داند و می‌افزاید: اتاق در احصاء و تبیین مسائل بخش خصوصی موفق عمل کرده است، اما اجرای مصوبات با موانع جدی مواجه است. تعدد مراجع تصمیم‌گیری، بی‌ثباتی سیاست‌های کلان اقتصادی و فقدان ضمانت اجرایی کافی برای مصوبات شورای گفت‌وگو، از مهم‌ترین موانع این مسیر به شمار می‌رود.

تعامل موثر با دستگاه‌های اجرایی استان

وی در ارزیابی رابطه اتاق خراسان رضوی با دستگاه‌های اجرایی استان اظهار می‌کند: این تعامل در سطح استانی مطلوب و سازنده است و نمود روشن آن را می‌توان در شورای گفت‌وگو و نشست‌های یکشنبه‌های اقتصادی مشاهده کرد. بااین‌حال، در سطح ملی، تمرکزگرایی و تفاوت نگرش میان بخش خصوصی و برخی نهادهای حاکمیتی سبب شده است تا بسیاری از پیشنهادها به مرحله اجرا نرسد و تعاملات عمدتاً در سطح گفت‌وگو باقی بماند.

محمدنژاد با اشاره به عملکرد کمیسیون‌های تخصصی اتاق در سال ۱۴۰۴ می‌گوید: این کمیسیون‌ها از نظر کمی و کیفی فعال‌تر شده‌اند و توانسته‌اند مسائل را با دقت بیشتری شناسایی و برای آن‌ها راهکارهای عملیاتی تدوین کنند؛ بااین‌حال، پیگیری این راهکارها تا حصول نتیجه، نیازمند سازوکاری منسجم‌تر و قدرتمندتر است.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی درباره اولویت‌های پیش‌روی این نهاد تاکید می‌کند: پارلمان بخش خصوصی استان باید در مطالبات و پیگیری‌های خود، از رویکردهای صرفاً توسعه‌ای به سمت اقداماتی گام بردارد که ارتقای تاب‌آوری و کاهش آسیب‌پذیری بنگاه‌ها را منجر می‌شوند.

وی تاکید می‌کند: تسهیل‌گری در موضوع تامین مواد اولیه، دسترسی به منابع مالی، کاهش وقفه‌های تولید، تنوع‌بخشی به بازارهای هدف و توسعه دیپلماسی اقتصادی باید در کانون توجه قرار بگیرد.

وی خاطرنشان می‌کند: در شرایط بحرانی و به‌ویژه در دوران پسابحران، فعالان اقتصادی بیش از هر چیز انتظار دارند دولت با اتخاذ رویکردی هوشمندانه، پیش‌بینی‌پذیر و ثبات‌بخش، از اتخاذ تصمیمات ناگهانی و شوک‌آور که فضای کسب‌وکار را با ابهام و بی‌ثباتی مواجه می‌کند، پرهیز کند.

محمدنژاد تصریح می‌کند: تضمین حداقل‌های لازم برای استمرار زنجیره تامین، حفظ جریان تولید، کاهش فشارهای نهادی و اداری بر بنگاه‌ها و همچنین تقویت کانال‌های ارتباطی مؤثر و مستمر با بخش خصوصی، از مهم‌ترین اقداماتی است که می‌تواند به حفظ تاب‌آوری اقتصاد در شرایط بحران کمک کند. مهم‌ترین مطالبه بخش خصوصی آن است که دولت این بخش را شریکی راهبردی و فعال در مدیریت و عبور از بحران‌ها بداند.

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی تاکید می‌کند: بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی در تصمیم‌سازی و اجرای راهکارهای اقتصادی، می‌تواند به افزایش کارآمدی سیاست‌ها و کاهش هزینه‌های بحران منجر شود؛ با این حال، این رویکرد تاکنون به‌صورت ملموس و عملیاتی محقق نشده و همچنان به‌عنوان یکی از خلأهای جدی در تعامل میان دولت و بخش خصوصی باقی مانده است.

هم‌افزایی با دستگاه‌های اجرایی؛ دستاورد برجسته اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

حسین محمدیان
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی معتقد است: پارلمان بخش خصوصی استان در سال ۱۴۰۴ با بازتعریف جایگاه خود در معادلات اقتصادی استان، مردمی‌سازی فرایند تصمیم‌سازی، تقویت تعامل با دولت و تمرکز بر دیپلماسی اقتصادی، نقشی موثرتر در توسعه صادرات، بهبود زیرساخت‌های مرزی و ارتقای جایگاه استان در سطح ملی ایفا کرده است؛ رویکردی که به رشد صادرات و افزایش سهم خراسان رضوی از ترانزیت کشور انجامیده است.

«حسین محمدیان» می‌گوید: در شرایطی که اقتصاد کشور با پیچیدگی‌های ناشی از تحریم‌ها، محدودیت‌های ارزی و نوسانات سیاستی روبه‌رو بوده، یکی از مهم‌ترین تحولات اتاق بازرگانی خراسان رضوی، عبور از رویکردهای مرسوم نهادی و حرکت به سوی ایفای نقشی فعال، شنوا و مطالبه‌گر بوده است.

وی تصریح می‌کند: طرح مستقیم و بی‌واسطه مسائل و انتقال نظام‌مند آن‌ها به سطوح تصمیم‌گیری، اتاق خراسان رضوی را به تریبون واقعی بخش خصوصی بدل کرده است. این راهبرد نه با رویکرد تقابل، بلکه از منظر اصلاح، تعامل و حل مسئله دنبال می‌شود.

محمدیان، تغییر فضای رابطه میان بخش خصوصی و دولت را یکی از نقاط عطف عملکرد یک‌ساله اتاق مشهد می‌داند و می‌افزاید: عبور از فضای تقابل و حرکت به سوی هم‌افزایی، در شرایط حساس اقتصادی دستاوردی تعیین‌کننده است. نزدیکی دیدگاه‌ها و برگزاری نشست‌های منظم و موثر با نماینده عالی دولت در استان، موجب شد مطالبات بخش خصوصی با سرعت و دقت بیشتری در دستور کار قرار بگیرد. این تعامل سازنده، افزون بر کاهش اصطکاک‌های اداری، در بهبود برخی شاخص‌های اقتصادی استان نیز اثرگذار بوده است.

دیپلماسی اقتصادی فعال زمینه‌ساز رشد صادرات استان

محمدیان، تمرکز بر دیپلماسی اقتصادی و فعال‌سازی ظرفیت‌های منطقه‌ای را از دیگر محورهای کلیدی عملکرد اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ می‌داند و خاطرنشان می‌کند: رشد محسوس صادرات استان و ثبت عملکردی فراتر از میانگین کشوری، شاهدی بر این رویکرد است. این دستاورد صرفاً حاصل شرایط بازار نبوده، بلکه از برنامه‌ریزی هدفمند برای توسعه مناسبات تجاری با کشورهای همسایه، به‌ویژه افغانستان و کشورهای آسیای میانه، نشات گرفت.

وی با اشاره به تسهیل فرایندهای مرزی و بهبود زیرساخت‌های لجستیکی به‌عنوان یکی از مطالبات دیرینه صادرکنندگان استان اظهار می‌کند: این مسائل در اتاق و کمیسیون‌های تخصصی شناسایی و پیگیری شد. بهبود شرایط مرز دوغارون، ساماندهی فرایندها در گمرک شهید مطهری و تقویت ظرفیت حمل‌ونقل ریلی در مرز سرخس، از جمله محورهایی بودند که در نشست‌های کارشناسی و با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی دنبال شدند و بخش مهمی از این گره‌ها اکنون در مسیر حل‌وفصل قرار دارد.

سند توسعه صادرات؛ نقشه راه تجارت خارجی استان

رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق مشهد، افزون بر اقدامات اجرایی، به تلاش این نهاد برای ترسیم آینده تجارت خارجی استان با رویکردی راهبردی اشاره می‌کند و می‌گوید: تدوین «سند توسعه صادرات خراسان رضوی» با همکاری دانشگاه فردوسی مشهد، یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این رویکرد است. این سند اکنون به‌عنوان مرجع تصمیم‌سازی در اختیار دستگاه‌های اقتصادی استان قرار دارد و می‌تواند مبنای هماهنگی بیشتر میان دولت و بخش خصوصی در مسیر توسعه صادرات باشد.

او اقدامات آموزشی اتاق را نیز از نقاط قوت عملکرد یک‌ساله این نهاد می‌داند و بیان می‌کند: برگزاری دوره‌های تخصصی با حضور اساتید برجسته و استقبال گسترده فعالان اقتصادی، نشان‌دهنده توجه اتاق به توانمندسازی بخش خصوصی و به‌روزرسانی دانش تجاری فعالان استان است.

محمدیان در پایان تاکید می‌کند: مهم‌ترین مطالبه بخش خصوصی از سیاست‌گذاران، نه تخصیص منابع مالی، بلکه ایجاد ثبات، کاهش مداخلات دستوری و پرهیز از صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه است. اگر فضای فعالیت اقتصادی شفاف، پیش‌بینی‌پذیر و مبتنی بر اعتماد متقابل شود، قطعا خراسان رضوی می‌تواند به یکی از پیشران‌های اصلی اقتصاد ملی تبدیل شود و نقشی موثرتر در توسعه تجارت خارجی کشور ایفا نماید. در چنین چهارچوبی، اتاق مشهد می‌کوشد با تداوم رویکرد مردمی و تعامل‌محور، جایگاه خود را به‌عنوان پارلمان واقعی بخش خصوصی تثبیت کرده و مسیر توسعه پایدار اقتصاد استان را هموار سازد.

نقش‌آفرینی اتاق خراسان رضوی در مسیر تصمیم‌سازی اقتصادی کشور

حسین محمودی خراسانی
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، سال ۱۴۰۴ را نقطه‌عطفی در مسیر تحول ساختاری و ارتقای جایگاه اتاق مشهد می‌داند و می‌گوید: اتاق در سال گذشته کوشید با بهبود سطح عملکرد و گسترش تعامل با بخش‌های مختلف اقتصادی، جایگاه خود را به‌عنوان نماینده واقعی بخش خصوصی در عرصه‌های تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری اقتصادی استان و کشور تثبیت کند.

«حسین محمودی خراسانی» تاکید می‌کند: این رویکرد، افزون بر نگاه درون‌سازمانی، بر شناخت عمیق تحولات اقتصادی در سطوح ملی و منطقه‌ای استوار بوده است. رئیس شورای راهبردی کمیسیون‌های اتاق مشهد، تقویت این ساختارهای تخصصی-مشورتی و هدفمندسازی فعالیت‌های آن‌ها را از مهم‌ترین محورهای تحول در اتاق خراسان رضوی برمی‌شمارد و می‌افزاید: در دوره دهم فعالیت اتاق، کمیسیون‌ها علاوه بر نقش مشورتی خود، در مقام بازوهایی راهبردی برای تحلیل مسائل، مطالبه‌گری و ارائه راهکارهای عملیاتی در حوزه اقتصاد استان عمل کردند؛ رویکردی که در سال ۱۴۰۴ نیز با جدیت دنبال شد.

وی ادامه می‌دهد: این نگاه، زمینه شکل‌گیری ساختاری کارشناسی، پویا و اثرگذار را در اتاق فراهم کرده است؛ سازوکاری که می‌تواند مسائل اقتصادی را با دقت و ژرف‌نگری بررسی کرده و برای آن‌ها راهکارهای کاربردی ارائه دهد. کمیسیون‌های تخصصی نیز با برگزاری منظم جلسات، شناسایی دقیق مسائل هر بخش و تدوین پیشنهادهای کارشناسی، نقشی موثر در کاهش موانع تولید و تجارت استان ایفا کرده‌اند.

نقش راهبردی شورا در هم‌افزایی کمیسیون‌های تخصصی

محمودی همچنین به نقش کلیدی شورای راهبردی کمیسیون‌های تخصصی اتاق خراسان رضوی اشاره می‌کند و می‌گوید: این شورا در سال ۱۴۰۴، همانند دو سال گذشته، کوشید انسجام و هماهنگی بیشتری

میان فعالیت کمیسیون‌ها ایجاد کند و با برگزاری نشست‌های تخصصی و تصویب مصوبات راهبردی، در مسیر چابک‌سازی ساختار و ارتقای کارآمدی آن‌ها گام بردارد..

او تصریح می‌کند: در نشست‌های این شورا، عملکرد هر کمیسیون به‌صورت دقیق و منسجم ارزیابی شد و براساس نتایج به‌دست‌آمده، ماموریت‌ها بازتعریف، آیین‌نامه‌ها اصلاح و نکات لازم برای بهبود عملکرد ابلاغ گردید. این رویکرد، بیانگر عزم جدی اتاق مشهد برای عبور از شیوه‌های سنتی و حرکت به‌سوی ساختاری پویا، پاسخ‌گو و متناسب با نیازهای روز اقتصاد استان است.

وی می‌افزاید: شورای راهبردی با فراهم‌کردن بستری برای تبادل دیدگاه میان کمیسیون‌ها، زمینه هم‌افزایی در بررسی و حل مسائل پیچیده اقتصادی را نیز فراهم کرده است.

صدای رسای بخش خصوصی استان در سطح ملی

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی در بخش دیگری از سخنان خود، به تلاش اتاق برای تبدیل‌شدن به صدای رسای بخش خصوصی استان در تعامل با اتاق ایران و دیگر نهادهای تصمیم‌گیر اشاره می‌کند و متذکر می‌شود: اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ کوشید با بررسی تخصصی چالش‌های اقتصادی در ساختارهای مختلف خود، از کمیسیون‌های تخصصی و نشست‌های یکشنبه‌های اقتصادی تا شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، و سپس ارائه پیشنهادهای کارشناسی به مراجع ملی و پیگیری مصوبات، نقشی موثر در جهت‌دهی به سیاست‌های اقتصادی کشور ایفا کند.

محمودی با تاکید بر ضرورت تداوم رویکردهای تحولی و تقویت زیرساخت‌های تخصصی اتاق مشهد اظهار می‌کند: حفظ و ارتقای جایگاه کنونی، مستلزم استمرار فعالیت حرفه‌ای، تقویت بدنه کارشناسی، توسعه تعامل با ذی‌نفعان و به‌روزرسانی مستمر دانش و مهارت‌های نیروی انسانی است.

وی ادامه می‌دهد: گسترش نقش اتاق در بازتاب مطالبات بخش خصوصی و افزایش مشارکت فعالان اقتصادی در فرآیندهای تصمیم‌گیری، به پشتیبانی ساختاری، ظرفیت‌های تحلیلی و نظام مشاوره‌ای کارآمد نیاز دارد که خوشبختانه در سال ۱۴۰۴ گام‌های موثری در این مسیر برداشته شد.

به گفته وی، توسعه تعاملات بین‌المللی و تقویت دیپلماسی اقتصادی نیز که در سال گذشته به‌طور جدی مورد توجه قرار گرفت، از دیگر اولویت‌هایی است که می‌تواند جایگاه اتاق مشهد را در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی ارتقا دهد.

محمودی یادآور می‌شود: اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، با تلفیق تجربه‌های گذشته و بازخوانی نیازهای امروز، گام‌های بلندی در مسیر تحول و تعالی برداشت. امید می‌رود با استمرار این رویکرد، پارلمان بخش خصوصی استان، سهمی شایسته‌تر در جهت‌دهی به سیاست‌های اقتصادی کشور داشته باشد و نقشی ملموس‌تر در بهبود فضای کسب‌وکار استان و کشور ایفا کند. تداوم این مسیر، در گرو همراهی فعالان اقتصادی، تعمیق اعتماد متقابل و پایبندی به اهداف مشترک توسعه پایدار استان است.

مشارکت واقعی فعالان اقتصادی؛ زمینه‌ساز پویایی و اثرگذاری اتاق مشهد

غلامرضا نازپرور
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، در ارزیابی عملکرد این نهاد در سال ۱۴۰۴ می‌گوید: در شرایطی که اقتصاد کشور با پیچیدگی‌های فزاینده، تنگناهای زیرساختی و پیامدهای تحولات منطقه‌ای روبه‌رو بوده، اتاق خراسان رضوی کوشیده است تا با اتکا به تعامل سازنده با دولت و فعال‌سازی ظرفیت‌های بخش خصوصی، نقشی موثر را ایفا کند. از منظر کیفیت گفت‌وگوها، تنوع دیدگاه‌ها و گستره مشارکت فعالان اقتصادی، سالی کم‌نظیر را پشت سر گذاشتیم.

«غلامرضا نازپرور» با بیان اینکه، مشارکت واقعی فعالان اقتصادی؛ زمینه‌ساز پویایی و اثرگذاری اتاق مشهد است، می‌افزاید: اتاق مشهد امروز به نهادی پویا و اثرگذار بدل شده و حضور واقعی فعالان اقتصادی در فرایندهای مشورتی و تصمیم‌سازی، مهم‌ترین پشتوانه این پویایی است.

وی تعامل سازنده با مدیران اجرایی استان را از دیگر نقاط قوت عملکرد اتاق می‌داند و اظهار می‌کند: این تعامل سبب شده است تا مسائل، پیش از تبدیل شدن به بحران، در بستر گفت‌وگو بررسی و برای آن‌ها راهکارهای عملیاتی جست‌وجو شود. انتقال منسجم مطالبات فعالان اقتصادی به دولت و همراهی در یافتن راه‌حل‌ها، از شاخص‌ترین ویژگی‌های عملکرد اتاق در سال گذشته بوده است.

نازپرور در ارزیابی اثرگذاری اتاق خراسان رضوی بر سیاست‌گذاری‌های ملی تصریح می‌کند: عملکرد اتاق در سطح استان قابل دفاع است، اما بازتاب عملی پیشنهادهای کارشناسی استان در سطح ملی هنوز رضایت‌بخش نیست. سازوکار انتقال و پیگیری مصوبات و پیشنهادهای اتاق‌های استانی در وزارتخانه‌ها نیازمند بازتعریف و تقویت است و حضور هدفمندتر در تهران و انعکاس دیدگاه‌های تخصصی می‌تواند بخشی از این خلاء را جبران کند.

الگوهایی برای تعامل سازنده

نازپرور، شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی و سلسله نشست‌های یکشنبه‌های اقتصادی را ازجمله موفق‌ترین نمونه‌های تعاملی در کشور می‌داند و متذکر می‌شود:

موضوعات در این شورا با دقت و بر پایه بررسی‌های کارشناسی مطرح می‌شوند، پیگیری‌ها تا حصول نتیجه ادامه می‌یابند و از ظرفیت همفکری فعالان اقتصادی به‌خوبی بهره گرفته می‌شود. ازاین‌رو، شورای گفت‌وگوی استان را می‌توان الگویی قابل‌اعتنا برای تعامل دولت و بخش خصوصی دانست.

عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد، اقدامات آموزشی این نهاد را رضایت‌بخش ارزیابی می‌کند و می‌افزاید: ارتقای دانش مدیریتی و تخصصی فعالان اقتصادی، پیش‌شرط عبور از پیچیدگی‌های امروز اقتصاد است. در سال گذشته دوره‌های آموزشی متنوع، کاربردی و متناسب با نیازهای فعالان اقتصادی برگزار شد که با استقبال مناسبی همراه بود.

وی تامین پایدار انرژی را مهم‌ترین اولویت پیش‌روی اقتصاد استان می‌داند و تاکید می‌کند: نبود برق به معنای توقف تولید است و این مسئله نیز به‌سرعت پیامدهایی همچون رکود و بیکاری را به همراه خواهد داشت. ازاین‌رو، توسعه نیروگاه‌های خورشیدی، تامین مولدهای برق و استقرار مدیریت هوشمند انرژی باید در اولویت فوری قرار بگیرد و اتاق در این حوزه با جدیت بیشتری مطالبه‌گری کند.

نازپرور می‌افزاید: در شرایطی که زیرساخت‌های کشور با فشار و تهدید مواجه هستند، حفظ پایداری واحدهای تولیدی صرفاً یک ضرورت اقتصادی نیست، بلکه به‌منزله صیانت از امنیت اقتصادی و اجتماعی استان است.

تداوم ارتباط تولید و امید در جامعه

او تاکید می‌کند: اقتصاد امروز بیش از هر زمان دیگری به تاب‌آوری هوشمندانه، تصمیم‌سازی مشارکتی و حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی نیاز دارد. مادامی که تولید پابرجا باشد، امید نیز در جامعه زنده خواهد ماند.

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق خراسان رضوی، در ادامه به چالش‌های این حوزه اشاره و بیان می‌کند: تامین سوخت و دسترسی به مواد ناریه، دو شریان حیاتی معدن و صنایع معدنی هستند و اختلال در هر یک از آن‌ها می‌تواند زنجیره تولید را متوقف کند.

نازپرور می‌افزاید: اتاق مشهد در سال گذشته، از مسیر کمیسیون تخصصی خود، پیگیری دغدغه‌های بخش خصوصی در این زمینه را در دستور کار قرار داده است.

وی با اشاره به قانون بودجه سال ۱۴۰۵ خاطرنشان می‌کند: این قانون در شرایط ثبات نسبی تدوین شده، حال آنکه وضعیت کنونی تولید و تجارت اقتضائاتی متفاوت و گاه اضطراری دارد. ازاین‌رو، بازنگری سریع و واقع‌بینانه در برخی احکام بودجه‌ای، برای افزایش تاب‌آوری تولید و حمایت از بنگاه‌ها ضروری است. انتظار می‌رود پارلمان بخش خصوصی استان در سال جاری با تعامل موثر با نهادهای تصمیم‌گیر، زمینه اصلاح رویه‌های موجود و تقویت پایداری اقتصاد استان را فراهم سازد.

تقویت اعتماد فعالان اقتصادی؛ دستاورد محوری اتاق خراسان رضوی

عبدالله یزدان‌بخش
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با اشاره به فراز و فرودهای کشور در سال ۱۴۰۴ می‌گوید: اتاق مشهد طی یک سال گذشته کوشیده است تا با اتکا به خرد جمعی، انسجام تشکیلاتی و ارتباط موثر با سطوح ملی، جایگاه خود را به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی و نهادی اثرگذار در این حوزه، بیش از پیش تثبیت کند.

«عبدالله یزدان‌بخش» مسیر حرکت اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ را صحیح، هدفمند و رو به پیشرفت توصیف می‌کند و می‌افزاید: این نهاد تشکلی توانسته است جایگاه واقعی خود را به‌عنوان نماینده بخش خصوصی بازیابد.

وی مهم‌ترین دستاورد سال گذشته را افزایش اعتماد فعالان اقتصادی به اتاق و تقویت نقش آن در انتقال مطالبات بخش خصوصی به مسئولان استانی و ملی می‌داند و اظهار می‌کند: حضور پُررنگ اعضا در جلسات کمیسیون‌ها، رویدادها و نشست‌های تخصصی، نشانه‌ای روشن از رضایتمندی و باور آنان به اثربخشی این نهاد است.

رئیس کمیسیون صنعت اتاق مشهد، تقویت کمیسیون‌ها و کمیته‌های تخصصی را از نقاط قوت عملکرد اتاق بازرگانی خراسان رضوی در سال گذشته برمی‌شمارد و می‌گوید: کمیسیون‌های تخصصی اتاق توانسته‌اند مسیر روشن‌تری پیش‌روی صنایع ترسیم کنند. بسیاری از مسائل صنایع در حوزه‌های منابع انسانی، مدیریت، مالی، گمرک، انرژی و تسهیلات، از طریق مشاوره‌های تخصصی و تبادل تجربه در همین کمیسیون‌ها بررسی و پیگیری شده است.

تعامل سازنده با اتاق ایران

از دیگر ابعاد مهم فعالیت اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، به باور یزدان‌بخش، تعامل مستمر با اتاق بازرگانی ایران و حضور فعال اعضای اتاق در کمیسیون‌های ملی بوده است.

او بیان می‌کند: هماهنگی، هم‌اندیشی و انتقال تجربه میان اتاق خراسان رضوی و اتاق ایران به‌طور مستمر انجام شده

و برخی دستاوردها و ابتکارات کمیسیون‌های اتاق مشهد نیز به سطح ملی راه یافته و در نشست‌های اتاق ایران مطرح شده است.

وی معتقد است که حضور اعضای هیات نمایندگان و کمیسیون‌های اتاق مشهد در نشست‌های ملی و طرح بی‌واسطه مسائل، به تثبیت بیش از پیش جایگاه هیات نمایندگان و کمیسیون‌های استانی در سطح کشور انجامیده است.

آموزش و توانمندسازی؛ سرمایه‌گذاری برای آینده صنعت

یزدان‌بخش درباره عملکرد اتاق خراسان رضوی در حوزه آموزش اظهار می‌کند: این حوزه طی سال ۱۴۰۴ از جمله محورهای مورد توجه اتاق بوده و اقدامات موثری برای ارتقای دانش و توانمندی فعالان اقتصادی و صنعتگران استان به اجرا درآمده است. برگزاری نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی با حضور اساتید برجسته حوزه مدیریت، کارشناسان منابع انسانی و متخصصان مالی و اقتصادی، از مهم‌ترین برنامه‌های اتاق در راستای انتقال دانش، ارتقای مهارت‌های مدیریتی و توانمندسازی بنگاه‌های اقتصادی به شمار می‌رود؛ برنامه‌هایی که تلاش داشته‌اند فعالان حوزه کسب‌وکار را برای مواجهه با چالش‌های پیچیده اقتصادی و اتخاذ تصمیم‌های آگاهانه‌تر آماده کنند.

وی در ادامه، افزایش تاب‌آوری بنگاه‌های اقتصادی، اطلاع‌رسانی شفاف و ارتقای آگاهی فعالان اقتصادی را از مهم‌ترین اولویت‌های پارلمان بخش خصوصی استان برمی‌شمارد و می‌گوید: صنعت کشور بارها نشان داده است که با اتکا به خلاقیت، نوآوری، تجربه و سرمایه انسانی ارزشمند خود، توان عبور از شرایط دشوار و بحران‌های اقتصادی را دارد. با این حال، تحقق این ظرفیت‌ها مستلزم فراهم بودن بسترهای لازم از سوی دولت است؛ به‌ویژه ایجاد ثبات در قوانین و مقررات، پرهیز از تصمیمات ناگهانی و تسهیل فرآیندهای اجرایی و اداری که می‌تواند زمینه را برای استمرار تولید، حفظ سرمایه‌گذاری و افزایش انگیزه فعالان اقتصادی فراهم کند.

وی رعایت قوانین و پرهیز از تغییرات مکرر مقررات، تسهیل فرایندهای بانکی و تامین سرمایه در گردش صنایع، اجتناب از دستورالعمل‌های پیچیده و زمان‌بر و ایجاد آرامش نسبی در فضای اقتصادی را از مهم‌ترین مطالبات بخش خصوصی از دولت برمی‌شمارد.

عضو هیات نمایندگان اتاق خراسان رضوی تاکید می‌کند: در شرایط ویژه اقتصادی، انتظار می‌رود صنعت در صف‌های طولانی، مقررات پیچیده و فرایندهای فرساینده مرتبط با تسهیلات سرمایه در گردش، گمرک و مالیات گرفتار نشود. بخش خصوصی بارها نشان داده است که در صورت برخورداری از حداقل ثبات و آرامش، توان عبور از دشواری‌ها را دارد.

وی در پایان یادآور می‌شود: اتاق مشهد در سال گذشته، با اتکا به خرد جمعی، انسجام سازمانی و تعامل سازنده با سطوح ملی، نقشی موثر در تقویت فضای کسب‌وکار ایفا کرده است. تداوم این مسیر و تعمیق اعتماد متقابل میان دولت و بخش خصوصی می‌تواند آینده‌ای روشن‌تر برای صنعت و اقتصاد کشور رقم بزند.

دبیرکل اتاق خراسان رضوی، کارنامه ۱۴۰۴ این نهاد را تشریح می‌کند:

از مسئله تا مطالبه؛ روایت یک سال نقش‌آفرینی اتاق مشهد در سپهر اقتصاد

واکاوی تلاش پارلمان بخش خصوصی استان برای بهبود محیط کسب‌وکار، توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری، پیوند صنعت و دانشگاه و ارتقای حکمرانی نهادی

سال ۱۴۰۴ برای فعالان اقتصادی، سالی دشوار و آمیخته با مجموعه‌ای از چالش‌های درهم‌تنیده بود؛ از تنش‌های بین‌المللی، نوسانات ارزی و محدودیت‌های تجاری گرفته تا ناترازی انرژی و موانع گمرکی، مالیاتی و تامین اجتماعی. تلاقی این عوامل، نه‌تنها هزینه و ریسک فعالیت اقتصادی را افزایش داد، بلکه امکان برنامه‌ریزی را نیز برای بسیاری از بنگاه‌ها محدود کرد.

در چنین بستری، ارزیابی عملکرد نهادی نظیر اتاق خراسان رضوی را نمی‌توان تنها به شمار خدمات، نشست‌ها و مکاتبات فروکاست. معیار مهم‌تر، میزان توانایی این نهاد تشکلی در تبدیل مسائل پراکنده فعالان اقتصادی به دستورکارهای کارشناسی، ایجاد مسیرهای موثر برای گفت‌وگو با حاکمیت و پیگیری راهکارهایی است که به اصلاح رویه‌ها و تسهیل فعالیت بنگاه‌ها بینجامد.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ کوشید در کنار انجام ماموریت‌های قانونی و ارائه خدمات به اعضا، ظرفیت‌های مشورتی، مطالعاتی، تشکلی، آموزشی و بین‌المللی خود را نیز در خدمت همین هدف قرار دهد؛ رویکردی که از یک‌سو بر پشتیبانی مستقیم از فعالان اقتصادی و از سوی دیگر بر تقویت گفت‌وگوی نهادی میان دولت و بخش خصوصی استوار بود.

کارنامه‌ای به روایت آمار؛ از مشارکت نهادی تا خدمات تخصصی

«علی کبیر»، دبیرکل اتاق خراسان رضوی در ابتدای این گفت‌وگو و در ترسیم تصویری کلی از گستره فعالیت‌های اتاق در سال ۱۴۰۴ می‌گوید: در این سال، در مجموع ۵۸۳ جلسه، نشست و برنامه تخصصی برگزار شد؛ اما این عدد زمانی معنا پیدا می‌کند که روشن شود هر فعالیت، کدام ماموریت را دنبال کرده و چه نسبتی با مسائل واقعی بخش خصوصی داشته است.

وی توضیح می‌دهد: از این مجموع، **۲۱۳ جلسه به کمیسیون‌های تخصصی، ۵۷ جلسه به شوراهای راهبردی، ۵۱ جلسه به دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، ۳۸ جلسه به کارگروه مالیات، گمرک و تامین اجتماعی ذیل ستاد تسهیل، ۲۷ نشست به «یکشنبه‌های اقتصادی»، ۲۴ جلسه به هیات‌رئیسه، ۱۷ جلسه به هیات نمایندگان، ۱۴ جلسه به شورای گفت‌وگو، ۱۴ مورد به مجامع تشکل‌ها و ۷ جلسه به کمیته حمایت از کسب‌وکار اختصاص داشت. همچنین، ۱۹ همایش، ۲۵ سمینار و نشست تخصصی، ۱۵ نشست با حضور مقامات ملی، ۱۲ دیدار بین‌المللی، ۲۵ ملاقات و ۲۵ نشست تکمیلی** برگزار شد.

کبیر می‌افزاید: انعقاد هشت تفاهم‌نامه، مشارکت در هفت فعالیت نمایشگاهی و ثبت ۲۶۳ مورد حضور نمایندگان اتاق در مجامع و شوراها نیز بخش دیگری از این کارنامه را تشکیل می‌دهد. بااین‌حال، در رویکرد ماموریت‌محور، اتاق مشهد، ارزیابی این جلسات را در نتایج آن‌ها بررسی می‌کند. چراکه باور داریم ارزش واقعی این اقدامات، به میزان اثرگذاری بر مسائل بنگاه‌ها، کیفیت تصمیم‌سازی و نتایج قابل‌ردیابی وابسته است.

تلاش برای بهبود محیط کسب‌وکار؛ از دریافت مسئله تا پیگیری نتیجه

دبیرکل اتاق خراسان رضوی، تبدیل مسائل فعالان اقتصادی به پیشنهادهای کارشناسی و پیگیری آن‌ها تا روشن‌شدن نتیجه را یکی از محوری‌ترین مأموریت‌های اتاق در سال ۱۴۰۴ می‌داند و اظهار می‌کند: هدف ما این بود که مسائل بخش خصوصی در یک چرخه منسجم قرار بگیرد؛ ابتدا از بنگاه‌ها، کمیسیون‌های مشورتی اتاق و تشکل‌های اقتصادی دریافت شود، سپس در بسترهای تخصصی مورد بررسی قرار بگیرد و در نهایت، از مجاری قانونی گفت‌وگو با دستگاه‌های اجرایی پیگیری شود.

به گفته وی، سلسله نشست‌های «یکشنبه‌های اقتصادی» یکی از نمودهای عینی این رویکرد بود؛ ابتکاری که از سال گذشته شکل گرفت و زمینه حضور مستمر مقام عالی دولت در استان را در نشست‌های هفتگی گفت‌وگو و بررسی مسائل بخش‌های مختلف اقتصادی فراهم کرد.

وی ادامه می‌دهد: برگزاری این نشست‌ها در واحدهای تولیدی، شهرک‌های صنعتی و شهرستان‌های مختلف استان، امکان مشاهده مستقیم مسائل و شنیدن دیدگاه فعالان اقتصادی در محل فعالیت آنان را فراهم ساخت. همچنین، اختصاص بیش از ۹۰ درصد زمان جلسات به طرح دغدغه‌ها، چالش‌ها و پیشنهادهای بخش خصوصی، موجب شد تصمیم‌گیری‌ها با شناختی دقیق‌تر و واقع‌بینانه‌تر از شرایط محیط کسب‌وکار انجام گیرد.

کبیر درباره نتایج این سازوکار می‌گوید: در ۲۷ نشست برگزارشده طی سال ۱۴۰۴، در مجموع ۱۸۶ مصوبه تخصصی در حوزه‌هایی همچون صنعت، معدن، کشاورزی، تجارت، صادرات، انرژی، گردشگری، حمل‌ونقل، اقتصاد دانش‌بنیان و نظام بانکی به تصویب رسید که حدود ۷۲ درصد آن‌ها تا پایان سال اجرا، تعیین تکلیف یا مختومه شد. نزدیک به ۹۵۰ فعال اقتصادی در این جلسات حضور یافتند و برای پیگیری اجرای مصوبات نیز بیش از ۲۲۰ مکاتبه رسمی انجام شد.

او تاکید می‌کند: ارزش این نشست‌ها را نباید تنها با تعداد جلسات یا مصوبات سنجید؛ مزیت اصلی، کوتاه‌ترشدن مسیر طرح مسئله، تعیین مسئولیت دستگاه‌های مرتبط و استمرار پیگیری بود. روشن‌بودن سرنوشت هر موضوع می‌تواند اعتماد بخش خصوصی به سازوکار گفت‌وگو با دستگاه‌های اجرایی را تقویت کند.

کبیر به جلوه دیگری از پیگیری‌های هدفمند برای حل مسائل بخش خصوصی و بهبود محیط کسب و کار استان اشاره می‌کند و می‌افزاید: شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی نیز در همین زنجیره مأموریتی نقش‌آفرینی کرد. در سال ۱۴۰۴، در مجموع ۷۲ نشست تخصصی شامل جلسات اصلی شورا، نشست‌های دبیرخانه، کارگروه‌های تخصصی و جلسات مشترک با دبیرخانه شوراهای مناطق شرق و شمال شرق کشور برگزار شد. در این فرایند، بیش از ۳۶۰ پیشنهاد کارشناسی بررسی و ۳۲۰ مصوبه استانی و ۴۰ مصوبه ملی در موضوعات مرتبط با تولید، تجارت، سرمایه‌گذاری، مقررات، فرایندهای اداری و بهبود محیط کسب‌وکار تصویب شد.

دبیرکل اتاق خراسان رضوی، ایجاد چرخه‌ای منسجم برای شناسایی و بررسی کارشناسی مسائل در کمیسیون‌های تخصصی و ارجاع موضوعات اولویت‌دار به شورای گفت‌وگو را از رویکردهای مؤثر این دوره می‌داند؛ سازوکاری که زمینه طرح دقیق‌تر مطالبات بخش خصوصی و پیگیری هدفمندتر راهکارها را فراهم کرده است.

کبیر، تمرکز بر پیگیری نتایج را یکی از مؤلفه‌های اصلی عملکرد شورا می‌داند و تصریح می‌کند: در سال گذشته، درباره ۱۵۲ مسئله و چالش اقتصادی تصمیم‌گیری شد و پیگیری‌های دبیرخانه شورا به تحقق ۷۷ نتیجه مشخص در سطوح استانی و ملی انجامید.

وی خاطر نشان می‌کند: کسب جایگاه نخست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی در ارزیابی کشوری عملکرد سال ۱۴۰۳ نیز مؤید آن بود که تداوم بررسی کارشناسی، تعیین تکلیف مسئولیت‌ها و پیگیری نتیجه می‌تواند این نهاد قانونی را به ابزاری موثر برای اصلاح رویه‌ها تبدیل کند.

مطالبه‌گری بر پایه دانش و تجربه

دبیرکل اتاق خراسان رضوی، کمیسیون‌های تخصصی را از مهم‌ترین ارکان کارشناسی اتاق می‌داند و می‌گوید: بخش قابل‌توجهی از مسائل اقتصادی، پیش از طرح در سطوح مدیریتی و سیاست‌گذاری، در این کمیسیون‌ها و با حضور فعالان همان حوزه بررسی می‌شود. این فرایند کمک می‌کند مسائل از محدوده تجربه‌های پراکنده و فردی فراتر برود و در قالب موضوعاتی روشن، مستند و همراه با راهکارهای پیشنهادی صورت‌بندی شود.

وی، ظرفیت کمیسیون‌های تخصصی و مطالعات کارشناسی را پشتوانه پیگیری‌ها و مطالبه‌گری اتاق خراسان رضوی عنوان می‌کند و توضیح می‌دهد: کمیسیون‌های اتاق از ابتدای اردیبهشت‌ماه تا پایان اسفندماه، ۲۱۳ جلسه برگزار کردند که در مجموع با ثبت حضور ۶ هزار و ۷۳۴ نفر از فعالان اقتصادی، مدیران و کارشناسان همراه بود. همچنین، ۵۱۷ متخصص، فعال اقتصادی و صاحب‌نظر، به‌عنوان اعضای اصلی کمیسیون‌ها، در شناسایی گلوگاه‌ها، صورت‌بندی مسائل و تدوین پیشنهادهای تخصصی مشارکت داشتند.

کبیر، یکی از ویژگی‌های شاخص رویکرد اتاق مشهد در پیگیری مطالبات بخش خصوصی را اتکای آن به تحقیقات و پژوهش‌های مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق می‌داند و می‌گوید: این ظرفیت، پشتوانه‌ای علمی برای مواضع، پیشنهادها و پیگیری‌های اتاق فراهم کرده است.

به گفته دبیرکل اتاق مشهد، گزارش‌های سیاستی و مطالعات کاربردی اتاق نیز با تمرکز بر موضوعاتی همچون سیاست‌های ارزی، بودجه، تجارت خارجی، توسعه صادرات و فرصت‌های سرمایه‌گذاری تهیه می‌شوند تا تصمیم‌های پارلمان بخش خصوصی و پیشنهادهای ارائه‌شده به مراجع اجرایی، بر شواهد، داده‌ها و تحلیل‌های کارشناسی استوار باشد.

وی یادآور می‌شود: حضور کارشناسان مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق مشهد در کمیسیون‌های تخصصی، شورای گفت‌وگو، نشست‌های «یکشنبه‌های اقتصادی» و کارگروه‌های استانی، پیوند میان پژوهش و میدان عمل را تقویت کرد. پیشنهاد تشکیل «ستاد تاب‌آوری بخش خصوصی» که با دستور استاندار وارد مرحله اجرا شد، یکی از نمونه‌های عینی این پیوند به شمار می‌رود.

پشتیبانی از تداوم فعالیت بنگاه‌ها؛ از خدمات تخصصی تا حل مسائل اعضا

کبیر، تسهیل امور اعضا و کاهش هزینه‌های اداری و تخصصی فعالیت اقتصادی را از دیگر ماموریت‌های اتاق می‌داند؛ ماموریتی که باید در امتداد بهبود محیط کسب‌وکار تعریف شود.

او می‌گوید: در شرایطی که بنگاه‌ها با نوسان‌های ارزی، محدودیت‌های تجاری و مسائل متعدد گمرکی، مالیاتی و تامین‌اجتماعی مواجه بودند، کوشیدیم خدمات اتاق به صدور اسناد محدود نماند و تا حد امکان، به پشتوانه‌ای حرفه‌ای برای تداوم فعالیت اعضا تبدیل شود.

وی ادامه می‌دهد: در سال ۱۴۰۴، بیش از **۱۷۰۰** کارت بازرگانی حقیقی و حقوقی جدید صادر و نزدیک به **۲۰۰۰** کارت نیز تمدید شد.

همچنین، بیش از ۱۴ هزار گواهی مبدأ برای صادرکنندگان استان صادر گردید که در مقایسه با سال قبل افزایش داشت. ارائه خدمات کارنه‌تیر، تایید اسناد تجاری و دیگر خدمات تخصصی مرتبط با حمل‌ونقل و تجارت بین‌المللی نیز با هدف تسهیل فرایندهای تجارت فرامرزی ادامه یافت.

به گفته دبیرکل اتاق خراسان رضوی، توسعه خدمات مشاوره‌ای نیز با رویکردی پیشگیرانه دنبال شد تا مسائل بنگاه‌ها، پیش از آنکه به پرونده‌هایی پیچیده و پُرهزینه تبدیل شوند، با بهره‌گیری از راهنمایی‌های تخصصی مدیریت شوند.

او توضیح می‌دهد: در این سال، خدمات مشاوره‌ای در ۱۲ حوزه، از جمله امور حقوقی، گمرکی، ارزی، مالیاتی و تجارت خارجی ارائه گردید و برای نخستین‌بار، حوزه مالکیت فکری و ثبت علائم تجاری نیز به این مجموعه افزوده شد.

وی، پیگیری مسائل اعضا از مسیر کارگروه مالیات، گمرک و تامین اجتماعی ذیل ستاد تسهیل و رفع موانع تولید را بخش دیگری از این ماموریت عنوان می‌کند و می‌افزاید: در سال ۱۴۰۴، طی ۳۸ جلسه این کارگروه، ۲۲۴ پرونده بررسی و ۲۴۳ مصوبه تصویب شد.

کبیر خاطرنشان می‌کند: حل هر پرونده در این کارگروه می‌تواند از توقف یا تضعیف یک بنگاه جلوگیری کند و زمینه بازگشت آن به چرخه فعالیت را فراهم سازد. ازاین‌رو، اثر واقعی چنین تصمیم‌هایی را نباید صرفا با شمار جلسات و مصوبات سنجید، بلکه میزان خسارت پیشگیری‌شده، ظرفیت اقتصادی حفظ‌شده و استمرار اشتغال و تولید نیز باید در ارزیابی نتایج مورد توجه قرار بگیرند.

آموزش مسئله‌محور؛ مهارت‌افزایی متناسب با نیاز بنگاه‌ها

دبیرکل اتاق خراسان رضوی در بخش دیگری از این گفت‌وگو، متذکر می‌شود: مهارت‌افزایی فعالان اقتصادی و اعضای اتاق، یکی از رسالت‌هایی بود که با هدف ارتقای توان حرفه‌ای بخش خصوصی و افزایش آمادگی بنگاه‌های اقتصادی در مواجهه با تحولات محیط کسب‌وکار دنبال شد. این رویکرد، در قالب دوره‌های تخصصی مرکز آموزش اتاق و نیز همایش‌ها و برنامه‌هایی که با همکاری واحدهای تخصصی و این مرکز برگزار گردید، تحقق یافت.

وی ادامه می‌دهد: در همین چهارچوب، حجم آموزش‌های ارائه‌شده از ۳۱ هزار نفرساعت در سال ۱۴۰۳ به ۵۰ هزار نفرساعت در سال ۱۴۰۴ افزایش یافت؛ رشدی بیش از ۶۰ درصد که بیانگر توسعه هدفمند برنامه‌های آموزشی اتاق است. این دوره‌ها در حوزه‌هایی همچون تجارت خارجی، گمرک، حمل‌ونقل بین‌المللی، مالیات، تامین مالی، بازاریابی، سرمایه انسانی و توسعه بازار برگزار شدند. همچنین، آموزش‌های تخصصی مرتبط با بازارهای افغانستان، عراق، کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و دیگر بازارهای نوظهور نیز در دستور کار قرار گرفت.

کبیر تاکید می‌کند: افزایش کمّی آموزش، زمانی ارزشمند و اثرگذار است که با نیازهای واقعی بنگاه‌ها پیوند داشته باشد. در محیطی که مقررات، فناوری‌ها و شرایط تجارت با شتاب در حال تغییر است، آموزش‌های عمومی و کم‌ارتباط با مسائل عملی بنگاه‌ها پاسخ‌گو نخواهد بود. فعال اقتصادی به دانشی نیاز دارد که او را در مدیریت ریسک، انطباق با الزامات و بهره‌برداری موثرتر از فرصت‌های بازار یاری کند.

گشودن مسیرهای تازه تجارت و تعمیق دیپلماسی اقتصادی

دبیرکل اتاق خراسان رضوی، توسعه تجارت و گسترش تعاملات بین‌المللی را از دیگر ماموریت‌های راهبردی اتاق در سال ۱۴۰۴ برمی‌شمارد و می‌گوید: نقش اتاق، مداخله در وظایف دستگاه‌های متولی سیاست خارجی و تجارت کشور نیست؛ بلکه این نهاد می‌کوشد با تسهیل ارتباط میان بخش‌های خصوصی، شناسایی و معرفی فرصت‌های تجاری، انعکاس موانع به مراجع ذی‌ربط و پشتیبانی از تعاملات اقتصادی، زمینه حضور هدفمندتر و موثرتر بنگاه‌های استان در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی را فراهم سازد.

وی ادامه می‌دهد: در همین چهارچوب، پنج هیات تجاری به قرقیزستان، افغانستان، عراق و امارات اعزام و چهار هیات اقتصادی از پاکستان، ازبکستان، افغانستان و روسیه پذیرش شد. علاوه بر این، برگزاری نشست‌های تجاری رودررو یا B2B و کمیته‌های مشترک اقتصادی، امکان ارتباط مستقیم‌تر فعالان اقتصادی، شناسایی ظرفیت‌های همکاری و طرح موانع اجرایی را فراهم کرد.

کبیر می‌افزاید: حضور در رویدادهای بین‌المللی نیز با رویکردی هدفمند و با تمرکز بر شناخت تحولات بازار، فناوری‌های نوین و ظرفیت‌های همکاری تجاری دنبال شد؛ از بازدید نمایشگاه‌های «جیتکس گلوبال» و صنایع غذایی «گلفود» در دبی تا مشارکت در هفتمین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی جمهوری اسلامی ایران، «ایران اکسپو ۲۰۲۵».

وی ادامه می‌دهد: برگزاری سلسله سمینارهای معرفی ظرفیت‌های تجاری کشورهای هدف و راه‌اندازی دایرکتوری اعضای اتاق با هدف تقویت شبکه‌سازی اقتصادی، مکمل این برنامه‌ها بود تا حضور در رویدادها از سطح بازدید و آشنایی فراتر برود و به شکل‌گیری ارتباطات پایدار، فرصت‌های تجاری تازه و همکاری‌های موثر میان بنگاه‌ها بینجامد.

وی با اشاره به برگزاری ۱۲ دیدار بین‌المللی با کنسولگری‌ها، اتاق‌های مشترک، رایزنان بازرگانی و دیگر نهادهای مرتبط، از توسعه تفاهم‌های نهادی نیز سخن می‌گوید و می‌افزاید: انعقاد تفاهم‌نامه میان اتاق مشهد و اتاق زراعت هرات برای ارتقای همکاری‌های کشاورزی و نیز تفاهم‌نامه با اتاق بازرگانی و صنعت اوش قرقیزستان، با هدف ایجاد مسیرهای مشخص‌تر برای تعامل بخش‌های خصوصی انجام شد.

دبیرکل اتاق خراسان رضوی یادآور می‌شود: انعقاد تفاهم‌نامه سه‌جانبه میان اتاق مشهد، استانداری خراسان رضوی و صندوق ضمانت صادرات ایران و افتتاح دفتر نمایندگی این صندوق در محل اتاق مشهد، بخش دیگری از اقداماتی بود که با هدف تقویت زیرساخت‌های پشتیبان صادرات صورت گرفت.

وی توضیح می‌دهد: صادرکننده افزون بر شناخت بازار، به ابزارهای پوشش ریسک و دسترسی به خدمات تخصصی نیاز دارد؛ ازاین‌رو، توسعه تجارت باید با تقویت این حلقه‌های پشتیبان همراه باشد.

او خاطر نشان می‌کند: تدوین آیین‌نامه تخصصی اعزام و پذیرش هیات‌های اقتصادی بر پایه استانداردهای بین‌المللی نیز در سال گذشته و با هدف افزایش انسجام، هدفمندی و امکان ارزیابی ماموریت‌های تجاری انجام شد. اطلاعات تخصصی بازارهای هدف، فرصت‌های سرمایه‌گذاری و رویدادهای بین‌المللی هم با اتکا به تحقیقات بازار در اختیار فعالان اقتصادی قرار گرفت.

کبیر معتقد است که برگزاری دومین همایش دیپلماسی منطقه‌ای با مشارکت استانداری خراسان‌رضوی و نمایندگی وزارت امور خارجه، نقطه مهم دیگری در این مسیر بوده است.

او بیان می‌کند: این رویداد با حضور مقامات کشور، سفرای ۱۱ کشور هدف و فعالان اقتصادی استانمان برگزار شد و فرصتی برای گفت‌وگوی مستقیم بخش خصوصی با سیاست‌گذاران ونمایندگان کشورهای منطقه فراهم کرد. چهار میز تخصصی با محورهای «تجارت، سرمایه‌گذاری و مناطق آزاد»، «فناوری‌های نوین و اقتصاد دانش‌بنیان»، «زیرساخت‌های حمل‌ونقل، ترانزیت، گمرک و انرژی» و «دیپلماسی گردشگری با تاکید بر زیارت و سلامت» نیز ظرفیت‌ها، موانع و الزامات همکاری‌های منطقه‌ای را بررسی کردند. راهبری این میزها با اتاق خراسان رضوی بود.

کبیر تاکید می‌کند: دیپلماسی اقتصادی زمانی از سطح مناسبات تشریفاتی عبور می‌کند که پیش از هر تعامل، هدف و ترکیب فعالان مشخص باشد و پس از آن نیز ارتباطات شکل‌گرفته، موانع شناسایی‌شده و فرصت‌های تجاری تا حصول نتیجه پیگیری شوند.

توسعه سرمایه‌گذاری و پیوند اقتصاد استان با بازار سرمایه

کبیر، معرفی فرصت‌های استان و متنوع‌سازی مسیرهای تامین مالی را یکی دیگر از ماموریت‌های مورد توجه اتاق برمی‌شمارد و متذکر می‌شود: توسعه اقتصادی تنها با گسترش مبادله تجاری محقق نمی‌شود؛ بنگاه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای به سرمایه، ابزارهای مالی متنوع و ارتباط موثر با نهادهای بازار سرمایه نیاز دارند.

وی ادامه می‌دهد: بر همین اساس، اتاق مشهد در نخستین نمایشگاه تخصصی بانک، بیمه، بورس و فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشهد «اینوکس ـ فاینکس» و دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی‌سازی «کیش اینوکس ۲۰۲۵» حضور یافت. این مشارکت‌ها با هدف معرفی ظرفیت‌های استان، شبکه‌سازی با نهادهای مالی و آشنایی بنگاه‌ها با ابزارهای نوین تامین مالی دنبال شد. به بهانه این رویداد، تهیه کتاب فرصت‌های سرمایه‌گذاری خراسان رضوی نیز برای ارائه تصویری منسجم‌تر از ظرفیت‌های اقتصادی استان در دستور کار قرار گرفت. افزون بر این، دو تفاهم‌نامه راهبردی برای توسعه بازار سرمایه، در چهارچوب همکاری اتاق بازرگانی و استانداری با بورس اوراق بهادار تهران منعقد شد.

دبیرکل اتاق خاطرنشان می‌کند: ماموریت اتاق در این حوزه، ایجاد پیوند میان فرصت، سرمایه‌گذار، بنگاه و نهاد مالی است. تحقق این ماموریت به اطلاعات قابل‌اتکا، بسته‌های معرفی استاندارد، کاهش موانع اجرایی و پیگیری مستمر نیاز دارد تا فرصت‌های بالقوه به پروژه‌های سرمایه‌پذیر وقابل‌اجرا تبدیل شوند.

نوآوری، پیوند صنعت و دانشگاه و سرمایه‌گذاری بر نسل آینده

دبیرکل اتاق خراسان رضوی، تقویت ارتباط صنعت با دانشگاه و زیست‌بوم نوآوری را ماموریتی می‌داند که هم به حل مسائل امروز بنگاه‌ها و هم به ارتقای توان رقابتی آینده استان مربوط است.

کبیر می‌گوید: حضور اتاق در نمایشگاه هفته پژوهش و فناوری و بازدید از نمایشگاه «جیتکس گلوبال» دبی، با هدف آشنایی با ظرفیت‌های علمی و فناوری و انتقال تجربه‌های کاربردی دنبال شد. علاوه بر این، انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه جامع علمی‌ـکاربردی استان نیز زمینه‌ای برای تعریف همکاری‌های منظم‌تر میان بخش خصوصی و دانشگاه فراهم کرد.

وی یادآور می‌شود: مطلوب آن است که ارتباط صنعت و دانشگاه از سطح تفاهم‌نامه فراتر برود و به تعریف مسئله، ارائه راه‌حل و اجرای پروژه‌های مشترک منتهی شود. در همین راستا، استفاده از ایده‌های نوآورانه برای حل مسائل فناورانه صنعت و پیگیری ایجاد صندوق پژوهش و نوآوری در استان مورد توجه قرار گرفت.

به باور وی، بنگاه‌ها زمانی به نوآوری اعتماد می‌کنند که بتوانند اثر آن را در افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه، ارتقای کیفیت یا توسعه بازار مشاهده کنند.

کبیر تاکید می‌کند: بخش دیگری از این ماموریت به تربیت نسل آینده و جانشین‌پروری در صنعت استان اختصاص داشت. برگزاری رویداد «سه‌شنبه‌های آینده‌ساز» با هدف انتقال تجربه، اجرای تورهای صنعتی برای آشنایی جوانان با ظرفیت‌های متنوع صنایع استان و کمک به انتخاب مسیر حرفه‌ای و برگزاری رویداد «فرااستعداد» برای برنامه‌ریزی مسیر رشد مهارتی و یادگیری نوجوانان، ازجمله اقداماتی بودند که با نگاه بلندمدت دنبال شدند.

وی تاکید می‌کند: توسعه پایدار بخش خصوصی بدون سرمایه‌گذاری بر دانش، مهارت و نسل آینده ممکن نیست. پیوند دادن تجربه فعالان اقتصادی با ظرفیت دانشگاه‌ها و استعدادهای جوان می‌تواند هم به حل مسائل بنگاه‌ها کمک کند و هم مسیر تازه‌ای برای تربیت مدیران، کارآفرینان و نیروی انسانی متخصص آینده بگشاید.

تقویت سرمایه اجتماعی و مرجعیت بخش خصوصی

کبیر در ادامه این گفت‌وگو، تشکل‌های اقتصادی را بخشی مهم از سرمایه اجتماعی و زیرساخت نمایندگی بخش خصوصی می‌داند و می‌گوید: توان اتاق برای شناخت دقیق مسائل اقتصادی و اثرگذاری بر فرایندهای تصمیم‌سازی، تا حد زیادی به پویایی، انسجام و قدرت کارشناسی تشکل‌ها وابسته است. ازاین‌رو، ارتقای مرجعیت اتاق باید با توسعه عضویت، ایجاد و توانمندسازی تشکل‌ها و گسترش شبکه ارتباطی اعضا همراه باشد.

وی می‌افزاید: در سال ۱۴۰۴، ارزیابی نظام‌مند و رتبه‌بندی تشکل‌های وابسته با هدف شناسایی نقاط قوت و زمینه‌های قابل‌بهبود دنبال شد. پیگیری تمدید موافقت اصولی تشکل‌های در شرف تاسیس، رفع ابهام‌های اساسنامه‌ای، تسهیل فرایندهای ثبتی از طریق تعامل با اداره ثبت شرکت‌ها و حمایت از شکل‌گیری تشکل‌های اقتصادی جدید نیز در همین چهارچوب انجام گرفت.

کبیر یادآور می‌شود: برگزاری ۱۴ مجمع تشکل‌ها و ۱۳ جلسه نظارت راهبردی بر فعالیت تشکل‌ها، در کنار دوره‌های آموزشی تخصصی و عمومی و حمایت‌های مالی در چهارچوب ضوابط مصوب، با هدف افزایش توان اجرایی و مشارکت موثرتر آن‌ها دنبال شد.

دبیرکل اتاق خاطر نشان می‌کند: تشکل‌ها و کمیسیون‌های تخصصی، دو مسیر مکمل برای انتقال تجربه بنگاه‌ها به سطح تصمیم‌سازی هستند. هرچه این دو ظرفیت فراگیرتر، منسجم‌تر و مجهزتر به دانش کارشناسی باشند، مطالبات بخش خصوصی نیز دقیق‌تر، مستندتر و برخوردار از راه‌حل‌های اجرایی خواهد بود.

حکمرانی کارآمد؛ هم‌راستاسازی ساختار، بودجه و فرایندها با ماموریت‌ها

کبیر، حکمرانی درون‌سازمانی را زیرساخت تحقق سایر ماموریت‌ها می‌داند و می‌گوید: اگر ساختار، بودجه، فرایندها و نظام نظارت با اهداف کلان اتاق هم‌راستا نباشد، تعدد برنامه‌ها لزوماً به اثربخشی بیشتر منجر نخواهد شد.

وی در همین خصوص توضیح می‌دهد: در سال ۱۴۰۴، ۵۷ جلسه شوراهای راهبردی برگزار شد که ۲۶ جلسه به نظارت راهبردی کمیسیون‌ها، ۱۳ جلسه به نظارت راهبردی تشکل‌ها، ۱۳ جلسه به شورای پژوهش و ۵جلسه به شورای راهبردی روابط عمومی و نشر اختصاص داشت. برگزاری ۲۴ جلسه هیات‌رئیسه و ۱۷ جلسه هیات نمایندگان نیز بستر تصمیم‌گیری و نظارت بر برنامه‌های اتاق را فراهم کرد.

وی ادامه می‌دهد: اصلاح ساختار سازمانی، حرکت به‌سمت بودجه‌ریزی عملیاتی و تدوین یا بازنگری رویه‌ها و فرایندهای سازمانی، از دیگر اقداماتی بودند که برای افزایش شفافیت، کاهش موازی‌کاری و برقراری ارتباط روشن‌تر میان منابع و نتایج دنبال شدند.

کبیر تاکید می‌کند: رویکرد ماموریت‌محور زمانی در سازمان نهادینه می‌شود که هر برنامه از ابتدا دارای هدف، شاخص، مسئول اجرا و سازوکار ارزیابی باشد. در چنین الگویی، گزارش عملکرد، فراتر از فهرست فعالیت‌ها معنا می‌شود و نشان می‌دهد که منابع اتاق در خدمت کدام اولویت قرار گرفته و چه نتیجه‌ای ایجاد کرده است.

فرهنگ و روایت‌گری اقتصادی؛ تکمیل زنجیره اثرگذاری

دبیرکل اتاق خراسان رضوی، فرهنگ را یکی از مولفه‌های اثرگذار بر کیفیت تعاملات اقتصادی می‌داند و برگزاری دومین همایش «فرهنگ و اقتصاد» با محور «از اعتماد اجتماعی تا توسعه‌یافتگی» را تلاشی برای برجسته‌کردن پیوند میان سرمایه اجتماعی، اخلاق حرفه‌ای، اعتماد و توسعه اقتصادی در سال گذشته، عنوان می‌کند.

او نقش ارتباطات و رسانه را نیز فراتر از اطلاع‌رسانی برنامه‌های سازمانی ارزیابی می‌کند و می‌گوید: در همین راستا، روابط عمومی اتاق مشهد، تعامل مستمر با رسانه‌های استانی و ملی و طراحی کمپین‌های تخصصی و مطالبه‌گرانه را دنبال نمود تا مسائل و دیدگاه‌های بخش خصوصی به‌صورت دقیق‌تر در فضای عمومی و فرایندهای تصمیم‌گیری بازتاب یابد.

کبیر خاطر نشان می‌کند: راه‌اندازی نشریه تخصصی ـ تحلیلی «اتاق اقتصاد» یکی از اقدامات این حوزه بود؛ نشریه‌ای که با رویکرد مسئله‌محور شکل گرفت تا در کنار بازتاب دیدگاه‌های فعالان اقتصادی، چالش‌های اقتصاد استان را عمیق‌تر بررسی و راهکارهای کارشناسی را مطرح کند. علاوه بر این، توسعه ارتباطات دیجیتال، تولید محتوای خبری و چندرسانه‌ای، بهره‌گیری هدفمند

از شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها و تعامل مستمر با خبرنگاران نیز دامنه دسترسی فعالان اقتصادی و افکار عمومی به خدمات، برنامه‌ها و مواضع اتاق را گسترش داد.

او یادآور می‌شود: دریافت نشان طلایی نخستین «جشنواره برترین‌های روابط عمومی تجاری» از سوی روابط عمومی اتاق مشهد، یکی از نتایج ارزیابی بیرونی این مسیر بود.

کبیر عنوان می‌کند: روایت‌گری اقتصادی زمانی بخشی از ماموریت اتاق محسوب می‌شود که به روشن‌شدن مسئله، ارتقای کیفیت گفت‌وگوی عمومی و تقویت قدرت اقناع بخش خصوصی در تعامل با سیاست‌گذاران کمک کند.

از تعدد فعالیت‌ها تا انسجام در ماموریت

دبیرکل اتاق خراسان رضوی در جمع‌بندی کارنامه سال ۱۴۰۴ می‌گوید: تصویری که از این مجموعه فعالیت‌ها به دست می‌آید، تنها کارنامه چند واحد سازمانی در کنار یکدیگر نیست؛ بلکه تلاشی برای پیوند دادن چند ماموریت مکمل است: دریافت مسائل از فعالان اقتصادی، صورت‌بندی کارشناسی آن‌ها، گفت‌وگو با حاکمیت و پیگیری نتیجه؛ پشتیبانی از فعالیت بنگاه‌ها؛ توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری؛ تقویت نوآوری و سرمایه انسانی؛ و افزایش انسجام و قدرت نمایندگی بخش خصوصی.

وی می‌افزاید: البته اثربخشی نهایی این مسیر تنها با افزایش حجم فعالیت‌ها سنجیده نمی‌شود. کیفیت کارشناسی، شفافیت نتایج، استمرار پیگیری، میزان مشارکت بخش خصوصی و پاسخ‌گویی دستگاه‌های مسئول، تعیین می‌کند که ظرفیت نهادی اتاق تا چه اندازه به دستاوردهای ملموس برای محیط کسب‌وکار استان تبدیل شود.

کبیر در پایان تاکید می‌کند: اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ کوشید مجموعه فعالیت‌های خود را با انسجام و هدفمندی بیشتری در خدمت ماموریت‌های اصلی این نهاد قرار دهد. تداوم این مسیر مستلزم آن است که در ارزیابی هر برنامه، فراتر از آمار و حجم اقدامات، نتیجه و اثر واقعی آن مورد سنجش قرار بگیرد؛ رویکردی که می‌تواند گزارش عملکرد را از بیان صرفِ «چه کرده‌ایم؟» فراتر ببرد و به ارزیابی دقیق‌ترِ «چه تغییری ایجاد کرده‌ایم؟» ارتقا دهد.

۱۴۰۴

واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق

بخش دوم

- از رشد صدور گواهی مبدأ تا ارائه حدود ۱۴۰۰ مشاوره تخصصی
- در خط مقدم گره‌گشایی از موانع تولید و تجارت
- حضور میدانی در نقطه تلاقی قانون بنگاه و مطالبه

نگاهی به کارنامه یک‌ساله واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق خراسان رضوی در پشتیبانی از فعالان اقتصادی:

از رشد صدور گواهی مبدأ تا ارائه حدود ۱۴۰۰ مشاوره تخصصی

واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ کوشیده است با ایفای نقشی تسهیل‌گر و پشتیبان، بخشی از موانع اداری و فرآیندی پیش‌روی اعضا، دارندگان کارت‌های بازرگانی و فعالان اقتصادی را برطرف سازد. اهمیت عملکرد این واحد از آن روست که در فضای کسب‌وکار، صدور یا تمدید یک کارت بازرگانی، تایید یک سند تجاری یا ارائه به‌موقع یک معرفی‌نامه، می‌تواند در تداوم فعالیت اقتصادی، آغاز یک سرمایه‌گذاری، تسهیل صادرات یا رفع یک گره اجرایی نقشی تعیین‌کننده داشته باشد.

در همین چهارچوب، مجموعه‌ای از خدمات کلیدی از سوی این واحد ارائه شده است؛ از صدور و تمدید کارت بازرگانی و کارت عضویت گرفته تا صدور گواهی‌مبدا، کارنه‌تیر، تایید اسناد تجاری، ارائه مشاوره تخصصی، خدمات‌رسانی به اتباع خارجی در مرکز سرمایه‌گذاری استان و صدور معرفی‌نامه به دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط. این خدمات، در مجموع، تلاشی برای کوتاه‌تر کردن مسیر تولید و تجارت و کاهش اصطکاک فعالان اقتصادی با فرآیندهای اداری به شمار می‌آید.

رویکرد حاکم بر این واحد اثرگذار در اتاق مشهد، مبتنی بر تسهیل‌گری هوشمند، پاسخ‌گویی به‌موقع و همراهی عملی با فعالان اقتصادی است؛ رویکردی که می‌کوشد اعضا وفعالان بخش خصوصی بتوانند با دغدغه کمتر نسبت به پیچیدگی‌های اداری، تمرکز اصلی خود را بر توسعه کسب‌وکار، تجارت و سرمایه‌گذاری معطوف کنند.

مروری بر خدمات ارائه شده در حوزه کارت بازرگانی و عضویت

بر اساس اعلام واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، این واحد در سال ۱۴۰۴ بخش قابل توجهی از خدمات خود را درحوزه صدور و تمدید کارت‌های بازرگانی و عضویت به فعالان اقتصادی استان ارائه کرده است؛ خدماتی که از یک‌سو نقش مهمی در ساماندهی فرآیندهای رسمی تجارت دارد و از سوی دیگر، زمینه استمرار فعالیت بنگاه‌ها در عرصه‌های تولید، صادرات، واردات و سرمایه‌گذاری را فراهم می‌سازد.

در این سال، تعداد کارت‌های بازرگانی صادرشده برای **اشخاص حقیقی ۸۳۶ فقره و برای اشخاص حقوقی ۹۲۸ فقره** بوده است. همچنین، طی همین مدت، **۵۴۶ کارت بازرگانی اشخاص حقیقی و ۱۴۳۰ کارت بازرگانی** اشخاص حقوقی تمدید شده است.

در بخش **کارت عضویت** نیز، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی **در سال ۱۴۰۴ برای اشخاص حقیقی ۷۹۰ کارت عضویت صادر و ۴۳۹ کارت را تمدید** کرده است. در حوزه اشخاص حقوقی نیز، ۸۸۱ کارت عضویت صادر و ۹۲۲ کارت تمدید شده است.

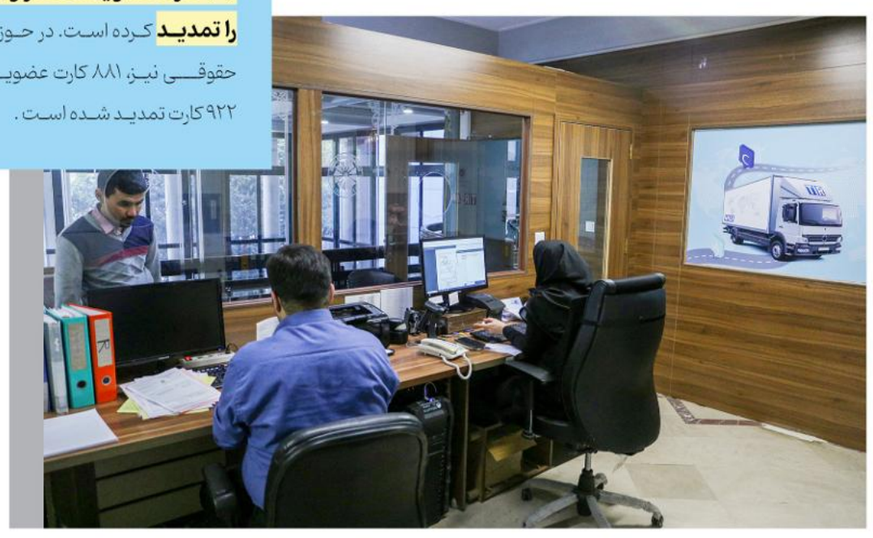

صدور و تمدید کارت بازرگانی و کارت عضویت

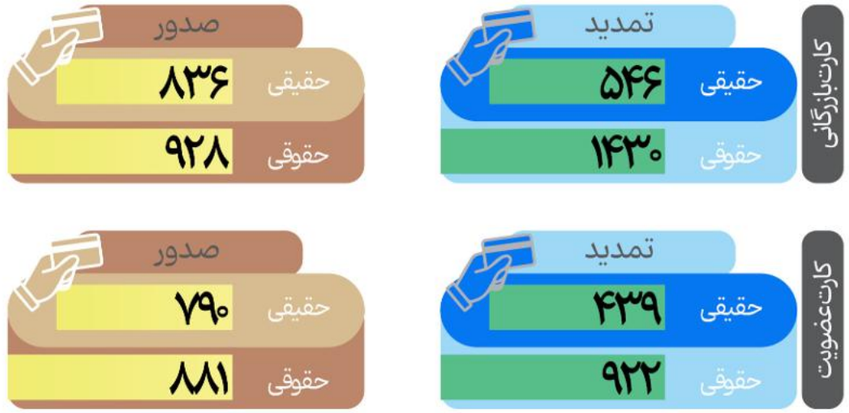

گواهی مبدا از اسناد مهم و اثرگذار در تجارت خارجی است که بنا به درخواست خریداران خارجی و با هدف احراز کشور سازنده کالا یا بهره‌مندی از تعرفه‌های ترجیحی صادر می‌شود. این سند، در بسیاری از مبادلات بین‌المللی، نقشی فراتر از یک مدرک تشریفاتی دارد و می‌تواند در تسهیل فرآیند صادرات، کاهش هزینه‌های تجاری و افزایش قابلیت رقابت کالاهای صادراتی در بازارهای هدف موثر باشد.

دارندگان کارت بازرگانی می‌توانند با ارائه مدارک مورد نیاز، از جمله تصویر پروانه گمرکی، تصویر بارنامه حمل‌ونقل بین‌المللی و پرداخت الکترونیکی هزینه مربوطه، نسبت به دریافت گواهی مبدا اقدام کنند. در همین چهارچوب، آمارهای واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق بازرگانی خراسان رضوی نشان می‌دهد که **در سال ۱۴۰۴، تعداد ۱۴ هزار و ۲۰۶ فقره گواهی مبدأ** از سوی این واحد صادر شده است.

این رقم در مقایسه با سال ۱۴۰۳ که طی آن ۱۳ هزار و ۱۲۷ فقره گواهی مبدا صادر شده بود، بیانگر رشد قابل توجه خدمات ارائه‌شده در این حوزه است؛ رشدی که می‌توان آن را نشانه‌ای از افزایش تحرک تجاری، استمرار فعالیت‌های صادراتی و نقش‌آفرینی موثر اتاق در پشتیبانی از فعالان تجارت خارجی استان دانست.

کارنه تیر و سایر خدمات تخصصی؛ پشتیبانی از حمل‌ونقل بین‌المللی و تجارت فرامرزی

اتاق بازرگانی خراسان رضوی از سال ۱۳۷۷، به‌عنوان دومین اتاق کشور، فعالیت خود را در حوزه کارنه تیر یا گذرنامه گمرکی کالا، آغاز کرده است؛ خدمتی تخصصی که در تسهیل حمل‌ونقل بین‌المللی، کاهش تشریفات مرزی و روان‌سازی جابه‌جایی کالا در مسیرهای ترانزیتی اهمیت ویژه‌ای دارد.

خدمات ارائه‌شده در این حوزه، مجموعه‌ای از اقدامات تخصصی را دربرمی‌گیرد؛ از فروش کارنه تیر، صدور گواهی قبولی و ابطال کارنه تیر گرفته تا نظارت بر عملکرد شرکت‌های حمل‌ونقل، برگزاری دوره‌های آموزشی، همکاری با نهادهایی همچون وزارت راه و شهرسازی و گمرک، پیگیری فرآیندهای مرتبط و صدور کارنه تیر برای شرکت‌های واجد شرایط در تعامل با انجمن صنفی حمل‌ونقل بین‌المللی.

براساس آمار عملکرد **سال ۱۴۰۴، در این حوزه ۸۸۹ فقره فروش کارنه** تیر انجام شده است. همچنین در همین بازه زمانی، **۴۴۱ گواهی قبولی صادر و ۲۱۵ فقره تایید اسناد تجاری** انجام گرفته است؛ آماری که نشان‌دهنده تداوم نقش اتاق خراسان رضوی در پشتیبانی از فرآیندهای حمل‌ونقل بین‌المللی و خدمات اسنادی مرتبط با تجارت خارجی است.

در کنار این خدمات، واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق مشهد نسبت به برگزاری آزمون کارت بازرگانی نیز اقدام کرده و از **۳۱۴۵ نفر ازشرکت‌کنندگان در دوره‌های آموزشی مربوطه، آزمون به عمل آورده است**. این اقدام، بخشی از فرآیند ساماندهی، اعتباربخشی و ارتقای آگاهی متقاضیان فعالیت رسمی در عرصه تجارت محسوب می‌شود.

افزون بر این، واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق مشهد در حوزه ارائه خدمات به اتباع خارجی نیز فعالیت داشته است. **در سال ۱۴۰۴، ۶۵ مورد خدمات مشاوره به اتباع خارجی ارائه شده و ۵۶ مورد خدمات صدور و تمدید کارت** برای این گروه از مراجعان انجام گرفته است. این بخش از خدمات، با توجه به جایگاه خراسان رضوی در جذب سرمایه‌گذاری و تعاملات اقتصادی فرامرزی، می‌تواند در تسهیل حضور فعالان اقتصادی خارجی و تقویت ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری استان نقش‌آفرین باشد.

مروری بر نقش‌آفرینی گروه کاری مالیات، گمرک و تامین اجتماعی ذیل ستاد تسهیل و رفع موانع تولید خراسان رضوی در پیگیری مطالبات فعالان اقتصادی:

در خط مقدم گره‌گشایی از موانع تولید و تجارت

برگزاری جلسات گروه کاری مالیات، گمرک و تامین اجتماعی، به‌عنوان یکی از کارگروه‌های ذیل ستاد تسهیل و رفع موانع تولید خراسان رضوی، از جمله سازوکارهای موثری است که با محوریت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان و به همت واحد خدمات بازرگانی و عضویت این نهاد تشکلی پیگیری می‌شود.

این کارگروه، در عمل به یکی از نقاط اتصال مهم میان بنگاه‌های اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی و نظارتی تبدیل شده و نقشی قابل توجه در گره‌گشایی از مسائل جاری واحدهای تولیدی و فعالان اقتصادی استان ایفا می‌کند.

اهمیت این کارگروه از آن روست که بخش قابل توجهی از چالش‌های بنگاه‌ها، نه الزاماً در متن فعالیت تولیدی و تجاری، بلکه در مواجهه با فرآیندهای مالیاتی، تامین اجتماعی، گمرکی و ارزی بروز می‌یابد.

جرایم مالیاتی سنگین ناشی از اختلاف در تفسیر قوانین، بدهی‌های معوق به سازمان تامین اجتماعی، ابهامات مربوط به بخشودگی جرایم، مشکلات ترخیص کالا، تشریفات گمرکی، تعیین ارزش کالا و مسائل مرتبط با تعهدات ارزی، از جمله موانعی هستند که می‌توانند جریان فعالیت یک واحد اقتصادی را با کندی، توقف یا هزینه‌های مضاعف مواجه سازند.

در جلسات این گروه کاری، پرونده بنگاه‌هایی که به دلایل مختلف درپرداخت بدهی‌های مالیاتی یا تامین اجتماعی با دشواری روبه‌رو شده‌اند، یا فرآیندهای گمرکی و ارزی آنان دچار توقف، اطاله یا ابهام شده است، با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی، نهادهای مرتبط و مراجع قضایی بررسی می‌شود. در این چهارچوب، تلاش می‌شود متناسب با ماهیت هر پرونده، راهکارهایی همچون تقسیط بدهی، اعمال بخشودگی جرایم، رفع موانع اداری، اصلاح رویه‌ها یا تسریع در فرآیندهای اجرایی ارائه شود تا بنگاه‌ها بتوانند از بن‌بست خارج شوند و مسیر فعالیت خود را ادامه دهند.

رویکرد حاکم بر این کارگروه، ناظر بر حمایت عملی از تداوم تولید وصیانت از اشتغال موجود است. به بیان دیگر، هدف صرفاً رسیدگی موردی به پرونده‌ها نیست؛ بلکه کاستن از اصطکاک‌های نهادی و جلوگیری از آن است که اختلافات اداری، تفاسیر متفاوت قانونی یا کندی فرآیندها، چرخ تولید و تجارت را از حرکت بازدارد.

بر اساس گزارش واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق مشهد از عملکرد این کارگروه، در **سال ۱۴۰۴ در مجموع ۲۲۴ پرونده در قالب ۳۸ جلسه بررسی شده که حاصل آن تصویب ۲۴۳ مصوبه** بوده است. از این تعداد، ۱۰۴ مصوبه به حوزه مالیات، ۵۱ مصوبه به امور تامین اجتماعی، ۱۹ مصوبه به موضوعات گمرکی و ۶۹ مصوبه به مسائل ارزی اختصاص داشته است. این آمار، تصویری روشن از گستره مسائل بنگاه‌های اقتصادی و در عین حال، نقش فعال این کارگروه در پیگیری، میانجی‌گری و تسهیل حل‌وفصل چالش‌های آنان ارائه می‌دهد.

تعداد جلسات	پرونده‌های رسیدگی‌شده	مصوبات
۳۸	۲۲۴	۲۴۳

مصوبات حوزه تامین اجتماعی	مصوبات حوزه مالیات	مصوبات حوزه گمرک
۵۱	۱۰۴	۱۹

مصوبات حوزه ارزی
۶۹

مشاوره تخصصی؛ حلقه پشتیبان تصمیم‌سازی فعالان اقتصادی

ارائه حدود ۱۴۰۰ خدمت مشاوره در ۱۲ حوزه

ارائه مشاوره‌های تخصصی در حوزه‌های متنوع کسب‌وکار، یکی از خدمات اثرگذار و راهبردی واحد خدمات بازرگانی وعضویت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان‌رضوی در سال ۱۴۰۴ بوده است؛ خدمتی که فراتر از پاسخ‌گویی موردی، به فعالان اقتصادی کمک می‌کند تا در مواجهه با پیچیدگی‌های حقوقی، گمرکی، مالیاتی، ارزی، تجاری و اداری، تصمیم‌هایی دقیق‌تر، کم‌هزینه‌تر و مبتنی بر رویکرد کارشناسی اتخاذ کنند.

اهمیت این خدمت از آن روست که بخش قابل توجهی از چالش‌های بنگاه‌ها، پیش از آنکه به بحران یا پرونده‌ای پُرهزینه تبدیل شود، در مرحله مشورت، آگاهی وانتخاب مسیر درست قابل پیشگیری است. از این منظر، مشاوره تخصصی در اتاق مشهد را می‌توان نوعی سازوکار پیشگیرانه و پشتیبان برای کاهش ریسک فعالیت اقتصادی، تسهیل فرآیندهای تجاری، حل مشکلات آن‌ها با دستگاه‌های دولتی و ارتقای توان تصمیم‌گیری اعضا و فعالان بخش خصوصی دانست.

در سال ۱۴۰۴، این واحد با اتکا به ظرفیت مشاوران خبره، خدمات مشاوره‌ای خود را در ۱۲ حوزه مختلف ارائه کرده و در همین سال، **مشاوره «مالکیت فکری، ثبت علامت تجاری و شرکت‌ها» را نیز به‌عنوان خدمتی جدید به سبد مشاوره‌های تخصصی افزوده** است؛ اقدامی که با توجه به اهمیت روزافزون صیانت از دارایی‌های فکری، هویت تجاری و ساختار حقوقی بنگاه‌ها، واجد اهمیت ویژه‌ای است.

این خدمات از طریق سامانه الکترونیکی نوبت‌دهی مشاوران اتاق، که از سال ۱۳۹۸ راه‌اندازی شده، در دسترس اعضا وفعالان اقتصادی قرار دارد. بهره‌گیری از این سامانه، امکان دریافت نوبت، دسترسی سریع‌تر به مشاوران و کاهش مراجعات غیرضروری را فراهم کرده است.

افزون بر این، تمامی این مشاوره‌ها به‌صورت رایگان ارائه می‌شود؛ موضوعی که ارزش حمایتی این خدمت را برای بنگاه‌ها، به‌ویژه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط، دوچندان می‌سازد.

بر اساس آمار عملکرد واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق مشهد، در **سال ۱۴۰۴ در مجموع ۱۳۹۳ فقره مشاوره تخصصی به اعضای اتاق و فعالان اقتصادی استان** ارائه شده است. در میان حوزه‌های دوازده‌گانه، بیشترین تقاضا مربوط به امور گمرکی با ۳۵۵ مورد بوده است؛ آماری که نشان می‌دهد مسائل مرتبط با ترخیص، تشریفات گمرکی، ارزش‌گذاری و مقررات مرزی همچنان یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های فعالان تجارت خارجی استان به شمار می‌آید.

پس از آن، **حوزه قوانین و مقررات صادرات با ۲۰۸ مورد و کارت بازرگانی با ۱۲۱ مورد** در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. همچنین، حوزه‌های امور مالیاتی و توسعه تجارت و تحقیقات بازار هر یک با ۱۱۵ مورد و حوزه تازه‌افزوده‌شده مالکیت فکری، ثبت علامت تجاری و شرکت‌ها با ۱۱۱ مورد، از دیگر بخش‌های پُرمراجعه این خدمت بوده‌اند.

در سایر حوزه‌ها نیز **۱۰۱ مورد مشاوره در زمینه شناسایی بازارهای جهانی، ۹۵ مورد در امور ارزی وبانکداری بین‌الملل، ۷۰ مورد در تامین اجتماعی، ۴۳ مورد در امور حقوقی و داوری، ۳۱ مورد در حوزه کشاورزی و ۲۸ مورد در قوانین کار و امور قراردادها** ثبت شده است.

این ترکیب آماری، تصویری روشن از تنوع نیازهای مشورتی فعالان اقتصادی خراسان رضوی ارائه و نشان می‌دهد که اتاق مشهد، در کنار خدمات اجرایی و اسنادی، نقش مهمی در پشتیبانی فکری، حقوقی و تخصصی از اعضا ایفا کرده است؛ نقشی که می‌تواند از بروز خطاهای پُرهزینه جلوگیری کند و مسیر فعالیت بنگاه‌ها را در فضای پیچیده اقتصاد امروز شفاف‌تر و مطمئن‌تر سازد.

تحلیل عملکرد بر اساس حوزه‌های تخصصی

مالیات	۱۱۵
امور حقوقی و داوری	۴۳
نامین اجتماعی	۷۰
کارت بازرگانی	۱۲۱
گمرک	۳۵۵
توسعه تجارت و تحقیقات بازار	۱۱۵
قوانین صادرات	۲۰۸
قوانین حوزه کار و امور قرارداد	۲۸
ارزی و بانکداری بین‌الملل	۹۵
کشاورزی	۳۱
مالکیت فکری، ثبت علامت تجاری و شرکت‌ها	۱۱۱
شناسایی بازارهای جهانی	۱۰۱

حضور میدانی در نقطه تلاقی قانون، بنگاه و مطالبه

نگاهی به نقش نمایندگان اتاق مشهد در دفاع از حقوق کارفرمایان در مراجع مالیاتی و تامین اجتماعی

حضور نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در هیات‌های حل اختلاف مالیاتی و تامین اجتماعی، یکی از وجوه مهم نقش‌آفرینی این نهاد در صیانت از حقوق فعالان اقتصادی و کارفرمایان استان است. این حضور، مصداق پشتیبانی تخصصی و میدانی از بنگاه‌هایی است که در مواجهه با فرآیندهای پیچیده مالیاتی و بیمه‌ای، نیازمند تبیین حقوقی، دفاع کارشناسی و پیگیری منسجم مطالبات خود هستند.

اهمیت این اقدام از آن روست که بسیاری از اختلافات مالیاتی و تامین اجتماعی، به دلیل تفاوت در برداشت از قوانین، پیچیدگی مقررات، نحوه محاسبه مطالبات، جرایم، سوابق بیمه‌ای یا مستندات مالی بنگاه‌ها شکل می‌گیرد. در چنین شرایطی، حضور نمایندگان اتاق در جایگاه نماینده کارفرمایان می‌تواند به متوازن‌تر شدن فرآیند رسیدگی، انتقال دقیق‌تر دیدگاه بخش خصوصی و جلوگیری از تضییع حقوق فعالان اقتصادی کمک کند.

واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، پیگیری حضور مشاوران و نمایندگان اتاق در هیات‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی و هیات‌های حل اختلاف مالیاتی استان را در دستور کار داشته است. این سازوکار، امکان دفاع تخصصی از پرونده‌ها و طرح مستند اعتراضات اعضا را در مراجع رسیدگی فراهم می‌سازد و از این منظر، مکمل خدمات مشاوره‌ای، حقوقی و حمایتی اتاق برای فعالان اقتصادی به شمار می‌آید.

کارنامه یک‌ساله این حوزه نشان می‌دهد که نمایندگان اتاق مشهد **در سال ۱۴۰۴، در ۱۲۱۰ جلسه هیات‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی** حضور یافته‌اند؛ جلساتی که طی آن‌ها **۱۰ هزار و ۸۷۳ پرونده** مورد رسیدگی قرار گرفته است. همچنین در حوزه مالیات، نمایندگان اتاق در **۱۰۸۲ جلسه** هیات‌های حل اختلاف مالیاتی شرکت کرده‌اند و در جریان این جلسات، **۵ هزار و ۷۹۱ فقره پرونده** بررسی شده است.

حضـور نماینـدگان اتـاق در ایـن هیات‌هـا، نمـادی از تـلاش بـرای پیونـد دادن صـدای بخـش خصوصـی بـا فرآیندهـای رسـمی رسـیدگی و تصمیم‌گیـری اسـت؛ تلاشـی کـه در نهایـت می‌توانـد بـه تقویـت عدالـت اداری، شـفافیت بیشـتر و اعتمـاد متقابـل میـان بنگاه‌هـا ونهادهـای حاکمیتـی منجـر شـود.

گزارش عملکرد نمایندگان اتاق در هیات‌های حل اختلاف مالیات و تشخیص مطالبات تامین اجتماعی سال ۱۴۰۴

تشخیص مطالبات تامین اجتماعی			
تعداد جلسات	۱۲۱۰	تعداد پرونده	۱۰,۸۷۳
حل اختلاف مالیات			
تعداد جلسات	۱۰۸۲	تعداد پرونده	۵۷۹۱

سایر اقدامات واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق خراسان رضوی

این واحد در سال ۱۴۰۴، فراتر از ارائه خدمات معمول و مشاوره‌های تخصصی، مجموعه‌ای از اقدامات موثر را در جهت ارتقای سطح دانش فعالان اقتصادی، افزایش تعاملات نهادی و توسعه ظرفیت‌های تجاری استان به انجام رسانده است. این اقدامات در قالب توسعه خدمات جدید، حضور در رویدادهای ملی و بین‌المللی، برگزاری نشست‌های تخصصی و آموزش‌های کاربردی صورت پذیرفته است که شامل موارد ذیل می‌باشد:

- برگزاری کارگروه بررسی و پاسخگویی مشکلات فعالان حوزه تجارت خارجی
- حضور در نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران EXPO ۲۰۲۵
- حضور در نمایشگاه گردشگری و صنایع دستی مشهد
- افزودن مشاوره جدید با عنوان «مالکیت فکری، ثبت علامت تجاری و شرکت‌ها» به سبد خدمات تخصصی واحد

- حضور در نمایشگاه مشهد اینوکس و فاینکس (نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک و بیمه)
- برگزاری جلسه پیگیری مصوبات و مطرح کردن پیشنهادات و همچنین آموزش ثبت‌نام کارت بازرگانی درسامانه جامع تجارت
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی مشاوران اتاق مشهد
- افزایش زمان مشاوره قوانین و مقررات صادرات به دو روز در هفته با توجه به حجم مراجعه‌کنندگان
- شرکت در دوره آموزشی ثبت سفارش و سامانه جامع تجارت
- به‌روزرسانی کامل صفحه سایت واحد با عنوان «خدمات بازرگانی و مشاوران» با همکاری واحدروابط‌عمومی و فاوا
- برگزاری جلسه هم‌اندیشی با نمایندگان اتاق در هیات‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی
- حضور در نشست آشنایی شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری با اتاق خراسان رضوی
- برگزاری سمینار تخصصی «تشریح ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی اتحادیه اوراسیا و کشورهای اسلامی در حال توسعه (D۸) و آشنایی با صدور گواهی مبدا کشورهای اوراسیا و گروه D۸» با همکاری مرکز آموزش و امور بین‌الملل اتاق مشهد
- برگزاری نشست تخصصی نحوه رتبه‌بندی کارت‌های بازرگانی با حضور مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران

واحد خدمات بازرگانی و عضویت اتاق

۱۴۰۴

امـور کمیسیـون‌ها مجامع و شوراها

بخش سوم

خرد جمعی، پیشران تحول اقتصادی؛ نقش کمیسیون‌های تخصصی ـ مشورتی در حکمرانی مشارکتی

کارنامه کمیسیون‌ها در سال ۱۴۰۴

مروری بر اقدامات شاخص ۱۸ کمیسیون تخصصی اتاق مشهد

یک سال نقش‌آفرینی پویا و اثرگذار نمایندگان اتاق خراسان رضوی در مجامع و شوراها

روایت عملکرد امور کمیسیون‌ها، مجامع و شوراها در سال ۱۴۰۴

خرد جمعی، پیشران تحول اقتصادی؛ نقش کمیسیون‌های تخصصی-مشورتی در حکمرانی مشارکتی

کمیسـیون‌های تخصصی-مشـورتی اتـاق بازرگانـی، صنایـع، معـادن و کشـاورزی خراسـان رضـوی در سـومین سـال از دهمیـن دوره هیات نماینـدگان، بـا رویکـردی مسـئله‌محور، تعاملـی و متکـی بـر ظرفیت‌هـای کارشناسـی بخـش خصوصـی، فعالیت‌هـای خـود را دنبـال کردنـد. ایـن کمیسـیون‌ها به‌عنـوان بـازوان تخصصـی اتـاق، نقـش موثـری در شناسـایی چالش‌هـای حوزه‌هـای مختلـف اقتصـادی، ارائـه راهکارهـای کارشناسـی و تقویـت ارتبـاط میـان فعـالان اقتصـادی و سیاسـت‌گذاران ایفـا کرده‌انـد.

توسعه ساختار مشورتی و تقویت هماهنگی نهادی

در سـال ۱۴۰۴، تعـداد ۱۸ کمیـسیون تخـصصی در حـوزه‌های مختلـف اقتصـادی فعـال بودنـد و مسـئولیت بخـش مجامـع وشـوراها نیـز بـه واحـد امـور کمیسـیون‌ها واگـذار شـد.

واحـد امـور کمیسـیون‌های اتـاق خراسـان رضـوی در ایـن سـال، بـا ایفـای نقـش پشـتیبان، هماهنگ‌کننـده و تسـهیل‌گر فرآیندهـای کارشناسـی، زمینـه تعامـل و هم‌افزایـی میـان کمیسـیون‌ها، فعـالان اقتصـادی، مدیـران اجرایـی و تصمیم‌گیـران را فراهـم کـرد. در همیـن راسـتا، جلسـات شـورای راهبـردی کمیسـیون‌ها به‌صـورت مسـتمر برگـزار شـد و طـی سـال ۱۴۰۴، ۲۶ جلسـه بـا هـدف پایـش عملکـرد کمیسـیون‌ها، بررسـی موضوعـات تخصصـی و ترسـیم مسـیر فعالیـت آن‌ها تشـکیل گردیـد.

همچنیـن، جلسـات شـورای رؤسـا و شـورای دبیـران به‌عنـوان دو رکـن هماهنـگ‌کننده و تصمیم‌سـاز در سـاختار کمیسـیون‌ها، طـی سـال ۱۴۰۴ به‌صـورت مسـتمر برگـزار شـد. ایـن نشسـت‌ها بـا ایجـاد هماهنگـی میـان روسـا، دبیـران و واحـد امـور کمیسـیون‌ها، نقـش موثری در هم‌راستاسـازی برنامه‌هـا، انسجام‌بخشـی بـه فعالیت‌هـا، تبـادل دیدگاه‌هـای تخصصـی و ارتقـای اثربخشـی عملکـرد کمیسـیون‌ها ایفـا کـرد.

گسترش زمینه تعامل بخش خصوصی و دولت

از دیگـر اقـدامات شـاخص امـور کمیسـیون‌ها در سـال گذشـته، پیگـیری و هماهنـگی امـور مربـوط بـه بـرگزاری نشسـت‌های «یکشـنبه‌های‌اقتصادی» بـا حضـور استانـدار خراسـان رضـوی و فعـالان اقتصـادی اسـتان بـود. ایـن نشسـت‌ها فرصتـی بـرای طـرح مسـتقیم مسـائل، مطالبات و دغدغه‌های بخش خصوصی و پیگیری راهکارهـای اجرایـی در تعامـل بـا مدیـران ارشـد اسـتان فراهـم آورد.

در کنـار ایـن نشسـت‌ها، بیـش از **۱۰ دوره آموزشـی تخصصـی**، **۱۵نشسـت تخصصـی** بـا حضـور مدیـران ارشـد ملـی و اسـتانی، نماینـدگان مجلـس شـورای اسـلامی و وزرای کشـور، و همچنیـن **۱۷همایـش و رویـداد تخصصـی** در حوزه‌هـای مختلـف برگـزار شـد. ایـن برنامه‌هـا در توسـعه تعامـلات تخصصـی، انتقـال تجربیات، تقویت گفت‌وگـوی کارشناسـی و ارتقـای نقـش مشـورتی اتـاق موثـر بـود.

کارنامه کمیسیون‌ها در سال ۱۴۰۴

کمیسـیون‌های تخصصـی اتـاق بازرگانـی، صنایـع، معـادن و کشـاورزی خراسـان رضـوی از ابتـدای اردیبهشت‌ماه تـا پایـان اسـفندماه ۱۴۰۴، در مجمـوع **۲۱۳ جلســه اصلـی**، مشـترک و فـوق‌العــاده بــرگزار کردنـد. در ایـن جلسـات، **۶۷۳۴ نفــر** از فعالان‌اقتصـادی، مدیـران، کارشناسـان و نماینـدگان بخـش خصوصـی حضـور یافتنـد.

همچنیـن **۵۱۷ نفـر** از متخصصـان، فعالان‌اقتصـادی و صاحـب‌نظــران به‌عنـوان اعضــای اصلــی کمــیسیــون‌ها، در فرآیــند بررســی مسـائل، ارائـه دیدگاه‌هـای کارشناسـی و پیگیـری مطالبـات بخش‌خصوصــی مشـارکت داشتنــد. ایـن آمـار، نشـان‌دهنده گسـتردگی دامنـه مشـارکت تخصصـی و جایـگاه کمیسیــون‌ها در فرآینـد تصمــیم‌سازی اقتصـادی اسـتان اسـت.

همچنــین حـوزه هماهنگـی کمیسـیون‌های اتـاق بازرگانـی خراسـان رضــوی در ارزیابـی انجام‌شـده ازسـوی اتـاق بازرگانـی، صنایـع، معـادن و کشـاورزی ایـران، موفـق بـه کســب عنـوان **«سـرآمد امـور کمیسـیون‌ها»** در میـان اتاق‌هـای سراسـر کشــور شـد.

ایـن موفقیت، حاصل همـکاری و هم‌افزایـی اعضـای کمیسـیون‌ها، فعـالان اقتصـادی، دبیـران، مدیـران اجرایـی اتـاق و نتیجـه تـلاش مشـترک مجموعـه دست‌اندرکاران ایـن حـوزه در مسـیر ارتقـای کیفیـت فعالیت‌هـای تخصصـی و مشـورتی اتـاق اسـت.

آمارهایی از کمیسیون‌های تخصصی اتاق خراسان رضوی

کمیسیون‌ها
۱۸

اعضای هیات رئیسه کمیسیون‌ها
۵۴

کمیته‌ها
۴۲

مجموع اعضای کمیسیون‌ها
۵۱۷

نگاه آماری به جلسات کمیسیون‌ها

جلسات شورای راهبردی کمیسیون‌ها
۲۶

جلسات شورای روسا
۱

جلسات فوق‌العاده کمیسیون‌ها
۱۹

تعداد دستور جلسات
۳۷۶

تعداد مصوبات
۴۹۹

جلسات اصلی کمیسیون‌ها
۱۵۴

جلسات شورای دبیران
۶

جلسات مشترک کمیسیون‌ها
۴۰

جلسات کمیته‌ها
۱۳۵

جلسات هیات رئیسه کمیسیون‌ها
۳۷۸

جلسات خارج از اتاق
۲۳۱

شمار افراد حاضر در جلسات کمیسیون‌ها
۶۷۳۴

میانگین درصد حضور اعضا
۵۰ درصد

آموزش، هم‌اندیشی و رویدادهای تخصصی؛ بستر توانمندسازی و تعامل بخش خصوصی

یکی از محورهای مهم فعالیت امور کمیسیون‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان‌رضوی در سال ۱۴۰۴، طراحی و برگزاری دوره‌های آموزشی، نشست‌های تخصصی، همایش‌ها و رویدادهایی بود که با هدف ارتقای دانش فعالان اقتصادی، پاسخگویی به نیازهای تخصصی کمیسیون‌ها و تقویت ارتباط میان بخش خصوصی، نهادهای تصمیم‌گیر و دستگاه‌های اجرایی دنبال شد. این برنامه‌ها، علاوه‌بر جنبه آموزشی، به محملی برای طرح مسائل روز فعالان اقتصادی، انتقال تجربه، شبکه‌سازی و پیگیری مطالبات تخصصی بخش خصوصی تبدیل شد.

آموزش‌های تقاضامحور و مسئله‌محور

دوره‌ها و سمینارهای آموزشی سال ۱۴۰۴ بر اساس دومسیر اصلی طراحی و اجرا شد. بخشی از این برنامه‌ها بنا بر نیازسنجی کمیسیون‌های تخصصی و پس از بررسی و تایید در شورای راهبردی کمیسیون‌ها، با همکاری مرکز آموزش اتاق برگزار شد. بخش دیگر نیز به‌طور مستقیم از سوی کمیسیون‌های تخصصی احصاء و مطالبه شد و امور کمیسیون‌ها، مسئولیت هماهنگی و اجرای آن‌ها را بر عهده گرفت.

رویکرد اصلی این آموزش‌ها، تمرکز بر مسائل کاربردی و نیازهای واقعی فعالان اقتصادی بود؛ از مدیریت فرآیندهای واردات و سامانه جامع تجارت گرفته تا تامین مالی، نقدینگی، مقررات سلامت، فناوری‌های عمرانی و الزامات فنی در صنعت ساختمان. برگزاری سمینار آموزشی «سامانه جامع تجارت؛ از مدیریت سهمیه‌ها تا بهینه‌سازی ارزی» به پیشنهاد کمیسیون مدیریت واردات، سمینار «استراتژی‌های تامین مالی و نقدینگی در سلامت» با همکاری کمیسیون‌های سلامت و سرمایه‌گذاری، تامین مالی و اقتصاد کلان، و کارگاه‌های تخصصی مرتبط با بتن خودتراکم در سازه‌های بلندمرتبه، سازه‌های CFT و SRC و نقش مواد تشکیل‌دهنده بتن خودتراکم، از جمله برنامه‌های آموزشی شاخص این بخش بود.

نشست‌های تخصصی با نهادهای تصمیم‌گیر

بخش دیگری از فعالیت‌ها به برگزاری نشست‌های تخصصی با حضور مقامات ملی، مسئولان اجرایی، مدیران بانکی، نهادهای مالی و نمایندگان دستگاه‌های تصمیم‌ساز اختصاص داشت. این نشست‌ها فرصتی فراهم کرد تا مسائل فعالان اقتصادی در حوزه‌هایی همچون تامین مالی، مالیات، ارز، واردات، صادرات، تامین اجتماعی، بورس، استاندارد، نظام بانکی و موانع قضایی فعالیت اقتصادی به‌صورت مستقیم با مسئولان مربوط مطرح شود.

در این چهارچوب، نشست‌هایی با حضور روسا و هیات‌مدیره بانک‌ها، مسئولان بورس و فرابورس، رئیس و اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، رئیس سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس کمیسیون اصل نود مجلس، مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، معاون اول قوه قضائیه، سرپرست معاونت ارزی بانک مرکزی، جانشین وزیر صمت، رئیس صندوق ضمانت صادرات و سایر مقامات و نهادهای مرتبط برگزار شد. همچنین نشست‌هایی با موضوعاتی همچون آشنایی با ضوابط واردات مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی، مسیرهای نوین تامین مالی، ارزیابی انطباق با استاندارد کالاهای وارداتی و صادراتی، مشکلات ارزی و تامین مالی واحدهای تولیدی در دستور کار قرار گرفت.

همایش‌ها و رویدادهای تخصصی کمیسیون‌ها

امـور کمیسـیون‌ها در سـال ۱۴۰۴ در برگـزاری یـا مشـارکت در مجموعـه‌ای از همایش‌هـا و رویدادهـای تخصصـی نیـز نقش‌آفرینـی کـرد. ایـن برنامه‌هـا در سـه قالـب دنبـال شـد: رویدادهایـی کـه به‌طـور مسـتقیم از سـوی کمیسـیون‌ها پیشـنهاد و بـا هماهنگـی شـورای راهبـردی اجـرا شـد؛ برنامه‌هایـی کـه بـا مشـارکت کمیسـیون‌ها و همـکاری سـایر واحدهـای اتـاق یـا نهادهـای بیرونـی برگـزار گردیـد و رویدادهایـی کـه هیات‌رئیسـه کمیسـیون‌ها بـه نمایندگـی از اتـاق در آن‌هـا حضـور یافتنـد.

از جملـه رویدادهـای شـاخص ایـن بخـش می‌تـوان بـه **همایـش سـرمایه‌گذاری بـا رویکـرد توسـعه پایـدار و آییـن افتتـاح نمایشـگاه مشـهد اینوکـس و فاینکـس، رونمایـی از فرصت‌هـای سـرمایه‌گذاری خراسـان رضـوی، ششـمین کنفرانـس ملـی بتـن خودتراکـم، گردهمایـی تشـکل‌های کشـاورزی، همایـش تخصصـی تنظیـم و تسـلیم اظهارنامـه مالیاتـی، همایـش توسـعه صـادرات خراسـان رضـوی، همایـش گردشـگری و تحـول پایـدار، همایـش پدافنـد غیرعامـل در تاسیسـات گردشـگری، دومیـن همایـش فرهنـگ و اقتصـاد، دومیـن نشسـت منطقـه‌ای دیپلماسـی اسـتانی در مشـهد، همایـش کارآفرینـی اجتماعـی و همایـش الزامـات قوانیـن بیمـه در تاسیسـات گردشـگری** اشـاره کـرد.

حضور موثر در نمایشگاه‌ها و برنامه‌های تخصصی

در کنـار برگـزاری نشسـت‌ها و همایش‌هـا، حضـور و مشـارکت کمیسـیون‌ها در نمایشـگاه‌ها و برنامه‌هـای تخصصـی نیـز بخشـی از کارنامـه سـال ۱۴۰۴ امـور کمیسـیون‌ها بـود. **نمایشـگاه بین‌المللـی مشـهد اینوکـس ـ فاینکـس، دوازدهمیـن نمایشـگاه بین‌المللـی بـورس، بانـک، بیمـه و خصوصی‌سـازی کیـش اینوکـس ۲۰۲۵، نمایشـگاه هفتـه پژوهـش** و **بازدیدهـای تخصصـی از جملـه بازدیـد از سـایت ایران‌خـودرو خراسـان**، فرصت‌هایـی بـرای معرفـی ظرفیت‌هـای بخـش خصوصـی، تبـادل تجربـه و گسـترش تعامـلات تخصصـی میـان فعـالان اقتصـادی و نهادهـای مرتبـط فراهـم کـرد.

عملکرد امور کمیسیون‌ها در حوزه نشست‌های تخصصی و همایش‌ها

عنوان	تعداد
دوره‌های آموزشی تخصصی	۱۰
نشست‌های تخصصی با حضور مدیران ارشد ملی و استانی، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و وزرای کشور	۱۵
همایش‌ها و رویدادهای تخصصی	۱۷

پشتیبانی، پایش و دستاوردهای شاخص کمیسیون‌ها

کمیسیون‌های تخصصی اتاق بازرگانی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، در کنار برگزاری جلسات، نشست‌ها و رویدادهای تخصصی، نقش فعالی در پشتیبانی کارشناسی از تصمیم‌سازی‌های اتاق ایفا کردند. این کمیسیون‌ها به‌عنوان بازوهای مشورتی اتاق، در تعامل مستمر با بخش‌هایی همچون روابط عمومی، امور اداری و مالی، فناوری اطلاعات، مرکز مطالعات، مرکز آموزش، امور بین‌الملل، مرکز داوری و دفتر حقوقی، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای تخصصی خود را در اختیار هیات نمایندگان، هیات رئیسه و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی قرار دادند.

پایش مستمر و ارزیابی عملکرد

به‌منظور افزایش کارایی، کاهش هم‌پوشانی‌های عملکردی و شناسایی نقاط هم‌گرایی میان کمیسیون‌ها، روند پایش مستمر فعالیت‌ها در سال ۱۴۰۴ دنبال شد. در این چهارچوب، گزارش‌های آماری و تحلیلی از عملکرد کمیسیون‌ها به‌صورت ماهانه، فصلی و سالانه تهیه و برای ریاست اتاق، هیات نمایندگان و شورای راهبردی کمیسیون‌ها ارائه شد. همچنین، گزارش دستورکار جلسات کمیسیون‌ها برای دفتر پایش اتاق، گزارش وضعیت حضور اعضا و مدعوین، گزارش عملکرد دبیران و ارزیابی فصلی کمیسیون‌ها تهیه و در جلسات شورای راهبردی مورد بررسی قرار گرفت.

این فرآیند، علاوه بر ایجاد نظم در فعالیت‌ها، امکان رصد دقیق‌تر موضوعات مشترک، جلوگیری از موازی‌کاری و تقویت نقش کمیسیون‌ها در پیگیری مسائل اولویت‌دار استان را فراهم کرد. حضور موثر کمیسیون‌ها در جلسات «یکشنبه‌های اقتصادی» نیز یکی از نمودهای عینی این رویکرد بود که به غنای محتوایی جلسات و طرح منسجم‌تر مطالبات بخش خصوصی کمک کرد.

مستندسازی و مدیریت دانش

در حوزه مستندسازی، امور کمیسیون‌ها با رویکرد مدیریت دانش، ثبت و سامان‌دهی نظام‌مند فعالیت‌های کمیسیون‌ها را در دستور کار قرار داد. هر کمیسیون، گزارش عملکرد ماهانه خود را همراه با مستندات مربوط به امور کمیسیون‌ها ارسال کرد و این گزارش‌ها پس از آرشیو، برای بهره‌برداری فعالان اقتصادی، ذی‌نفعان و واحدهای مرتبط در دسترس قرار گرفت.

همچنین، با تغییر عناوین و ماموریت برخی کمیسیون‌ها، مستندات پیشین براساس ساختار جدید بازآرایی و بارگذاری شد. تارنمای اختصاصی هر کمیسیون نیز به‌طور مستمر به‌روزرسانی گردید و به بستری برای انتشار اخبار، مصوبات، صورت‌جلسات و گزارش‌های مرتبط تبدیل شد. این اقدامات، ضمن ارتقای شفافیت و حافظه سازمانی اتاق، زمینه استخراج داده‌های تحلیلی ارزشمند برای تصمیم‌گیری‌های آینده را فراهم کرد.

دستاوردهای شاخص کمیسیون‌ها

در سال ۱۴۰۴، کمیسیون‌های تخصصی اتاق خراسان رضوی مجموعه‌ای از اقدامات شاخص را در حوزه‌های صادرات، واردات، سرمایه‌گذاری، دیپلماسی اقتصادی، معدن، محیط کسب‌وکار و تعاملات حقوقی و قضایی پیگیری کردند.

تدوین و اجرای سند توسعه صادرات استان، طراحی مدل برون‌رفت از چالش‌های فرآیند واردات کالا، پیگیری و اخذ نمایندگی صندوق ضمانت صادرات ایران در اتاق مشهد، مطالعه جامع آسیب‌شناسی معادن غیرفعال استان و انعقاد تفاهم‌نامه همکاری میان اتاق مشهد و اتاق مشترک ایران ـ ویتنام، از جمله این اقدامات بود.

از دیگر دستاوردهای مهم می‌توان به پیگیری امکان به‌کارگیری کارت بازرگانی و پروانه بهره‌برداری به‌عنوان وثیقه در مراجع قضایی، برگزاری و مدیریت پنل‌های تخصصی حوزه‌های تجارت، حمل‌ونقل، گردشگری، اقتصاد دانش‌بنیان و هوش مصنوعی در دومین نشست منطقه‌ای دیپلماسی استانی خراسان رضوی، پیشنهاد استقرار شاخص ملی پایش نارضایتی اقتصادی و ارائه پیشنهادهایی برای تحلیل اجتماعی پایش محیط کسب‌وکار اشاره کرد.

مروری بر اقدامات شاخص ۱۸ کمیسیون تخصصی اتاق مشهد

صفحه ۸۴ الی ۱۱۹

کمیسیون
آب و محیط زیست

در سـال گذشـته، رویکـرد راهبـردی و دسـتورکارهای محـوری ایـن کمیسـیون بـر موضوعـات بنیادینـی همچـون «پرهیـز از تخصیـص جدیـد منابـع»، «توسـعه بـازار آب» و «چاره‌جویـی بـرای بحـران زیسـت‌محیطی کشـف‌رود» متمرکـز بـود. در ایـن چهارچـوب، برنامه‌هـای مدیریـت آب و پسـاب کلان‌شـهر مشـهد بـا فـرض ذخیـره صفـر سـدها، اثربخشـی بـازار آب در دشـت خـواف، ابعـاد طـرح انتقـال آب دریـای عمـان و نیـاز آبـی طرح‌هـای توسـعه معدنـی و صنعتـی، به‌صـورت کارشناسـی بررسـی شـد.

از مصوبـات کلیـدی کمیسـیون می‌تـوان بـه «تدویـن لایحـه اصلاحـی حقوقـی بـرای رفـع تعـارض منافـع در کمیسـیون رسـیدگی بـه امـور آب‌هـای زیرزمینـی»، «تاکیـد بـر الـزام نصـب کنتورهـای هوشـمند» و «تشـکیل کمیته‌هـای تخصصـی بـرای تخصیـص بهینـه پسـاب و الگوبـرداری از سـازمان فائـو در مدیریـت ضایعـات کشـاورزی» اشـاره کـرد. ایـن مصوبـات در قالـب بسـته‌های سیاسـتی منسـجم، بـا هـدف تقویـت مدیریـت یکپارچـه منابـع، بـه نهادهـای ذی‌ربـط ارجـاع شـد.

اقدامات شاخص

- دریافت مصوبه رسمی برای فعال‌سازی مجدد ستاد سازگاری با کم‌آبی
- اخذ مصوبه ساختاریافته برای همکاری تشکل‌های کشاورزی و صنایع در فرآیند مدیریت مصرف آب

نکته: این دستاوردها در خروجی‌های شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان انعکاس یافته است.

آماری از کمیسیون آب و محیط زیست	
تعداد اعضا کمیسیون	۲۰
جلسات	۱۳

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
مدیریت یک پارچه آب و پساب دشت مشهد	۳

کمیسیون انرژی

این کمیســیون در ســال گذشــته، مجموعه‌ای از اقدامــات اثرگــذار از جمله تشــکیل کمیته های تخصصی و برگــزاری همایش‌هــا و نشســت‌های کاربــردی نظیــر رویــداد **«مدیریــت انــرژی»**، نشســت واکاوی **«راهبردهای بهره‌وری آب و انرژی در چاه‌های کشــاورزی»** و نشســت **«توســعه انرژی‌های تجدیدپذیر»** را در دســتور کار قــرار داد. افزون بر این، مشــارکت فعــال در تدوین دســتورالعمل‌ها و بخشــنامه‌های ملی و اســتانی و نیز گســترش تعاملات ســازنده با نهادهــای متولی از جمله قوه مقننه، شــهرداری، پژوهشــگاه نیرو و شــرکت گاز، از دیگر گام‌های برجســته این کمیســیون در مســیر اثرگذاری بر سیاست‌گذاری‌های کلان حوزه انــرژی بود.

اقدامات شاخص

- پیگیری‌های اثرگذار برای کاهش هزینه‌های سربار انرژی
- بهبود شاخص‌های بهره‌وری در صنایع
- پیگیری جهت تسهیل فرآیندهای اداری و کاهش موانع پیش‌روی فعالان اقتصادی در حوزه انرژی
- تلاش برای ارتقای فرهنگ مدیریت مصرف در سطح واحدهای تولیدی

آماری از کمیسیون انرژی	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۲
جلسات	۱۳

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
اقتصاد انرژی	۱
انرژی های تجدیدپذیر	۱
بهینه‌سازی مصرف انرژی و اقتصاد انرژی	۱
گاز و فرآورده های نفتی	۳

کمیسیون برند و تولید بدون کارخانه

این کمیسیون در سال گذشته، برنامه‌های عملیاتی متعددی را در دستور کار قرار داد که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به **پایش مستمر و اصلاح رویه‌های ثبت برند** و **صیانت از مالکیت فکری و معنوی** اشاره کرد. اقدامی که در سال جاری نیز تداوم خواهد داشت. پیگیری جدی چالش‌های حقوقی این حوزه و ارائه بسته‌های پیشنهادی اصلاحی، در کنار شکل‌دهی شبکه‌ای منسجم از فعالان برندسازی، از محورهای اصلی فعالیت این کمیسیون به شمار می‌رود. افزون بر این، کمیسیون با برگزاری رویدادهای تخصصی، دوره‌های آموزشی و نشست‌های هم‌اندیشی، تعاملات گسترده‌ای با نهادهای حاکمیتی از جمله وزارت صمت، مرکز مالکیت معنوی، پارک‌های علم و فناوری، شتاب‌دهنده‌ها و سایر ادارات کل استان برقرار کرد تا مسیر اجرای فرآیندها و اخذ مجوزها برای کارآفرینان تسهیل شود.

اقدامات شاخص

- تلاش برای ترویج فرهنگ برندسازی و نهادینه‌سازی مدل تولید بدون کارخانه
- کمک به افزایش صدور مجوزهای تولید بدون کارخانه در سطح استان
- توانمندسازی فعالان اقتصادی از طریق مشاوره‌های تخصصی و ایجاد بستری امن برای رشد کسب‌وکارهای برندمحور

آماری از کمیسیون برند و تولید بدون کارخانه

تعداد اعضا کمیسیون	۲۰
جلسات	۸

کمیسیون

حمایت حقوقی و قضایی از کسب‌وکارها

از برجسته‌ترین اقدامات این کمیسیون می‌توان به **«بررسی راهکارهای جبران خسارات واحدهای تولیدی و کشاورزی ناشی از قطع برق»**، **«تحلیل ساختار هیات‌های بدوی تشخیص مطالبات تامین اجتماعی»** و **«واکاوی نحوه تخصیص عوارض مالیات بر ارزش افزوده به شهرک‌های صنعتی»** اشاره کرد. در این راستا، مصوباتی راهبردی از جمله تدوین نظرات کارشناسی درباره اصلاح قانون بهبود محیط کسب‌وکار برای ارائه به اتاق ایران و تعامل با دادگستری به‌منظور محدودسازی صدور قرارهای وثیقه در جرایم غیرعمد اقتصادی به تصویب رسید. همچنین، پیگیری مستمر برای پذیرش اسناد تجاری به‌عنوان کفالت در محاکم قضایی، در اولویت جدی کمیسیون قرار گرفت.

اقدامات شاخص

- اخذ دستور رسمی از معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری مبنی بر پذیرش کارت بازرگانی و پروانه بهره‌برداری به‌عنوان وثیقه قضایی
- ایجاد تعاملی سازنده و مستمر با دستگاه قضایی و نهادهای حاکمیتی و ایفای نقشی محوری در تسهیل فرآیندهای قانونی، رفع خلأهای حقوقی و ایجاد حاشیه امن برای توسعه پایدار اقتصاد استان

آماری از کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب‌وکارها	
تعداد اعضا کمیسیون	۲۷
جلسات	۸

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
برق	۲
حقوقی مشترک با حمل و نقل	۱
حقوقی	۲

کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی

این کمیسیون با هدف تدوین راهبردهای اجرایی برای جذب و تخصیص بودجه توسعه صادرات استان فعالیت کرده و در این مسیر، هم‌افزایی با کمیسیون صادرات غیرنفتی اتاق ایران و پیگیری **«تفویض اختیارات ویژه»** به استان را برای کاهش بوروکراسی و شتاب‌بخشی به تصمیم‌گیری‌های منطقه‌ای در دستور کار قرار داده است. از دیگر محورهای اصلی فعالیت کمیسیون، آسیب‌شناسی و تقویت تاب‌آوری واحدهای صادراتی در برابر چالش‌های اقتصادی و مقرراتی بوده است.

اقدامات شاخص

- بررسی موانع سامانه‌ای و پیچیدگی‌های مرتبط با «رفع تعهدات ارزی»
- ارزیابی آمار صادرات بخش خصوصی و شناسایی ظرفیت‌های بالقوه صادرات محصولات کشاورزی و دامی، با هدف تنوع‌بخشی به سبد صادرات غیرنفتی استان
- مشارکت فعال در تدوین و ارائه بسته‌های پیشنهادی به مقامات عالی کشور
- بررسی چالش‌های حمل‌ونقل ریلی و مرزی، به‌ویژه در مسیر افغانستان و پیگیری توسعه همکاری با ایالت هرات
- پیگیری توسعه بازارهای هدف آسیای میانه
- نقش‌آفرینی در تعمیق زنجیره ارزش و بهبود فضای تجاری استان در تعامل با نهادهای پشتیبان تجارت، از جمله صندوق ضمانت صادرات

آماری از کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۵
جلسات	۱۶

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
اوراسیا	۶
تهاتر ارزی حاصل از صادرات	۲
ورود موقت	۲

کمیسیون
حمل‌ونقل، ترانزیت و لجستیک

در سال گذشته، محور اصلی تمرکز و دستورکارهای این کمیسیون بر شناسایی و رفع گلوگاه‌های ترانزیتی و کاهش بروکراسی‌های زائد استوار بود. بررسی تخصصی چالش‌های حمل‌ونقل ریلی، از جمله کمبود واگن‌های تجاری در مسیرهای ترانزیتی، تحلیل موانع حمل‌ونقل جاده‌ای و مرزی به‌ویژه در تعامل با کشور افغانستان، و ارائه راهکار برای تسهیل تردد ناوگان تجاری، از مهم‌ترین اقدامات این کمیسیون در سال گذشته به شمار می‌رود. افزون بر این، پیگیری رفع مشکلات مقرراتی شرکت‌های حمل‌ونقل، ارزیابی ظرفیت‌های لجستیکی صادرات کالا و برگزاری نشست‌های مشترک با نهادهای متولی برای شفاف‌سازی رویه‌های گمرکی، در کانون توجه تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های کمیسیون قرار داشته است.

اقدامات شاخص

- کاهش زمان توقف ناوگان در مبادی مرزی
- بهینه‌سازی زمان دادرسی و حل‌وفصل اختلافات تجاری از طریق نهادهای داوری خصوصی و تعدیل برخی مقررات دست‌وپاگیر در حوزه عبور موقت کالا
- پیگیری برای استقرار کارگاه اندازه‌گیری کامیون‌های حمل گاز در استان
- پیگیری برای معافیت خدمات حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی و دریایی، اعم از بار و مسافر، از مالیات بر ارزش افزوده
- پیگیری اثرگذار برای فراهم‌سازی امکان بازگشت کامیون‌های خالی از افغانستان

آماری از کمیسیون حمل‌ونقل، ترانزیت و لجستیک	
تعداد اعضا کمیسیون	۲۴
جلسات	۱۲

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
امور مرزی	۲
ریلی	۱
سوخت	۱

کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره‌ای و عمران

در سال ۱۴۰۴، تمرکز راهبردی این کمیسیون بر موضوع «توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی» قرار گرفت و این مقوله نیز در جلسات متعدد و مستمر کارشناسی، به‌دقت واکاوی شد. بررسی موانع ارزی، چالش‌های صدور ضمانت‌نامه‌های بانکی برای پروژه‌های برون‌مرزی و تحلیل ظرفیت بازارهای هدف منطقه‌ای، از مهم‌ترین مباحث مطروحه در نشست‌ها بود که در نهایت به تدوین مصوباتی راهگشا برای ارائه به مراجع ذی‌ربط و پیگیری مطالبات فعالان این حوزه از مجاری قانونی انجامید.

اقدامات شاخص

- جلب توجه نهادهای متولی نسبت به ضرورت تسهیل‌گری در صادرات خدمات فنی و مهندسی
- ایجاد هم‌افزایی میان بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی برای کاهش بوروکراسی اداری و هموارسازی مسیر صادرات خدمات تخصصی
- ایجاد پل ارتباطی موثر میان نخبگان مهندسی، شرکت‌های مشاور و نهادهای حاکمیتی

آماری از کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره‌ای و عمران	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۵
جلسات	۱۷

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
خط کشی‌ها	۴
مبحث ۱۹	۵

کمیسیون

دانش‌بنیان، اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی

این کمیسیون با رویکردی آینده‌نگر، می‌کوشد از رهگذر کاهش هزینه‌های راه‌اندازی، ارتقای بلوغ دیجیتال و تقویت زیست‌بوم نوآوری، سهم اقتصاد دانش‌محور را در تولید ناخالص داخلی استان افزایش دهد. غایت این اقدامات، فراهم‌سازی بستری پایدار برای رشد کسب‌وکارهای نوآورانه و هدایت هوشمندانه سیاست‌های کلان در مسیر تحقق چشم‌انداز «خراسان هوشمند» است. در حوزه مطالبه‌گری و اصلاح رگولاتوری نیز کمیسیون با حضور در کارگروه‌های ملی و استانی، مقررات بازدارنده را مستندسازی کرده و پیشنهادهای اصلاحی را به شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی ارائه داده است.

اقدامات شاخص

- تدوین نقشه راه بهبود محیط کسب‌وکار و ارائه گزارش تحلیلی پایش محیط کسب‌وکار
- پیگیری برای تسهیل بحث انتقال فناوری به خطوط تولید و عقد قرارداد با پارک‌های علم و فناوری از طریق شناسایی نیازهای فناورانه صنایع بزرگ و برگزاری نشست‌های B2B
- اجرای برنامه‌های آموزشی «چگونه دیجیتالی شویم؟»
- پیگیری تخصیص مشوق‌های مالیاتی برای تحول دیجیتال و مطالبه بومی‌سازی فناوری در صنایع بزرگ
- ترسیم نقشه راه صادرات محصولات نرم‌افزاری، فین‌تک و خدمات مهندسی در عرصه دیپلماسی فناوری و توسعه بازار از مسیر شناسایی بازارهای هدف در افغانستان، عراق و آسیای میانه

آماری از کمیسیون دانش‌بنیان، اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی

تعداد اعضا کمیسیون	۲۰
جلسات	۱۲

کمیسیون
سرمایه‌گذاری، تامین مالی و اقتصاد کلان

این کمیسیون در سال ۱۴۰۴ تلاش کرد تا موضوع تسهیل فرآیندهای اقتصادی و فراهم‌سازی بسترهای مناسب برای سرمایه‌گذاری در استان، رفع موانع توسعه سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی، جذب سرمایه، شناسایی روش‌های نوین تامین مالی از مسیر بازار سرمایه و ارتقای فرهنگ سرمایه‌گذاری را به طور جدی دنبال نماید و با رویکردی جامع و راهبردی، مسائل این حوزه را بررسی و پیگیری نمود.

اقدامات شاخص

- ارائه طرح‌های پژوهشی در حوزه سرمایه‌گذاری، به‌ویژه فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استان
- آموزش و فرهنگ‌سازی در موضوعات مرتبط با سرمایه‌گذاری
- شناسایی مشکلات تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی و ارائه راهکارهای عملی برای بهبود شرایط موجود
- بررسی چالش‌های تامین مالی بنگاه‌ها از طریق بانک‌ها و بازار سرمایه
- تحلیل فرآیند سرمایه‌گذاری خارجی
- بررسی ظرفیت‌های تامین مالی زنجیره تامین با هدف تسهیل فرآیندهای اقتصادی و جذب سرمایه‌های خارجی

آماری از کمیسیون سرمایه‌گذاری، تامین مالی و اقتصاد کلان	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۴
جلسات	۱۲

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
سرمایه گذاری داخلی، خارجی و حمایت از استارت‌آپ ها	۴

کمیسیون سلامت

کمیســیون ســلامت در ســال ۱۴۰۴، با نگاهی جامع بــه موضوع توســعه اقتصاد ســلامت، پیگیری اصلاح موانــع قانونی، تقویت زیرســاخت‌های فناورانــه و ارتقای آمادگی این حوزه در شــرایط بحرانی را در دســتور کار قرار داد.

بررســی راهکارهای حفظ نخبگان از مســیر پیوند صنعت و دانشــگاه، واکاوی ظرفیت‌های صادراتی داروهای گیاهــی و تحلیل تــاب‌آوری حوزه ســلامت، از مهم‌تریــن محورهــای فعالیت آن به شــمار مــی‌رود. در این راســتا، مصوباتی راهبردی از جمله تدوین ســند نقشــه راه توسعه ســلامت، ایجاد آزمایشــگاه اعتبارسنجی تجهیــزات پزشــکی با همــکاری پارک علــم و فناوری، پیشــنهاد تاســیس کنسرســیوم صادراتی و تشــکیل کمیته‌هــای تخصصی مشــترک بــا نهادهایی همچــون ســازمان انتقال خــون به تصویب رســید. افــزون بر ایــن، ارجاع پرونده‌هــای قوانیــن مخل به شــورای گفت‌وگــوی دولت و بخــش خصوصی خراســان رضوی به‌صورت مستمر پیگیری شد.

اقدامات شاخص

- پیگیری مجدانه ایجاد «شهرک تخصصی سلامت» در جلسات یکشنبه‌های اقتصادی، اخذ مصوبه رسمی از استاندار خراسان رضوی و تشکیل کارگروه ویژه برای تجمیع ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری پزشکی استان
- ایجاد هم‌صدایی میان‌سازمانی و ترسیم چشم‌اندازی روشن برای توسعه اقتصاد سلامت، ارتقای تولید داخلی و کاهش ریسک فعالیت تجاری

آماری از کمیسیون سلامت	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۲
جلسات	۱۲

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
کمیته گردشگری سلامت	۱
کمیته هوش مصنوعی	۱
کمیته شهرک تخصصی سلامت و فناوری	۳

کمیسیون صنعت

در سـال گذشـته، کمیسـیون صنعت ارتقای رقابت‌پذیری بنگاه‌های صنعتـی و پیوند موثرتـر میان دانش، مهـارت و تولیـد را در کانون توجه خـود قرار داد و بخـش مهمـی از فعالیت‌هایش را بـه واکاوی چالش‌های صنایع راهبردی اسـتان اختصاص داد.

این کمیسـیون بـا بهره‌گیـری از ظرفیـت کارشناسـی کمیته‌هـای تخصصی، در مسـیر هدفمندسـازی پژوهش‌ها، ارتقای بهره‌وری سـرمایه انسـانی و ارائـه راهکارهای عملیاتی برای رفع موانع تولید گام برداشـت. بررسـی مشـکلات زیرسـاختی شـهرک‌های صنعتی و تحلیل چالش‌های تولیدکنندگان کاغذ، لـوازم خانگی، ریخته‌گـران و صنایـع غذایـی، از مهم‌ترین محورهای کاری این کمیسـیون تخصصی در سـال ۱۴۰۴، به شـمار می‌رفت.

اقدامات شاخص

- ارائه پیشنهاد کاهش الزام ثبت گارانتی لوازم خانگی به ۱۰ درصد به نهادهای متولی
- انجام توافقاتی درباره اصلاح کد آیسیک پروانه‌های بهره‌برداری برای عادلانه‌سازی هزینه‌های انرژی
- تدوین سازوکار خرید تجمیعی مواد اولیه پتروشیمی برای تولیدکنندگان پلاستیک
- ارائه بسته پیشنهادی تخصیص سهمی از مالیات بر ارزش افزوده به نوسازی زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی

آماری از کمیسیون صنعت	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۵
جلسات	۱۰

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
منابع انسانی	۷
شهرک های صنعتی	۳
صنایع تبدیلی غذایی	۴
آینده پژوهی در صنعت	۲
استاندارد و ارتقای کیفیت	۵

کمیسیون
کار و تامین اجتماعی

صیانـت از پایـداری روابـط کار و کاهـش تعارضـات بیمـه‌ای و کارفرمایـی، محـور اصلـی نقش‌آفرینـی ایـن کمیسـیون در سـال گذشـته بـود. کمیسـیون کار و تامیـن اجتماعـی بـا ارزیابـی لوایـح مرتبـط، ایجـاد پیونـد موثـر بـا ادارات کل کار و تامیـن اجتماعـی و سـاماندهی حضـور نماینـدگان کارفرمایـی در مراجـع حـل اختـلاف، کوشـید تـا زمینـه‌ای امن‌تـر بـرای ارتقـای بهـره‌وری سـرمایه انسـانی فراهـم سـازد. در همیـن راسـتا، واکاوی تخصصـی دسـتورالعمل‌های روابـط کار و چالش‌هـای بیمـه‌ای، بخـش مهمـی از دسـتورکارهای ایـن بـازوی تخصصـی اتـاق مشـهد را تشـکیل داد.

اقدامات شاخص

- بررسی دقیق آیین‌نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان‌آور
- تحلیل نحوه اجرای بخشنامه ۱۲ درآمد تامین اجتماعی
- بررسی عدم اجرای آرای دیوان عدالت اداری
- پیگیری مجدانه اصلاح رویه‌های اجرایی، از جمله شفاف‌سازی مبانی محاسباتی و اصلاح فرآیند دریافت لیست‌های تامین اجتماعی که به کاهش هزینه‌ها و اختلافات حقوقی بنگاه‌های تولیدی انجامید
- واکاوی ظرفیت‌های قانون کار، از جمله توسعه پیمان‌های دسته‌جمعی
- ارائه پیشنهادهای کارشناسی به نهادهای فرادستی برای رفع ابهامات مقررات بیمه بیکاری و چالش‌های درمانی کارگران

آماری از کمیسیون کار و تامین اجتماعی	
تعداد اعضا کمیسیون	۲۴
جلسات	۱۰

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
تامین اجتماعی	۲
روابط کار	۵

کمیسیون کشاورزی

گـذار بـه کشـاورزی مـدرن و تـاب‌آور، محـور راهبـردی فعالیت‌هـای ایـن کمیسـیون در سـال گذشـته بـود. کمیسـیون کشاورزی در سال ۱۴۰۴ کوشید تـا بـا شناسایی گلوگاه‌های ساختاری در زنجیره ارزش محصولات کشـاورزی، ارائـه راهکارهـای عملیاتـی بـرای مواجهـه بـا شـوک‌های اقلیمـی و اقتصـادی و تقویـت هم‌افزایـی میـان سیاسـت‌گذاران و فعـالان اقتصـادی، دسـتورکارهای متعـددی را در جلسـات کارشناسـی خـود بررسـی کنـد. تحلیـل پیامدهـای خشکسـالی بـر الگـوی کشـت و اقتصـاد روسـتایی، پایـش نوسـانات بـازار، بررسـی قیمت‌گـذاری اقـلام اساسـی از جملـه تخم‌مـرغ و واکاوی مشـکلات واحدهـای گلخانـه‌ای، از مهم‌تریـن محورهـای فعالیـت ایـن کمیسـیون بـود.

اقدامات شاخص

- ارائه بسته‌های پیشنهادی مدون برای ارتقای تاب‌آوری کشاورزان در شرایط خشکسالی
- پیگیری تسهیل فرآیند نصب تجهیزات موقعیت‌یاب روی ماشین‌آلات کشاورزی
- ارائه راهکارهای عملی برای رفع موانع حقوقی و سرمایه‌گذاری در تولید برق خورشیدی توسط بهره‌برداران کشاورزی
- پیگیری اصلاح ساختاری نظام بیمه محصولات کشاورزی و بازنگری در شیوه تخصیص یارانه‌های این بخش

آماری از کمیسیون کشاورزی	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۲
جلسات	۱۲

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
پیگیری و بررسی اقدامات مرتبط با نهاده های دامی	۱
مالیات های مستقیم	۱

کمیسیون گردشگری و صنایع دستی

ظرفیت اقتصاد زیارت و گردشگری مذهبی، در کنار شاخه‌های نوین گردشگری، مبنای نقش‌آفرینی این کمیسیون در سال گذشته بود. این کمیسیون با هدف ترویج گردشگری تخصصی و کلاسیک، جذب سرمایه‌گذاری و توسعه کسب‌وکارهای مرتبط، بر هم‌افزایی میان بخش خصوصی و نهادهای حاکمیتی، هوشمندسازی خدمات و تسهیل زنجیره ارزش گردشگری و صنایع دستی، از جمله هنر-صنعت فرش دستباف، اهتمام ورزید. در همین راستا، دستورکارها و مصوبات کمیسیون بر محورهای عملیاتی و رفع موانع کسب‌وکار در این حوزه متمرکز شد.

اقدامات شاخص

- پیگیری طرح توسعه مسیرهای پروازی بین‌المللی از مبدا و به مقصد مشهد
- ساماندهی و ایجاد سامانه جامع گردشگری سلامت
- پیگیری الزام نصب تابلوهای دوزبانه در هتل‌ها و مراکز خدمات گردشگری
- تلاش برای تنوع‌بخشی به سبد محصولات گردشگری استان و شناسایی و اصلاح قوانین مخل فعالیت‌های اقتصادی این بخش
- کمک به نظام‌مند شدن ارائه خدمات به گردشگران خارجی و ظرفیت‌سازی برای افزایش سهم استان از درآمدهای ارزی
- توجه ویژه به صنایع دستی، حمایت از فعالان فرش دستباف و تقویت بنیه اقتصادی جوامع محلی
- توسعه همکاری با اتاق‌های بازرگانی سایر استان‌ها و نهادهای ملی و ایجاد وحدت رویه در پایش مشکلات و تسهیل ورود گردشگران بین‌المللی

آماری از کمیسیون گردشگری و صنایع دستی	
تعداد اعضا کمیسیون	۲۸
جلسات	۱۶

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
آموزش، پژوهش و توسعه منابع انسانی	۶
زیرساخت‌ها و خدمات گردشگری	۹
گردشگری زیارت	۲
صنایع دستی	۵
گردشگری سلامت	۴

کمیسیون
مالیات

کاهش چالش‌های مالیاتی بخش خصوصی و اصلاح رویه‌های مخل تولید، شاکله اصلی فعالیت این کمیسیون در سال گذشته بود. کمیسیون مالیات با ایجاد بستری تخصصی برای تعامل سازنده با سازمان امور مالیاتی، دیوان عدالت اداری و مدیران استانی و از مسیر پایش مستمر قوانین، بخشنامه‌ها و سامانه‌های مالیاتی، پیگیری مسائل مالیاتی فعالان اقتصادی را دنبال کرد. این کمیسیون همچنین با تقویت همکاری‌های درون‌اتاقی و استانی، احصای نظام‌مند مسائل، طراحی بسته‌های حمایتی و توسعه آموزش‌های تخصصی، در کاهش فشارهای مالیاتی و افزایش انطباق فعالان اقتصادی با قوانین نقش‌آفرینی کرد.

اقدامات شاخص

- رسیدگی به مشکلات سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی
- تحلیل آثار عدم پذیرش صورت حساب‌های غیرالکترونیکی از دی ماه ۱۴۰۴
- بررسی طرح مالیات بر عایدی سرمایه
- تدوین پیشنهادهایی نظیر تسریع در استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرکنندگان، اصلاح سقف بدهی‌های قابل رسیدگی در هیات‌های ماده ۲۵۱ مکرر و افزایش تعداد آن‌ها در استان
- مکاتبه با ریاست جمهوری درباره چالش‌های مالیات بر ارزش افزوده و طرح موضوع تقسیط بدهی‌های مالیاتی در شرایط رکودی
- ارائه بسته‌های اصلاحی به کمیسیون حمایت از تولید و کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی
- برگزاری جلسات مستقیم با رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

آماری از کمیسیون مالیات	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۴
جلسات	۱۳

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
سامانه مودیان و مالیات برارزش افزوده	۲
مالیات بر عایدی سرمایه	۲
قانون مالیات های مستقیم	۲
سایر قوانین و مقررات مالیاتی	۱
گردشگری سلامت	۴

کمیسیون
مدیریت واردات

روان‌سازی مسیر تجارت رسمی و کاهش ریسک‌های واردات، محور اصلی پیگیری‌های این کمیسیون در سال گذشته بود. دستورکارهای کمیسیون عمدتا بر گره‌گشایی از چالش‌های روزمره و ساختاری واردکنندگان، حل‌وفصل مشکلات مالیاتی و رفع موانع بانکی و ارزی متمرکز شد. افزون بر این، کمیسیون با ایجاد فضای تعاملی مستمر با سازمان‌های حاکمیتی، فرآیند زمان‌بر ثبت سفارش کالا را واکاوی کرد و با ارائه راهکارهای عملیاتی، در مسیر تسهیل ترخیص کالا و تخصیص منابع ارزی برای فعالان شناسنامه‌دار این حوزه گام برداشت.

اقدامات شاخص

- آسیب شناسی رسوب سرمایه تجار و صنایع در صف های طولانی تخصیص ارز و پیگیری برای کاهش این زمان.
- واکاوی مشکلات پیچیده رفع تعهدات ارزی واردکنندگان و ارائه پیشنهادهای اصلاحی به بانک مرکزی.
- عارضه یابی رسوب کالا در گمرکات و مطالبه گری برای رفع موازی کاری نهادهای مجوز دهنده (استاندارد، غذا و دارو و...).
- پیگیری رفع محدودیت های دست و پا گیر (مانند قانون سقف و سابقه) برای فعالیت چابک تر شرکت های بازرگانی.
- تبیین جایگاه واردات قانونی و تلاش برای تغییر نگاه حاکمیتی از واردات ضد تولید به واردات پشتیبان تولید.
- نقد و بررسی بخشنامه های تبعیض آمیز میان تولید کننده و بازرگان و مطالبه حقوق برابر تجاری.
- پیگیری و موفقیت در تسری مصوبه واردات بدون انتقال ارز به تأمین مواد اولیه، قطعات و ماشین آلات خطوط تولید.

آماری از کمیسیون مدیریت واردات

تعداد اعضا کمیسیون	۲۱
جلسات	۱۱

کمیسیون مسئولیت اجتماعی

کمیسیون مسئولیت اجتماعی در سال گذشته، مسئولیت‌پذیری بنگاه‌ها را در پیوند با عدالت منطقه‌ای، توسعه زیرساخت‌ها و ارتقای کیفیت زندگی در استان دنبال کرد. در همین راستا، این کمیسیون با تکیه بر مفهوم «مسئولیت اجتماعی استراتژیک» کوشید تا جایگاه اتاق را به‌عنوان صدای دغدغه‌های جامعه و بخش خصوصی در حوزه‌هایی همچون عدالت منطقه‌ای، زیرساخت، اقتصاد، فرهنگ، ورزش و بحران آب تقویت کند. تدوین «سند راهبردی مسئولیت اجتماعی» نیز به‌عنوان چهارچوبی داده‌محور برای هدایت رفتار مسئولانه بنگاه‌ها در دستور کار قرار گرفت. در محور مطالبه‌گری توسعه‌ای، کمیسیون با تکیه بر تحلیل‌های کارشناسی، پیگیری مطالبات اقتصادی و توسعه‌ای خراسان رضوی را در سطح سیاست‌گذاری ملی دنبال کرد.

اقدامات شاخص

- پیگیری مسائل زیرساختی و ایمنی استان، از جمله کمبود آزادراه‌ها، راه‌های ایمن و وضعیت فرودگاه بین‌المللی مشهد، با رویکرد صیانت از منافع عمومی و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان
- بررسی ضعف زیرساخت‌های گردشگری و کاهش ماندگاری زائران، با هدف تقویت مسئولیت‌پذیری نهادی در قبال اقتصاد زیارت و خدمات‌رسانی شایسته به زائران
- راه‌اندازی «پویش مقابله با تصادفات» و «پویش توسعه زیرساخت‌های استان» با مشارکت رسانه‌ها و تشکل‌های اقتصادی، در راستای جلب مشارکت اجتماعی و توجه بخشی عمومی به مسائل توسعه‌ای استان
- طرح موضوعاتی نظیر تورم، ناترازی انرژی، رانت ساختاری، افزایش قیمت برخی کالاهای پایه و ضرورت اصلاح ساختارهای اقتصادی، با هدف حمایت از معیشت جامعه، شفافیت بازار و عدالت اقتصادی
- توجه به پیوند فرهنگ و اقتصاد، پاسداشت مفاخر ایرانی به‌ویژه فردوسی و تقویت محور فرهنگی مشهد-توس-نیشابور، به‌منظور صیانت از سرمایه‌های فرهنگی و هویتی استان
- طرح ضرورت حمایت از ورزش حرفه‌ای استان و تعیین تکلیف فضاهای تفریحی بلااستفاده، با رویکرد تقویت نشاط اجتماعی، بهره‌مندی عمومی و توسعه متوازن ظرفیت‌های شهری
- بررسی وضعیت کشف‌رود، فرونشست زمین، آلودگی منابع آبی و ضرورت توسعه بازچرخانی و مدیریت مردمی منابع آب، در چهارچوب مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی و حفاظت از منابع حیاتی استان

آماری از کمیسیون مسئولیت اجتماعی	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۰
جلسات	۹

کمیسیون معدن و صنایع معدنی

اهمیـت راهبـردی معدن در اقتصـاد ملی، مسـیر فعالیت این کمیسـیون را در سـال گذشـته جهت داد. کمیسـیون معدن و صنایع معدنی اتاق خراسـان رضوی، ماموریت خـود را بر توسـعه نقش‌آفرینی بخش خصوصی در محیـط قانون‌گـذاری و ارتقای ظرفیت‌های علمی و فنی فعالان این حوزه اسـتوار سـاخت. ایجاد بسـتری تخصصی بـرای واکاوی چالش‌های بنیادین زنجیره ارزش معـدن و افزایش آگاهی بهره‌بـرداران در حوزه‌های جانبی، رویکرد اصلی کمیسـیون بود. در این راسـتا، دسـتورکارها و مصوبات متعددی برای رفـع موانع تولید در ایـن بخش پیگیری شـد که از مهم‌تریـن آن‌ها، پایش علـل رکود معـادن غیرفعال بود.

اقدامات شاخص

- تدوین و طرح گزارش کارشناسی عارضه‌یابی معادن غیرفعال و پذیرش راهکارهای پیشنهادی کمیسیون در شورای عالی معادن
- ارائه گزارش عارضه‌یابی معادن غیرفعال در صحن اتاق ایران و فراهم شدن زمینه اخذ کرسی دبیرخانه کارگروه فعال‌سازی معادن غیرفعال ذیل احکام برنامه هفتم توسعه
- شناسایی چالش‌هایی همچون کمبود ماشین‌آلات، معارضین محلی و تعارضات ماده ۲۴ با قوانین منابع طبیعی و تدوین راهکارهای عملیاتی
- تحلیل بحران تامین سوخت و انرژی معادن
- بررسی ظرفیت‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی به افغانستان

آماری از کمیسیون گردشگری و صنایع دستی	
تعداد اعضا کمیسیون	۳۴
جلسات	۹

عناوین کمیته‌ها	تعداد جلسات
معدنکاری نسل ۴	۶
فرآیند نگاری سوخت	۲
معدنکاری برون مرزی	۲

یک سال نقش‌آفرینی پویا و اثرگذار نمایندگان اتاق خراسان رضوی در مجامع و شوراها

با هدف انسجام‌بخشـی به سـاختارهای مشـورتی و تقویت هماهنگی میان ارکان تخصصی اتاق خراسـان رضوی، در سـال ۱۴۰۴ مسـئولیت حوزه مجامع و شـوراها بـه واحد امور کمیسـیون‌ها واگذار شـد؛ اقدامـی که زمینـه یکپارچگی بیشـتر در پیگیری مسـائل و افزایش اثربخشـی حضور نمایندگان اتـاق در نهادهای تصمیم‌گیر را فراهم سـاخت.

مرور عملکرد یک‌ساله نماینـدگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی در مجامع و شوراها، از تثبیت تدریجی جایگاه این نهاد به عنوان حلقه ارتباطی میان بخش خصوصی و دسـتگاه‌های اجرایی حکایت دارد؛ به‌گونه‌ای که نمایندگان اتاق در ۵۸۸ نشست حضور یافتند و در فرایند تصویب ۹۵۳ مصوبه نقش‌آفرینی کردند.

تحلیل ترکیب مصوبات مجامع و شوراها

بررسـی مصوبـات یک‌سـاله نماینـدگان اتـاق بازرگانـی خراسـان رضـوی در مجامـع و شـوراها، از رویکـردی چندوجهـی، هدفمنـد و جامـع حکایـت دارد کـه می‌تـوان آن را در محورهای زیر تحلیل کرد:

مصوبات ساختاری

در ایـن دسـته از مصوبـات، سـازمان‌دهی، برنامه‌ریـزی و تقویـت سـازوکارهای نهـادی در کانون توجـه قـرار داشـته اسـت. بخـش مهمی از اقدامـات بـه ایجـاد سـاختارهای کارآمـد، تشـکیل کمیته‌هـای تخصصـی و راه‌انـدازی کارگروه‌هـای موضوعـی اختصـاص یافتـه؛ اقداماتـی کـه بسـتر لازم بـرای اثرگـذاری پایـدار و بلندمـدت بـر محیـط کسـب‌وکار اسـتان را فراهـم کـرده اسـت.

مصوبات موردی

در کنـار رویکردهـای راهبـردی، اتـاق مشـهد بـه مسـائل فـوری و نیازهـای جـاری فعـالان اقتصـادی نیـز توجـه داشـته و رسـیدگی بـه مصوبـات مـوردی را در دسـتور کار قـرار داده اسـت. ایـن رویکـرد نشـان می‌دهـد اتـاق، هم‌زمـان بـا طراحـی و تقویـت معمـاری نهـادی، پاسـخ‌گویی بـه مسـائل روز بخـش خصوصـی را نیـز دنبـال کـرده و در دو مسـیر مکمـل حرکـت کـرده اسـت.

مصوبات نظارتی، گزارشی و برنامه‌ای

ایـن گـروه از مصوبـات، در کنـار یکدیگـر چرخـه‌ای منسـجم از حکمرانـی مطلـوب را شـکل داده‌انـد. اتـاق نه‌تنهـا در ارائـه پیشـنهادهای سیاسـتی و برنامـه‌ای نقش‌آفریـن بـوده، بلکـه پایـش اجـرای مصوبـات، ارزیابـی نتایـج و گزارش‌دهـی منظـم را نیـز پیگیـری کـرده و از ایـن رهگـذر، جایگـاه نظارتـی خـود را تقویـت نمـوده اسـت.

تنوع موضوعی سایر مصوبات

تصویـب مصوباتـی در حوزه‌هـای انـرژی، زیرسـاخت، سـرمایه‌گذاری، تامیـن مالـی، تسـهیلات بانکـی، قیمت‌گـذاری، ارائـه راهـکار و تسـهیل فضـای کسـب‌وکار، بیانگـر گسـتره و جامعیت رویکرد اتـاق اسـت. ایـن تنـوع نشـان می‌دهـد اتـاق در طیـف وسـیعی از موضوعـات اثرگـذار بـر محیـط کسـب‌وکار حضـور فعـال داشـته و اصـلاح سـاختاری اقتصـاد اسـتان را دنبـال کـرده اسـت.

برگـزاری بیش از ۱۱ نشسـت در هفتـه بـه طـور میانگیـن، تصویـری از نهـادی پویـا، فعـال و پاسـخ‌گو ترسـیم می‌کنـد. ایـن حجـم از فعالیـت، در کنـار گسـتردگی موضوعـات، از ظرفیـت بـالای اتـاق بازرگانـی، صنایـع، معـادن و کشـاورزی خراسـان رضـوی در مدیریـت تعامـلات چندجانبـه، مواجهـه بـا چالش‌هـای پیچیـده و ایفـای نقشـی راهبردی در توسـعه اقتصـادی اسـتان حکایـت دارد؛ ظرفیتـی کـه می‌توانـد زمینـه گـذار از اقدامـات سـاختاری بـه دسـتاوردهای ملمـوس و قابل‌اندازه‌گیـری را در سـال‌های پیـش‌رو فراهـم سـازد.

۱۴۰۴

یکشنبه های اقتصادی

بخش چهارم

از گفت‌وگو تا اقدام؛
الگویی برای حکمرانی مشارکتی
اقتصاد استان

واکاوی ساختاری و عملکردی
«یکشنبه‌های اقتصادی»

ستاد تاب‌آوری بخش خصوصی؛
پاسخی به شرایط بحرانی

مروری تحلیلی بر کارنامه یک‌ساله «یکشنبه‌های اقتصادی» خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

از گفت‌وگو تا اقدام؛ الگویی برای حکمرانی مشارکتی اقتصاد استان

سلسله نشست‌های تخصصی استاندار خراسان رضوی با فعالان بخش خصوصی که با ابتکار و پیگیری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی و با عنوان «یکشنبه‌های اقتصادی» در تقویم مدیریتی استان جای گرفت، در سال ۱۴۰۴ به یکی از مهم‌ترین سازوکارهای تعامل دولت و بخش خصوصی تبدیل شد .

این نشست‌ها با مشارکت استانداری، اتاق بازرگانی خراسان رضوی، انجمن مدیران صنایع و خانه صنعت، معدن و تجارت و با حضور انجمن‌ها و تشکل‌های اقتصادی استان شکل گرفت. هدف اصلی، بررسی بی‌واسطه مسائل فعالان اقتصادی، تسریع در فرایند تصمیم‌گیری و ایجاد سازوکاری منسجم برای پیگیری مطالبات بخش خصوصی بود؛ سازوکاری که دبیرخانه آن در اتاق مشهد مستقر شد و مسئولیت ثبت، مستندسازی و رصد مصوبات را بر عهده گرفت.

مرور عملکرد این نشست‌ها در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که «یکشنبه‌های اقتصادی»، علاوه بر فراهم‌سازی فرصت طرح دغدغه‌ها و طرح مشکلات، به تدریج به بستری برای تبدیل مسائل اجرایی به تصمیمات عملیاتی و پیگیری نظام‌مند اجرای آن‌ها بدل شد. در این چهارچوب، مطالبه‌گری هدفمند، ارائه راهکارهای کارشناسی و گفت‌وگوی مستقیم میان مدیران اجرایی و نمایندگان بخش خصوصی، جایگزین رویه‌های پراکنده، فرساینده و زمان‌بر گذشته شد.

این تجربه مدیریتی آشکار ساخت که توسعه اقتصادی، بیش از هر زمان دیگری، به حکمرانی مشارکتی، بهره‌گیری از ظرفیت تشکل‌های اقتصادی و ایجاد مجاری مستمر گفت‌وگو میان دولت و بخش خصوصی نیاز دارد. کارنامه یک‌ساله این نشست‌ها نیز مؤید آن است که هرگاه تصمیم‌سازی بر شناخت مسائل میدانی و مشارکت واقعی ذی‌نفعان استوار شود، امکان اتخاذ تصمیمات اثربخش و رفع موانع تولید، تجارت و سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد.

واکاوی ساختاری و عملکردی «یکشنبه‌های اقتصادی»

بررسی روند برگزاری **«یکشنبه‌های اقتصادی»** در سال ۱۴۰۴، تصویری از فرایندی منظم، مستمر و هدفمند ارائه می‌کند.

نخستین جلسه این سلسله نشست‌ها در خردادماه پارسال برگزار شد و این روند تا اسفندماه ادامه یافت. در این بازه زمانی، **۲۷ نشست تخصصی** با محوریت مسائل گوناگون اقتصاد استان برگزار شد و **۹۷۲ نفر** از مدیران دستگاه‌های اجرایی، فعالان اقتصادی، صاحبان صنایع، اعضای تشکل‌های تخصصی و نمایندگان بخش خصوصی در آن‌ها حضور یافتند.

حاصل این نشست‌ها، **تصویب ۱۸۶ مصوبه تخصصی** در حوزه‌های صنعت، معدن، کشاورزی، تجارت، صادرات، انرژی، گردشگری، حمل‌ونقل، اقتصاد دانش‌بنیان، نظام بانکی و دیگر بخش‌های اقتصادی استان بود. براساس گزارش دبیرخانه **«یکشنبه‌های اقتصادی»**، حدود ۷۵ درصد این مصوبات تا پایان سال ۱۴۰۴ به مرحله اجرا، تعیین تکلیف یا خاتمه رسید و سایر مصوبات نیز از طریق مکاتبات، جلسات کارشناسی و پیگیری‌های مستمر در دستور کار دستگاه‌های مسئول قرار گرفت.

این ارقام نشان می‌دهد که «یکشنبه‌های اقتصادی» در کنار فراهم‌کردن بستری برای گفت‌وشنود مستقیم میان دولت و بخش خصوصی، به **سازوکاری منسجم برای تصمیم‌سازی، تعیین مسئولیت و نظارت بر اجرای مصوبات** تبدیل شده است. ثبت مذاکرات، مستندسازی تصمیمات، تعیین دستگاه مسئول و رصد مستمر روند اجرا، از مهم‌ترین ویژگی‌های این ساختار به شمار می‌رود؛ فرایندی که فاصله میان تصمیم‌گیری و اقدام را به میزان قابل‌توجهی کاهش داده است.

دستور کار هر نشست نیز بر پایه مسائل اولویت‌دار اقتصاد استان و با مشارکت تشکل‌های اقتصادی تدوین شد. این شیوه موجب گردید تا موضوعات مورد بحث، مستقیماً از متن واقعیت‌های اقتصادی و نیازهای فعالان بخش خصوصی استخراج شود و تصمیمات اتخاذشده نیز با اقتضائات میدانی اقتصاد استان تناسب بیشتری داشته باشد.

اقتصاد دانش‌بنیان؛ از رفع موانع تا تامین مالی راهبردی

توسعه اقتصاد دانش‌بنیان یکی از محورهای مهم «یکشنبه‌های اقتصادی» در سال ۱۴۰۴ بود. در پنجمین نشست این سلسله جلسات، چالش‌های شرکت‌های دانش‌بنیان، پارک علم و فناوری و فعالان حوزه نوآوری با حضور مدیران اجرایی و نمایندگان بخش خصوصی بررسی شد و تصمیماتی برای رفع موانع فعالیت آن‌ها اتخاذ گردید.

اجرای معافیت‌های مالیاتی موضوع ماده ۹ قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، پیگیری تخصیص سه هزار میلیارد تومان تسهیلات از محل صندوق نوآوری و شکوفایی و برنامه‌ریزی برای توسعه زیرساخت‌های فناورانه، از مهم‌ترین مصوبات این نشست بود. همچنین، الحاق ۱۸۰ هکتار از اراضی منطقه ثامن و توسعه فضای استقرار شرکت‌های فناور با هدف ایجاد «ناحیه بین‌المللی نوآوری» در دستور کار قرار گرفت.

دیپلماسی اقتصادی و صادرات؛ مواجهه با گره‌های ارزی و مرزی

تجارت خارجی و صادرات غیرنفتی، یکی دیگر از محورهای اصلی «یکشنبه‌های اقتصادی» بود و بخش مهمی از نشست‌های سال ۱۴۰۴ به بررسی موانع صادرات، مشکلات ارزی و توسعه زیرساخت‌های مرزی اختصاص یافت.

رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان، تسهیل فرایند بازگشت ارز حاصل از صادرات و اصلاح رویه‌های ثبت سفارش، از مهم‌ترین دغدغه‌های فعالان اقتصادی استان بود. در همین راستا، استاندار خراسان رضوی با همراهی اتاق بازرگانی و تشکل‌های اقتصادی، مکاتباتی با دفتر ریاست‌جمهوری، بانک مرکزی و دستگاه‌های ملی انجام داد تا بخشی از اختیارات مرتبط با مدیریت ارزی به استان تفویض شود.

پیشنهاد ایجاد «بسته ارزی استانی» نیز از جمله راهکارهای مطرح‌شده در این حوزه بود؛ پیشنهادی که براساس آن، ارز حاصل از صادرات استان در اختیار واحدهای تولیدی و واردکنندگان مواد اولیه همان استان قرار بگیرد. اجرای چنین طرحی می‌تواند ضمن تسهیل تامین مواد اولیه، از خروج منابع ارزی و ایجاد وقفه در روند تولید جلوگیری کند.

در حوزه تجارت مرزی نیز تصمیماتی برای کاهش زمان توقف کامیون‌ها در مرزهای دوغارون و سرخس اتخاذ شد. افزایش ساعات فعالیت گمرکات، ارتقای هماهنگی میان دستگاه‌های مستقر در مرز، بهبود فرایند ثبت اطلاعات و تقویت زیرساخت‌های لجستیکی، از جمله اقداماتی بود که با هدف کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل و تسهیل صادرات در دستور کار قرار گرفت.

تقویت مناسبات تجاری با کشورهای همسایه، ارتقای نقش خراسان رضوی در کریدورهای ترانزیتی شرق کشور و حمایت از صادرکنندگان نیز از دیگر محورهایی بود که در نشست‌های مختلف پیگیری شد. این رویکرد نشان می‌دهد که دیپلماسی اقتصادی استان، زمانی می‌تواند به نتیجه ملموس منتج شود که با اصلاح زیرساخت‌ها، تسهیل رویه‌ها و حل مسائل اجرایی در داخل همراه باشد.

مدیریت ناترازی انرژی و صیانت از تولید

تداوم فعالیت واحدهای تولیدی در سال ۱۴۰۴ بیش از هر زمان دیگری تحت تاثیر محدودیت‌های ناشی از ناترازی انرژی قرار داشت. ازاین‌رو، تامین برق و سوخت صنایع به یکی از اصلی‌ترین موضوعات «یکشنبه‌های اقتصادی» تبدیل شد.

برای مدیریت این چالش‌ها، ارتقای تاب‌آوری بخش تولید در برابر محدودیت‌های انرژی در دستور کار قرار گرفت. در این راستا، حمایت از سرمایه‌گذاری واحدهای صنعتی در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، به‌ویژه احداث نیروگاه‌های خورشیدی، به عنوان یکی از محورهای اصلی دنبال شد.

براساس تصمیمات اتخاذشده در این جلسه، مقرر گردید تا فرایند صدور مجوز و اتصال نیروگاه‌های تجدیدپذیر به شبکه برق تسریع شود و واحدهایی که بخشی از برق مورد نیاز خود را از این طریق تامین می‌کنند، از محدودیت‌های مصرف در دوره‌های اوج بار مستثنی شوند.

تامین سوخت جایگزین برای صنایع بزرگ استان، به‌ویژه در فصل سرد سال نیز به‌صورت ویژه بررسی شد. در همین راستا، با هدف جلوگیری از کاهش ظرفیت تولید، هماهنگی‌ها و مکاتبات لازم با دستگاه‌های ملی برای تخصیص سهمیه سوخت واحدهای صنعتی انجام گرفت.

توسعه زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی نیز در ادامه همین رویکرد قرار داشت. ارتقای شبکه برق، توسعه فیبر نوری، بهبود زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی توس و خیام، تسهیل فرایند تعویض ترانس‌های برق و رفع موانع خدمات زیربنایی، از جمله مصوباتی بودند که به منظور ارتقای بهره‌وری واحدهای تولیدی و بهبود فضای سرمایه‌گذاری استان پیگیری شدند.

تکمیل زنجیره ارزش محصولات راهبردی استان

توسعه زنجیره ارزش محصولات راهبردی و ارتقای جایگاه صنایع تبدیلی، از دیگر محورهای مهم «یکشنبه‌های اقتصادی» در سال ۱۴۰۴ بود. در جلسات تخصصی مرتبط با این موضوع، بحث تکمیل زنجیره ارزش، برندسازی، توسعه بازارهای صادراتی و تقویت مزیت‌های رقابتی استان نیز مورد توجه قرار گرفتند.

در ایـن چهارچـوب، زعفـران به‌عنـوان مهم‌تریـن محصـول راهبـردی خراسـان رضـوی، در یکی از نشسـت‌های تخصصی به‌طور ویژه بررسـی شـد. در کنـار واکاوی چالش‌هـای تولید، فـرآوری و صادرات، تصمیماتـی برای تثبیت جایـگاه جهانی ایـن محصول اتخـاذ گردید. اسـتقرار دبیرخانـه دائمی جشـنواره روز ملی زعفـران در اتـاق بازرگانی خراسـان رضـوی و تدوین شـیوه‌نامه حمایـت از توسـعه بازارهـای صادراتـی، از مهم‌ترین این تصمیمـات بود.

در بخـش کشـاورزی نیز توسـعه صنایع تبدیلـی، تکمیـل زنجیـره ارزش محصولات، رفـع موانع سـرمایه‌گذاری، بررسـی چالش‌های تامیـن آب و افزایش بهـره‌وری تولید در دسـتور کار قرار گرفـت. در حوزه صنایـع غذایی و لبنی نیـز اصلاح برخـی رویه‌های قیمت‌گـذاری، کاهش موانـع اداری، تامیـن مواد اولیـه و حمایت از اسـتمرار فعالیت واحدهای تولیدی بررسـی شـد.

در بخـش معـدن و صنایـع معدنـی، صنعت سـنگ، کانی‌هـای غیرفلـزی و صنایـع تبدیلـی نیز مجموعـه‌ای از تصمیمات برای توسـعه زیرسـاخت‌ها، تسـهیل سـرمایه‌گذاری، رفع موانع تولید و افزایش ارزش افزوده محصولات معدنـی اتخاذ شـد که بخشـی از آن‌ها تـا پایان سـال وارد مرحله اجـرا گردید.

ستاد تاب‌آوری بخش خصوصی؛ پاسخی به شرایط بحرانی

یکی از ویژگی‌های برجسـته «یکشـنبه‌های اقتصـادی» در سـال ۱۴۰۴، انعطاف‌پذیـری این سـازوکار در مواجهه با تحولات محیطی و شـرایط متغیر اقتصادی بود. دسـتور کار نشسـت‌ها متناسـب با مسـائل روز کشـور و اسـتان به‌روزرسـانی شـد و در برابـر چالش‌های نوظهـور، تصمیمات متناسـب با اقتضائـات زمانی اتخـاذ گردید.

در کنـار پیگیری مسـائل جاری بنگاه‌هـا، از ظرفیت این سـاختار برای مدیریت شـرایط بحرانی نیز بهره گرفته شـد. تشـکیل «سـتاد تاب‌آوری بخش خصوصـی» و ایجـاد کارگروه‌هـای تخصصی بـرای احصای مشـکلات واحدهای اقتصادی، برگزاری جلسـات فوق‌العاده و پیگیری مسـتمر مصوبات، موجب شـد تا مسـائل بنگاه‌های آسـیب‌دیده از جنـگ در کوتاه‌ترین زمان در دسـتور کار دسـتگاه‌های اجرایی قـرار بگیرند.

گذار از دیوان‌سالاری سنتی به حکمرانی مشارکتی

مـرور کارنامـه یک‌سـاله «یکشـنبه‌های اقتصـادی» نشـان می‌دهد کـه این ابتـکار، به‌تدریج از قالب یک نشسـت هفتگی فراتـر رفته و بـه یکـی از ارکان تصمیم‌سـازی اقتصادی اسـتان تبدیل شـد. اسـتمرار جلسـات، تنـوع موضوعات، مشـارکت گسـترده فعالان اقتصـادی، حضور مدیـران ارشـد اجرایی و به ویژه اسـتاندار خراسـان رضوی و همچنین ایجاد سازوکاری برای پیگیـری مصوبـات، از مهم‌تریـن عواملی بودند کـه به کاهش فاصله میـان تصمیم‌گیـری و اجـرا انجامیدند.

از دیگـر ویژگی‌هـای ایـن تجربـه، اسـتقرار نظامـی منسـجم بـرای رصـد و ارزیابی مصوبـات بـود. دبیرخانه «یکشـنبه‌های اقتصـادی» روند اجـرای هر تصمیـم را تا حصول نتیجـه دنبال کـرد و از طریـق جلسـات کارشناسـی، مکاتبات اسـتانی و ملی و ارائـه گزارش‌هـای مسـتمر، پیگیـری مصوبات را به بخشـی جدایی‌ناپذیـر از ایـن سـازوکار تبدیل سـاخت.

برآینـد ایـن تجربه نشـان می‌دهـد که توسـعه اقتصـادی به سـاختارهایی نیـاز دارد کـه گفت‌وگـو را به تصمیـم، تصمیم را به اقـدام و اقـدام را بـه نتیجه پیونـد دهند. «یکشـنبه‌های اقتصادی» در سـال ۱۴۰۴ کوشـید این زنجیره را در سطح استان شـکل دهـد و از ایـن منظـر، نمونـه‌ای قابل‌اعتنـا از حکمرانی مشـارکتی ارائه کند؛ الگویی کـه در آن، دولت و بخش خصوصی نه دو سـوی مسـتقل و گاه متعارض، بلکه دو ضلـع مکمل یک ساختار مشـترک تصمیم‌سـازی هستند.

۱۴۰۴

مرکز آموزش

بخش پنجم

از آموزش مسئله‌محور
تا توانمندسازی بنگاه‌های اقتصادی

مروری بر دوره‌های شاخص
مرکز آموزش اتاق مشهد

دیگر اقدامات شاخص مرکز آموزش
اتاق مشهد

نگاهی به دستاوردهای یک‌ساله مرکز آموزش اتاق خراسان رضوی

از آموزش مسئله‌محور تا توانمندسازی بنگاه‌های اقتصادی

در اقتصاد امروز، مزیت رقابتی بنگاه‌ها بیش از هر زمان دیگری به کیفیت دانش، مهارت و توانایی آن‌ها در انطباق با تحولات محیطی وابسته است. تغییرات مستمر در قواعد تجارت، فناوری، نظام‌های مالی و الزامات قانونی، آموزش‌های تخصصی و کاربردی را به یکی از ارکان اصلی افزایش بهره‌وری، تقویت رقابت‌پذیری و رشد پایدار کسب‌وکارها تبدیل کرده است.

بر همین مبنا، مرکز آموزش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ تلاش کرد برنامه‌های آموزشی خود را بیش از گذشته با نیازهای واقعی بنگاه‌های اقتصادی، تحولات محیط کسب‌وکار و الزامات تجارت داخلی و بین‌المللی همسو سازد.

حاصل این رویکرد، **توسعه آموزش‌های تخصصی در حوزه‌هایی همچون تجارت خارجی، گمرک، مالیات، تامین مالی، بازاریابی، سرمایه انسانی و توسعه تعاملات تجاری** بود؛ به‌گونه‌ای که مجموع آموزش‌های ارائه‌شده در این سال به ۴۶ هزار نفر-ساعت رسید که در مقایسه با ۳۱ هزار نفر-ساعت سال ۱۴۰۳، از رشد بیش از ۴۸درصدی حجم فعالیت‌های آموزشی این مرکز حکایت دارد.

مروری بر دوره‌های شاخص مرکز آموزش اتاق مشهد

بخشی از عملکرد مرکز آموزش اتاق بازرگانی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، در قالب طراحی و اجرای دوره‌های تخصصی متناسب با نیازهای فعالان اقتصادی استان قابل ارزیابی است. این دوره‌ها با تمرکز بر مسائل کاربردی بنگاه‌ها، از تجارت خارجی و حمل‌ونقل بین‌المللی تا مالیات، گمرک، تامین مالی، سرمایه انسانی و توسعه بازار طراحی شده‌اند.

این مرکز فهرستی از دوره‌ها و برنامه‌های تخصصی ارائه کرده که بسیاری از آنها برای نخستین‌بار در سطح استان طراحی شده‌اند. هر دوره با هدف حل یک مسئله واقعی در اقتصاد طراحی شده است.

دوره جامع بازرگانی خارجی

- مدیریت صادرات و واردات
- اینکوترمز
- سامانه جامع تجارت
- اسناد بین‌المللی
- روش‌های پرداخت
- اسناد حمل
- بیمه‌های باربری
- قانون امور گمرکی
- ترخیص کالا
- تحلیل بازار بین‌المللی و مکاتبات تجاری

آشنایی با زنجیره کامل تجارت بین‌المللی و آماده‌سازی فعالان اقتصادی برای حضور حرفه‌ای‌تر در بازارهای خارجی

دوره جامع حمل‌ونقل بین‌المللی

- حمل‌ونقل ریلی، جاده‌ای، هوایی و ترکیبی
- الزامات لجستیک بین‌المللی
- فرآیندهای عملیاتی حمل کالا

تقویت توان فعالان اقتصادی استان در استفاده از ظرفیت‌های مرزی و لجستیکی خراسان رضوی به‌عنوان دروازه شرق کشور

دوره جامع مالیات

- قوانین مالیاتی
- معافیت‌ها
- تنظیم اظهارنامه
- مدیریت ریسک مالیاتی
- الزامات قانونی بنگاه‌ها

کمک به بنگاه‌ها برای کاهش ریسک‌های مالیاتی و مدیریت صحیح تکالیف قانونی

دوره تجارت با چین

- شناخت بازار چین
- فرهنگ تجاری، قراردادها، تامین‌کنندگان، شیوه‌های پرداخت و ملاحظات همکاری تجاری

افزایش آمادگی فعالان اقتصادی برای تعامل هدفمند با یکی از مهم‌ترین شرکای تجاری جهان

دوره‌های سرمایه انسانی و توسعه مهارت‌های مدیریتی

- مهارت‌های مدیریتی، رهبری، مدیریت منابع انسانی، ارزیابی عملکرد و فرهنگ سازمانی

تقویت توان مدیریتی بنگاه‌ها و ارتقای بهره‌وری سرمایه انسانی

سلسله دوره‌های استاندارد

- استانداردهای محصول
- استانداردهای فرآیندی
- استانداردهای بین‌المللی
- الزامات صادراتی
- استانداردهای بخش صنعت، معدن و کشاورزی

کمک به بنگاه‌ها برای انطباق با الزامات استاندارد و افزایش امکان حضور در بازارهای داخلی و خارجی

دوره‌های تخصصی اوراسیا

- آشنایی با ظرفیت‌های اتحادیه اقتصادی اوراسیا
- الزامات تجارت با کشورهای عضو و فرصت‌های صادراتی

آماده‌سازی فعالان اقتصادی برای بهره‌گیری از ظرفیت بازار اوراسیا

دوره‌های بازاریابی، فروش و توسعه بازار

- بازاریابی دیجیتال
- تحقیقات بازار
- توسعه بازارهای صادراتی
- برندینگ و فروش حرفه‌ای

کمک به بنگاه‌ها برای افزایش سهم بازار، تقویت برند و توسعه فروش در بازارهای داخلی و خارجی

دوره تخصصی کارگزاری گمرک

- اظهار، ارزش‌گذاری، تشریفات ورود و صدور، معافیت‌ها، تعرفه‌بندی، سامانه‌های گمرکی
- مدیریت پرونده‌های گمرکی

ارتقای دانش و مهارت فعالان اقتصادی در تعامل با گمرک و تسریع فرآیندهای تجاری

دوره جامع تامین مالی بنگاه‌ها

- منابع بانک
- بازار سرمایه
- صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- ابزارهای نوین مالی، بیمه، تامین مالی بین‌المللی، قراردادها، مدل‌های مشارکت و ارزیابی ریسک

کمک به بنگاه‌ها برای شناخت مسیرهای متنوع تامین مالی و انتخاب ابزار مناسب متناسب با نیاز کسب‌وکار

غلبه رویکرد مسئله‌محوری در دوره‌های آموزشی اتاق مشهد

در میان دوره‌های برگزارشده، **دوره جامع بازرگانی خارجی به دلیل پوشش زنجیره کامل تجارت بین‌الملل، از مدیریت صادرات و واردات تا اسناد تجاری، حمل‌ونقل، گمرک و تحلیل بازار**، یکی از جامع‌ترین برنامه‌های آموزشی مرکز آموزش اتاق مشهد به شمار می‌رود و طی سال‌های اخیر با استقبال فعالان اقتصادی استان همراه بوده است.

همچنین، **دوره تخصصی کارگزاری گمرک و دوره جامع حمل‌ونقل بین‌المللی با توجه به جایگاه خراسان رضوی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین استان‌های مرزی کشور**، با هدف ارتقای دانش فعالان اقتصادی در حوزه تشریفات گمرکی، لجستیک و حمل‌ونقل بین‌المللی طراحی شده‌اند تا بخشی از نیازهای تخصصی کسب‌وکارهای فعال در تجارت خارجی را پاسخ دهند.

در حوزه مدیریت بنگاه نیز، **برگزاری دوره‌هایی همچون تامین مالی بنگاه‌ها، مالیات، سرمایه انسانی و توسعه مهارت‌های مدیریتی، در کنار دوره‌های تخصصی تجارت با چین، تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا، بازاریابی و توسعه بازار**، بخشی از تلاش مرکز آموزش اتاق مشهد برای همسو کردن برنامه‌های آموزشی با نیازهای روز محیط کسب‌وکار و تحولات تجارت داخلی و بین‌المللی بوده است.

آموزش در خدمت دیپلماسی اقتصادی و توسعه بازارهای هدف

یکی از محورهای قابل توجه در برنامه‌های سال ۱۴۰۴ مرکز آموزش اتاق بازرگانی خراسان رضوی، **تمرکز بر آموزش‌های مرتبط با دیپلماسی اقتصادی، شناخت بازارهای هدف و تقویت توان فعالان اقتصادی برای حضور در بازارهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای** بوده است. این برنامه‌ها با هدف ارتقای دانش کاربردی فعالان اقتصادی درباره الزامات حقوقی، مالی، فرهنگی و تجاری بازارهای مختلف طراحی و اجرا شده‌اند.

برنامه‌های آموزشی حوزه دیپلماسی اقتصادی

در حوزه دیپلماسی اقتصادی، **مجموع شرکت‌کنندگان در برنامه‌های آموزشی این بخش به ۲۳۵ نفر** رسید. کشورهای هدف در این برنامه‌ها شامل عراق، ترکمنستان، افغانستان و قطر بودند. از جمله برنامه‌های برگزارشده می‌توان به دوره جامع تجارت با افغانستان، سمینار بررسی تکالیف مالیاتی مودیان افغانستانی در تجارت بین‌الملل و سمینار آشنایی با ظرفیت‌های تجاری عراق و قطر اشاره کرد.

نمونه دوره‌های آموزشی

دوره‌هایی با تمرکز بر بازارهای هدف

شناخت دقیق بازارهای هدف، یکی از پیش‌نیازهای توسعه صادرات و حضور پایدار در تجارت بین‌الملل است. بر همین اساس، مرکز آموزش اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ مجموعه‌ای از **دوره‌های تخصصی را با تمرکز بر بازارهای راهبردی و شرکای اصلی تجاری ایران** برگزار کرد؛ دوره‌هایی که با رویکردی کاربردی، فعالان اقتصادی را با الزامات ورود و فعالیت در این بازارها آشنا می‌سازد.

محور آموزشی

برنامه‌های آموزشی حوزه بازارهای هدف

کشورهای هدف: چین، ترکمنستان، افغانستان، عراق، قطر

شاخص‌های عملکرد: ۱۴۱۹ نفر-ساعت

نمونه دوره‌های آموزشی

CHINA	دوره جامع تجارت با چین	آموزش ۸۱۶ نفر-ساعت
AFGHANISTAN TURKMENISTAN	دوره آموزشی بازار افغانستان و ترکمنستان	آموزش ۱۹۵ نفر-ساعت
IRAQ QATAR	دوره بازار عراق و قطر	آموزش ۴۰۸ نفر-ساعت

برگزاری دوره‌هایی با تمرکز بر حضور در بازارهای جدید

در کنار این برنامه‌ها، مرکز آموزش اتاق مشهد با هدف کمک به حضور فعالان اقتصادی در بازارهای جدید، سه محور راهبردی دیگر را نیز دنبال کرده است: **آشنایی با فرصت‌های تجاری آفریقا، بهره‌گیری از ظرفیت‌های اتحادیه اقتصادی اوراسیا و تقویت شناخت از بازارهای شرق. در این چهارچوب، سمینار آشنایی با فرصت‌های تجاری آفریقای جنوبی و برنامه‌های آموزشی مرتبط با اتحادیه اقتصادی اوراسیا** اجرا گردید. در حوزه بازارهای شرق نیز، دوره‌ای تخصصی برگزار شد که با استقبال خوب مخاطبان مواجه گردید.

محور آموزشی

برنامه‌های آموزشی در حوزه بازارهای جدید

کشورهای هدف: آفریقای جنوبی، اوراسیا، بازارهای شرق

شاخص‌های عملکرد: ۸۰۷ شرکت‌کننده

نمونه دوره‌های آموزشی

SOUTH AFRICA	آشنایی با فرصت‌های تجاری آفریقای جنوبی	شرکت‌کننده ۱۲۲ نفر
EURASIA	تبیین فرصت‌های ناشی از موافقت‌نامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا	شرکت‌کننده ۶۱۹ نفر؛ آموزش ۲۰۰۰ نفر-ساعت
EAST ASIA	طراحی رویکرد آموزشی برای کاهش ریسک و تعمیق دانش تجاری در بازارهای شرق	شرکت‌کننده ۶۶ نفر؛ آموزش ۹۸۰ نفر-ساعت

افزون بر این، دوره‌ها و کارگاه‌های دیگری نیز در سال ۱۴۰۴ برگزار شد که از جمله آن‌ها می‌توان به کوچینگ گروهی و کارگاه آموزشی «حفظ و توسعه کسب‌وکار، فرهنگ و اقتصاد؛ از اعتماد اجتماعی تا توسعه یافتگی» اشاره کرد.

دیگر اقدامات شاخص مرکز آموزش اتاق مشهد

طراحی دوره‌های آموزشی متناسب با نیازهای روز فعالان اقتصادی

یکی از رویکردهای مرکز آموزش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی متناسب با نیازهای روز بخش خصوصی است. این مرکز در مواجهه با موضوعاتی نظیر تغییرات مقررات تجاری، الزامات مالیاتی، تحولات بازارهای هدف و فناوری‌های نوظهور، تلاش کرده است تا با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های تخصصی، پاسخگوی نیازهای آموزشی فعالان اقتصادی باشد.

این رویکرد، امکان واکنش سریع‌تر به تحولات محیط کسب‌وکار و ارائه آموزش‌های کاربردی متناسب با نیاز بنگاه‌ها را فراهم کرده است.

برگزاری سلسله نشست‌های «سه‌شنبه‌های آینده‌ساز»

این مرکز در سال ۱۴۰۴، سلسله نشست‌های تخصصی «سه‌شنبه‌های آینده‌ساز» را با هدف تقویت فضای گفت‌وگو، تحلیل و آینده‌پژوهی در حوزه اقتصاد برگزار کرد. در قالب چهار نشست تخصصی، مدیران، فعالان اقتصادی، استادان دانشگاه و پژوهشگران به بررسی روندهای نوظهور، چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی اقتصاد پرداختند.

محورهای این نشست‌ها شامل «هوشمندسازی کسب‌وکارهای صنعتی»، «مبانی توسعه اقتصادی در ایران؛ چالش‌ها و الزامات»، «حمایت کیفری از نظام اقتصادی» و «نگاه نوین به بهره‌وری منابع انسانی» بود.

رویداد «فرااستعداد»؛ سرمایه‌گذاری بر نسل آینده کارآفرینان

برگزاری رویداد «فرااستعداد» با هدف شناسایی، پرورش و هدایت مهارت‌های آینده‌محور نوجوانان ۱۰ تا ۱۵ سال، از دیگر برنامه‌های مرکز آموزش اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ بود. این رویداد در قالب برنامه‌ای نیم‌روزه و فعالیت‌محور، بستری تعاملی برای ارزیابی و تقویت توانمندی‌هایی همچون حل مسئله، تفکر خلاق، کار تیمی، ارتباط مؤثر، قدرت تحلیل، مسئولیت‌پذیری و سازگاری فراهم کرد. در این برنامه، به جای آزمون‌های متعارف، از بازی‌ها و چالش‌های گروهی برای شناسایی استعدادها و سنجش مهارت‌های فردی استفاده شد.

برگزاری این رویداد در چهارچوب ایفای مسئولیت اجتماعی اتاق بازرگانی خراسان رضوی و با رویکرد توجه به توسعه سرمایه انسانی استان انجام گرفت؛ رویکردی که بر این باور استوار است که پویایی آینده اقتصاد و کارآفرینی، بیش از هر چیز به تربیت نسل توانمند، خلاق و مهارت‌محور وابسته است.

تقویت زیرساخت‌های آموزشی و تعاملات نهادی

- در کنار برگزاری دوره‌های تخصصی برای فعالان اقتصادی، مرکز آموزش اتاق بازرگانی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، بخشی از فعالیت‌های خود را بر تقویت زیرساخت‌های آموزشی، توسعه ابزارهای ارتباطی و توانمندسازی درون‌سازمانی متمرکز کرد. این رویکرد با هدف ارتقای کیفیت خدمات آموزشی، بهبود دسترسی مخاطبان و افزایش آمادگی تیم اجرایی برای پاسخگویی به نیازهای متنوع فعالان اقتصادی دنبال شد.
- در حوزه زیرساخت‌های ارتباطی، بازطراحی وب‌سایت مرکز آموزش، توسعه شبکه‌های اجتماعی، تدوین تقویم آموزشی هدفمند، جذب استادان برجسته ملی و استانی، برگزاری آزمون‌های استاندارد و صدور گواهی‌های معتبر از جمله اقداماتی است که صورت گرفته است.
- در بخش توانمندسازی درون‌سازمانی نیز، دوره‌های آموزش زبان انگلیسی و عربی برای کارکنان اتاق خراسان رضوی برگزار شد؛ از جمله دوره زبان انگلیسی برای ۲۰ نفر از کارکنان، با تمرکز بر چهار مهارت اصلی زبانی.

همکاری با دستگاه‌های اجرایی و کمیسیون‌های تخصصی اتاق مشهد

بخش دیگری از برنامه‌های مرکز آموزش اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، با اتکا به همکاری دستگاه‌های اجرایی، تشکل‌های تخصصی، کمیسیون‌های اتاق و نهادهای حرفه‌ای طراحی و اجرا شد. این همکاری‌ها امکان برگزاری دوره‌ها و نشست‌هایی را فراهم کرد که مستقیماً با نیازهای روز فعالان اقتصادی در حوزه‌هایی همچون استاندارد، مالیات، حمل‌ونقل، تجارت خارجی، گمرک، قراردادهای بین‌المللی، صادرات، واردات، انرژی، سلامت و توسعه بازار ارتباط داشت.

در این راستا، برنامه‌هایی با همکاری نهادهایی نظیر اداره‌کل استاندارد، اداره‌کل امور مالیاتی استان، اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت، پارک علم و فناوری خراسان رضوی، اتاق مشترک ایران و افغانستان، اتاق ایران، مرکز وکلای قوه قضاییه، انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی خراسان رضوی، امور بین‌الملل اتاق مشهد، واحد خدمات اعضا و فعالان اقتصادی و کمیسیون‌های تخصصی اتاق برگزار شد.

از جمله مهم‌ترین برنامه‌های مشترک می‌توان به کارگاه‌های مرتبط با استاندارد کالاهای صادراتی و وارداتی، صدور پروانه کاربرد علامت استاندارد، دوره‌های کالیبراسیون و ابزار دقیق، مدیریت کیفیت کالاهای صادراتی، همایش تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی، دوره جامع تربیت کارشناس مالیاتی، دوره تربیت کارشناس حمل‌ونقل بین‌المللی، دوره اصول تنظیم قراردادهای بین‌المللی، سمینار ثبت شرکت و مالکیت معنوی، کارگاه رفع تعهد ارزی، دوره سامانه جامع تجارت، نشست رتبه‌بندی کارت‌های بازرگانی و همایش تخصصی مدل برون‌رفت از موانع واردات اشاره کرد.

همچنین، برنامه‌هایی با محوریت توسعه صادرات و بازارهای هدف، از جمله نشست تشریح ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی اتحادیه اوراسیا و کشورهای اسلامی در حال توسعه، دوره بررسی راهکارهای ایجاد مشوق‌های صادراتی برای حمایت از صادرکنندگان خرد و همایش تخصصی توسعه صادرات خراسان رضوی با محوریت مزیت‌های منطقه‌ای و فرصت‌های اوراسیا برگزار شد.

در حوزه‌های تخصصی‌تر نیز، مرکز آموزش با همکاری کمیسیون‌های مرتبط، برنامه‌هایی نظیر دوره دیجیتال مارکتینگ، نشست استراتژی‌های تامین مالی و نقدینگی در نظام سلامت و سمینار تخصصی مدیریت هزینه و قبوض برق صنایع را اجرا کرد.

آموزش فراگیر در کنار توانمندسازی تخصصی فعالان اقتصادی

یکی از راهبردهای شاخص در عملکرد مرکز آموزش اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، توجه هم‌زمان به آموزش‌های تخصصی و برنامه‌های عمومی توانمندساز بود. این مرکز در کنار برگزاری دوره‌های تخصصی برای فعالان اقتصادی، بخشی از ظرفیت خود را به اجرای همایش‌ها و دوره‌های رایگان اختصاص داد تا امکان بهره‌مندی گروه گسترده‌تری از مخاطبان از آموزش‌های کاربردی فراهم شود.

در طول ۱۲ ماه سال ۱۴۰۴، مرکز آموزش اتاق خراسان رضوی موفق به برگزاری مجموعاً ۴۶ هزار نفرساعت دوره‌های آموزشی شده است. از این میزان، حدود ۱۵ هزار نفرساعت، معادل نزدیک به یک‌سوم کل آموزش‌های ارائه‌شده، در چهارچوب ایفای مسئولیت اجتماعی اتاق و با هدف توسعه دسترسی فعالان اقتصادی و جامعه هدف به آموزش‌های تخصصی، بدون دریافت هزینه از مخاطبان برگزار شده است. این بخش از فعالیت‌های آموزشی، ضمن ایجاد ارزش افزوده آموزشی و مهارتی، بیانگر نقش‌آفرینی مرکز آموزش در تحقق مسئولیت اجتماعی اتاق و حمایت از توسعه سرمایه انسانی در استان است.

آموزش‌های فراگیر و تخصصی مرکز آموزش اتاق خراسان رضوی در یک نگاه

در سال ۱۴۰۴

۱,۸۷۶ نفر

جذب مرکز آموزش شدند

۴۶ هزار نفر-ساعت

از دوره‌های تخصصی و آموزشی بهره‌مند شدند

۱۵ هزار نفر-ساعت

بدون دریافت هزینه از مخاطبان، در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی با هدف توسعه دسترسی فعالان اقتصادی

افق مرکز آموزش اتاق مشهد؛ حرکت به سوی مرجعیت آموزشی در اقتصاد شرق کشور

مرکز آموزش اتاق بازرگانی خراسان رضوی، **ماموریت خود را فراتر از برگزاری دوره‌های آموزشی تعریف کرده و در مسیر تبدیل شدن به نهادی یادگیرنده و مسئله‌محور حرکت می‌کند**. این مرکز با تکیه بر آموزش‌های کاربردی، بهره‌گیری از مدرسان آشنا با فضای واقعی صنعت و تجارت، طراحی برنامه‌های متناسب با نیازهای اقتصاد استان و پیوند دادن آموزش با کارگاه‌های عملی و مشاوره، تلاش دارد نقش مؤثرتری در توانمندسازی فعالان اقتصادی ایفا کند.

بر همین اساس، **مرکز آموزش اتاق مشهد خود را بخشی از زیرساخت توسعه سرمایه انسانی و ارتقای مهارت‌های اقتصادی استان می‌داند؛ نهادی که با حضور و مشارکت صنعتگران، تجار، کشاورزان، مدیران بنگاه‌ها و فعالان اقتصادی، می‌تواند حلقه اتصال میان دانش تخصصی و تجربه عملی** باشد.

افق پیش‌روی این مرکز، تقویت جایگاه آن به‌عنوان یکی از مراجع معتبر آموزش اقتصادی در شرق کشور است؛ مسیری که از طریق توسعه همکاری با دانشگاه‌ها، گسترش آموزش‌های بین‌المللی و تمرکز بر حوزه‌های نوینی همچون هوش مصنوعی، اقتصاد دیجیتال و مهارت‌های آینده دنبال می‌شود.

۱۴۰۴

مرکز مطالعات و بررسی های اقتصادی

بخش ششم

- بازوی تحلیلی بخش خصوصی در تصمیم‌سازی اقتصادی استان
- مروری بر برخی از شاخص‌ترین گزارش‌ها و تحلیل‌های مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق مشهد
- مروری بر تعاملات تخصصی، نشست‌ها و نقش‌آفرینی مرکز مطالعات و بررسی‌های اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴
- از شناسایی فرصت‌ها تا ترویج ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری استان
- پل ارتباطی صنعت، دانشگاه و زیست‌بوم فناوری استان

مروری بر کارنامه یک‌ساله مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق خراسان رضوی

بازوی تحلیلی بخش خصوصی در تصمیم‌سازی اقتصادی استان

مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، در چهارچوب ماموریت خود به‌عنوان بازوی مطالعاتی و تحلیلی اتاق، بخشی از فعالیت‌های خود را بر تولید دانش با رویکرد کاربردی، تحلیل روندهای اقتصادی و فراهم‌سازی محتوای آماری و پژوهشی برای پشتیبانی از تصمیم‌سازی اقتصادی متمرکز کرد.

برگزاری نشست‌های تخصصی، تهیه گزارش‌های تحلیلی، آماری و راهبردی، و پیگیری موضوعات اولویت‌دار اقتصاد استان، از جمله محورهای فعالیت این مرکز در سال جاری بوده است؛ فعالیت‌هایی که با هدف تقویت ارتباط میان داده، تحلیل و تصمیم‌گیری در سطح بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی دنبال می‌شود.

در این مسیر، دو گروه تخصصی **«سرمایه‌گذاری و تامین مالی»** و **«گروه نوآوری و ارتباط با دانشگاه»** نیز به‌عنوان بازوان کارشناسی و پژوهشی مرکز، نقش موثری در گسترش دامنه فعالیت‌های این مرکز ایفا کرده‌اند؛ از شناسایی و اولویت‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و بررسی روش‌های نوین تامین مالی، تا تقویت پیوند میان صنعت، دانشگاه و زیست‌بوم فناوری استان.

آنچه در ادامه می‌آید، مروری بر بخشی از تلاش‌های پژوهشی، گزارش‌ها و اقدامات شاخص مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ است.

آمار عملکردی مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی

	تعداد
گزارش‌های پایش و ارزیابی، مروری- تحلیلی و سیاستی	۴۲
جلسات تخصصی هم اندیشی در حوزه های فرصت های سرمایه‌گذاری و نوآوری و ارتباط دانشگاه	۲۸
طرح‌های پژوهشی خاتمه یافته	۴
جلسات شورای پژوهشی	۱۳
همایش‌های تخصصی	۲
نشست‌های تخصصی آموزشی	۳
ترجمه و تدوین کتاب	۲

مروری بر برخی از شاخص‌ترین گزارش‌ها و تحلیل‌های مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق مشهد

یکی از محورهای اصلی فعالیت مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، تولید گزارش‌های تحلیلی، آماری و سیاستی با هدف پشتیبانی از تصمیم‌سازی اقتصادی و تقویت پشتوانه کارشناسی بخش خصوصی بوده است. این گزارش‌ها با تمرکز بر مسائل کلیدی اقتصاد ملی و استانی، تلاش کرده‌اند تصویری روشن‌تر از روندها، چالش‌ها، ظرفیت‌ها و الزامات سیاست‌گذاری در حوزه‌های مختلف اقتصادی ارائه دهند.

گزارش‌های تهیه‌شده در این مرکز با رویکرد مسئله‌محور، به تحلیل زمینه‌های شکل‌گیری هر مسئله، بررسی پیامدهای آن برای فعالان اقتصادی و ارائه پیشنهادهای کاربردی برای اصلاح رویه‌ها و بهبود تصمیم‌گیری می‌پردازند. از این منظر، خروجی‌های پژوهشی مرکز مطالعات اتاق مشهد را می‌توان بخشی از تلاش این نهاد تشکلی برای پیوند دادن میان داده، تحلیل و سیاست‌گذاری دانست.

در ادامه، مروری بر برخی از شاخص‌ترین گزارش‌ها و تحلیل‌های این مرکز ارائه می‌شود؛ گزارش‌هایی که هر یک، از زاویه‌ای مشخص، به یکی از مسائل مهم اقتصاد، تجارت، تولید، سرمایه‌گذاری یا محیط کسب‌وکار پرداخته و تلاش کرده‌اند مبنایی کارشناسی برای گفت‌وگو، تصمیم‌سازی و پیگیری مطالبات بخش خصوصی فراهم آورند.

تحلیل بازار ارز ایران با تاکید بر حرکت به سمت تک‌نرخی شدن ارز

این گزارش با رویکردی تحلیلی، ساختار بازار ارز ایران، روند تحولات سیاست‌های ارزی و الزامات حرکت به سوی نظام ارزی تک‌نرخی را بررسی کرده است. در این مطالعه، سیر تحول نظام ارزی کشور از تجربه یکسان‌سازی نرخ ارز در دهه ۱۳۸۰ تا بازگشت به ساختار چندنرخی مرور شده و پیامدهای سیاست‌هایی همچون پیمان‌سپاری ارزی، تخصیص ارز ترجیحی و شکل‌گیری سامانه‌های ارزی مورد ارزیابی قرار گرفته است.

چکیده گزارش

یافته‌های گزارش نشان می‌دهد تداوم نظام چندنرخی ارز، علاوه بر کاهش شفافیت، زمینه‌ساز شکل‌گیری رانت، ناکارآمدی در تخصیص منابع، افزایش هزینه مبادله و تضعیف رقابت‌پذیری بنگاه‌ها شده است. در این گزارش، رابطه میان نرخ ارز، تورم و رشد نقدینگی با اتکا به داده‌های آماری تحلیل و آثار نوسانات ارزی بر سرمایه‌گذاری، تولید و قدرت خرید ارزیابی شده است.

برآیند نهایی

این گزارش در جمع‌بندی خود بر ضرورت اصلاح تدریجی نظام ارزی و حرکت حساب‌شده به سمت کاهش شکاف نرخ‌ها تاکید دارد. همچنین پیشنهادهایی در زمینه بهبود حکمرانی ارزی، بازنگری در سازوکار بازگشت ارز صادراتی، اصلاح ارزش‌گذاری گمرکی، تسهیل فرآیندهای صادراتی و تقویت تامین مالی بنگاه‌ها ارائه شده است.

بررسی تطبیقی تجارب سایر کشورها در سیاست‌های ارزی و مدیریت تجارت خارجی

این گزارش با رویکردی تطبیقی، تجربه کشورهای مختلف در مدیریت بازار ارز، کنترل نوسانات ارزی و تنظیم سیاست‌های تجاری را بررسی کرده است. در این مطالعه، انواع نظام‌های ارزی از الگوهای شناور و تثبیت‌شده تا نظام‌های مدیریت‌شده مرور شده و تجربه کشورهایی از حوزه خلیج فارس، آمریکای لاتین، شرق آسیا و برخی اقتصادهای نوظهور مورد بررسی قرار گرفته است.

چکیده گزارش

گزارش نشان می‌دهد انتخاب چهارچوب ارزی، تابعی از ساختار اقتصاد، میزان وابستگی به درآمدهای ارزی، سطح تعاملات بین‌المللی و ظرفیت نهادی کشورهاست. همچنین، واکنش کشورها در دوره‌های بحران ارزی و سیاست‌هایی نظیر اصلاح تعرفه‌ها، تسهیل یا محدودسازی واردات، حمایت هدفمند از تولید داخلی و مدیریت تقاضای ارز تحلیل شده است. مرور این تجربه‌ها گواه آن است که کشورها معمولاً از ترکیبی از سیاست‌های ارزی، تجاری و پولی در این حوزه، بهره گرفته‌اند و موفقیت این سیاست‌ها به هماهنگی نهادی و انسجام میان حوزه‌های سیاست‌گذاری وابسته بوده است. بخش مهمی از گزارش مذکور به مقایسه وضعیت ایران با تجربه سایر کشورها اختصاص دارد. در این قسمت نیز، چالش‌هایی همچون چندنرخی بودن ارز، محدودیت دسترسی به منابع ارزی، کاهش شفافیت بازار و پیامدهای سیاست‌های مقطعی بر تجارت خارجی کشور تحلیل شده است.

برآیندنهایی

این گزارش تاکید دارد که بهره‌گیری از تجربه سایر کشورها زمانی موثر خواهد بود که با اقتضائات اقتصاد ایران، محدودیت‌های ارزی و ساختار نهادی کشور سازگار شود. بر همین اساس، پیشنهادهایی برای افزایش شفافیت بازار ارز، بهبود تخصیص منابع ارزی، تقویت هماهنگی سیاست‌های ارزی و تجاری و حرکت تدریجی به سمت ثبات بیشتر در آن ارائه شده است.

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ از منظر بخش خصوصی

گزارش «بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ از منظر بخش خصوصی» با رویکردی تحلیلی، مهم‌ترین احکام، منابع و مصارف لایحه بودجه را از منظر آثار آن بر محیط کسب‌وکار بررسی کرده است. در این مطالعه، ساختار منابع عمومی دولت، تغییرات درآمدهای مالیاتی، میزان اتکا به منابع نفتی، روند انتشار اوراق مالی، وضعیت اعتبارات عمرانی و پیامدهای کسری بودجه مورد ارزیابی قرار گرفته است.

چکیده گزارش

یافته‌های گزارش نشان می‌دهد در لایحه بودجه ۱۴۰۵، **سهم درآمدها در تامین منابع عمومی دولت افزایش یافته و سهم منابع نفتی و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای کاهش پیدا کرده است.** این تغییر، از یک سو می‌تواند بیانگر تلاش برای افزایش درآمدهای پایدار باشد و از سوی دیگر، نشانه‌ای از افزایش فشار بر منابع داخلی اقتصاد و فعالان اقتصادی تلقی می‌شود.

بخش قابل توجهی از گزارش به بررسی درآمدهای مالیاتی اختصاص دارد. بر اساس این تحلیل، مجموع درآمدهای مالیاتی و گمرکی در لایحه ۱۴۰۵ با رشد قابل توجهی همراه بوده است. گزارش تاکید می‌کند که تداوم این روند، به‌ویژه در کنار افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده و تغییر مبانی محاسبات گمرکی، می‌تواند آثار مستقیمی بر هزینه تولید، نقدینگی بنگاه‌ها و توان رقابت‌پذیری بخش خصوصی بر جای بگذارد.

گزارش همچنین نشان می‌دهد **با وجود رشد هزینه‌های جاری، سهم اعتبارات عمرانی همچنان محدود باقی مانده** است. استمرار سهم پایین بودجه‌های عمرانی، در کنار افزایش اتکای دولت به ابزارهای بدهی، می‌تواند بر سرعت اجرای پروژه‌های زیرساختی و دسترسی فعالان اقتصادی به منابع مالی اثرگذار باشد. در بخش اقتصاد کلان نیز ارتباط بودجه ۱۴۰۵ با تورم، **رشد اقتصادی، نقدینگی و نرخ ارز بررسی شده و استمرار کسری بودجه به‌عنوان یکی از عوامل تداوم فشارهای تورمی و افزایش هزینه تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها** مورد توجه قرار گرفته است.

برآیندنهایی

گزارش بر ضرورت تقویت انضباط مالی، افزایش کارایی هزینه‌های عمومی، حمایت هدفمند از تولید و بهبود سازوکارهای تامین مالی تاکید دارد. بررسی دقیق آثار بودجه بر فضای کسب‌وکار می‌تواند به **تصمیم‌سازی موثرتر، کاهش فشارهای غیرمولد بر بخش خصوصی و تقویت نقش فعالان اقتصادی در مسیر توسعه** کمک کند.

گزارش جایگاه خراسان رضوی در لایحه بودجه ۱۴۰۵
(تحلیل بخش خصوصی)

این مطالعه با رویکردی تحلیلی، سهم، نرخ رشد و سرانه منابع و مصارف استان خراسان رضوی را در لایحه بودجه ۱۴۰۵ بررسی کرده است. در این گزارش، نمای کلی بودجه استانی، چالش‌های نظام تمرکزگرا، وضعیت درآمدهای مالیاتی، اعتبارات عمرانی و بودجه شرکت‌های دولتی مستقر در استان مورد تحلیل قرار گرفته است.

چکیده گزارش

یافته‌های گزارش نشان می‌دهد لایحه بودجه ۱۴۰۵، **با وجود هدف‌گذاری برای پایداری مالی، عدم توازن قابل توجهی میان «منابع مأخوذه از استان» و «مصارف تخصیص‌یافته به خراسان رضوی»** ایجاد کرده است؛ استانی که به‌عنوان دومین استان پُرجمعیت کشور، نیازمند سهم متناسب‌تری از منابع توسعه‌ای و زیرساختی است.

بر اساس این گزارش، **درآمدهای مالیاتی استان در لایحه ۱۴۰۵ با رشد ۹۴ درصدی نسبت به سال قبل همراه شده و خراسان رضوی را در رتبه هفتم کشور** قرار داده است. گزارش مذکور هشدار می‌دهد که تداوم این روند، بدون گسترش پایه‌های جدید مالیاتی و بدون توجه به ظرفیت واقعی بنگاه‌ها، می‌تواند فشار قابل توجهی بر واحدهای کوچک و متوسط وارد کرده و به تضعیف رقابت‌پذیری، کاهش سرمایه‌گذاری و خروج منابع از اقتصاد محلی منجر شود.

در بخش مصارف عمومی دولت، **سهم کل بودجه استان تنها ۵.۱ درصد از اعتبارات استانی کشور** برآورد شده است. همچنین، با وجود بار مالیاتی سنگین، **سهم استان از اعتبارات عمرانی کل کشور به ۵ درصد، معادل ۱۴.۵ هزار میلیارد تومان، محدود مانده و رشد دو درصدی آن نسبت به سال گذشته**، متناسب با تورم و نیازهای زیرساختی استان نیست. تداوم این وضعیت می‌تواند سرعت اجرای پروژه‌های حیاتی و زیرساختی خراسان رضوی را کاهش دهد.

در بخش بودجه شرکت‌های دولتی نیز سهم هزینه‌های سرمایه‌ای این شرکت‌ها از محل منابع داخلی، تنها ۰.۱۲ درصد از کل کشور است. این داده‌ها نشان می‌دهد بار اصلی رشد و توسعه استان، به‌گونه‌ای نامتوازن، بر دوش بخش خصوصی قرار گرفته است.

برآیند نهایی

گزارش مزبور پیشنهادهایی از جمله **بازنگری در سهم مالیاتی استان، افزایش ضریب بازگشت پرداختی‌های مالیاتی به خراسان رضوی**، که در حال حاضر تنها ۲۳ درصد است و **تقویت نقش نظارتی اتاق بازرگانی بر نحوه توزیع بودجه استانی** ارائه می‌کند. این مطالعه بر ضرورت توزیع عادلانه‌تر منابع و تقویت جایگاه استان در نظام بودجه‌ریزی کشور تاکید دارد.

نگاهی به ظرفیت‌های کلان اقتصادی و زیرساختی خراسان رضوی

این گزارش که در آذر ۱۴۰۴ از سوی مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق خراسان رضوی تدوین شده، ظرفیت‌های راهبردی استان را در شش بخش کلیدی اقتصادی و زیرساختی بررسی کرده است. هدف اصلی این گزارش، ارائه تصویری جامع از مزیت‌های رقابتی خراسان رضوی در مقیاس ملی و منطقه‌ای است.

چکیده گزارش

خراسان رضوی پنجمین استان پهناور ایران است و با برخورداری از ۸۳۰ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان و ترکمنستان، جایگاهی راهبردی در اتصال ایران به آسیای مرکزی و مسیرهای ترانزیتی منطقه دارد. تولید ناخالص داخلی استان، بدون احتساب نفت، رتبه چهارم کشور را دارد و سهم بسیار محدود نفت، کمتر از ۰.۳ درصد، موجب شده اقتصاد محلی از تنوع و تاب‌آوری بیشتری در برابر تکانه‌های بیرونی برخوردار باشد.

بخش خدمات با سهم ۶۰.۲ درصدی از ارزش افزوده و ۵۲.۳ درصدی از اشتغال، پیشران اصلی اقتصاد استان به شمار می‌رود و محوریت آن بر گردشگری مذهبی و خدمات زائر استوار است. در حوزه صنعت نیز خراسان رضوی از نظر اشتغال صنعتی و تعداد واحدهای تولیدی، در رتبه سوم کشور قرار دارد. همچنین، با شناسایی ۴۸ نوع ماده معدنی، این استان یکی از قطب‌های معدنی شرق ایران محسوب می‌شود.

در بخش کشاورزی نیز خراسان رضوی از جایگاهی ممتاز برخوردار است. این استان با تولید ۲۷۲تن زعفران، رتبه نخست تولید این محصول را در جهان در اختیار دارد و با برخورداری از ۱۴میلیون واحد دامی، از نظر جمعیت دامی و تولید گوشت قرمز نیز در جایگاه نخست کشور قرار گرفته است. این ظرفیت‌های تولیدی، در کنار مزیت‌های تجاری و زیرساختی استان، نقش مهمی در تقویت جایگاه اقتصادی خراسان‌رضوی ایفا کرده‌اند؛ چنان‌که صادرات استان در هشت‌ماهه نخست سال ۱۴۰۴ به یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار رسیده است. از سوی دیگر، برخورداری از فرودگاه بین‌المللی مشهد به‌عنوان دومین فرودگاه پُرتردد کشور و رتبه نخست استان در جابه‌جایی مسافر جاده‌ای و ریلی، نشان‌دهنده اهمیت زیرساخت‌های حمل‌ونقل در پشتیبانی از نقش اقتصادی و ارتباطی خراسان رضوی است.

پیام کلیدی

ساختار اقتصادی خراسان رضوی به دلیل اتکای بالا به توان بخش خصوصی، تنوع معدنی، ظرفیت‌های کشاورزی راهبردی و قرارگیری در مسیر کریدورهای بین‌المللی، از ظرفیتی فراتر از مقیاس استانی برخوردار است و می‌تواند در توسعه ملی و تعاملات اقتصادی منطقه‌ای نقش‌آفرینی موثری داشته باشد.

تحلیل پتانسیل‌های صادراتی خراسان رضوی به حوزه اوراسیا

مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق مشهد در این مطالعه، فرصت‌ها، ظرفیت‌ها و کالاهای دارای مزیت صادراتی خراسان رضوی را برای حضور هدفمندتر در بازار کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا بررسی کرده است. این گزارش، جایگاه استان را در تجارت منطقه‌ای و امکان تنوع‌بخشی به مقاصد صادراتی تحلیل می‌کند.

چکیده گزارش

بر اساس یافته‌های این مطالعه، خراسان رضوی یکی از محورهای اصلی تجارت ایران با آسیای مرکزی است؛ به‌گونه‌ای که در نیمه نخست سال ۱۴۰۴، بیش از ۸۰ درصد از کل ارزش صادرات ایران به قرقیزستان از این استان انجام شده است. بررسی داده‌های ده‌ساله نشان می‌دهد خراسان رضوی سه هزار و ۱۱۲ قلم کالا صادر کرده که از این میان، ۵۷۵ قلم دارای مزیت نسبی آشکار بوده‌اند. در میان گروه‌های کالایی، محصولات نباتی با میانگین سالانه ۴۶۰ میلیون دلار، مواد پلاستیکی و کائوچو با ۱۶۹ میلیون دلار و صنایع غذایی و آشامیدنی با ۱۴۷ میلیون دلار، در رتبه‌های نخست قرار دارند.

بر پایه شاخص پتانسیل صادرات، علاوه بر بازارهای سنتی استان از جمله افغانستان، ترکمنستان، ازبکستان، عراق و تاجیکستان، شش کشور پاکستان، قزاقستان، قرقیزستان، چین، روسیه و هند به‌عنوان بازارهای جدید و پُرکشش معرفی شده‌اند. در ده‌ماهه نخست سال ۱۴۰۴، صادرات استان به حوزه اوراسیا به ۱۴۶.۳ میلیون دلار رسیده که در مقایسه با واردات ۳۶ میلیون دلاری، مازاد تجاری ۱۱۰ میلیون دلاری را نشان می‌دهد.

گزارش مذکور همچنین بر ضرورت رفع موانع بانکی، تنوع‌بخشی به بازارهای صادراتی، ارتقای سطح فناوری محصولات، کاهش خام‌فروشی، راه‌اندازی مجدد پرواز مستقیم مشهد-بیشکک و تسهیل روادید تجاری تاکید دارد. در این مطالعه یادآوری شده است که کمتر از یک درصد صادرات استان در گروه محصولات های‌تک قرار دارد و ارتقای فناوری تولید، یکی از الزامات توسعه صادرات پایدار است.

برآیند نهایی

توافق‌نامه تجاری با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، فرصتی مهم برای کاهش وابستگی خراسان رضوی به بازارهای سنتی و گسترش حضور در بازارهای منطقه‌ای است. تحقق این ظرفیت، نیازمند گذار از صادرات خام و کم‌ارزش‌افزوده به صادرات استاندارد، رقابت‌پذیر و دانش‌بنیان، همراه با تقویت دیپلماسی اقتصادی و مشارکت فعال بخش خصوصی است.

تسهیلات بانکی و مراودات پولی در استان خراسان رضوی

این گزارش با تمرکز بر وضعیت تسهیلات بانکی و مراودات پولی در استان خراسان رضوی، روند تجهیز و تخصیص منابع مالی در شبکه بانکی و جایگاه استان را در مقایسه با سایر استان‌های کشور بررسی کرده است. هدف اصلی مطالعه مذکور، تحلیل میزان بازگشت منابع بانکی به چرخه تولید، سرمایه‌گذاری و توسعه استان است.

چکیده گزارش

این مطالعه نشان می‌دهد خراسان رضوی با وجود قرار گرفتن در زمره استان‌های پیشرو از نظر حجم سپرده‌ها و تسهیلات بانکی، از منظر نسبت تسهیلات به سپرده‌ها در جایگاه مطلوبی قرار ندارد. این مسئله بیانگر آن است که منابع تجهیزشده در استان، به‌صورت متناسب به چرخه تولید و سرمایه‌گذاری محلی بازنمی‌گردد.

بر اساس داده‌های بانک مرکزی، تمرکز حساب‌ها و گردش مالی بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی در خارج از استان، یکی از عوامل اصلی کاهش توان تسهیلات‌دهی شبکه بانکی به فعالان اقتصادی خراسان رضوی است. این وضعیت می‌تواند دسترسی بنگاه‌ها به سرمایه در گردش، منابع توسعه‌ای و تسهیلات سرمایه‌گذاری را محدود کرده و بر توان تولید و رقابت‌پذیری اقتصاد استان اثر بگذارد.

برآیند نهایی

گزارش مربوطه بر ضرورت بازنگری در سازوکارهای تخصیص منابع بانکی، تقویت عدالت منطقه‌ای در تامین مالی، افزایش سهم استان از منابع بانکی و ارتقای نقش نظام بانکی در حمایت از تولید، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی خراسان رضوی تاکید دارد. این مطالعه نشان می‌دهد اصلاح جریان منابع مالی، یکی از پیش‌شرط‌های مهم برای فعال‌سازی ظرفیت‌های اقتصادی استان است.

سایر گزارش‌ها و مطالعات مرکز در سال ۱۴۰۴

در کنار گزارش‌های شاخص، مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ مجموعه‌ای گسترده از گزارش‌های تحلیلی، یادداشت‌های سیاستی، پایش‌های آماری و مطالعات کارشناسی را نیز تهیه و منتشر کرده است. این آثار، به‌منظور رصد مستمر تحولات اقتصادی، پشتیبانی تحلیلی از تصمیم‌سازی‌های بخش خصوصی و تقویت گفت‌وگوی کارشناسی با نهادهای سیاست‌گذار تدوین شده‌اند.

موضوعات این مطالعات را می‌توان در چند محور اصلی دسته‌بندی کرد: پایش تورم، شاخص‌های اقتصادی و محیط کسب‌وکار استان، بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری، تولید، اشتغال، اقتصاد دیجیتال و ظرفیت‌های صنعتی، تحلیل سیاست‌های ارزی، پولی، بانکی و ابزارهای تامین مالی، مطالعه تجارت خارجی، بازارهای هدف و همکاری‌های اقتصادی با کشورهایی همچون افغانستان، پاکستان، ژاپن، آفریقای جنوبی و اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا؛ بررسی ظرفیت‌های لجستیکی، حمل‌ونقل، بندر خشک، خطوط ریلی، گمرک و توسعه محور شرق؛ تحلیل مسائل کشاورزی، زعفران، پسته، نهاده‌های دامی و امنیت غذایی؛ و همچنین رصد مطالعات پژوهشی، نمایشگاه‌های تخصصی، شاخص‌های جهانی و الزامات مدیریت بحران در بخش خصوصی.

این مرکز با نگاهی مسئله‌محور، تلاش نمود تا تصویری از وضعیت اقتصاد استان، فرصت‌های توسعه‌ای، موانع ساختاری و الزامات سیاستی پیش‌روی بخش خصوصی برای ذینفعان ارائه دهد.

مروری بر تعاملات تخصصی، نشست‌ها و نقش‌آفرینی مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴

مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، علاوه بر تولید گزارش‌ها و مطالعات کارشناسی، نقش فعالی در شکل‌دهی به گفت‌وگوهای تخصصی، هم‌افزایی میان بخش خصوصی و نهادهای اجرایی و پیگیری مسائل راهبردی استان ایفا کرد.

حضور مستمر در کمیسیون‌های تخصصی اتاق، شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، نشست‌های یکشنبه‌های اقتصادی، کارگروه‌های استانی و جلسات مشترک با دستگاه‌های اجرایی و دانشگاهی، این مرکز را به یکی از بازوهای تحلیلی و پشتیبان تصمیم‌سازی در اتاق مشهد تبدیل کرده است.

در حوزه پژوهش و طرح‌های مطالعاتی، این مرکز با برگزاری ۱۳ جلسه شورای پژوهشی و نشست‌های مستمر با مجریان و ناظران طرح‌ها، روند تعریف، بررسی و پیشبرد طرح‌های تحقیقاتی را دنبال کرد. از جمله موضوعات مورد بررسی در این بخش می‌توان به طرح «آسیب‌شناسی اقتصادی مهاجرت نیروی فنی و مهارتی استان»، «ایجاد شبکه و زنجیره اطلاعاتی در حوزه تولید بدون کارخانه» و بررسی دیگر طرح‌های پژوهشی مرتبط با مسائل اقتصادی استان اشاره کرد.

بخش دیگری از جلسات مرکز مطالعات اتاق مشهد به تدوین اسناد، پیشنهادهای پژوهشی و همکاری‌های ملی و استانی اختصاص داشت. در این چهارچوب، جلساتی با اتاق ایران، هیات رئیسه اتاق مشهد، اتاق مشترک ایران و افغانستان و نهادهای مرتبط برگزار شد که محورهایی همچون تدوین سند جامع توسعه اقتصادی استان، پیوست سند گیاهان دارویی، به‌روزرسانی مسائل و مشکلات حمل‌ونقل و بررسی ظرفیت‌های همکاری اقتصادی با افغانستان را دربرمی‌گرفت.

مرکز مطالعات اتاق مشهد همچنین در سال ۱۴۰۴ در برگزاری و پشتیبانی محتوایی رویدادهای تخصصی نقش‌آفرین بود. همایش «طراحی مدل برون‌رفت از موانع واردات؛ از شناسایی چالش‌ها تا اجرای راهکارها»، افتتاحیه دومین جشنواره روز ملی زعفران، جلسات برنامه‌ریزی همایش توسعه صادرات و حضور در همایش بررسی فرصت‌های تجاری ایران و پاکستان، از جمله رویدادهایی بود که با مشارکت یا نقش‌آفرینی مرکز برگزار شد.

آیین نکوداشت دومین جشنواره روز ملی زعفران

نشست تخصصی «تحول در نهاده‌های کشاورزی»

در تعامل با دستگاه‌های اجرایی، دانشگاهی و نهادهای تخصصی نیز جلساتی با محورهایی همچون فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان، همکاری‌های علمی و پژوهشی با دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه جامع علمی کاربردی، توسعه محور شرق، احصای فرصت‌های سرمایه‌گذاری و بررسی مسیرهای جدید حمل‌ونقل زمینی از/به چین از مسیر تاجیکستان برگزار شد.

افزون بر این، مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق خراسان رضوی در جلسات کلیدی استان از جمله شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، نشست‌های یکشنبه‌های اقتصادی، کمیسیون‌های تخصصی اتاق، کارگروه اشتغال استانداری، نشست شورای هم‌خانواده و نشست هم‌اندیشی مراکز پژوهشی اتاق‌های سراسر کشور حضور فعال داشت. همچنین ارائه گزارش «ضرورت تشکیل ستاد بحران بخش خصوصی با تاکید بر ظرفیت‌ها و توانمندی‌های استان» در هیات رئیسه اتاق و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان که منتج به تشکیل «ستاد تاب‌آوری بخش خصوصی»(ستاب) با دستور استاندار شد نیز از جمله نمونه‌های نقش‌آفرینی این مرکز در طرح مسائل راهبردی و پیشنهاد راهکارهای عملیاتی برای بخش خصوصی بود.

نگاهی به سایر اقدامات کلیدی این مرکز

در کنـار فعالیت‌های پژوهشـی و برگزاری نشسـت‌های تخصصـی، مرکز مطالعات و بررسـی‌های اقتصادی اتاق مشـهد در سـال ۱۴۰۴، مجموعـه‌ای از اقدامات پشـتیبان، مشـاوره‌ای، هماهنگـی و آینده‌پژوهانـه را نیز در دسـتور کار قـرار داد. این اقدامات بـا هدف تقویت نظام پژوهشـی اتاق، ارتقای کیفیت گزارش‌های کارشناسـی، پشـتیبانی از تصمیم‌سـازی‌های بخش خصوصی و توسـعه تعاملات نهادی انجام شد.

در بخـش سـاماندهی فعالیت‌های پژوهشـی، مرکز نسـبت بـه پیگیری امور شـورای پژوهشـی، بازبینـی فرم‌ها و دسـتورالعمل‌های مرتبـط با طرح‌های پژوهشـی، متون ترجمـه و پایان‌نامه‌هـا، تهیه فراخوان احصـای نیازهای پژوهشـی و مشـارکت در انجام طرح‌های تحقیقاتـی اقـدام کـرد. همچنین، ارسـال طرح‌هـای اولویت‌دار پژوهشـی و موضوعات پیشـنهادی آموزشـی بـه اتاق ایـران، تهیه پروپوزال‌های پژوهشـی بـرای مرکـز پژوهش‌های اتاق ایـران، تدوین سـاختار گزارش‌هـای مرکز و تهیه شـرح خدمات اولیه بـرای پروپوزال توسـعه اقتصادی اسـتان، از دیگـر اقدامات ایـن بخش بود.

در حـوزه مشـاوره و اظهارنظر کارشناسـی، مرکز در موضوعات متعـددی از جملـه چالش‌های مرزی، زمینه‌هـای لازم برای تحقق شـعار سـال، تعامل اتاق بـا مدیریت شـهری، فرصت‌هـا و تهدیدهای اقتصادی اسـتان، الزامات و مسـائل توسـعه صادرات زعفـران، عنـاب و زرشـک، بسـته‌های سـرمایه‌گذاری بـدون نـام، بازنگری سیاسـت‌های تجـاری بـرای مقابله با تحریم‌هـا، برش اسـتانی برنامه هفتم پیشـرفت، تخصیص سـرمایه در گردش، آثار تک‌نرخی شـدن ارز و راه‌اندازی پرواز کارگو، اعلام نظر کارشناسـی و پیشـنهادهای تخصصی ارائه کرد.

بخش مهمـی از اقدامـات مرکز بـه شناسـایی، جمع‌آوری و بـه‌روزرسانی فرصـت‌های سرمایـه‌گذاری اسـتان اختصـاص داشـت. در ایـن زمینـه، پروژه‌هـای دریافتی از دسـتگاه‌های اجرایی بررسـی، بازبینـی و ویرایش شـد تا در قالب کتـاب فرصت‌های سـرمایه‌گذاری اسـتان خراسـان رضـوی، در دو جلـد و ۹ فصـل، سـامان‌دهی و ارائه شـود. همچنیـن، فرصت‌هایـی که پیش‌تـر به‌عنـوان پروژه‌های سـرمایه‌گذاری اسـتان معرفی شـده بودند، مـورد بازبینی مجدد قـرار گرفتند.

در زمینـه همکاری‌هـای بین‌سـازمانی، مرکـز در تهیـه و تدویـن پیش‌نویـس تفاهم‌نامه‌هـای همـکاری از جملـه تفاهم‌نامـه اتـاق خراسـان رضـوی بـا صنـدوق ضمانت صـادرات ایـران، تفاهم‌نامـه بـا دانشـگاه جامـع علمـی کاربـردی و تفاهم‌نامـه همکاری مشـترک میـان اتاق‌های خراسـان رضوی، کرمان و سمنان مشـارکت داشت. تکمیل فرم‌هـای مربوط بـه توسـعه خدمات قابـل ارائـه اتاق به اعضـا و تقویت ارتباط موثر اتاق مشـهد با اتاق ایران و سـایر اتاق‌هـا نیـز در همیـن چهارچوب انجام شـد.

مرکـز همچنیـن در نمایشـگاه‌ها و رویدادهـای تخصصی حضـور موثـر داشـت. شـرکت در نمایشـگاه بین‌المللی اینوکـس و فاینکـس، بازدیـد از نمایشـگاه گلفـود ۲۰۲۶ دبی، نقش محـوری در برگـزاری نمایشـگاه هفته پژوهش و فناوری و برگزاری کارگاه آموزشـی «اتـاق بازرگانی و پژوهش: چـرا، درباره چـه و چگونـه؟» از جملـه این اقدامـات بود. در حـوزه توسـعه صـادرات و کشـاورزی نیز پیگیـری امور همایش «توسـعه صـادرات خراسـان رضـوی»، همکاری در برگزاری نشسـت تخصصی «نـوآوران زعفـران» و معرفی ظرفیت‌هـا و اولویت‌هـای پیشـنهادی در زنجیـره ارزش کشـاورزی دنبال شد.

در بخش گـردآوری داده‌هـا و تکمیل بانک‌هـای اطلاعاتی، مرکـز نسـبت بـه تکمیـل فرم‌هـای مرتبـط بـا تحـول اقتصاد مـرز، اولویت‌های پژوهشـی برنامه هفتم توسـعه، شـاخص‌های تعدیـل بهـای عوامل موثـر بر قیمـت کالا و خدمـات و پایـش وضعیت اقتصادی اسـتان پس از جنگ اخیر اقـدام کرد. گـردآوری بانـک اطلاعات آمارهـای بانکی کشـور و اسـتان و تهیه بانک اطلاعاتی از افراد و کارشناسـان حوزه‌های مختلـف نیز از دیگـر اقدامات پشـتیبان مرکز در سـال ۱۴۰۴ بود.

در نهایت، به‌روزرسـانی وب‌سـایت مرکـز مطالعـات، ارائه مشـاوره تخصصی بـه مراجعـان، مصاحبـه با رسـانه‌ها، ارائه نظرات تخصصـی و تهیه چهارچوب اولیـه پروتکل‌های انجـام مصاحبـه و تکمیـل پرسـش‌نامه، بخشـی دیگر از فعالیت‌هایـی بود که در راسـتای ارتقای جایگاه کارشناسـی و ارتباطی مرکز انجـام گرفت. مجموعه این اقدامات نشـان می‌دهـد مرکـز مطالعـات در سـال ۱۴۰۴، عـلاوه بر نقش پژوهشـی، در مقـام نهـادی مشـورتی، هماهنگ‌کننـده و پشتیبـان سیاسـت‌گذاری بخـش خصوصـی نیـز نقش‌آفرینـی کـرده اسـت.

نگاهی به عملکرد گروه سرمایه‌گذاری و تامین مالی در سال ۱۴۰۴

از شناسایی فرصت‌ها تا ترویج ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری استان

گروه سرمایه‌گذاری و تامین مالی، ذیل مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق خراسان رضوی، در سال ۱۴۰۴ با تمرکز بر شناسایی، اولویت‌بندی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان، مجموعه‌ای از اقدامات پژوهشی، اجرایی و ترویجی را در دستور کار قرار داد. رویکرد اصلی این گروه، حرکت به سمت ارزیابی، غربالگری و ارائه هدفمند فرصت‌هایی بود که بتوانند مبنای گفت‌وگو با سرمایه‌گذاران، دستگاه‌های اجرایی و نهادهای تامین مالی قرار بگیرند.

شناسایی و اولویت‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری

در همین چهارچوب، جلسات تخصصی اولویت‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های انرژی، صنعت و معدن، گردشگری و صنایع دستی، سلامت و بهداشت، کشاورزی و فناوری اطلاعات برگزار شد. طراحی سامانه پرس‌لاین، وزن‌دهی به شاخص‌ها، ارزیابی فرصت‌ها و غربالگری نهایی طرح‌ها، از جمله اقداماتی بود که با هدف ایجاد سازوکاری منظم‌تر برای انتخاب و معرفی فرصت‌های دارای اولویت انجام گرفت. همچنین، داده‌های اولیه کتاب فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان استخراج و تحلیل شد و طرح ارتقا و به‌روزرسانی این کتاب، همراه با فایل ارائه دسته‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری، تهیه گردید.

معرفی ظرفیت‌های استان در رویدادهای ملی و بین‌المللی

بخش دیگری از فعالیت‌های این گروه به معرفی ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری استان در رویدادها و محافل تخصصی اختصاص داشت. گردآوری و تدوین فایل فرصت‌های سرمایه‌گذاری شهرستان‌های سرخس و فریمان برای ارائه در همایش «وفاق ملی و سرمایه‌گذاری برای تولید»، حضور در نمایشگاه کیش اینوکس، تهیه محتوای الکترونیکی برای ارائه در این نمایشگاه، حضور در همایش «انرژینو»، شرکت در نشست B2B با هیات افغانستانی و مشارکت در جلسه تحلیل نمایشگاه سرمایه‌گذاری ترکمنستان، از جمله اقدامات این بخش بود. این فعالیت‌ها با هدف معرفی ظرفیت‌های خراسان رضوی در سطح ملی و بین‌المللی و تقویت پیوند میان فرصت‌های استان و سرمایه‌گذاران بالقوه دنبال شد.

توسعه ابزارها و روش‌های نوین تامین مالی

در حوزه تامین مالی، گروه سرمایه‌گذاری با تهیه گزارش روش‌های تامین مالی غیربانکی، برگزاری نشست تخصصی روش‌های نوین تامین مالی، تدوین سرفصل‌های گزارش اوراق گام و بررسی بند «ت» ماده ۲۹ قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها، تلاش کرد تا مسیرهای متنوع‌تری برای پشتیبانی مالی از تولید و سرمایه‌گذاری معرفی کند. همچنین، اظهارنظر پیرامون سازوکار تالار دوم معاملات ارزی برای صادرکنندگان زعفران، بخشی از نقش کارشناسی گروه در پیوند میان مسائل مالی، ارزی و صادراتی استان بود.

پشتیبانی محتوایی و اجرایی از رویدادهای تخصصی

گروه سرمایه‌گذاری و تامین مالی در سال ۱۴۰۴ در پشتیبانی از رویدادهای تخصصی اتاق نیز نقش‌آفرینی کرد. همکاری در برگزاری همایش **«افق سرمایه‌گذاری انرژی‌های تجدیدپذیر»**، جشنواره روز ملی زعفران، همایش توسعه صادرات، تریبون نوآوری، همایش دیپلماسی منطقه‌ای و همایش رونمایی از طرح جامع کتاب واردات، بخشی از این مشارکت‌ها بود.

مطالعات کارشناسی و بانک‌های اطلاعاتی پشتیبان

در کنار این اقدامات، تهیه گزارش پایش امنیت سرمایه‌گذاری استان، گزارش تجارت خارجی با تمرکز بر بخش واردات، گزارش غربالگری اولیه بخش صنعت، معدن و انرژی، پروپوزال برنامه‌های پیشنهادی «مشهد اینوکس» و «اولویت‌بندی فرصت‌های سرمایه‌گذاری»، گردآوری بانک اطلاعاتی گزارش‌های حوزه سرمایه‌گذاری و تامین مالی، بررسی مستندات علمی و پژوهشی مرتبط با کارت بازرگانی، تهیه گزارش دلایل رسوب کالا در گمرکات و تحلیل برش استانی بخش گردشگری و صنایع دستی، از دیگر فعالیت‌های کارشناسی این گروه در سال ۱۴۰۴ به شمار می‌آمد.

کارنامه تلاش‌های گروه نوآوری و ارتباط با دانشگاه در سال ۱۴۰۴

پل ارتباطی صنعت، دانشگاه و زیست‌بوم فناوری استان

گروه نوآوری و ارتباط با دانشگاه، ذیل مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی اتاق خراسان رضوی، در سال ۱۴۰۴ با هدف تقویت پیوند میان صنعت، دانشگاه و زیست‌بوم فناوری استان، مجموعه‌ای از اقدامات تعاملی، ترویجی و کارشناسی را در دستور کار قرار داد.

تعامل با بازیگران زیست‌بوم نوآوری و دانشگاهی استان

یکی از محورهای اصلی فعالیت این گروه، توسعه ارتباط سازمان‌یافته با دانشگاه‌ها، مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری و نهادهای نوآوری بود. در همین راستا، جلساتی با مرکز رشد کشاورزی و مدیریت توانمندسازی پارک علم و فناوری خراسان، پژوهشکده هواخورشید دانشگاه فردوسی مشهد، مرکز نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه جامع علمی‌کاربردی خراسان رضوی و دانشگاه‌های علمی‌کاربردی وابسته به مجموعه‌هایی همچون خیام الکتریک، عالیس، یکدانه شرق و علمی صنعتی برگزار شد. بازدید از مرکز رشد واحدهای فناور تربت‌حیدریه نیز در همین چهارچوب و با هدف شناخت ظرفیت‌های فناورانه شهرستان‌ها انجام گرفت.

حضور در رویدادها و نمایشگاه‌های تخصصی

گروه نوآوری و ارتباط با دانشگاه در سال ۱۴۰۴، حضور در نمایشگاه‌ها و رویدادهای تخصصی را به‌عنوان فرصتی برای رصد روندهای نوآوری، شناسایی فناوری‌های نوین و معرفی ظرفیت‌های اتاق دنبال کرد. بازدید از نمایشگاه جیتکس دبی ۲۰۲۵ و تهیه گزارش تخصصی از آن، برنامه‌ریزی و برپایی غرفه اتاق در نمایشگاه هفته پژوهش و فناوری، تهیه گزارش حضور اتاق در این نمایشگاه و بازدید از نمایشگاه تخصصی کشاورزی با محوریت نهاده‌ها و سیستم‌های آبیاری، از جمله اقدامات این بخش بود.

پیگیری تاسیس صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی

در سال ۱۴۰۴، پیگیری فرآیند تاسیس صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی از دیگر اقدامات مهم گروه بود. ثبت‌نام متقاضیان سهام‌داری در صندوق در شرف تاسیس، برگزاری جلسات کارشناسی، تهیه گزارش از روند اقدامات، اطلاع‌رسانی به دانشگاه‌ها، مراکز علمی و بازیگران زیست‌بوم نوآوری استان و پیگیری تکمیل مدارک مربوط به صندوق، بخشی از فعالیت‌هایی بود که با هدف تقویت ابزارهای مالی پشتیبان نوآوری و فناوری در استان دنبال شد.

برگزاری نشست‌های تخصصی و انتقال دانش

بخش قابل توجهی از فعالیت‌های این گروه به طراحی و برگزاری نشست‌های تخصصی اختصاص داشت. نشست «نوآوری باز در صنایع؛ ارتباط صنعت با دانشگاه و زیست‌بوم نوآوری»، نخستین نشست از سلسله‌نشست‌های «انتقال دانش و معرفی فناوری‌های نوین» با موضوع «تحول در نهاده‌های کشاورزی»، جلسه هم‌اندیشی برای برگزاری همایش استانی اعتبار مالیاتی تحقیق‌وتوسعه و سرمایه‌گذاری و نخستین پیش‌رویداد این همایش با همکاری کمیسیون‌های تخصصی اتاق، دانشگاه فردوسی، دانشگاه آزاد اسلامی و پارک علم و فناوری خراسان رضوی، بخشی از این اقدامات بود.

ارتباط با صنعت و شناسایی نیازهای فناورانه

یکی از ماموریت‌های محوری این گروه، پیوند دادن نیازهای فناورانه صنایع با ظرفیت‌های دانشگاهی و فناورانه استان بود. در این زمینه، جلسه فنی با مرکز نوآوری مجتمع فولاد خراسان و شبکه تبادل فناوری با محوریت «رفع نیازهای فناورانه صنایع» برگزار شد. همچنین، تور بازدید هدفمند فناوران از یکی از صنایع استان و جلسه با دفتر ارتباط با صنعت و جامعه دانشگاه آزاد مشهد برای زمینه‌سازی عقد تفاهم‌نامه، در راستای ایجاد ارتباط عملیاتی‌تر میان بنگاه‌ها و ظرفیت‌های فناورانه دنبال شد. علاوه بر این، تعامل با پارک علم و فناوری خراسان، یکی دیگر از محورهای مستمر فعالیت گروه نوآوری در سال ۱۴۰۴ بود. جلساتی با این پارک برای برنامه‌ریزی حضور در هفته پژوهش، توسعه بازارهای خارجی و صادرات فناوری، و طراحی برنامه «معرفی فناوری‌های نوین حوزه کشاورزی» نیز برگزار گردید.

راه‌اندازی دبیرخانه مشترک اتاق و دانشگاه فردوسی مشهد

از جمله اقدامات ساختاری گروه نوآوری و ارتباط با دانشگاه در سال ۱۴۰۴، پیگیری راه‌اندازی دبیرخانه مشترک اتاق خراسان رضوی و دانشگاه فردوسی مشهد بود. در این مسیر، نخستین جلسه دبیرخانه مشترک با محوریت نهایی‌سازی مدل اجرایی برگزاری نشست تخصصی PBL، با هدف شناسایی و رفع مسائل بنگاه‌های اقتصادی، برگزار شد.

توانمندسازی، آموزش و رصد مدل‌های نوآوری

گروه نوآوری در کنار فعالیت‌های اجرایی، در کارگاه‌ها و جلسات تخصصی مرتبط با توسعه فناوری و نوآوری نیز حضور داشت. شرکت در کارگاه آموزشی آشنایی با «مدل جایزه ملی فناوری و نوآوری»، کارگاه «آشنایی با اعتبار مالیاتی تحقیق‌وتوسعه و سرمایه‌گذاری» و حضور در جلسه شورای نوآوری و ارتباط با صنعت و جامعه دانشکده داروسازی مشهد، از جمله این اقدامات بود.

تدوین اسناد همکاری و مطالعات مشترک

در ادامه تلاش برای ساختارمند کردن همکاری‌های نهادی، این گروه نسبت به تدوین «سند همکاری‌های مشترک زیست‌بوم نوآوری، دانشگاه و صنعت» در تعامل با یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد اقدام کرد. همچنین، جلساتی با مرکز آینده‌پژوهی منطقه‌ای، کسب‌وکار و فناوری برای بررسی امکان انجام مطالعات مشترک و با کمیته ایرانی ICC درباره مدل نوآوری در اتاق‌های بازرگانی برگزار شد.

۱۴۰۴

امور بین‌الملل

بخش هفتم

- از ساختارسازی تا توسعه پیوندهای تجاری
- تمرکز بر توسعه تعاملات با همسایگان و بازارهای منطقه‌ای
- راهبردها و اقدامات شاخص در سال ۱۴۰۴

بازخوانی اقدامات و برنامه‌های امور بین‌الملل اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

از ساختارسازی تا توسعه پیوندهای تجاری

استان خراسان رضوی به‌واسطه موقعیت ممتاز ژئواکونومیک، دسترسی به بازارهای آسیای میانه و هم‌جواری با کشورهای افغانستان و ترکمنستان، همواره یکی از کلیدی‌ترین کانون‌های تجارت منطقه‌ای ایران بوده است. تحولات منطقه‌ای در سال ۱۴۰۴، این نقش را بیش از پیش برجسته کرد؛ از همین رو، ارتقای دیپلماسی اقتصادی و ایجاد بسترهای پایدار برای حضور فعالان بخش خصوصی این استان در بازارهای هدف، به اولویتی استراتژیک تبدیل شده است.

در همین چهارچوب، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی و در رأس آن واحد بین‌الملل این نهاد تشکلی، در سال ۱۴۰۴ کوشید تا با رویکردی فعال، مسئله‌محور و مبتنی بر نیازهای واقعی بخش خصوصی، بستر توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری استان با کشورهای منطقه را تقویت کند. اعزام و میزبانی هیات‌های تجاری، پیگیری توسعه ارتباطات بین‌المللی، زمینه‌سازی برای تعامل میان فعالان اقتصادی استان با کشورهای هدف، شناسایی ظرفیت‌های جدید صادراتی و ارائه مشاوره‌های موثر به بخش خصوصی درباره بازارهای منطقه‌ای، بخشی از اقداماتی بود که در این مسیر دنبال شد.

از قرقیزستان تا عراق؛

توسعه هدفمند تعاملات اقتصادی منطقه‌ای

امور بین‌الملل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی طی سال ۱۴۰۴، با برنامه‌ریزی و سازماندهی مجموعه‌ای از اعزام‌ها و پذیرش هیات‌های تخصصی، توسعه روابط تجاری منطقه‌ای را به صورت فعال دنبال کرد.

در بخش اعزام‌ها، گروه‌هایی از فعالان اقتصادی استان به کشورهای هدف اعزام شدند که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

یک

سفر هیات تجاری به شهرهای اوش و بیشکک در قرقیزستان با هدف شناسایی ظرفیت‌های صادراتی و فرصت‌های حمل‌ونقل منطقه‌ای

دو

اعزام هیات اقتصادی خراسان رضوی به هرات افغانستان جهت تقویت پیوندهای تجاری دوسویه

سه

سفر فعالان اقتصادی استان به عراق با محوریت مذاکره درباره همکاری‌های مشترک و مشارکت در پروژه‌های فنی و مهندسی این کشور

علاوه بر این، دو ماموریت مطالعاتی نیز از سوی مدیران اتاق مشهد به امارات متحده عربی انجام شد؛ ماموریت نخست با هدف پایش میدانی بازار، بررسی ظرفیت اعزام هیات‌های تجاری و تحلیل پتانسیل نمایشگاه صنایع غذایی «گلفود دبی» برای صنایع غذایی استان و ماموریت دوم با تمرکز بر بررسی اکوسیستم فناوری و نوآوری در نمایشگاه «جیتکس»، انجام گرفت.

حرکت به‌سوی ساختارسازی در تعاملات اقتصادی بین‌المللی

امور بین‌الملل اتاق مشهد هم‌زمان با توسعه تعاملات خارجی، در سال ۱۴۰۴ رویکردی ساختارمند را در حوزه اعزام و پذیرش هیات‌های اقتصادی در پیش گرفت. در همین راستا، «آیین‌نامه و پروتکل تخصصی اعزام و پذیرش هیات‌های اقتصادی» بر پایه استانداردهای بین‌المللی و با بهره‌گیری از توصیه‌های مرکز بین‌المللی تجارت (International Trade Center) تدوین شد. این پروتکل پس از تصویب در هیات‌رئیسه اتاق مشهد، با هدف افزایش اثربخشی، انسجام و کارآمدی ماموریت‌های اقتصادی به مرحله اجرا درآمد.

در کنار این اقدامات، واحد تحقیقات بازار ذیل امور بین‌الملل اتاق مشهد، به‌صورت مستمر اولویت‌های تجاری، فرصت‌های سرمایه‌گذاری و رویدادهای بین‌المللی بازارهای هدف را رصد کرده و نتایج این پایش‌ها را از طریق وب‌سایت و سایر بسترهای اطلاع‌رسانی، در اختیار فعالان بخش خصوصی قرار داده است.

میزبانی از هیات‌های خارجی و توسعه تعاملات دوجانبه در مشهد

در بخش پذیرش هیات‌های خارجی، اتاق بازرگانی خراسان رضوی طی سال ۱۴۰۴ میزبان مجموعه‌ای از تیم‌ها و هیات‌های اقتصادی و تجاری از کشورهای مختلف منطقه بود. برگزاری نشست مشترک فعالان اقتصادی استان با هیات اقتصادی کویته پاکستان، بستری مناسب برای بررسی ظرفیت‌های همکاری دوجانبه و توسعه مبادلات تجاری فراهم کرد. همچنین، جلسات مذاکره رو در رو (B2B) میان کارآفرینان خراسان رضوی و هیات تجاری سمرقند ازبکستان با هدف شناسایی زمینه‌های همکاری و توسعه زنجیره‌های ارزش مشترک تشکیل شد.

نشست کمیته مشترک اقتصادی خراسان رضوی و ولایت هرات افغانستان نیز از دیگر برنامه‌های شاخص اتاق مشهد بود که با محوریت رفع موانع مرزی، تسهیل تجارت و تقویت همکاری‌های بخش خصوصی دو طرف برگزار شد. افزون بر این، دیدار رئیس اتاق مشهد و جمعی از فعالان اقتصادی استان با هیات تجاری استان چلیابینسک روسیه، فرصت مغتنمی برای بررسی پروژه‌های مشترک و گفت‌وگو درباره حضور شرکت‌های ایرانی در بازار این منطقه فراهم آورد.

تمرکز بر توسعه تعاملات با همسایگان و بازارهای منطقه‌ای

امور بین‌الملل اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ با حضور فعال در نشست‌ها و رویدادهای تخصصی داخلی و خارجی، کوشید تا نقشی موثرتر در پیشبرد دیپلماسی اقتصادی استان ایفا کند. این اقدامات، از تدوین برنامه‌های همکاری گرفته تا ارائه گزارش‌های تخصصی و مدیریت اعزام و پذیرش هیات‌ها، همگی در راستای تقویت تعاملات منطقه‌ای دنبال شد. شماری از این فعالیت‌ها در ادامه آمده است:

تقویت همکاری‌ها با شرق

در حوزه همکاری با همسایگان شرقی، برگزاری «ششمین دور نشست همکاری‌های اقتصادی خراسان رضوی و هرات (افغانستان)» با حضور استانداران، مقامات عالی‌رتبه و تجار ارشد دو استان، یکی از گام‌های کلیدی در مسیر توسعه روابط دوجانبه بود. در حاشیه این نشست، جلسات تخصصی متعددی نیز با هدف پایش دقیق زمینه‌های همکاری تجاری و آموزشی و رفع چالش‌های موجود برگزار شد که نقش مهمی در تسهیل تعاملات اقتصادی و تقویت پیوندهای مرزی ایفا کرد.

همچنین، برنامه‌ریزی برای سفر حکمران ایالت پنجاب پاکستان به مشهد، هماهنگی نشست مجازی کانون زنان بازرگان استان با زنان بازرگان لاهور و میزبانی از هیات اتاق مشترک پاکستان - ایران و اتاق صنایع خرد کویته، بخشی از کارنامه واحد بین‌الملل اتاق مشهد در توسعه همکاری با پاکستان به شمار می‌رود.

توسعه ارتباطات با آسیای مرکزی و شرق آسیا

در حوزه آسیای مرکزی، جلسات متعددی جهت هماهنگی سفرهای اقتصادی به کشورهای قرقیزستان، تاجیکستان و قزاقستان برگزار شد. نشست مشترک با رئیس کمیته مشترک بازرگانی ایران و قرقیزستان با محوریت شناسایی فرصت‌های صادراتی و مسیرهای ترانزیتی، از جمله این برنامه‌ها بود.

علاوه بر این، همایش تجاری و نشست‌های B2B با هیات تجاری ازبکستان (به سرپرستی استاندار بخارا و معاون استاندار سمرقند) طی دو روز در اتاق مشهد برگزار گردید. همچنین ارائه پیش‌نویس نقشه راه همکاری میان خراسان رضوی و اوش قرقیزستان و برگزاری نشست‌های تخصصی معرفی بازار چین، در راستای شناخت دقیق‌تر این بازارهای هدف و تسهیل ورود صادرکنندگان استان به این عرصه‌ها انجام گرفت.

توجه به بازارهای عربی و توسعه تعاملات تخصصی

برگزاری سمینارهای تخصصی جهت معرفی ظرفیت‌های تجاری عراق، قطر و امارات متحده عربی، بخش دیگری از برنامه‌های امور بین‌الملل اتاق مشهد را تشکیل می‌داد. این رویدادها با هدف معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری، تسهیل حضور در بازارهای عربی و آشنایی با نمایشگاه‌های معتبری همچون «گلفود دبی» و «نمایشگاه کشاورزی دوحه» سازماندهی شدند.

تعامل مستمر با نمایندگی‌های خارجی مستقر در مشهد

توسعه ارتباطات با کنسولگری‌ها و نمایندگی‌های خارجی مستقر در مشهد، از دیگر رویکردهای راهبردی سال ۱۴۰۴ اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی بود. در این چهارچوب، جلسات متعددی با نمایندگان کشورهای عربستان، پاکستان، ترکیه، عراق و افغانستان برگزار شد. حضور در همایش فرصت‌های اقتصادی عراق و برگزاری سمینار معرفی ظرفیت‌های تجاری ترکیه با حضور وابسته بازرگانی سرکنسولگری این کشور، از دیگر اقدامات برجسته در این حوزه است.

تبلور دیپلماسی اقتصادی در قاب یک همایش منطقه‌ای

نقطه عطف فعالیت‌های اتاق مشهد در حوزه بین‌الملل در سال ۱۴۰۴، برگزاری دومین همایش دیپلماسی منطقه‌ای بود؛ رویدادی که با مشارکت استانداری خراسان رضوی و نمایندگی وزارت امور خارجه برپا شد. حضور مقاماتی همچون رئیس مجلس شورای اسلامی، وزیر امور خارجه و وزیر میراث فرهنگی، گویای سطح کیفی و اهمیت راهبردی این همایش بود. در جریان این رویداد، ظرفیت‌ها و چالش‌های اقتصادی استان در چهار کمیته تخصصی بررسی و پیشنهادهای کاربردی به سیاست‌گذاران ارائه شد. همچنین حضور سفرای ۱۱ کشور هدف و برگزاری نشست‌های چندجانبه، بستر لازم را برای تبادل‌نظر درباره افق‌های آینده فعالیت‌های بین‌المللی اتاق مشهد فراهم کرد.

تعامل با اتاق‌های بازرگانی مشترک

با توجه به نقش راهبردی اتاق‌های بازرگانی مشترک در توسعه تعاملات و مبادلات بین‌المللی و با اتکا به پیشینه موفق همکاری پارلمان بخش خصوصی استان با اتاق‌های مشترک ایران-افغانستان و ایران-تاجیکستان، گسترش پیوند با سایر اتاق‌های مشترک در اولویت برنامه‌های اجرایی امور بین‌الملل قرار گرفته است. در همین راستا، ضمن تثبیت ارتباط مستمر با اتاق‌های کشورهای هدف در سال ۱۴۰۴، برگزاری همایش سراسری روسای اتاق‌های بازرگانی مشترک کشور برای سال ۱۴۰۵ در دستور کار قرار دارد و مقدمات آن نیز در سال گذشته پیگیری شده است.

جلب مشارکت تشکل‌های تخصصی در برنامه‌های بین‌المللی

امور بین‌الملل اتاق مشهد در چهارچوب رویکردی نوین، جلب مشارکت موثر تشکل‌های اقتصادی در عرصه‌های بین‌المللی را از اهداف کلیدی خود برگزیده است؛ که نمود بارز آن در فرایندهای اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری تجلی یافته است. در همین راستا، نشست‌ها و مشاوره‌های متعددی با تشکل‌های مرتبط صورت گرفته که اهم آن‌ها به شرح زیر است:

- **کانون زنان بازرگان خراسان رضوی:** حمایت و تسهیل‌گری در برقراری پیوندهای تجاری با تشکل‌های اقتصادی کشورهای پاکستان، تاجیکستان، ازبکستان و سایر کشورهای هدف.
- **اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی:** مشارکت در اعزام هیات اقتصادی به کشور قرقیزستان و برگزاری سمینارهای تخصصی جهت معرفی بازارهای هدف.
- **اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی:** اعزام هیات تجاری به عراق و همکاری در شناسایی ظرفیت‌های اقتصادی و پروژه‌های این کشور.
- **تشکل‌های حوزه صنایع غذایی، زعفران و محصولات دامی استان:** مشارکت فعال در ارتباط با نمایشگاه‌های بین‌المللی صنایع غذایی، آشامیدنی و بخش کشاورزی.

سایر نشست‌ها و اقدامات کلیدی امور بین‌الملل اتاق مشهد

- **برگزاری جلسات متعدد با رئیس و اعضای هیات‌مدیره کانون زنان بازرگان خراسان رضوی، از جمله: دیدار با رئیس دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در مشهد و نشست با رئیس مرکز منطقه‌ای میراث ناملموس یونسکو در آسیای مرکزی و غربی.**
- **نشست با هیات‌مدیره اتاق تجارت و صنایع زنان هرات افغانستان.**
- **حضور در جلسات کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان و نشست هم‌اندیشی کارگزاران صندوق ضمانت صادرات ایران.**
- **جلسه هماهنگی جهت مشارکت تشکل‌های صنایع غذایی استان در نمایشگاه صنایع غذایی و آشامیدنی جاکارتا (اندونزی ۲۰۲۵).**
- **نشست تخصصی بررسی راهکارهای توسعه صادرات کالا، تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی صنعت آب.**
- **برگزاری سمینار «آشنایی با فرصت‌های تجاری و اقتصادی در آفریقای جنوبی».**

- نشست با دبیر اتاق مشترک بازرگانی ایران و ژاپن.
- جلسه نمایندگان رابط کمیته ایرانی ICC در اتاق بازرگانی بوشهر.
- حضور در نشست گروه مشورتی منطقه‌ای خاورمیانه و شمال آفریقا (B-MENA) با حضور نمایندگان ICC در کشور گرجستان.
- دیدار سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در قازان روسیه با تجار و فعالان اقتصادی استان.
- همکاری در برگزاری همایش «روز ملی زعفران» از طریق: هماهنگی حضور رؤسای نمایندگی‌های خارجی مقیم مشهد و تعامل با سازمان مالکیت معنوی ایران جهت حضور مجازی نماینده سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) از سوئیس.
- پیگیری مفاد تفاهم‌نامه مشترک میان استان‌های خراسان رضوی و هرات از طریق مکاتبات مستمر و برگزاری نشست‌ها
- دیدار رئیس اتاق مشهد با دبیر دوم سفارت هند.
- دیدار رئیس اتاق مشهد با سرکنسول جدید ترکیه در مشهد.

- نشست با مدیر دبیرخانه اتاق‌ها و کمیته‌های مشترک بازرگانی اتاق ایران.
- جلسه عضو هیات‌رئیسه اتاق مشهد با رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و آفریقا.
- دیدار رئیس اتاق مشهد با نماینده ویژه وزیر امور خارجه.

- دیدار مسئولان امور بین‌الملل اتاق مشهد با رایزن بازرگانی ترکیه در مشهد.
- دیدار رئیس اتاق خراسان رضوی با رئیس اتاق بازرگانی ختلانِ تاجیکستان.
- ملاقات عضو هیات‌رئیسه اتاق مشهد با رایزن بازرگانی سفارت تایلند.
- دیدار رئیس اتاق خراسان رضوی با وزیر همکاری‌های بین‌المللی و بین‌منطقه‌ای استان چلیابینسک روسیه و مدیر آژانس همکاری‌های بین‌المللی این استان.
- همکاری در برگزاری دوره آموزشی «سامانه جدید صدور گواهی مبدأ و گواهی D۸» با هدف آشنایی فعالان اقتصادی با تفاهم‌نامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا.
- دیدار رئیس اتاق مشهد با سرکنسول جدید ایران در کراچی پاکستان.
- هماهنگی جهت حضور کارشناس حوزه نوآوری اتاق مشهد در وبینار «معرفی و بررسی مدل نوآوری در اتاق‌های بازرگانی (CMI)» به همت کمیته ایرانی ICC.

- حضور نمایندگان امور بین‌الملل مشهد در جلسه هم‌اندیشی کارگزاران صندوق ضمانت صادرات ایران در تهران.
- همکاری در برگزاری جلسه معرفی خدمات گروه مالی «میر بیزنس بانک» روسیه با حضور فعالان اقتصادی استان.

راهبردها و اقدامات شاخص در سال ۱۴۰۴

- پایش و تحلیل تجارت کشور در سطح بین‌المللی با رویکرد استانی
- ایجاد میزهای تخصصی کشورهای افغانستان، پاکستان و ترکیه
- رصد و تحلیل توافق‌نامه‌ها و پیمان‌های بین‌المللی: اوراسیا، اکو، D8، شانگهای و بریکس
- راه‌اندازی پلتفرم تحلیل داده، پایگاه داده و اطلاعات اقتصادی استان و دایرکتوری اعضا
- تدوین پروتکل اجرایی اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری

مشاوره حضوری: ۶۲ مورد

مشاوره تلفنی: ۲۲ مورد

سایر اقدامات

- گزارش‌ها و مکاتبات: ۳۹۸ مورد
- اطلاع‌رسانی‌ها: ۵۷۷ مورد
- جلسات و نشست‌ها: ۱۰۸ نشست
- دوره‌های آموزشی: ۱۱ مورد
- مقالات: ۱۰۳ مورد

اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری: ۹ مورد

نکته

با توجه به اجرای راهبرد جدید اتاق مشهد در حوزه دیپلماسی اقتصادی و توسعه تجارت از اواخر سال ۱۴۰۳، در مجموع ۱۵ مورد اعزام و پذیرش هیات اقتصادی در این بازه زمانی انجام شده است که از این تعداد، ۹ مورد مربوط به سال ۱۴۰۴ بوده است.

اقدامات شاخص در این حوزه

- تعیین سطوح سه‌گانه برای اعزام هیات و توجه به اعزام نمایندگان اتاق برای ارزیابی رویدادهای آینده (جیتکس و گلفود)
- برگزاری نشست‌هایی به منظور بررسی رویکردها، تبیین و توجیه اعزام هیات تجاری و پذیرش هیات‌های اقتصادی تخصصی (روسیه و افغانستان)
- پیگیری دستاوردهای اعزام هیات‌ها و سفرهای خارجی (جلسات پیگیری، ارتباط با اعضای هیات تجاری، گزارش کامل سفر و پیگیری مطالبات از دستگاه‌های متولی و...)

رویدادها، همایش‌ها و سمینارها: ۱۲ مورد

نمونه رویدادهای شاخص

- برگزاری دوره‌های آموزشی تجارت بین‌الملل و شناخت کشورهای هدف
- همایش دیپلماسی اقتصادی در ۴ میز تخصصی شامل
  - تجاری، سرمایه گذاری و مناطق آزاد
  - فناوری های نوین و دانش بنیان
  - زیر ساخت های حمل ونقل، ترانزیتی، گمرک و انرژی
  - دیپلماسی گردشگری (زیارت و سلامت)
- کمیته مشترک خراسان رضوی و هرات

مطالعات و تحقیقات بازار: ۱۱۳ مورد

نمونه‌ای از مطالعات و تحقیقات شاخص:

- پایش و تحلیل کشورهای هدف
- برنامه توسعه صادرات خراسان رضوی
- طراحی مدل برون رفت از چالش های فرآیند واردات کالا در استان خراسان رضوی

۱۴۰۴

شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

بخش هشتم

- از طرح مسئله تا گشودن مسیر حل‌وفصل مطالبات اقتصادی
- از تفویض اختیارات ملی تا گشودن گره‌های تولید و صادرات
- نگاهی به برخی دیگر از دستاوردهای شاخص شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

روایتی از یک سال پیگیری مستمر مسائل بنگاه‌های اقتصادی
در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی

از طرح مسئله تا گشودن مسیر حل‌وفصل مطالبات اقتصادی

«شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی» به عنوان سازوکاری حاکمیتی و قانونی، نقشی کلیدی در بهبود مستمر محیط کسب‌وکار و پیوند میان ارکان اجرایی و اقتصادی کشور ایفا می‌کند. این شورا در استان خراسان رضوی، با ایجاد بستری کارآمد برای تعامل مستقیم میان نهادهای دولتی و بخش خصوصی اقتصاد، امکان شناسایی دقیق گره‌های اجرایی، اصلاح مقررات مخل و تقویت هم‌افزایی میان ذی‌نفعان را فراهم آورده است. خروجی نشست‌های این شورا در این استان بر پایه بررسی‌های دقیق کارشناسی و پیگیری‌های مستمر دبیرخانه آن استوار بوده و به تدوین راهکارهایی عملیاتی و منطبق بر واقعیت‌های میدان عمل انجامیده است.

شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، با کسب رتبه نخست کشور در ارزیابی‌های ملی سال ۱۴۰۳، تصویری روشن از ظرفیت تعامل سازنده میان بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی ارائه کرد. مسیری که در سال ۱۴۰۴ نیز استمرار یافت و همچنان در قالب پیگیری‌ها، مصوبات و اقدامات عملیاتی این شورا و دبیرخانه آن، ادامه دارد.

آنچه در ادامه می‌خوانید، مروری بر اقدامات انجام شده توسط دبیرخانه این شورا در سال ۱۴۰۴ است.

۷۲ نشست و ۳۶۰ مصوبه برای بهبود محیط کسب‌وکار خراسان رضوی

بررسی عملکرد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که این شورا، از طریق برگزاری نشست‌های تخصصی، پیگیری مصوبات و طرح مسائل فعالان اقتصادی در سطوح کارشناسی و تصمیم‌گیری، بخشی از چالش‌های حوزه کسب‌وکار استان را در دستور کار قرار داده است.

بر اساس گزارش دبیرخانه شورا، در این دوره در مجموع ۷۲ نشست تخصصی در قالب‌های مختلف برگزار شده است. این نشست‌ها شامل جلسات اصلی شورای گفت‌وگو، نشست‌های داخلی دبیرخانه، کارگروه‌های تخصصی از جمله کارگروه حمایت از کسب‌وکارهای استان (در چهارچوب بند «ب» ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه) و نیز جلسات مشترک با دبیرخانه شوراهای مناطق شرق و شمال‌شرق کشور بوده است.

از مجموع این نشست‌ها، ۱۴ جلسه به شورای گفت‌وگو، ۵۱ نشست به دبیرخانه شورا و ۷ جلسه به کارگروه حمایت از کسب‌وکارها اختصاص داشته است. این جلسات با هدف بررسی مسائل اقتصادی استان، جمع‌بندی دیدگاه‌های کارشناسی، طرح مشکلات فعالان اقتصادی و تدوین پیشنهادهای اجرایی برای ارائه در شورای گفت‌وگو تشکیل شده‌اند.

بر پایه این گزارش، حاصل نشست‌های مذکور، **طرح و بررسی بیش از ۳۶۱ تصمیم و پیشنهاد اصلاحی در دبیرخانه شورا** بوده است. این موارد پس از طی فرآیند کارشناسی و طرح در جلسات اصلی شورا، به تصویب ۳۲۰ مصوبه استانی و ۴۰ مصوبه ملی منجر شده است.

در مجموع، طی **سال گذشته برای ۱۵۲ چالش و مسئله اقتصادی در حوزه‌های مختلف تصمیم‌گیری** شده است. این موضوعات عمدتاً ناظر بر موانع تولید، مشکلات اجرایی بنگاه‌ها، چالش‌های مرتبط با مقررات و رویه‌های اداری و مسائل موثر بر محیط کسب‌وکار استان بوده‌اند.

همچنین، بر اساس جمع‌بندی دبیرخانه، اجرای بخشی از مصوبات و پیگیری‌های انجام‌شده، به **ثبت ۷۷ دستاورد در سطح استان و کشور** انجامیده است. این دستاوردها به‌عنوان خروجی‌های قابل احصاء از فرآیند طرح مسئله، بررسی کارشناسی، تصویب و پیگیری مصوبات شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی در سال گذشته ثبت شده‌اند.

جلسات دبیرخانه شورا (کارگروه‌های تخصصی شورا و حمایت از کسب‌وکارها)	۵۸
جلسات شورای گفت‌وگوی استان	۱۴
دستورکارهای مورد بررسی در دبیرخانه‌ها	۱۵۲
تعداد پیش از دستور	۶۳
دستور کار مورد بررسی در شورا	۷۸
مصوبات دبیرخانه شورا	۳۶۱
مصوبات شورا	۳۲۰
دستاوردهای شورای گفت‌وگو (بند مصوبه)	۷۷
صورتجلسه دبیرخانه	۵۸
صورتجلسه شورا	۱۴
گزارش فصلی	۴
گزارش کارشناسی	۱۱۰

پرونده‌ای از شاخص‌ترین دستاوردهای شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در سال ۱۴۰۴

از تفویض اختیارات ملی تا گشودن گره‌های تولید و صادرات

ماحصل فعالیت شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در خراسان رضوی را نمی‌توان به شمار جلسات برگزارشده یا تعداد مصوبات آن خلاصه کرد. اهمیت این شورا، بیش از هر چیز، در اثرگذاری بر روند اصلاح فرآیندها، تعدیل موانع اجرایی و ارتقای کیفیت تعامل میان بخش خصوصی و دستگاه‌های دولتی جلوه‌گر شده است؛ روندی که در پاره‌ای از حوزه‌ها، به بهبود محسوس محیط کسب‌وکار و تسهیل فعالیت فعالان اقتصادی استان انجامیده است.

آنچه در ادامه می‌آید، مروری است بر بخشی از دستاوردهای شاخص این شورا که در سایه پیگیری‌های مستمر دبیرخانه آن، طرح دقیق مسائل از سوی فعالان اقتصادی و همراهی و همکاری دستگاه‌های اجرایی استان محقق شده و می‌تواند تصویری روشن‌تر از نقش این نهاد در حل‌وفصل مسائل اقتصادی و تقویت مسیر توسعه استان ارائه دهد.

صرفه‌جویی سالانه یک همت با تفویض اختیار صدور مجوز بازرسی کامیون‌های حمل گاز مایع به شرق کشور

۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

موضوع چه بود؟

در شرق کشور و به‌ویژه خراسان رضوی، بخش قابل توجهی از ناوگان حمل گاز مایع کشور مستقر است. از حدود ۱۴ هزار کامیون نیم‌یدک حمل گاز مایع فعال در کشور، ۴۱۲۵ دستگاه در منطقه شرق کشور فعالیت دارند؛ با این حال، طبق سازوکار پیشین، این کامیون‌ها پس از انجام آزمایش‌های فنی در آزمایشگاه‌های مورد تایید استاندارد در مشهد، برای انجام آزمون چشمی نهایی و دریافت گواهی حمل، ناچار به مراجعه به تهران بودند.

این فرآیند، به‌رغم انجام بخش اصلی آزمایش‌ها در مشهد، موجب تحمیل هزینه و زمان قابل توجه به فعالان این حوزه می‌شد. خروج هر کامیون از چرخه خدمات‌رسانی به مدت حدود ۱۰ روز، طی مسافت رفت‌وبرگشت نزدیک به دو هزار کیلومتر، افزایش استهلاک ناوگان، هدررفت سوخت، تشدید آلایندگی و کاهش ظرفیت صادرات گاز مایع از جمله پیامدهای این سازوکار بود.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

اتاق بازرگانی خراسان رضوی با شناسایی این نارسایی اجرایی، موضوع را به دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان برد. در این مسیر، ابعاد اقتصادی، اجرایی و لجستیکی مسئله بررسی شد و ضرورت تمرکززدایی از فرآیند صدور مجوز و واگذاری بخشی از اختیارات به شرق کشور مورد تاکید قرار گرفت.

دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان نیز با پیگیری‌های مستمر، موضوع را از طریق نهادهای ذی‌ربط در سطح استانی و ملی دنبال کرد. در این چهارچوب، رایزنی‌هایی با وزارت نفت، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی و سایر مراجع مرتبط انجام شد و همراهی استاندار خراسان رضوی، رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی و رئیس کل دادگستری استان نیز به تقویت مسیر پیگیری و تسریع در حل مسئله کمک کرد.

چه دستاوردی حاصل آمد؟

در نتیجه این پیگیری‌ها، اختیار صدور مجوز مراکز اندازه‌گیری و بازرسی فنی کامیون‌های حمل گاز مایع برای شرق کشور، با مرکزیت مشهد، تفویض شد. این تصمیم، یکی از نمونه‌های موفق اصلاح فرآیندهای اجرایی از مسیر گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان به شمار می‌رود؛ تصمیمی که توانست یک الزام غیرضروری، پُرهزینه و زمان‌بر را از مسیر فعالیت ناوگان حمل گاز مایع حذف کند.

با اجرای این تصمیم، حدود چهار هزار کامیون از مراجعه اجباری به تهران بی‌نیاز شدند و از تردد غیرضروری در مسیری نزدیک به دو هزار کیلومتر جلوگیری به عمل آمد. نتیجه این اصلاح، صرفه‌جویی سالانه حدود یک همت، کاهش استهلاک ناوگان، جلوگیری از اتلاف سوخت، کاهش آلایندگی و کمک به حفظ ظرفیت صادراتی گاز مایع بود.

حذف تبعیض در الزامات ضمانت‌نامه‌ای میان شهرک‌های صنعتی دولتی و غیردولتی

موضوع چه بود؟

یکی از موانع جدی در مسیر ایجاد و توسعه شهرک‌های صنفی ـ صنعتی و صنعتی غیردولتی، الزاماتی بود که عملاً امکان بهره‌مندی بخش‌خصوصی از معافیت‌های قانونی را دشوار و در مواردی ناممکن می‌ساخت. مطابق دستورالعمل موضوع بند ۴ تصویب‌نامه هیات وزیران، شهرک‌های صنعتی غیردولتی نیز مشمول معافیت از پرداخت عوارض ۸۰ درصدی تغییر کاربری اراضی شده بودند؛ اما استفاده از این معافیت به دو شرط سنگین منوط شده بود: نخست، ارائه ضمانت‌نامه بانکی معادل ۱۸۰ درصد قیمت روز اراضی پس از تغییر کاربری و دوم، تحقق واگذاری حداقل ۵۰ درصد اراضی صنعتی و آغاز بهره‌برداری از دست‌کم ۲۵ درصد سطح صنعتی شهرک در مهلت ۱۲ ماهه.

این الزامات، به‌ویژه برای اصناف تولیدی و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، با واقعیت‌های مالی و اجرایی پروژه‌های شهرک‌سازی همخوانی نداشت. **در خراسان رضوی، ۳۳ شهرک صنفی ـ صنعتی در دست اقدام است و تنها در مشهد، ظرفیت ایجاد حدود ۷۰۰ هکتار شهرک، ۶۵ هزار شغل مستقیم و ۳۳۰ هزار شغل غیرمستقیم وجود دارد؛ اما الزام به تامین ضمانت‌نامه ۱۸۰درصدی، برای یک شهرک حدود ۲۰ تا ۲۱ هکتاری، به معنای تامین چندصد میلیارد تومان تا بیش از یک همت ضمانت‌نامه بانکی بود؛** رقمی که در عمل از توان بسیاری از سرمایه‌گذاران و اصناف تولیدی خارج است.

از سوی دیگر، **مهلت ۱۲ ماهه برای رسیدن به بهره‌برداری ۲۵ درصدی نیز با فرآیند واقعی اجرای چنین طرح‌هایی سازگار نبود؛** زیرا اخذ پروانه ساخت، اجرای ابنیه و تاسیسات، دریافت انشعابات، نصب خطوط تولید، دریافت پایان‌کار و صدور پروانه بهره‌برداری، همگی زمان‌بَر هستند. افزون بر این، استاندارد رسمی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، دوره طرح شهرک‌های صنعتی را ۱۰ سال و زمان رسیدن به بهره‌برداری ۲۵ درصدی را حدود دو و نیم سال برآورد می‌کند. از این منظر، دستورالعمل موجود نه‌تنها تبعیض میان شهرک‌های دولتی و غیردولتی را برطرف نکرده بود، بلکه با شروط دشوار ضمانت‌نامه‌ای و زمانی، مانعی تازه پیش‌روی مشارکت بخش خصوصی ایجاد می‌کرد.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با شناسایی این مانع ساختاری، موضوع را در دستور کار قرار داد و گزارش کارشناسی لازم را برای تبیین ابعاد حقوقی، اقتصادی و اجرایی مسئله تهیه کرد. در این گزارش تاکید شد که دو شرط اصلی دستورالعمل، یعنی ضمانت‌نامه بانکی ۱۸۰ درصدی و مهلت ۱۲ ماهه بهره‌برداری، در عمل شهرک‌های صنفی ـ صنعتی خصوصی را از امکان استفاده واقعی از معافیت‌های قانونی محروم کرده است.

این موضوع پس از طرح و بررسی در جلسات شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان، در سطح ملی و در کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب‌وکار اتاق ایران پیگیری شد. در این نشست، نمایندگان اتاق‌های بازرگانی و اصناف، شورای گفت‌وگوی خراسان رضوی، کمیسیون صنعت اتاق ایران، مرکز ملی مطالعات آب و کشاورزی اتاق ایران و همچنین دستگاه‌های اجرایی مرتبط از جمله سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی، سازمان حفاظت محیط زیست، معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، امور اراضی وزارت جهاد کشاورزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی حضور داشتند.

در جریان این پیگیری‌ها، چند محور اساسی مورد تاکید قرار گرفت:

خروج از سازوکار ضمانت‌نامه بانکی ۱۸۰ درصدی و جایگزینی آن با ترهین سند رسمی زمین شهرک و مستحدثات آتی به نفع وزارت جهاد کشاورزی؛ افزایش مهلت ۱۲ ماهه به حداقل ۲.۵ تا ۳ سال؛ متناسب‌سازی الزامات ضمانت و بهره‌برداری با مقیاس و مساحت واقعی هر پروژه؛ و تسری بدون تبعیض امتیازات شهرک‌های دولتی به شهرک‌های صنفی ـ صنعتی و صنعتی غیردولتی.

نکته مهم در این فرآیند، اعلام آمادگی نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی برای پذیرش ترهین سند زمین شهرک با مستحدثات مشخص آتی به‌جای ضمانت‌نامه ۱۸۰ درصدی بود.

چه دستاوردهایی حاصل آمد؟

در نتیجه پیگیری‌های انجام‌شده، **اصلاح مواد ۲ و ۳ دستورالعمل** در دستور کار قرار گرفت و مقرر شد تا سازوکار فعلی ضمانت‌نامه بانکی ۱۸۰ درصدی با وثایق متناسب‌تر، از جمله ترهین سند رسمی زمین محل اجرای طرح و مستحدثات آتی، جایگزین شود. این تغییر، از منظر سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، گامی مهم در کاهش فشار مالی و آزادسازی ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری در شهرک‌های تخصصی و صنفی ـ صنعتی به شمار می‌رود.

همچنین **افزایش مهلت بهره‌برداری از ۱۲ ماه به حداقل ۳۶ ماه**، به‌عنوان یکی از محورهای اصلاحی پذیرفته شد؛ تصمیمی که با واقعیت زمانی اجرای شهرک‌های صنعتی و استانداردهای موجود در این حوزه انطباق بیشتری دارد. بر این اساس، سرمایه‌گذار فرصت خواهد داشت در بازه‌ای واقع‌بینانه‌تر، مراحل آماده‌سازی، احداث، تامین زیرساخت، واگذاری و بهره‌برداری را طی کند.

از دیگر نتایج این پیگیری، تاکید بر این اصل بود که **در صورت عدم تحقق نصاب‌های تعیین‌شده در مهلت جدید، به‌جای ضبط کامل تضمین، صرفاً معافیت عوارض ۸۰ درصدی لغو و امکان دریافت آن به‌صورت اقساط پنج‌ساله** فراهم شود. این رویکرد، ضمن حفظ حق حاکمیت در صیانت از اراضی کشاورزی، از وارد شدن ضربه ناگهانی و سنگین به سرمایه‌گذاران جلوگیری می‌کند.

تزریق ۳۲ همت به اقتصاد استان با بهبود نسبت مصارف به منابع بانکی

۳۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

موضوع چه بود؟

یکی از چالش‌های دیرپای اقتصاد خراسان رضوی، بازگشت ناکافی منابع بانکی استان به چرخه تولید، سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی این استان بود. به بیان دیگر، بخش قابل توجهی از منابعی که در شبکه بانکی استان تجهیز می‌شد، به همان نسبت در قالب تسهیلات و مصارف بانکی به اقتصاد استان بازنمی‌گشت؛ مسئله‌ای که به محدودیت دسترسی بنگاه‌ها به منابع مالی، کاهش توان سرمایه در گردش واحدهای تولیدی و کندی جریان سرمایه‌گذاری منجر می‌شد.

پیش از پیگیری‌های انجام‌شده، **نسبت مصارف به منابع بانکی در خراسان رضوی به‌طور میانگین حدود ۶۸ درصد بود؛** نسبتی که نشان می‌داد ظرفیت مالی استان، آن‌گونه که باید، در خدمت توسعه اقتصادی، تولید، تجارت و اشتغال استان قرار نمی‌گیرد. در شرایطی که بنگاه‌های اقتصادی استان با فشار هم‌زمان تورم، تنگنای نقدینگی و دشواری دسترسی به منابع مالی روبه‌رو هستند، پایین بودن نسبت مصارف به منابع بانکی، یکی از گلوگاه‌های اصلی تامین مالی در خراسان رضوی را تشدید می‌کرد و عملاً بخشی از ظرفیت اعتباری استان را از چرخه تولید، سرمایه‌گذاری و اشتغال دور نگه می‌داشت.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با درک اهمیت این مسئله، بهبود نسبت مصارف به منابع بانکی را به‌عنوان یکی از مطالبات کلیدی اقتصاد استان در دستور کار قرار داد. این موضوع به‌مثابه مسئله‌ای راهبردی برای تقویت توان مالی بخش خصوصی و افزایش سهم استان از منابع اعتباری دنبال شد.

در این مسیر، مجموعه‌ای از پیگیری‌های تخصصی و نهادی انجام گرفت؛ از جمله **برگزاری جلسات کارشناسی و تصمیم‌ساز با حضور رئیس‌کل بانک مرکزی، هماهنگی با کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی و پیگیری مستمر موضوع در سطوح مختلف بانک مرکزی**. همراهی ارکان حاکمیت استان نیز در پیشبرد این مطالبه نقش موثری داشت و موجب شد موضوع از سطح یک مطالبه بخشی فراتر برود و به دستور کاری مشترک برای تقویت اقتصاد خراسان رضوی تبدیل شود.

چه دستاوردهایی حاصل آمد؟

نتیجه این پیگیری‌ها، بهبود محسوس نسبت مصارف به منابع بانکی استان بود. **این نسبت که پیش‌تر به‌طور میانگین حدود ۶۸ درصد برآورد می‌شد، در پایان سال ۱۴۰۴ به ۷۵ درصد ارتقا یافت**؛ تغییری که از منظر اقتصادی، به معنای افزایش سهم خراسان رضوی از منابع بانکی تجهیزشده در استان و بازگشت بخش بیشتری از این منابع به چرخه فعالیت‌های مولد است.

برآوردها نشان می‌دهد این اصلاح، **زمینه تزریق حدود ۳۲ هزار میلیارد تومان، معادل ۳۲ همت، به اقتصاد استان** را فراهم کرده است. اهمیت این رقم تنها در اثری است که می‌تواند بر تامین مالی بنگاه‌ها، افزایش توان سرمایه در گردش، استمرار فعالیت واحدهای تولیدی، پشتیبانی از تجارت و تقویت ظرفیت سرمایه‌گذاری استان برجای بگذارد.

دستاوردی شاخص در اجرای سند سازگاری با کم‌آبی

موضوع چه بود؟

بحران آب در خراسان رضوی به یکی از بنیادی‌ترین چالش‌های توسعه استان تبدیل شده است. **محدودیت منابع آب، اُفت سفره‌های زیرزمینی، فشار بر بخش کشاورزی و صنعت و اثرگذاری مستقیم این مسئله بر آینده سکونت، تولید، سرمایه‌گذاری و امنیت اقتصادی استان**، ضرورت بازنگری در شیوه حکمرانی آب را دوچندان کرده است.

در چنین شرایطی، **اجرای «سند سازگاری با کم‌آبی استان»** و تبدیل آن از یک سند بالادستی به برنامه‌ای عملیاتی، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر بود. اهمیت این سند از آن جهت است که مسئله آب را در چهارچوبی فرابخشی، توسعه‌محور و مبتنی بر مشارکت ذی‌نفعان دنبال می‌کند.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

اتاق بازرگانی خراسان رضوی از مسیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، از سال ۱۴۰۰ موضوع بحران آب و ضرورت اجرای سند سازگاری با کم‌آبی را به‌صورت جدی در دستور کار قرار داد. در این مسیر، جلسات تخصصی متعددی با حضور دستگاه‌های متولی، دانشگاه، فعالان بخش خصوصی و نهادهای مرتبط برگزار شد تا ابعاد مختلف مسئله، از منظر اقتصادی، اجتماعی، مدیریتی و زیست‌محیطی بررسی شود.

پیگیری‌های دبیرخانه شورای گفت‌وگوی استان، زمینه‌ای فراهم کرد تا مسئله آب از سطح بحث‌های فنی و دستگاهی فراتر برود و در جایگاه یکی از اولویت‌های کلان توسعه اقتصادی خراسان‌رضوی تثبیت شود. در ادامه، با ورود و همراهی استاندار، سازوکار دبیرخانه دائمی اجرایی برای پیگیری سند سازگاری با کم‌آبی شکل گرفت؛ سازوکاری که با مشارکت بخش خصوصی، دانشگاه فردوسی مشهد و شرکت آب منطقه‌ای، امکان استمرار پیگیری‌ها و تبدیل تصمیمات به برنامه اجرایی را فراهم ساخت.

چه دستاوردهایی حاصل آمد؟

اتاق مشهد و شورای گفت‌وگوی استان توانستند مسئله آب را به دغدغه‌ای مشترک میان دولت، بخش خصوصی، دانشگاه و نهادهای اجرایی تبدیل کنند.

از مهم‌ترین خروجی‌های این فرآیند می‌توان به احیای مطالبه اجرای کامل سند سازگاری با کم‌آبی، تثبیت جایگاه آب به‌عنوان اولویت توسعه اقتصادی استان، شکل‌گیری سازوکار اجرایی و پیگیر برای این سند و تاکید بر ضرورت استقرار نظام پایش و حسابداری آب اشاره کرد.

تفویض اختیار ماده ۲۵۱ مکرر؛ گامی موثر در تسریع رسیدگی به پرونده‌های مالیاتی استان

موضوع چه بود؟

یکی از موانع موثر در فرآیند رسیدگی به اعتراضات مالیاتی در استان، محدود بودن اختیارات هیات‌های موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم بود. بر اساس سازوکار پیشین، **رسیدگی به پرونده‌های اشخاص حقیقی تنها تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان و اشخاص حقوقی تا سقف یک میلیارد تومان** در استان امکان‌پذیر بود و پرونده‌های فراتر از این ارقام برای رسیدگی به تهران ارسال می‌شد.

این تمرکزگرایی، افزون بر افزایش تراکم پرونده‌ها در سطح ملی، موجب طولانی شدن فرآیند رسیدگی، تحمیل هزینه‌های مضاعف به مودیان و کاهش چابکی نظام مالیاتی در پاسخ‌گویی به فعالان اقتصادی استان شده بود.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

این چالش در نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با وزیر امور اقتصادی ودارایی مطرح شد و دبیرخانه شورا، با **پیگیری‌های مستمر، ضرورت افزایش اختیارات استان دررسیدگی به این پرونده‌ها** را از مرکز دنبال کرد.

چه دستاوردی حاصل شد؟

در نتیجه این پیگیری‌ها، **تفویض اختیار دوبرابری ارقام و افزایش دامنه اختیارات هیأت‌های ماده ۲۵۱ مکرر در استان** ابلاغ شد. این اقدام، زمینه کاهش ارجاع پرونده‌ها به تهران، تسریع در رسیدگی به اعتراضات مالیاتی، کاهش هزینه مودیان و تقویت عدالت مالیاتی در خراسان رضوی را فراهم ساخت.

تدوین سند پنج‌ساله توسعه گیاهان دارویی خراسان رضوی؛ عبور از خام‌فروشی و پراکندگی اقدامات

موضوع چه بود؟

خراسان رضوی با وجود ظرفیت‌های کم‌نظیر **در حوزه گیاهان دارویی، سال‌ها با نبود نقشه راه روشن، فقدان زنجیره ارزش منسجم، خام‌فروشی و پراکندگی اقدامات** مواجه بود. این در حالی است که **سند ملی گیاهان دارویی از سال ۱۳۹۲ نیازمند آیین‌نامه‌های اجرایی** بوده، اما بخش مهمی از الزامات اجرایی آن تاکنون محقق نشده است.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

این موضوع در یکصد و بیست‌وهفتمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان مطرح شد و با تاکید استاندار، تدوین سند توسعه پایدار کشت گیاهان دارویی و طب سنتی در دستور کار قرار گرفت. در این فرآیند، **اتاق خراسان رضوی نقش تنظیم‌گر را بر عهده گرفت و مرکز تحقیقات کشاورزی نیز به‌عنوان متولی اصلی، با مشارکت دستگاه‌های اجرایی، دانشگاهی و بخش خصوصی، تدوین سند** را پیش برد.

چه دستاوردی حاصل شد؟

در نتیجه این همکاری، سند پنج‌ساله توسعه گیاهان دارویی استان ظرف شش ماه تهیه شد. این سند با رویکرد منطقه‌محور، توسعه این حوزه را در چهار محور توزیع و خدمات پشتیبانی، تولید، فرآوری و بازار، ساماندهی می‌کند. همچنین برای **۱۱ گونه مرتعی و هر شهرستان، راهبردهای اجرایی متناسب با شرایط بومی** تدوین شده است.

این سند می‌تواند با **کاهش خام‌فروشی، تقویت زنجیره ارزش، بهبود بهره‌وری منابع به‌ویژه آب، تنوع‌بخشی به اقتصاد کشاورزی، حفظ منابع طبیعی و تثبیت جایگاه پیشرو خراسان رضوی در حوزه گیاهان دارویی**، به یکی از اسناد راهبردی توسعه کشاورزی استان تبدیل شود.

تفویض اختیار صدور مجوز نیروگاه‌های خورشیدی تا ۷ مگاوات به استان

موضوع چه بود؟

خراسان رضوی در سال‌های اخیر با دو مسئله هم‌زمان در حوزه آب و برق روبه‌رو بوده است: از یک‌سو محدودیت منابع آبی و تنگناهای تامین آب و از سوی دیگر ضرورت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر برای کاهش فشار بر شبکه برق و پشتیبانی از بخش تولید.

با این حال، بخشی از مسیر توسعه نیروگاه‌های خورشیدی به دلیل تمرکز اختیارات صدور مجوز در سطح ملی، با کندی و پیچیدگی مواجه بود.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

در نشست مشترک مجمع نمایندگان خراسان رضوی و رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی استان با وزیر نیرو، مسائل آب و برق استان به‌صورت متمرکز بررسی شد. در این نشست، مدیران عامل شرکت‌های آب منطقه‌ای، آب و فاضلاب و معاون امور عمرانی استانداری نیز حضور داشتند و موضوعاتی از جمله وضعیت سدها، پروژه انتقال آب از دریای عمان با پیشرفت فیزیکی ۳۶ درصد، چالش‌های صدور مجوزهای تجدیدپذیر و نتایج پایلوت بهینه‌سازی چاه‌های کشاورزی مطرح شد.

چه دستاوردی حاصل شد؟

در نتیجه این نشست، **۱۳ بند از پیشنهادهای ارائه‌شده به تایید وزیر نیرو رسید**. دو مطالبه مهم که پیش‌تر در شورای گفت‌وگو نیز مطرح و مصوب شده بود، به نتیجه عملی انجامید: **نخست، تفویض اختیار صدور مجوز نیروگاه‌های تجدیدپذیر تا سقف ۷ مگاوات به استان و دوم، موافقت وزارت نیرو با تامین منابع مالی طرح بهینه‌سازی چاه‌های کشاورزی، بر پایه نتایج پایلوتی که کاهش ۴۰ درصدی مصرف برق** را نشان می‌داد.

این تصمیم می‌تواند روند سرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی را تسریع کند، بخشی از بار شبکه برق استان را کاهش دهد و مسیر مشارکت بخش خصوصی در توسعه انرژی‌های پاک را هموارتر سازد.

راه‌اندازی هنرستان‌های جوار کارگاهی؛ گامی عملی برای تامین نیروی ماهر صنایع

موضوع چه بود؟

کمبود نیروی کار ماهر، به یکی از دغدغه‌های جدی واحدهای تولیدی و صنعتی خراسان رضوی تبدیل شده است. با وجود اسناد و تکالیف متعدد در سطح ملی، **نبود هماهنگی موثر میان دستگاه‌ها و محدودیت اختیارات اجرایی** سبب شده بود بخشی از مراکز فنی‌وحرفه‌ای ایجادشده در شهرک‌های صنعتی، نیمه‌تمام یا غیرفعال باقی بمانند.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

این مسئله در دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی مطرح شد و **ضرورت ایجاد پیوند عملی میان نظام آموزش مهارتی، بخش خصوصی، واحدهای تولیدی و دستگاه‌های اجرایی** مورد تاکید قرار گرفت. در این چهارچوب، ایجاد هنرستان‌های جوار کارگاهی به‌عنوان راهکاری اجرایی برای تربیت نیروی انسانی متناسب با نیاز واقعی صنایع دنبال شد.

چه دستاوردی حاصل شد؟

در نتیجه این پیگیری‌ها، مسیر راه‌اندازی هنرستان‌های جوار کارگاهی در استان فعال شد و تعدادی از این مراکز به مرحله بهره‌برداری رسید. این اقدام، از **سوی معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار به‌عنوان یک نمونه پایلوت موفق و قابل تعمیم در سطح کشور،** به معاون وزیر کشور منعکس شد.

استقرار صندوق حمایت از توسعه صادرات در خراسان رضوی

موضوع چه بود؟

خراسان رضوی به‌عنوان یکی از استان‌های مرزی و دارای ظرفیت قابل توجه در تجارت خارجی، نیازمند دسترسی سریع‌تر و آسان‌تر به خدمات پشتیبان صادراتی است. با این حال، تمرکز بخشی از خدمات مرتبط با ضمانت‌نامه‌ها و بیمه‌های صادراتی در تهران، موجب افزایش هزینه، زمان و پیچیدگی فرآیندها برای صادرکنندگان استان شده بود.

چه پیگیری‌هایی انجام شد؟

این موضوع در نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با حضور رئیس سازمان توسعه تجارت کشور مطرح شد. در ادامه، اتاق مشهد با پیگیری موضوع و **برگزاری نشست سه‌جانبه با مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران و استاندار خراسان رضوی**، زمینه استقرار نمایندگی صندوق حمایت از توسعه صادرات در استان را فراهم کرد.

چه دستاوردهایی حاصل آمد؟

در نتیجه این پیگیری‌ها، نمایندگی صندوق حمایت از توسعه صادرات در خراسان رضوی مستقر و افتتاح شد. این اقدام، **با کاهش نیاز صادرکنندگان به مراجعه حضوری به تهران، هزینه و زمان دریافت خدمات را کاهش داده و دسترسی فعالان اقتصادی استان به خدماتی نظیر بیمه صادراتی و ضمانت‌نامه‌های صادراتی** را تسهیل کرده است.

استقرار این صندوق، به‌ویژه در شرایط تحریم و ضرورت تقویت صادرات استان‌های مرزی، **اقدامی راهبردی در پشتیبانی از صادرکنندگان**، کاهش ریسک تجارت خارجی و ارتقای توان رقابتی خراسان‌رضوی در بازارهای هدف به شمار می‌رود.

نگاهی به برخی دیگر از دستاوردهای شاخص شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

- تصویب پروژه قطار سریع‌السیر مشهد ـ تهران در جلسه شورای عالی اقتصاد کشور، اختصاص ردیف بودجه، پیگیری پروژه «حرم تا حرم» و قطار برقی مشهد ـ تهران، طرح موضوع در نشست با وزیر راه و شهرسازی و فراهم شدن زمینه آغاز عملیات اجرایی
- افزایش سهم دولت در صندوق توسعه بخش کشاورزی، تامین اعتبار از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و در پی آن، افزایش منابع صندوق ناشی از رشد سهم دولت
- صدور مفاصاحساب دوره‌ای برای پیمانکاران با هدف آزادسازی ۵ درصد سپرده تضمین
- افزایش اختیارات مدیران بانک‌های استان
- حذف مطالبه حق بیمه تامین اجتماعی از مبالغ پرداختی شرکت شهرک‌های صنعتی تحت عنوان یارانه و حمایت از واحدهای تولیدی برای حضور در نمایشگاه‌ها
- اصلاح فرآیند اخذ گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی از پیمانکاران شرکت‌کننده در مناقصات و موضوع بند یک تصویب‌نامه مورخ ۱۱ مرداد ۱۴۰۳ هیات وزیران در خصوص شرکت‌های مهندسان مشاور
- تفویض اختیار مجدد ارزش‌گذاری سنگ‌های قیمتی
- تعیین مرجع پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور در قراردادهای مقاطعه‌کاری
- اصلاح شیوه‌نامه اجرایی فعالیت‌های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آن‌ها، تعیین حریم‌های حوزه سدها و پیش‌بینی عضویت بخش خصوصی
- تفویض اختیار تخصیص ارز به واحدهای متقاضی ماشین‌آلات تا سقف ۵ میلیون دلار
- رفع مشکل سامانه نوین اصناف و تعیین تکلیف رسته‌های فاقد مرجع صدور مجوز
- صدور دستور توقف عملیات مصوبه وزارت نیرو مورخ یکم مهرماه ۱۴۰۳ در خصوص افزایش بهای برق صنایع
- حل‌وفصل ابهامات مربوط به موضوع «شاگردانه» در طرح آموزش در محیط کار واقعی، موسوم به طرح استاد ـ شاگردی، منعقدشده با بخش خصوصی
- صدور معاینه فنی برای خودروهای جرثقیل بدون نیاز به باز و بسته کردن تجهیزات و قطعات
- ارائه خدمات انشعاب گاز به واحدهای تولیدی و صنعتی مستقر در خارج از حریم شهر و روستا
- تمدید مدت اجرای بند ۷-۳ دستورالعمل شماره ۱۰۰/۹۶۳۰۶/ص شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی، مورخ ۲۱ بهمن ۱۴۰۳، در خصوص صدور و تمدید مجوز فعالان ریلی حقیقی و حقوقی استان در حوزه تامین واگن برای صادرات ریلی
- اصلاح کد آیسیک مندرج در پروانه‌های بهره‌برداری واحدهای ریخته‌گری
- ثبت آماری واردات کالا و ایجاد سازوکار تایید پرونده
- افزایش مدت اعتبار گواهی انطباق کالاهای اساسی به شش ماه
- پذیرش فاکتور کارگزاران رسمی نفت برای صادرات واحدهای تولیدی رنگ استان
- اعطای وب‌سرویس‌های فروش بلیت اینترنتی قطار مسافربری به دفاتر و آژانس‌های مسافرتی
- جلوگیری از قطع برق واحدهای بخش کشاورزی دارای پنل خورشیدی در خراسان رضوی

- پیگیری ایجاد کارگروه توسعه زیرساخت‌های منطقه شرق کشور
- تامین نیاز انبار و فضای کافی برای دپوی ایستگاه شهید مطهری
- صدور مجوز ورود کالاهای اساسی از محل ارز آزاد
- فراهم شدن امکان استقرار واحدهای مشابه با صنعت چوب در فاز ۴ شهرک صنعتی کلات
- پیگیری اجرای ماده ۶۱ قانون الحاق موادی به قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و ضرورت تسری دامنه شمول رسیدگی به بنگاه‌های متوسط و بزرگ بخش خدمات
- تهیه و تنظیم تفاهم‌نامه و انعقاد آن میان شرکت شهرک‌ها، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و شرکت برق در خصوص پست فوق توزیع کاشمر و پیگیری اجرای مفاد آن
- پیگیری برای پلمب چاه‌های غیرمجاز کشاورزی استان خراسان رضوی
- صدور مجوز برای «پارک صنعتی مهتاب» در قالب سامانه ملی مجوزها
- تهیه و تنظیم تفاهم‌نامه و انعقاد آن میان شرکت شهرک‌ها، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و شرکت برق در خصوص پست فوق توزیع کاشمر و پیگیری اجرای مفاد آن
- اجرای ایستگاه CGS، ایستگاه‌های TBS و خطوط تغذیه شهرک صنعتی شماره ۵ مشهد
- تهیه، تنظیم و ارائه بسته ۱۰بندی قوانین و مقررات مخل کسب‌وکار در حوزه فعالیت سازمان توسعه تجارت، طرح آن در جلسه شورای گفت‌وگو با حضور رئیس سازمان توسعه تجارت و پیگیری‌های بعدی
- برگزاری نشست‌های شورای گفت‌وگوی استان با وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان امور مالیاتی، سایر معاونان، و مدیران عامل بانک‌ها
- تهیه بسته قوانین و مقررات مخل کسب‌وکار در حوزه سازمان برنامه و بودجه و ارائه آن در جلسه شورا با حضور معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه

- تهیه بسته قوانین و مقررات مخل کسب‌وکار در حوزه وزارت امور اقتصادی و دارایی و ارائه آن در جلسه شورا با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی، معاونان وی، روسای سازمان‌های مستقل و مدیران عامل بانک‌ها
- ارائه بسته موانع و چالش‌های حوزه قوانین و مقررات کار و تامین اجتماعی در جلسه‌ای با حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی، معاونان و رؤسای سازمان‌های وابسته
- برگزاری نشست با وزیر راه و شهرسازی در محل وزارت راه و شهرسازی و طرح و پیگیری مسائل حوزه زیرساخت و راه‌ها
- برگزاری نشست با وزیر نیرو و طرح و پیگیری مصوبات شورای گفت‌وگوی استان در حوزه آب و برق
- تدوین بسته موانع و چالش‌های شرکت‌های تعاونی مرزنشینان در منطقه شرق کشور، شامل استان‌های خراسان شمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و گلستان، همراه با ارائه پیشنهادهای اصلاحی

مروری بر تجربه برگزاری نخستین هم‌اندیشی نمایندگان شوراهای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی کشور

گامی در مسیر تقویت حکمرانی مشارکتی

میزبانی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی از نخستین نشست هم‌اندیشی نمایندگان شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی کشور، از اقدامات شاخص شورای گفت‌وگوی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ بود؛ رویدادی که فراتر از یک گردهمایی تشکیلاتی، به بستری برای بازخوانی جایگاه شوراهای گفت‌وگو در نظام سیاست‌گذاری اقتصادی کشور تبدیل شد.

در نخستین روز این نشست که در مهرماه ۱۴۰۴ و با حضور جمعی از چهره‌های ملی و استانی، از جمله رئیس اتاق ایران، اعضای هیات‌رئیسه این نهاد و معاون سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی برگزار شد، نمایندگان شوراهای استانی به بررسی عملکرد شوراها، چالش‌های پیش‌روی آن‌ها، ظرفیت‌های مغفول‌مانده و راهکارهای ارتقای نقش این نهادها در فرآیند تصمیم‌سازی اقتصادی پرداختند.

روز دوم این گردهمایی نیز با تمرکز بر تقویت جایگاه اتاق‌های بازرگانی استانی و بهبود سازوکار تعامل دولت و بخش خصوصی دنبال شد. در این بخش، تصویب «بیانیه حکمرانی اتاق ایران» به‌عنوان نقشه راه دو دهه آینده اتاق‌های بازرگانی مورد توجه قرار گرفت و موضوعاتی همچون ضمانت اجرایی مصوبات شوراها، شفافیت مقررات، تقویت دبیرخانه‌های منطقه‌ای، افزایش کارآمدی و پرهیز از موازی‌کاری، به‌عنوان محورهای اصلی گفت‌وگو مطرح شد.

در پایان این رویداد، از دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی به پاس دستاوردهای این شورا در سال ۱۴۰۳ و نقش‌آفرینی موثر آن در مصوبات شورای گفت‌وگوی کشور تقدیر شد؛ تقدیری که می‌توان آن را نشانه‌ای از تثبیت جایگاه خراسان رضوی در پیشبرد الگوی گفت‌وگوی نهادی، مسئله‌محور و مشارکتی میان دولت و بخش خصوصی دانست.

۱۴۰۴

امـــور تشکل‌ها

بخش نهم

- تقویت نقش‌آفرینی تشکل‌ها در زیست‌بوم بخش خصوصی
- عناوین و محور مجامع عمومی تشکل‌های تحت پوشش اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴
- روایتی آماری از اقدامات امور تشکل‌های اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

مروری بر مهم‌ترین اقدامات امور تشکل‌های اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

تقویت نقش‌آفرینی تشکل‌ها در زیست‌بوم بخش خصوصی

تشکل‌های اقتصادی، به‌عنوان یکی از ارکان اصلی بخش خصوصی، نقش مهمی در سازماندهی فعالیت‌ها، نمایندگی منافع و پیگیری مطالبات فعالان اقتصادی بر عهده دارند. در این میان، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، به‌عنوان نهاد محوری بخش خصوصی در استان، مسئولیت حمایت، نظارت و هدایت تشکل‌های وابسته را دنبال می‌کند.

در سال ۱۴۰۴، واحد امور تشکل‌های اتاق مشهد با رویکردی فعال، هدفمند و مسئله‌محور، اقداماتی موثر در مسیر ساماندهی، توانمندسازی و ارتقای کارآمدی تشکل‌های اقتصادی استان انجام داده است. تعامل مستمر با ۳۰ تشکل اقتصادی تحت پوشش اتاق مشهد و برگزاری ۱۴ مجمع عمومی برای بخشی از این تشکل‌ها، از جمله نتایج این رویکرد به شمار می‌رود.

در ادامه، مهم‌ترین اقدامات و فعالیت‌های این واحد در سال ۱۴۰۴ تشریح می‌شود.

ارزیابی و بازنگری عملکرد تشکل‌ها

نخستین گام در مسیر ارتقای کارآمدی تشکل‌های اقتصادی، ارزیابی دقیق، مستند و نظام‌مند عملکرد سالانه آن‌هاست. بر همین اساس، امور تشکل‌های اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ با رویکردی تحلیلی و نظارت‌محور، عملکرد تشکل‌های وابسته را بررسی و ارزیابی نموده است.

این فرآیند با هدف شناسایی نقاط قوت و ضعف، رفع کاستی‌های ساختاری، تقویت پاسخگویی و فراهم‌کردن مبنایی دقیق‌تر برای تصمیم‌گیری درباره حمایت‌های آینده و اولویت‌بندی ماموریت‌های تشکل‌ها انجام شده است.

پیگیری تمدید موافقت اصولی تشکل‌ها

برخی از تشکل‌های اقتصادی استان برای تکمیل فرآیند تاسیس و فراهم‌سازی مقدمات برگزاری مجمع موسس، نیازمند تمدید موافقت اصولی بودند. امور تشکل‌های اتاق مشهد، با توجه به اهمیت تسهیل روند شکل‌گیری و فعالیت قانونی آن‌ها، موضوع تمدید موافقت اصولی تشکل‌های متقاضی را از طریق مکاتبه و پیگیری از اتاق ایران دنبال کرد.

رفع اختلافات اساسنامه‌ای متقاضیان تاسیس تشکل

در برخی موارد، اساسنامه‌های پیشنهادی متقاضیان ثبت و تاسیس تشکل‌های اقتصادی ذیل اتاق خراسان رضوی، با الزامات مندرج در اساسنامه الگوی تشکل‌های وابسته به اتاق ایران مغایرت‌ها یا اختلافاتی داشت. در همین راستا، جلسه‌ای تخصصی در سال گذشته از سوی امور تشکل‌های اتاق مشهد و با حضور متقاضیان برگزار شد تا ضمن تشریح ضوابط و الزامات قانونی، موارد اختلافی بررسی و راهکارهای لازم برای رفع آن‌ها ارائه شود. این نشست، زمینه اصلاح و انطباق اساسنامه‌های پیشنهادی با چهارچوب‌های قانونی و الگوی مصوب اتاق ایران را فراهم کرد.

پیگیری و رفع مسائل ثبتی تشکل‌ها

مسائل مرتبط با فرآیندهای ثبتی در اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری، از جمله چالش‌های پیش‌روی برخی تشکل‌های اقتصادی است. در همین راستا، امور تشکل‌های اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ با انجام مکاتبات، پیگیری‌ها و رایزنی‌های مستمر با این اداره، اقدامات موثری را در راستای رفع موانع ثبتی تشکل‌ها و تسهیل فرآیندهای اداری آنان، به انجام رسانید.

تسهیل فرآیندهای ثبت، رتبه‌بندی و تعاملات نهادی تشکل‌ها

از دیگر اقدامات امور تشکل‌های اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، پیگیری امور مرتبط با ثبت و تاسیس تشکل‌های در شرف تاسیس، فراهم‌سازی مقدمات برگزاری مجامع عمومی تشکل‌ها و اجرای فرآیند رتبه‌بندی تشکل‌های وابسته با حضور مسئولان واحد رتبه‌بندی اتاق ایران بوده است.

در این دوره، بررسی و اظهارنظر درباره آیین‌نامه جدید تشکل‌های اقتصادی وابسته به اتاق ایران، ارزیابی اساسنامه‌های پیشنهادی تشکل‌های متقاضی ثبت و ابلاغ موافقت اصولی تمدیدی صادرشده از مرکز به متقاضیان نیز در دستور کار قرار گرفت تا روند انجام تشریفات قانونی و اداری آنان تسهیل شود.

همچنین، پیگیری برای تسهیل شرایط برگزاری همایش‌های تخصصی تشکل‌ها با رعایت ضوابط و پروتکل‌های جاری، انعکاس گزارش مرکز از نتایج رتبه‌بندی به تشکل‌های وابسته، دریافت و ارسال نظرات پیشنهادی آنان به مرکز، مکاتبه و ارسال تقدیر رئیس اتاق برای تشکل‌های دارای رتبه برتر و رایزنی با اداره ثبت شرکت‌ها برای برگزاری جلسه مشترک با تشکل‌ها، از دیگر محورهای پیگیری‌شده در این بخش بوده است.

در کنار این اقدامات، امور تشکل‌های اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، پیگیری‌هایی را نیز برای تسهیل برگزاری همایش‌های تخصصی تشکل‌ها، با رعایت ضوابط و پروتکل‌های جاری، به انجام رساند. همچنین پس از انتشار نتایج رتبه‌بندی تشکل‌ها که از سوی مرکز، گزارش مربوطه به تشکل‌های وابسته منعکس شد و نظرات پیشنهادی آنان نیز برای بررسی به مرکز ارسال گردید. افزون بر موارد اشاره شده، از سوی رئیس اتاق خراسان رضوی نیز برای تشکل‌های دارای رتبه برتر، تقدیرنامه ارسال گردید. از جمله دیگر پیگیری‌های این واحد، رایزنی با اداره ثبت شرکت‌ها برای برگزاری جلسه‌ای مشترک با تشکل‌های تحت پوشش اتاق مشهد بود.

توانمندسازی منابع انسانی تشکل‌ها

در سال ۱۴۰۴، امور تشکل‌های اتاق مشهد با همکاری مرکز آموزش آن، گامی موثر در مسیر توانمندسازی نیروی انسانی تشکل‌های اقتصادی برداشت.

در این راستا، دوره‌های آموزشی تخصصی و عمومی متنوعی با هدف پاسخگویی به نیازهای واقعی و اولویت‌های آموزشی تشکل‌های وابسته، طراحی و برگزار شد.

حمایت مالی و تقویت توان اجرایی تشکل‌های وابسته

در سال ۱۴۰۴، حمایت مالی از تشکل‌های اقتصادی وابسته به اتاق مشهد، در چهارچوب ضوابط و حمایت‌های مصوب انجام شد. هدف از این حمایت‌ها، تقویت توان اجرایی تشکل‌ها در انجام ماموریت‌های محوله، کمک به استمرار برنامه‌های تخصصی و افزایش اثربخشی فعالیت‌های تشکلی بود. این رویکرد، زمینه نقش‌آفرینی موثرتر تشکل‌ها در پیگیری مطالبات فعالان اقتصادی و مشارکت فعال‌تر آنان در فرآیندهای مشورتی و تصمیم‌سازی را فراهم کرد.

برگزاری مجامع عمومی و تقویت نظارت راهبردی بر تشکل‌ها

امور تشکل‌های اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، در کنار حمایت‌های اجرایی و مالی، مجموعه‌ای از اقدامات نظارتی و راهبری را نیز دنبال کرد. در این راستا، ۱۴ مجمع عمومی برای تشکل‌های وابسته برگزار شد و ۱۳ جلسه شورای هدایت و نظارت راهبردی تشکل‌ها نیز با هدف بررسی مسائل، پیگیری امور و ارتقای هماهنگی میان تشکل‌ها، تشکیل گردید.

همچنین، مدیر امور تشکل‌های اتاق مشهد نیز با حضور در ۲۱ جلسه کمیسیون نظارت بر سازمان‌های صنفی استان، پیگیری مسائل مرتبط با تشکل‌های وابسته اتاق و تعامل با نهادهای نظارتی و اجرایی مرتبط را در دستور کار قرار داد.

عناوین و محور مجامع عمومی تشکل‌های تحت پوشش اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴

مجامع عمومی تشکل‌ها جهت انتخاب اعضای هیات مدیره و بازرسین اصلی و علی البدل

در این بخش، شش مجمع برای انتخاب اعضای هیات مدیره، بازرسین اصلی و علی‌البدل تشکل‌های زیر برگزار شد:

- انجمن صنعت پخش استان خراسان رضوی
- کانون زنان بازرگان استان خراسان رضوی
- انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی و ملزومات آزمایشگاهی خراسان رضوی
- انجمن صنعت ورزش استان خراسان رضوی
- اتحادیه واردکنندگان مواد اولیه و کالاهای سرمایه ای خراسان رضوی
- کانون کارآفرینی استان خراسان رضوی

مجامع عمومی جهت انتخاب بازرسین اصلی و علی البدل

در راستای شفاف‌سازی مالی و قانونی، هفت مجمع نیز با هدف انتخاب بازرسین اصلی و علی‌البدل برگزار گردید.

- خانه معدن خراسان رضوی
- انجمن صنعت پخش استان خراسان رضوی (نوبت دوم)
- انجمن صنایع تبدیلی و کشاورزی خراسان رضوی
- اتحادیه صادرکنندگان زعفران استان خراسان رضوی
- انجمن شرکتهای دانش بنیان خراسان رضوی
- اتحادیه صادرکنندگان استان خراسان رضوی (نوبت اول)
- شورای ملی زعفران

مجمع عمومی جهت تصویب اساسنامه الگوی تشکل‌های اقتصادی اتاق ایران

برای تطبیق ساختارهای قانونی با الگوی جدید اتاق ایران، یک مجمع فوق‌العاده با موضوع تصویب اساسنامه جدید برگزار شد.

- اتحادیه واردکنندگان مواد اولیه و کالاهای سرمایه ای خراسان رضوی

روایتی آماری از اقدامات امور تشکل‌های اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

تعداد جلسات شورای هدایت و نظارت راهبردی تشکل‌ها
۱۳ مورد

مجمع عمومی انتخاب بازرسین اصلی و علی البدل
۷ مورد

مجامع عمومی جهت انتخاب اعضای هیات مدیره و بازرسین
۶ مورد

مجمع عمومی تصویب اساسنامه
۱ مورد

تعداد مجامع برگزار شده
۱۴ مورد

۱۴۰۴

دفتر پایش
طرح و برنامه‌ها

بخش دهم

حرکت به سوی شفافیت
انضباط سازمانی و ارتقای کارایی

هماهنگی‌های اجرایی و پشتیبانی
از تصمیم‌سازی

اقدامات کلیدی در توسعه ساختارها
و تعاملات

مروری بر عملکرد دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

حرکت به سوی شفافیت انضباط سازمانی و ارتقای کارایی

دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، به‌عنوان یکی از ارکان مهم در ساختار مدیریتی این نهاد، مسئولیت تدوین راهبردهای پیشنهادی، رصد اجرای آن‌ها پس از تصویب و پایش مستمر عملکرد واحدهای اجرایی اتاق را بر عهده دارد.

این دفتر با نگاهی جامع‌نگر، نظام‌مند و مبتنی بر تحلیل، می‌کوشد از رهگذر تهیه گزارش‌های راهبردی، ایجاد هماهنگی‌های اجرایی، برگزاری نشست‌های تخصصی و پیگیری اقدامات مرتبط، به ارتقای کارایی مدیریتی اتاق و تقویت نقش‌آفرینی پارلمان بخش خصوصی استان در پاسخگویی به نیازها و انتظارات فعالان اقتصادی یاری برساند.

گزارش پیش‌رو، مروری بر مهم‌ترین فعالیت‌های این دفتر در حوزه تدوین گزارش‌های راهبردی، برگزاری جلسات هماهنگی و اجرای اقدامات معطوف به افزایش اثربخشی اتاق و بهبود محیط کسب‌وکار استان است.

پایش، تحلیل و گزارش‌دهی عملکرد اتاق

دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، با تهیه و تولید مجموعه‌ای متنوع از گزارش‌های کلان و خرد، نقش مؤثری در شفاف‌سازی عملکرد این نهاد، تقویت نظام ارزیابی و ارائه بازخوردهای تحلیلی به سطوح مختلف تصمیم‌گیری ایفا کرده است.

گزارش‌های عملکردی و بودجه‌ای

تهیه گزارش عملکرد سالانه ۱۴۰۳ و تدوین اهم برنامه‌های سال ۱۴۰۴، در کنار گزارش بودجه‌بندی عملیاتی، بیانگر نگاه راهبردی این دفتر به برنامه‌ریزی، تخصیص منابع و سنجش اثربخشی اقدامات است. همچنین، تهیه ۱۲ گزارش عملکرد ماهانه، امکان پایش مستمر فعالیت‌ها و اصلاح به‌موقع مسیر اجرایی را فراهم ساخته است.

استقرار بودجه‌ریزی عملیاتی

بودجه‌ریزی عملیاتی با هدف تعیین نحوه تخصیص منابع در راستای تحقق اهداف سازمانی در اتاق پیاده‌سازی گردید. در این نوع بودجه‌ریزی، تمرکز تنها بر هزینه‌کرد نیست، بلکه رابطه مستقیمی میان منابع مصرف‌شده و خروجی‌های قابل اندازه‌گیری برقرار می‌شود. برخلاف شیوه‌های سنتی که اغلب بر پایه تکرار روندهای مالی سال‌های گذشته عمل می‌کنند، بودجه عملیاتی نگاهی تحلیلی و آینده‌نگر دارد.

این رویکرد با تعریف فعالیت‌ها، تعیین شاخص‌های عملکرد و سنجش اثربخشی هزینه‌ها، به مدیران کمک می‌کند تصمیم‌هایی بر پایه داده و نتایج واقعی اتخاذ کنند. درواقع، در بودجه عملیاتی، سوال اصلی این نیست که «چه مقدار هزینه شد»، بلکه این است که «این هزینه به چه نتیجه‌ای منجر شد؟». این تفاوت نگرش، بودجه‌ریزی عملیاتی را به ابزاری کلیدی در ارتقاء بهره‌وری و پاسخگویی تبدیل کرده است.

دفتر پایش طرح و برنامه‌ها

هماهنگی‌های اجرایی و پشتیبانی از تصمیم‌سازی

دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق خراسان رضوی در سال گذشته، با برگزاری و حضور فعال در نشست‌های مختلف، نقش یک حلقه اتصال میان واحدهای داخلی و سطوح بالای تصمیم‌گیری را در این نهاد ایفا کرده است:

هماهنگی درون‌سازمانی

برگزاری ۱۹ جلسه هفتگی کمیته هماهنگی برنامه‌های اجرایی، نشست با برخی واحدهای اتاق درباره اهداف و برنامه‌ها و نیز برگزاری جلسات تدوین آیین‌نامه‌ها با حضور واحدهای مرتبط، از اقدامات این دفتر در راستای نظارت بر روند انجام وظایف و رفع موانع میان‌واحدی در سال گذشته بود.

ارتباط با سطوح عالی

این دفتر همچین طی سال گذشته با حضور در جلسات هیات‌رئیسه و هیات نمایندگان اتاق‌مشهد برای ارائه گزارش از برنامه‌ها و عملکرد، به شفاف‌سازی اقدامات و جلب پشتیبانی برای اجرای طرح‌های کلان، اقدام نمود.

پشتیبانی از پروژه‌های تحولی

در سال ۱۴۰۴، دفتر پایش طرح و برنامه‌ها با هماهنگی و حضور در جلسات طراحی سامانه دایرکتوری اعضا و بازنگری ساختار سازمانی، در پیشبرد پروژه‌های تحول دیجیتال و اصلاح ساختار اجرایی اتاق مشارکت کرد و نقش پشتیبان خود را در ساماندهی فرآیندهای نوین و ساختاری اتاق ایفا نمود.

اقدامات کلیدی در توسعه ساختارها و تعاملات

دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، بخشی از فعالیت‌های خود را به بازنگری سازوکارهای درون‌سازمانی، ارتقای ارتباط با اعضا، پیگیری تعاملات بین‌نهادی و ساماندهی مستندات اجرایی اتاق اختصاص داد. این اقدامات با هدف افزایش کارایی، تقویت هماهنگی سازمانی و پشتیبانی از تصمیم‌سازی‌های مدیریتی انجام شدند. از جمله این اقدامات می‌توانند به موارد ذیل اشاره کرد:

بهبود ساختار و فرآیندها

در سال ۱۴۰۴، بازنگری و به‌روزرسانی ساختار سازمانی اتاق و شرح وظایف واحدها در دستور کار دفتر قرار گرفت. این اقدام با هدف شفاف‌سازی ماموریت‌ها، کاهش هم‌پوشانی‌های اجرایی و افزایش بهره‌وری نیروی انسانی انجام شد.

مشتری‌مداری و تعامل با اعضا

در راستای ارتقای کیفیت خدمات، طرح نیازسنجی و رضایت‌سنجی از خدمات اتاق اجرا شد. همچنین، دفتر پایش در تهیه فرم‌های نظرسنجی واحدهای دیگر نیز همکاری کرد تا شناخت دقیق‌تری از نیازها، انتظارات و میزان رضایت اعضا و فعالان اقتصادی به دست آید.

پیگیری مصوبات و پروژه‌های توسعه‌ای

پیگیری مصوبات هیات‌رئیسه و هیات نمایندگان اتاق مشهد از دیگر اقدامات این دفتر در سال ۱۴۰۴ بود. همچنین، پروژه‌های توسعه‌ای اتاق برای دریافت حمایت از اتاق ایران جمع‌بندی شد و زمینه‌سازی برای حضور در نمایشگاه‌های ملی، از جمله اکسپو تهران، و جشنواره‌های تخصصی در دستور کار قرار گرفت.

مدیریت دانش و همکاری‌های بین‌نهادی

در سال ۱۴۰۴، دفتر پایش نسبت به جمع‌آوری و پیگیری تفاهم‌نامه‌های منعقدشده میان اتاق و نهادهای مختلف از ابتدای دوره دهم هیات نمایندگان اقدام کرد و وضعیت اجرایی آن‌ها را مورد رصد قرار داد. همچنین، با هدف گسترش دایره اعضای اتاق و شناسایی بنگاه‌های اقتصادی مستعد، اطلاعات شرکت‌های دارای پروانه بهره‌برداری از دستگاه‌های اجرایی اخذ شد. همکاری در فرآیند ارزیابی تشکل‌های وابسته به اتاق و حضور در جلسات ارزیابی آن‌ها نیز از دیگر اقدامات انجام‌شده در این حوزه بود.

تدوین و بازنگری آیین‌نامه‌ها

دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، با هدف ایجاد رویه‌های شفاف، یکپارچه و قابل اتکا در اداره امور سازمانی، مجموعه‌ای از آیین‌نامه‌های کلیدی اتاق را تدوین یا بازنگری کرد. این اقدامات به شفاف‌تر شدن فرآیندها، کاهش ابهامات اجرایی و ارتقای انضباط سازمانی کمک نمود.

تدوین آیین‌نامه اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری

در سال ۱۴۰۴، آیین‌نامه اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری با هدف ساماندهی، هدفمندسازی و ارتقای اثربخشی سفرهای تجاری تدوین شد تا این ماموریت‌ها در قالب فرآیندی نظام‌مند، قابل پیگیری و قابل ارزیابی دنبال شوند.

آیین‌نامه برگزاری برنامه‌های آموزشی

آیین‌نامه برگزاری برنامه‌های آموزشی با هدف ارتقای کیفیت، انسجام و اثربخشی دوره‌های آموزشی اتاق تدوین شد. در این آیین‌نامه، ضوابط و استانداردهایی برای انطباق برنامه‌ها با نیازهای واقعی فعالان اقتصادی مورد توجه قرار گرفت.

آیین‌نامه شرکت در نمایشگاه‌ها

در سال ۱۴۰۴، آیین‌نامه شرکت در نمایشگاه‌ها با هدف ساماندهی حضور اتاق و فعالان اقتصادی در رویدادهای نمایشگاهی داخلی و بین‌المللی تدوین شد. این آیین‌نامه، رویه‌های مشارکت، ارزیابی و پیگیری حضور در این برنامه‌ها را مشخص کرد.

آیین‌نامه مراسم سالگرد اتاق

به منظور برگزاری منسجم و اثرگذار مراسم سالانه اتاق، آیین‌نامه‌ای در این رابطه تدوین شد. این آیین‌نامه، چهارچوب برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی رویداد مذکور را مشخص ساخت.

آیین‌نامه هیات اجرایی شعبه نیشابور

با توجه به ظرفیت‌ها و جایگاه اقتصادی شهرستان نیشابور، آیین‌نامه تشکیل و فعالیت هیات اجرایی شعبه اتاق خراسان رضوی در این شهرستان در سال ۱۴۰۴ بازنگری و تدوین شد تا نقش اتاق در توسعه اقتصادی این منطقه تقویت شود.

آیین‌نامه انضباطی اتاق

آیین‌نامه انضباطی اتاق خراسان رضوی نیز با هدف حفظ انسجام سازمانی، ارتقای رفتار حرفه‌ای کارکنان و به‌روزرسانی ضوابط اداری، مورد بازنگری قرار گرفت.

ویرایش و به‌روزرسانی مستندات

در کنار تدوین و بازنگری آیین‌نامه‌های جدید، دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴، ویرایش و به‌روزرسانی مدارک، آیین‌نامه‌ها و مستندات پیشین اتاق را نیز پیگیری کرد. این اقدام با هدف هماهنگ‌سازی قواعد موجود با نیازهای روز، تغییرات ساختاری و الزامات اجرایی و در راستای تقویت انسجام حقوقی و اداری در اتاق انجام شد.

برخی از اقدامات دفتر پایش طرح و برنامه‌های اتاق خراسان رضوی در یک نگاه

- تهیه گزارش‌های تخصصی: ۷
- تدوین گزارش‌های عملکرد ماهانه: ۱۲
- برگزاری جلسات کمیته هماهنگی برنامه‌های اجرایی اتاق: ۱۹
- تهیه آیین‌نامه‌ها: ۶

۱۴۰۴

روابط عمومی

بخش یازدهم

ارتباطات راهبردی
در خدمت صدای بخش خصوصی

«اتاق اقتصاد»؛
گامی در تثبیت برند رسانه‌ای اتاق

رسانه؛ شریک گفت‌وگوی اقتصادی
و بازتاب‌دهنده صدای بخش خصوصی

روابط عمومی؛
زیرساخت اعتماد و سرمایه اجتماعی

روایتی از کارنامه سال ۱۴۰۴ واحد روابط عمومی و نشر
اتاق خراسان رضوی

ارتباطات راهبردی در خدمت صدای بخش خصوصی

در جهانی که فناوری‌ها و ابزارهای ارتباطی با شتابی روزافزون در حال دگرگونی هستند، روابط عمومی رسالتی فراتر از انتشار خبر و انعکاس رویدادها دارد و به یکی از ارکان راهبردی مدیریت ارتباطات، اعتمادآفرینی، تعامل با ذی‌نفعان و صیانت از سرمایه اجتماعی سازمان‌ها تبدیل شده است. این جایگاه برای نهادی همچون اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی اهمیتی دوچندان دارد؛ نهادی که باید میان واقعیت‌های اقتصاد، مطالبات بخش خصوصی، تصمیمات سیاست‌گذاران و افکار عمومی، پیوندی روشن، دقیق و معنادار برقرار سازد.

روابط عمومی و نشر اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، با درک این مسئولیت، کوشید روایتی منسجم، معتبر و واقع‌نگر از نقش‌آفرینی پارلمان بخش خصوصی استان ارائه کند؛ روایتی که در آن، معرفی ظرفیت‌ها و بازتاب دستاوردها با طرح صریح مسائل و مطالبات فعالان اقتصادی همراه باشد و صدای بخش خصوصی، با اتکا به داده، تحلیل و تولید محتوای حرفه‌ای، در سپهر رسانه‌ای کشور شنیده شود.

بر همین اساس، بخش مهمی از برنامه‌های این واحد به توسعه ارتباطات راهبردی، تعمیق تعامل با فعالان اقتصادی، افزایش دسترسی آنان به اطلاعات و خدمات اتاق، تقویت بازتاب رسانه‌ای دیدگاه‌های بخش خصوصی و طراحی پیوست ارتباطی برای رویدادها و برنامه‌های راهبردی اختصاص یافت. گزارش پیش‌رو، تصویری از این کوشش پیوسته و کارنامه مجموعه اقداماتی است که با هدف تثبیت جایگاه اتاق خراسان رضوی به‌عنوان نهادی مطالبه‌گر، پاسخ‌گو و اثرگذار در عرصه اقتصاد و جامعه به انجام رسیده است.

درخشش در دو میدان ارزیابی حرفه‌ای

سال ۱۴۰۴ برای واحد روابط عمومی و نشر اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، با ثبت دو دستاورد همراه بود.

در ارزیابی عملکرد اتاق‌های استانی کشور که از سوی اتاق ایران انجام شد، اتاق خراسان رضوی موفق به کسب جایگاه «سرآمد» شد. در این میان، **واحد روابط عمومی و نشر اتاق مشهد نیز در حوزه تخصصی فعالیت خود، امتیاز «سرآمد» را به دست آورد؛** جایگاهی که حاصل برنامه‌ریزی هدفمند، استمرار در تولید و انتشار محتوای حرفه‌ای، هماهنگی در فرایندهای اطلاع‌رسانی و تلاش برای تقویت ارتباطات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی بود.

کسب نشان طلایی **«نخستین جشنواره برترین‌های روابط عمومی تجاری»**، دیگر افتخار برجسته این سال به شمار می‌آید. این جشنواره به میزبانی اتاق بازرگانی زنجان و با هدف سنجش عملکرد روابط عمومی اتاق‌های سراسر کشور برگزار شد و شاخص‌هایی همچون مطالعات اجتماعی، برنامه‌ریزی راهبردی، ارتباطات الکترونیک، تبلیغات و تعامل حرفه‌ای با رسانه‌ها را مورد ارزیابی قرار داد.

«اتاق اقتصاد»؛ گامی در تثبیت برند رسانه‌ای اتاق

آغاز انتشار «اتاق اقتصاد»، نشریه تخصصی ـ تحلیلی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، از اقدامات مهم حوزه نشر در سال ۱۴۰۴ و گامی در مسیر تقویت هویت رسانه‌ای اتاق مشهد بود. این نشریه با رویکردی تحلیلی و مسئله‌محور شکل گرفت تا از بازتاب صرف رویدادها فراتر برود و بستری برای واکاوی مسائل مؤثر بر اقتصاد استان و کشور و انعکاس دیدگاه‌های بخش خصوصی فراهم آورد.

پرونده‌های تحلیلی سه شماره منتشرشده در این سال، موضوعاتی همچون بحران انرژی، چالش‌های ناشی از اجرای سیاست‌های ارزی، پیامدهای بی‌ثباتی اقتصادی و راهبردهای بنگاه‌ها برای حفظ تاب‌آوری را دربرگرفت. در تدوین این پرونده‌ها، تلاش شد تجربه فعالان اقتصادی، دیدگاه‌های کارشناسی و تحولات روز اقتصاد در قالب گزارش، گفت‌وگو و یادداشت‌های تخصصی به یکدیگر پیوند بخورد و تصویری روشن‌تر از مسائل پیش‌روی تولید، تجارت و سرمایه‌گذاری ارائه شود.

در امتداد این رویکرد، طراحی، تدوین و چاپ کتاب‌های «سند توسعه صادرات خراسان رضوی» و «طراحی مدل برون‌رفت از چالش‌های فرایند واردات»، انتشار کتابچه «رهاورد گفت‌وگو» و تهیه مجموعه دوجلدی «فرصت‌های سرمایه‌گذاری خراسان رضوی» نیز در دستور کار قرار گرفت. این آثار با هدف مستندسازی مطالعات، تبیین راهکارهای توسعه، معرفی ظرفیت‌های اقتصادی استان و پشتیبانی محتوایی از برنامه‌های صادراتی و سرمایه‌گذاری چاپ شدند. همچنین، «کتابچه جامع خدمات اتاق» و نسخه‌های فارسی و لاتین آثار «معرفی ظرفیت‌های خراسان رضوی» و «معرفی اتاق خراسان رضوی» بازنگری و به‌روزرسانی شد تا اطلاعاتی دقیق‌تر و متناسب با نیاز مخاطبان داخلی و خارجی در اختیار آنان قرار بگیرد.

روایت ظرفیت‌ها از دریچه نمایشگاه‌ها و برنامه‌های اقتصادی

حضور اتاق خراسان رضوی در نمایشگاه‌های داخلی و ملی، با طراحی یک پیوست رسانه‌ای و ارتباطی همراه شد. واحد روابط عمومی و نشر، افزون بر **پوشش خبری** این رویدادها، در **طراحی و آماده‌سازی غرفه‌ها**، **تامین محتوای معرفی خدمات اتاق، معرفی ظرفیت‌های اقتصادی استان**، **استقرار تیم رسانه‌ای و تولید محتوای تصویری و چندرسانه‌ای** نقش‌آفرینی کرد.

نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ۱۴۰۴ «اکسپو»، نمایشگاه هفته گردشگری، نمایشگاه کیش اینوکس، همایش مشهد اینوکس- فاینکس و نمایشگاه هفته پژوهش، از مهم‌ترین رویدادهایی بودند که با حضور و پشتیبانی ارتباطی روابط عمومی اتاق همراه شدند.

در حوزه دیپلماسی اقتصادی نیز ماموریت‌های داخلی و خارجی اتاق از پشتیبانی رسانه‌ای برخوردار شدند. **اعزام تیم رسانه‌ای همراه هیات اقتصادی استان به چابهار**، **پوشش ماموریت هیات‌های اقتصادی در قرقیزستان و عراق و اعزام تیم رسانه‌ای همراه هیات اقتصادی اتاق مشهد به هرات افغانستان**، امکان ثبت و بازتاب دقیق‌تر مذاکرات، ظرفیت‌ها، دستاوردها و زمینه‌های همکاری را فراهم ساخت.

به این ترتیب، روابط عمومی در این ماموریت‌ها تنها ثبت‌کننده سفرها نبود، بلکه به عنوان **بازوی ارتباطی هیات‌های اقتصادی، در معرفی توانمندی‌های استان و انتقال پیام بخش خصوصی** ایفای نقش کرد.

از اطلاع‌رسانی تا مطالبه‌گری؛ معماری هدفمند کمپین‌ها

کمپین‌های ارتباطی روابط عمومی در سال ۱۴۰۴ بر اساس ماهیت و هدف، در چند محور تخصصی، مطالبه‌گرانه، مناسبتی و خدماتی طراحی و اجرا شدند.

در محور تخصصی و اقتصادی، موضوعاتی همچون زعفران، رونق سرمایه‌گذاری، انتشار گزارش‌های مرکز مطالعات و بررسی‌های اقتصادی، تاب‌آوری بنگاه‌ها و مدیریت بحران در کانون تولیدات رسانه‌ای قرار گرفتند. برنامه‌های **«روز ملی زعفران»** نیز با مشارکت ویژه روابط عمومی، طراحی کمپین رسانه‌ای و تولید محتوای تبلیغاتی همراه شد. برگزاری نمایشگاه عکس زعفران، نخستین رقابت عکاسی در این حوزه، معرفی آثار برگزیده و تقدیر از عکاسان منتخب در مراسم اصلی، دامنه این برنامه را از اطلاع‌رسانی خبری به یک رویداد فرهنگی و رسانه‌ای توسعه داد.

در محور **«معرفی ظرفیت‌های نهادی»**، کمپین معرفی خدمات اتاق مشهد، بازتاب دستاوردهای شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی و پوشش و تبیین سازوکار **«یکشنبه‌های اقتصادی»** اجرا شد. هدف این کمپین‌ها، افزایش آگاهی فعالان اقتصادی از خدمات و ظرفیت‌های اتاق و همچنین تشریح سازوکارهایی بود که برای انتقال مسائل بخش خصوصی به مدیران اجرایی و پیگیری مطالبات آنان شکل گرفته‌اند.

بخش دیگری از فعالیت‌ها به **«کمپین‌های مطالبه‌گرانه»** اختصاص داشت. ضرورت بازنگری در ترکیب هیات‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی، بررسی برنامه اصلاحات ارزی و پیامدهای آن برای بخش تولید، تبیین خسارت‌های ناشی از قطعی برق صنایع و طرح مطالبات فعالان اقتصادی برای تداوم تولید در شرایط بحرانی، از مهم‌ترین محورهای این حوزه بودند. این برنامه‌ها با همکاری رسانه‌هایی همچون ایرنا، ایسنا، ایلنا، روزنامه شهرآرا، روزنامه قدس و... دنبال شدند تا مسائل بخش خصوصی با دامنه و اثرگذاری بیشتری در فضای عمومی و تصمیم‌گیری کشور بازتاب یابد.

«کمپین‌های مناسبتی» نیز به‌گونه‌ای طراحی شدند که از انتشار پیام‌های معمول فراتر بروند و با مأموریت‌های اقتصادی و اجتماعی اتاق پیوند بخورند. روز کارآفرینی، روز تشکل‌ها و مشارکت اجتماعی و روز ملی حمایت از صنایع کوچک، از جمله مناسبت‌هایی بودند که برای آن‌ها محتوای هدفمند تولید شد. همچنین در پی جنگ ۱۲ روزه، کمپین **«همدلی، مسئولیت‌پذیری و تاب‌آوری اقتصادی»** با تمرکز بر طرح مطالبات بخش خصوصی، ضرورت استمرار تولید و مسئولیت‌شناسی در بزنگاه‌های دشوار اجرا شد.

رسانه؛ شریک گفت‌وگوی اقتصادی و بازتاب‌دهنده صدای بخش خصوصی

تعامل مستمر و هدفمند با خبرنگاران، خبرگزاری‌ها و مطبوعات، یکی از محورهای اصلی فعالیت روابط عمومی اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ بود. این تعامل از الگوی یک‌سویه ارسال خبر فراتر رفت و هماهنگی برای پوشش رویدادها، برگزاری نشست‌های خبری و میزگردهای مشترک، پیشنهاد سوژه و ارائه داده‌های اقتصادی، پاسخ‌گویی به درخواست‌های رسانه‌ای، تولید گزارش‌های تخصصی، انعکاس دیدگاه فعالان اقتصادی و اجرای کمپین‌های مشترک رسانه‌ای را دربر گرفت. نمونه‌ها و تجربه‌های این همکاری‌ها نیز با هدف بهره‌گیری در برنامه‌ریزی‌های آتی مستندسازی شد.

حاصل این رویکرد، تقویت بازتاب اخبار و مواضع اتاق در رسانه‌های استانی و ملی و فراهم‌شدن زمینه‌ای برای طرح منسجم‌تر مسائل و مطالبات بخش خصوصی بود.

برگزاری نشست خبری ویژه روز خبرنگار و نخستین کارگاه **«روابط عمومی در خدمت قدرت برند»** برای فعالان حوزه ارتباطات، رسانه و تبلیغات نیز بخشی از تلاش اتاق برای تعمیق گفت‌وگوی حرفه‌ای با جامعه رسانه‌ای و ارتقای نگاه تخصصی به ارتباطات سازمانی بود.

پیوست رسانه‌ای رویدادها و نشست‌های راهبردی

روابط عمومی و نشر در سال ۱۴۰۴، در کنار پوشش خبری، مجموعه‌ای از خدمات ارتباطی شامل **برنامه‌ریزی رسانه‌ای، طراحی گرافیکی، تولید کلیپ و محتوای چندرسانه‌ای، هماهنگی با خبرنگاران، تشریفات و پشتیبانی اجرایی** را برای رویدادهای اتاق فراهم کرد.

نشست دبیران شوراهای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی کشور و نشست مدیران مالی و خزانه‌داران اتاق‌های سراسر کشور در مشهد، با پوشش جامع و تولید کلیپ‌ها و محتوای اختصاصی همراه شدند. **ششمین کمیته مشترک اقتصادی خراسان رضوی، ششمین کنفرانس ملی بتن خودتراکم، برنامه‌های هفته گردشگری و همایش «گردشگری و تحول پایدار»** نیز از جمله رویدادهایی بودند که از خدمات خبری و رسانه‌ای این واحد برخوردار شدند.

حضور مقامات ملی و مدیران ارشد در اتاق مشهد نیز با برنامه‌ریزی خبری ویژه پوشش یافت؛ از جمله **حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، معاون اول قوه قضائیه، معاون ارزی بانک مرکزی، رئیس سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس سازمان برنامه‌وبودجه و معاون سیاست‌گذاری و راهبرد اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی. نشست‌های اعضای کمیسیون حمایت از تولید مجلس شورای اسلامی و اعضای کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس با فعالان اقتصادی و بازدید آنان از صنایع استان** نیز از دیگر برنامه‌های دارای پیوست رسانه‌ای بود.

پوشش نشست تخصصی **«آینده اقتصادی و اجتماعی ایران»** با حضور سیدمحمدصادق الحسینی، همایش آشنایی با ظرفیت‌های تجاری کشورها، نخستین تورهای صنعتی خراسان رضوی و مراسم روز ملی صنعت و معدن، بخش دیگری از این کارنامه را تشکیل می‌دهند. راه‌اندازی نمایندگی صندوق توسعه صادرات در اتاق مشهد نیز با طراحی کمپین رسانه‌ای ویژه همراه شد .

در حوزه توسعه صادرات و سرمایه‌گذاری، روابط عمومی ضمن مشارکت در **همایش توسعه صادرات خراسان رضوی، تدوین و چاپ کتاب سند توسعه صادرات استان** را بر عهده داشت. همچنین تیم رسانه‌ای اتاق برای پوشش همایش **«وفاق ملی و سرمایه‌گذاری برای تولید»** به سرخس اعزام شد. دومین نشست منطقه‌ای دیپلماسی استانی نیز با هدایت کمپین رسانه‌ای و تهیه کلیپ‌های اختصاصی معرفی ظرفیت‌های اقتصادی خراسان رضوی همراه بود.

اطلاع‌رسانی دومرحله‌ای درباره فراهم‌شدن امکان استفاده از اینترنت تجاری در اتاق مشهد، نمونه دیگری از پیوند فعالیت رسانه‌ای با معرفی خدمات عملیاتی اتاق بود؛ اقدامی که از طریق بسترهای گوناگون ارتباطی به آگاهی فعالان اقتصادی رسید.

تعامل مستمر باذی‌نفعان؛ از پیامک تا محتوای چندرسانه‌ای

مدیریت ارتباطات اتاق در سال ۱۴۰۴ بر **بهره‌گیری هم‌زمان از بسترهای رسمی، شبکه‌های اجتماعی، پیام‌رسان‌ها و ابزارهای ارتباط مستقیم** استوار بود. **اجرای کمپین‌های اطلاع‌رسانی پیامکی، انتشار فراخوان‌ها و اطلاعیه‌ها، معرفی خدمات، اعلام برنامه رویدادها و انتقال پیام‌های ضروری به فعالان اقتصادی**، بخشی از این شبکه ارتباطی چندلایه را تشکیل داد.

در کنار **وبسایت‌های رسمی، پیام رسان‌ها و شبکه‌هایی همچون تلگرام، گروهای واتس‌آپ، بله، ایتا، اینستاگرام و آپارات** برای انتشار محتوا به‌کار گرفته شدند. تنوع این بسترها امکان داد تا محتوای اتاق متناسب با ویژگی‌های هر رسانه، در **قالب خبر، گزارش، یادداشت، عکس، ویدئو، موشن‌گرافیک، اینفوگرافیک، پیام کوتاه، فراخوان و محتوای خدماتی** در اختیار مخاطبان قرار بگیرد.

فعالیت‌های چاپی و انتشاراتی نیز با تهیه **پوستر، کاتالوگ، دعوت‌نامه و دیگر اقلام موردنیاز رویدادها** ادامه یافت و در کنار ارتباطات دیجیتال، پشتیبانی بصری و محتوایی برنامه‌های اتاق را تکمیل کرد.

کارنامه سال ۱۴۰۴ به روایت آمار

بر پایه داده‌های ثبت‌شده، مهم‌ترین شاخص‌های کمّی عملکرد روابط عمومی و نشر اتاق خراسان رضوی در **سال ۱۴۰۴** به شرح زیر است:

انتشار خبر، گزارش و عکس در پایگاه‌های رسمی اتاق	**بیش از ۶۰۰۰ مورد**
انتشار مقاله و یادداشت تحلیلی درباره اقتصاد استان و کشور	**بیش از ۴۰۰ مورد**
انتشار اطلاعیه‌های رسمی مرتبط با فعالیت‌ها، مناسبت‌ها و فراخوان‌های اتاق	**بیش از ۶۵۰ مورد**
تولید و انتشار محتوا در پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی	**بیش از ۳۲۰۰۰ مورد**
تولید محتوای تصویری و چندرسانه‌ای	**بیش از ۱۳۰۰ مورد**
پشتیبانی ارتباطی و اطلاع‌رسانی از نشست‌ها و رویدادها	**مشارکت در ۱۰۰۰ رویداد و انجام ۸۵۵۶ اقدام اطلاع‌رسانی و تبلیغاتی**
تعامل و همکاری با رسانه‌ها	**بیش از ۲۶۰۰۰ مورد تعامل و همکاری و بیش از ۷۰۰۰ بازتاب در خبرگزاری‌ها، مطبوعات و شبکه‌های اجتماعی**
تولید اقلام چاپی و انتشاراتی	**۱۲۷۰۰ مورد شامل پوستر، کاتالوگ، دعوت‌نامه و دیگر اقلام**

روابط عمومی؛ زیرساخت اعتماد و سرمایه اجتماعی

کارنامه روابط عمومی و نشر اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴، تصویری از حرکت هدفمند این مجموعه در مسیر گذار از اطلاع‌رسانی صرف و رویدادمحور به سوی ارتباطات راهبردی، روایت‌سازی نهادی و ایفای نقشی مؤثرتر در عرصه ارتباطات عمومی ارائه می‌کند. این رویکرد با تمرکز بر ارتقای کیفیت ارتباط با ذی‌نفعان، تقویت جایگاه رسانه‌ای اتاق و بازنمایی منسجم‌تر مأموریت‌ها، خدمات و مطالبات بخش خصوصی دنبال شد و تلاش داشت ارتباطات را از سطح پوشش اخبار و رویدادها فراتر برده و به ابزاری برای ایجاد گفت‌وگو، اعتمادسازی و اثرگذاری تبدیل کند.

در این چهارچوب، **توسعه برند رسانه‌ای «اتاق اقتصاد»**، **طراحی و اجرای کمپین‌های تخصصی و مطالبه‌گرانه**، **حضور فعال در نمایشگاه‌ها، رویدادها و ماموریت‌های اقتصادی**، **تولید محتوای چندرسانه‌ای در قالب‌های متنوع**، **پشتیبانی ارتباطی و رسانه‌ای از نشست‌ها و رویدادهای راهبردی اتاق** و همچنین **تعامل مستمر، حرفه‌ای و هدفمند با رسانه‌های جمعی**، از مهم‌ترین اجزای به‌هم‌پیوسته این رویکرد به شمار می‌آید. مجموعه این اقدامات در کنار یکدیگر، بستری را برای تقویت ارتباط اتاق با فعالان اقتصادی، رسانه‌ها، نهادها و افکار عمومی فراهم ساخت.

در این مسیر، روابط عمومی و نشر اتاق خراسان رضوی کوشید هم‌زمان دو مسئولیت مکمل را به انجام رساند؛

از یک سو، عملکرد، خدمات، ظرفیت‌ها و اقدامات اتاق را به شکلی شفاف، دقیق و حرفه‌ای برای مخاطبان مختلف روایت کند و از سوی دیگر، **دغدغه‌ها، مسائل و مطالبات بخش خصوصی را از طریق ابزارهای ارتباطی و رسانه‌ای به فضای عمومی، نهادهای تصمیم‌گیر و سطوح سیاست‌گذاری کشور انتقال دهد.** استمرار و تقویت این رویکرد می‌تواند جایگاه روابط عمومی را بیش از گذشته به‌عنوان زیرساختی برای شنیدن و شنیده‌شدن، تقویت‌کننده اعتماد و سرمایه اجتماعی ذی‌نفعان، تسهیل‌کننده گفت‌وگوی موثر میان بخش خصوصی و حاکمیت و یکی از ابزارهای موثر اتاق برای افزایش اثرگذاری بر فرایندهای اقتصادی استان و کشور تثبیت کند .

۱۴۰۴

واحدهای پشتیبانی

بخش دوازدهم

از پشتیبانی سازمانی تا شفافیت مالی

امور مالی اتاق مشهد؛
شفافیت، نظارت و پایداری منابع

نگاهی به عملکرد واحدهای اجرایی اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

از پشتیبانی سازمانی تا شفافیت مالی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان‌رضوی در سال ۱۴۰۴، در کنار پیگیری ماموریت‌های تخصصی و تشکلی خود، بخش مهمی از ظرفیت سازمانی را بر تقویت زیرساخت‌های اجرایی، پشتیبانی، مالی و فناورانه متمرکز کرد.

عملکرد واحدهای اجرایی اتاق در این سال نشان می‌دهد که سامان‌دهی فرایندهای داخلی، ارتقای بهره‌وری منابع انسانی، توسعه زیرساخت‌های فنی و امنیت اطلاعات، شفاف‌سازی مالی، مدیریت پایدار منابع و تقویت سازوکارهای نظارتی، از محورهای اصلی فعالیت‌های پشتیبان این نهاد بوده است.

در این گزارش، کارنامه سه واحد امور اداری و منابع انسانی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و امور مالی اتاق مشهد مرور می‌شود؛ واحدهایی که هر یک در حوزه ماموریت خود، نقش موثری در تسهیل اجرای برنامه‌ها، پایداری فعالیت‌های سازمانی، ارتقای کیفیت خدمات داخلی و فراهم‌سازی بستر مناسب برای تعامل موثرتر با اعضا و ذی‌نفعان ایفا کرده‌اند.

امور اداری و منابع انسانی؛ پشتیبان ساختار و تسهیل‌گر اجرای برنامه‌ها

واحد امور اداری و منابع انسانی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، به‌عنوان یکی از ارکان کلیدی پشتیبانی سازمان، در سال ۱۴۰۴ نقش موثری در سامان‌دهی فرآیندهای اداری، تقویت منابع انسانی، پشتیبانی از برنامه‌های اجرایی و فراهم‌سازی بستر لازم برای تحقق اهداف کلان اتاق ایفا کرده است.

این واحد با تمرکز بر ارتقای کارآمدی ساختار سازمانی، بهبود فرآیندهای داخلی، پشتیبانی از رویدادها و ماموریت‌ها، مدیریت امور رفاهی و آموزشی کارکنان و سامان‌دهی امور قراردادها، انبار و انتظامات، مجموعه‌ای از اقدامات اجرایی و پشتیبانی را به انجام رسانده است.

بازنگری ساختار و سامان‌دهی فرآیندهای منابع انسانی

یکی از محورهای مهم عملکرد این واحد در سال ۱۴۰۴، مشارکت در بازنگری ساختار سازمانی اتاق و پیگیری اصلاح فرایندهای مرتبط با مدیریت منابع انسانی بود. در همین راستا، بازنگری آیین‌نامه ماموریت و اجرای مصوبات جدید، تدوین آیین‌نامه انضباط کار و ارزیابی عملکرد کارکنان، محاسبه ماهانه کارکرد پرسنل شامل اضافه‌کاری، ماموریت و مرخصی و ارائه گزارش‌های مربوط به واحد مالی در دستور کار قرار گرفت.

پشتیبانی از جلسات، همایش‌ها و رویدادهای سازمانی

در حوزه پشتیبانی از برنامه‌ها و رویدادها، امور اداری و منابع انسانی با هماهنگی و پشتیبانی از جلسات، سمینارها، همایش‌ها، گردهمایی‌ها، نمایشگاه‌ها و سایر مراسم مورد تقاضای واحدهای اجرایی اتاق و تشکل‌ها، نقش تسهیل‌گر در اجرای منظم برنامه‌های سازمانی ایفا کرد. همچنین هماهنگی با هتل‌ها و مراکز خدماتی، فراهم‌سازی مقدمات پذیرایی از مهمانان و انجام امور تشریفاتی مرتبط با رویدادها و سفرها، از دیگر اقدامات این واحد بوده است.

مدیریت ماموریت‌ها و سفرهای داخلی و خارجی

مدیریت ماموریت‌ها و سفرهای داخلی و خارجی نیز بخش دیگری از فعالیت‌های این واحد را تشکیل داد. کنترل و تهیه بلیت، هماهنگی انتقال و اسکان کارکنان، انجام امور تشریفاتی مربوط به سفرها و ماموریت‌های اعضای اتاق، مهمانان خارجی و کارکنان، از جمله اقداماتی بود که با هدف تسهیل حضور موثر نمایندگان اتاق در برنامه‌ها، نشست‌ها و ماموریت‌های داخلی و بین‌المللی انجام شد.

توجه به آموزش، رفاه و انگیزش کارکنان

در حوزه آموزش، رفاه و انگیزش کارکنان، این واحد در سال گذشته، پیگیری آموزش‌های ضمن خدمت عمومی و تخصصی، از جمله دوره‌های زبان انگلیسی و عربی، به‌روزرسانی بیمه تکمیلی درمان و حادثه، پیگیری امور رفاهی پرسنل و طراحی طرح‌های انگیزشی را در دستور کار قرار داد. این اقدامات با هدف ارتقای توانمندی، رضایت و انگیزه نیروی انسانی اتاق انجام شده است.

سامان‌دهی مکاتبات، قراردادها و فرایندهای پشتیبانی

بخش دیگری از عملکرد امور اداری و منابع انسانی به سامان‌دهی مکاتبات، قراردادها و فرایندهای مالی و تدارکاتی اختصاص داشت. دریافت و ثبت نامه‌های وارده و ارسال مکاتبات از طریق سامانه سیماد، اتاق ایران و اتاق‌های سراسر کشور، تهیه و تنظیم قراردادهای مشاوران و پیمانکاران، پیگیری درخواست‌های خرید واحدهای اتاق مطابق آیین‌نامه مصوب و ارائه گزارش‌های مربوط به تنخواه در سامانه راهکاران برای بررسی و پرداخت، از جمله اقدامات انجام‌شده در این حوزه بود.

پیگیری‌ها در حوزه پشتیبانی عملیاتی

همچنین در بخش پشتیبانی عملیاتی، این واحد امور مربوط به انبار شامل شناسایی اقلام وارده، کدگذاری، ثبت اقلام، کنترل موجودی و سایر فرایندهای مرتبط را پیگیری کرد. در حوزه انتظامات نیز اقداماتی نظیر گشت‌زنی، مراقبت از اموال و دارایی‌های اتاق و کنترل ورود و خروج افراد انجام شد تا نظم، امنیت و پشتیبانی لازم برای فعالیت‌های روزمره اتاق فراهم باشد.

تقویت انسجام سازمانی و بهره‌وری اجرایی

در مجموع، عملکرد واحد امور اداری و منابع انسانی در سال ۱۴۰۴ نشان‌دهنده نقش پشتیبان، هماهنگ‌کننده و تسهیل‌گر این واحد در تحقق برنامه‌های اتاق خراسان‌رضوی بود؛ نقشی که با سامان‌دهی امور داخلی، تقویت منابع انسانی و پشتیبانی از فعالیت‌های اجرایی، به افزایش انسجام سازمانی و ارتقای بهره‌وری مجموعه کمک کرده است.

زیرساخت‌های فنی و امنیت اطلاعات؛ دو محور اصلی اقدامات واحد فاوا در سال ۱۴۰۴

واحد فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ با تمرکز بر ارتقای زیرساخت‌های فنی، توسعه سامانه‌های مدیریتی، پشتیبانی از فرایندهای ارتباطی و تقویت امنیت اطلاعات، مجموعه‌ای از اقدامات راهبردی و عملیاتی را به انجام رسانده است.

این واحد با هدف ایجاد بستری پایدار، امن و کارآمد برای فعالیت‌های جاری اتاق، پشتیبانی از واحدهای اجرایی و تسهیل تعاملات اعضا با این نهاد تشکلی، در حوزه‌های زیرساخت، نرم‌افزار، امنیت، اطلاع‌رسانی، مدیریت داده و پشتیبانی فنی نقش موثری ایفا کرده است.

تامین اینترنت تجاری برای تداوم ارتباطات فعالان اقتصادی

یکی از اقدامات شاخص واحد فاوا در سال ۱۴۰۴، تامین اینترنت تجاری برای اعضای اتاق هم‌زمان با قطعی و محدودیت‌های گسترده اینترنت در واپسین روزهای اسفندماه بود؛ اقدامی که با هدف حفظ پویایی ارتباطات بین‌المللی فعالان اقتصادی انجام پذیرفت.

اتاق مشهد از ۲۴ اسفندماه ۱۴۰۴ و هم‌زمان با اعمال محدودیت‌های گسترده در دسترسی به اینترنت آزاد، با هدف تداوم ارتباطات تجاری اعضا، خدمات اینترنت تجاری را در ساختمان مرکزی اتاق مشهد در اختیار فعالان اقتصادی قرار داد.

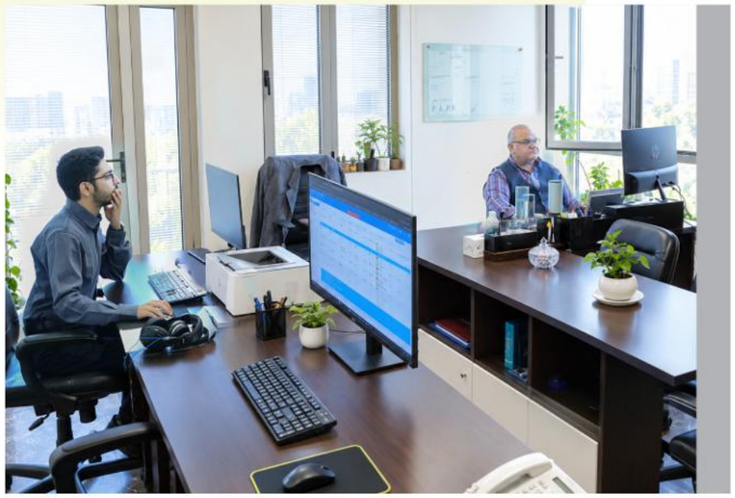

تقویت امنیت اطلاعات و حفاظت از تبادل داده‌ها

در حوزه امنیت اطلاعات، واحد فاوا با به‌روزرسانی فایروال سخت‌افزاری، گامی مهم در جهت ارتقای امنیت تبادل داده‌های درون‌سازمانی و برون‌سازمانی برداشت. این اقدام با هدف حفاظت از زیرساخت‌های ارتباطی، کاهش آسیب‌پذیری‌های احتمالی و صیانت از داده‌های سازمانی انجام شد.

ارتقای زیرساخت‌های سخت‌افزاری

در حوزه زیرساخت‌های سخت‌افزاری، واحد فاوا با هدف افزایش کارایی، پایداری و بهره‌وری سامانه‌های داخلی، نسبت به ارتقا و به‌روزرسانی رایانه‌ها، کلاینت‌ها و سرورهای فیزیکی موجود اقدام کرد. به‌روزرسانی رایانه‌ها برای بهره‌گیری از نسخه‌های جدید نرم‌افزاری، ارتقای سرورها با هدف توسعه فضای مجازی‌سازی و به‌روزرسانی کلاینت‌ها به آخرین نسخه‌های نرم‌افزاری، از جمله اقدامات انجام‌شده در این بخش بود.

این اقدامات با هدف کاهش اختلالات فنی، افزایش سرعت و کیفیت خدمات داخلی و فراهم‌سازی زیرساخت مناسب برای توسعه سامانه‌های جدید صورت پذیرفت.

توسعه سامانه‌های مدیریتی و خدمات الکترونیک

بخشی از اقدامات واحد فاوا در سال ۱۴۰۴ به طراحی، پیاده‌سازی و توسعه سامانه‌های مدیریتی اختصاص داشت. طراحی و پیاده‌سازی سامانه مدیریت جلسات و سامانه دایرکتوری اعضا، که هر دو در حال توسعه هستند، از جمله اقدامات مهم این واحد در مسیر هوشمندسازی فرایندها و تسهیل دسترسی به اطلاعات سازمانی و عضویتی محسوب می‌شود.

همچنین تهیه و استقرار سامانه مدیریت اموال فاوا با هدف سامان‌دهی، ثبت و پایش دارایی‌های مرتبط با فناوری اطلاعات انجام شد.

پشتیبانی فنی و نظارت بر پیمانکاران حوزه فناوری

بخش دیگری از عملکرد واحد فاوا به راهبری، هماهنگی و نظارت بر فعالیت کارشناسان و پیمانکاران در حوزه‌های سخت‌افزار، نرم‌افزار، زیرساخت و شبکه، امنیت اطلاعات و خدمات سایبری اختصاص داشت. این واحد با پیگیری امور فنی و نظارت بر اجرای خدمات تخصصی، تلاش کرد تا کیفیت پشتیبانی فناوری اطلاعات در مجموعه اتاق حفظ و ارتقا یابد.

امور مالی اتاق مشهد؛ شفافیت، نظارت و پایداری منابع

امـور مالی اتـاق بازرگانـی، صنایع، معادن و کشـاورزی خراسـان رضـوی، به‌عنوان یکـی از ارکان حیاتـی این نهاد، در سـال ۱۴۰۴ بـا تمرکز بـر شفاف‌سـازی عملکرد مالـی، نظارت بـر هزینه‌هـا، تامین و پایـداری منابـع و ارتقای انضبـاط مالی، مجموعـه‌ای از اقدامـات موثر را به انجام رسـانده اسـت. این واحد بـا تکیه بر اصول حسـابداری، حسابرسـی، کنترل داخلـی و انطباق بـا الزامات قانونی، نقـش مهمی در تقویت پاسـخگویی مالـی و اعتمادآفرینی سـازمانی ایفا کرده اسـت.

هم‌اندیشی مالی و تقویت هماهنگی میان اتاق‌ها

یکـی از اقدامـات شـاخص امـور مالـی اتـاق مشـهد در سـال ۱۴۰۴، میزبانـی از مدیـران مالـی و خزانـه‌داران اتاق‌هـای بازرگانـی سراسـر کشـور بـود. ایـن نشسـت بـا هـدف تبـادل تجربـه، بررسـی چالش‌هـای مشـترک و هم‌اندیشـی دربـاره ارتقـای شـفافیت، انضبـاط مالـی و هماهنگـی بیشـتر میـان اتاق‌هـا برگـزار شـد. در ایـن رویـداد، موضوعاتـی همچـون یکپارچه‌سـازی سیسـتم‌های مالـی، مدیریـت درآمدهـا، انطبـاق مالیاتـی و بودجه‌ریـزی عملیاتـی مـورد بحـث و بررسـی قـرار گرفـت.

یکپارچه‌سازی سیستم‌ها و شفاف‌سازی اطلاعات مالی

در حـوزه زیرسـاخت‌های مالـی، ایـن واحـد تجمـیع و هماهنگ‌سـازی سیسـتـم‌های مالـی، حسـابداری، درآمدی، امـوال و بودجه‌ای را پیگیـری کـرد. تعریـف سـطوح دسترسـی کنترل‌شـده، استقرار گردش کار اسـتاندارد و ثبت سیسـتمی رویدادهـا، زمینـه ایجـاد زنجیره‌ای شـفاف از اطلاعات مالـی را فراهم سـاخت. این اقدامـات بـه افزایش قابلیـت ردیابـی، کاهش خطاهـای انسـانی، تسـریع فرایندهـا و ارتقای شـفافیت عملیاتـی منجر شـد.

انطباق مالیاتی، حسابرسی و انجام تکالیف قانونی

امـور مالـی اتـاق مشـهد در سـال ۱۴۰۴ بـا بازطراحـی فرایندهـای مالیاتی براسـاس آخرین مقررات، اسـتفاده مسـتمر از سـامانه مودیان، ثبـت و ارسـال صورت‌حسـاب‌ها، تطبیـق اطلاعـات فـروش و درآمدهـا و ارسـال به موقع اظهارنامه‌هـای مالیاتـی، لیسـت‌های بیمـه و مالیـات حقـوق، گام‌های موثـری در کاهش ریسـک‌های مالیاتـی و پیشـگیری از جرایـم برداشـت. اخذ گزارش حسابرسـی بـا اظهارنظر «مقبول» و قبولی دفاتر مالی از سـوی سـازمان امور مالیاتی نیـز از نتایج مهم ایـن رویکرد بود.

مدیریت درآمدها، مطالبات و خدمات کارت‌های عضویت و بازرگانی

در بخـش درآمدهـا، چرخـه مالـی مرتبـط بـا کارت‌هـای عضویـت و بازرگانـی، از شناسـایی و صـدور صورت‌حسـاب تـا ثبـت درآمـد، وصـول مطالبـات و تمدیـد کارت‌هـا، به‌صورت سیسـتمی مدیریـت شـد. همچنیـن بـا ایجـاد سـازوکارهای کنترلـی بـرای تطبیـق اطلاعـات اعضـا و ردیابـی وضعیـت پرداخت‌هـا، شـفافیت و کارایـی وصـول درآمدهـا افزایـش یافـت. پایـش و وصـول تعهـدات مالـی اعضـا، به‌ویـژه دارنـدگان کارت‌هـای پنج‌سـاله، از طریـق ایجـاد بانـک اطلاعاتـی جامـع، دسـته‌بندی بدهی‌هـا، اولویت‌بنـدی مطالبـات و پیگیـری تـا مرحلـه تسـویه کامـل انجـام شـد کـه بـه بهبـود نقدینگـی و پایـداری منابـع مالـی اتـاق کمـک کـرد.

مدیریت هزینه‌ها، منابع انسانی و دارایی‌ها

در حوزه مدیریت هزینه‌ها، امور مالی با استقرار نظام جبران خدمات مبتنی بر طرح طبقه‌بندی مشاغل، به ایجاد ساختاری شفاف، عادلانه و قابل دفاع در پرداخت حقوق و مزایا کمک کرد. اتصال این نظام به سیستم مالی، امکان کنترل هزینه‌های پرسنلی، پیش‌بینی بار مالی و انطباق پرداخت‌ها با ضوابط مصوب را فراهم ساخت. همچنین در بخش اموال، شناسایی، ثبت، کدگذاری، برچسب‌گذاری و پایش دوره‌ای دارایی‌ها با هدف ایجاد بانک اطلاعاتی دقیق و کنترل فیزیکی و سیستمی اموال انجام شد .

بودجه‌ریزی عملیاتی، گزارش‌دهی تحلیلی و کنترل داخلی

امور مالی اتاق مشهد در تدوین بودجه‌های سالانه و فصلی مشارکتی فعال داشت و با تحلیل روندهای گذشته، برآورد درآمدها، پیش‌بینی هزینه‌ها، تعریف شاخص‌های عملکردی و پایش انحرافات بودجه‌ای، زمینه تصمیم‌گیری دقیق‌تر و تخصیص بهینه منابع را فراهم کرد.

تولید گزارش‌های تحلیلی، داشبوردهای مدیریتی و شاخص‌های کلیدی عملکرد مالی، همراه با پایش روزانه دریافت‌ها و پرداخت‌ها، زمان‌بندی تعهدات و بهینه‌سازی گردش نقدی، از دیگر اقدامات این واحد در بحث مدیریت نقدینگی بود.

همچنین این بخش با تقویت نظام کنترل داخلی، تفکیک وظایف و استقرار سازوکارهای نظارتی دقیق، به کاهش ریسک‌های عملیاتی، پیشگیری از تخلفات و افزایش اعتماد ذی‌نفعان کمک کرد.

حرکت به سوی انضباط مالی و پایداری منابع

در مجموع، عملکرد امور مالی اتاق مشهد در سال ۱۴۰۴ نشان‌دهنده تمرکز این واحد بر شفافیت، انضباط مالی، پاسخگویی، مدیریت پایدار منابع و تقویت سازوکارهای نظارتی بود. مجموعه اقدامات انجام‌شده در حوزه‌های درآمد، مالیات، حسابرسی، بودجه، اموال، نقدینگی، منابع انسانی و کنترل داخلی، زیرساخت مالی اتاق را منسجم‌تر کرده و زمینه مدیریت دقیق‌تر و پایدارتر منابع را فراهم ساخت.

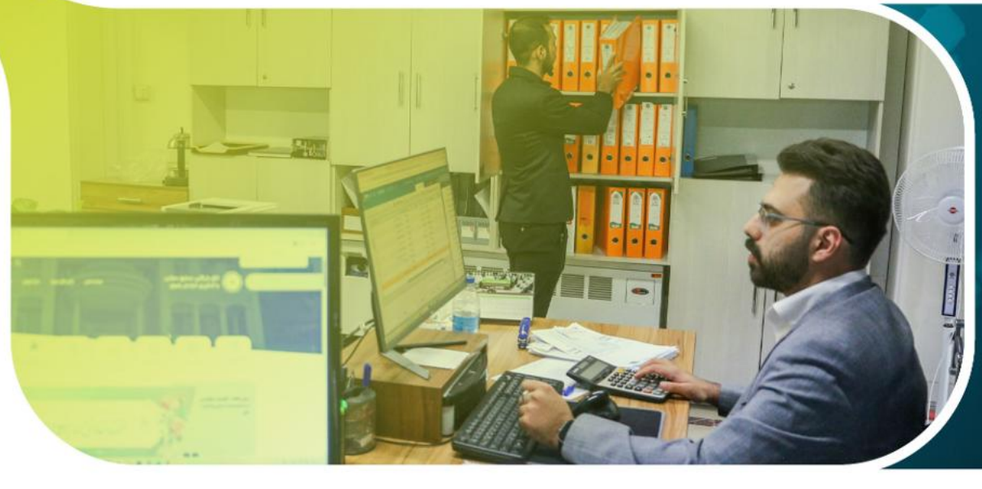

از ثبت پرونده تا حل اختلاف؛ کارنامه ۱۴۰۴ مرکز داوری

اختلاف، بخشی اجتناب‌ناپذیر از روابط اقتصادی و قراردادی است؛ اما چگونگی مدیریت آن می‌تواند بر هزینه، زمان و حتی تداوم روابط تجاری طرفین اثرگذار باشد. در چنین شرایطی، سازوکارهای تخصصی حل اختلاف، به‌ویژه داوری و میانجیگری، این امکان را فراهم می‌کنند که بسیاری از دعاوی تجاری در مسیری تخصصی، بی‌طرفانه و متناسب با ماهیت روابط کسب‌وکار رسیدگی شوند.

مرکز داوری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی نیز با همین رویکرد، بستری برای رسیدگی به اختلافات فعالان اقتصادی فراهم کرده است. این مرکز از سال ۱۳۹۰ فعالیت خود را در مشهد آغاز کرده و زیر نظر مرکز داوری اتاق ایران، در زمینه اختلافات ناشی از قراردادهای تجاری، پیمانکاری، خرید و فروش، صادرات و واردات، سرمایه‌گذاری و قراردادهای بین‌المللی فعالیت می‌کند.

کارنامه یک‌ساله مرکز داوری در رسیدگی به اختلافات تجاری

گزارش عملکرد دفتر مرکز داوری در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد دامنه فعالیت آن، علاوه بر ثبت و پیگیری پرونده‌های داوری، حوزه‌هایی چون ارائه نظرهای حقوقی، رسیدگی به درخواست‌های حل اختلاف میان اعضای اتاق و سایر تجار، تعامل با مرکز داوری اتاق ایران و حضور در برخی مراجع قضایی را نیز دربر گرفته است.

در این سال، چهار پرونده داوری در دفتر مشهد ثبت و سه پرونده به مرکز داوری اتاق ایران ارجاع شده است. همچنین، هفت جلسه داوری برگزار و سه رأی داوری صادر شده است. دو درخواست نصب داور نیز در طول سال در این دفتر مورد رسیدگی قرار گرفته است.

بخشی دیگر از فعالیت‌های مرکز در سال ۱۴۰۴ به ارائه خدمات حقوقی و رسیدگی به اختلافات فعالان اقتصادی اختصاص داشت. بر اساس این گزارش، ۱۴ مورد اظهارنظر حقوقی از سوی دفتر مرکز انجام شده و ۱۱ درخواست برای حل اختلاف میان اعضای اتاق با یکدیگر یا با سایر تجار مورد رسیدگی قرار گرفته است؛ آماری که نشان می‌دهد کارکرد مرکز به مرحله صدور رأی داوری محدود نیست و در مراحل پیش از تشدید اختلاف نیز می‌تواند در جهت مدیریت و حل مسئله ایفای نقش کند.

تقویت ارتباط با شبکه داوری اتاق ایران

تعامل با مرکز داوری اتاق ایران نیز از دیگر محورهای فعالیت دفتر مشهد در این سال بود. نمایندگان مرکز در چهار جلسه مرکز داوری اتاق ایران حضور یافتند. همچنین، دو درخواست پذیرش در فهرست داوران برای بررسی به اتاق ایران ارسال شد که طبق گزارش ارائه شده، یک داور مورد پذیرش قرار گرفت.

در کنار این موارد، دفتر مرکز داوری در پنج جلسه داخلی اتاق خراسان رضوی و یک جلسه در مراجع قضایی حضور داشته و در حوزه اطلاع‌رسانی و آشنایی بیشتر فعالان اقتصادی با خدمات داوری نیز چندین مورد تولید محتوا انجام داده است.

داوری؛ راهی برای مدیریت تخصصی اختلافات کسب‌وکار

استفاده از داوری در روابط تجاری، به‌ویژه در قراردادهایی که موضوعات تخصصی و فنی دارند، می‌تواند زمینه رسیدگی به اختلاف را در چارچوبی متناسب با ماهیت قرارداد فراهم کند. فعالان اقتصادی، شرکت‌ها، تولیدکنندگان، بازرگانان، سرمایه‌گذاران، پیمانکاران و دیگر اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند با پیش‌بینی شرط داوری در قراردادهای خود یا توافق بر ارجاع اختلاف به داوری، از خدمات تخصصی این مرکز بهره بگیرند.

مرکز داوری اتاق بازرگانی خراسان رضوی در کنار داوری، امکان بهره‌گیری از ظرفیت میانجیگری را نیز فراهم کرده است؛ مسیری که در آن، پیش از ورود اختلاف به فرآیندهای طولانی‌تر و پُرهزینه‌تر، تلاش می‌شود زمینه گفت‌وگو و دستیابی به راه‌حلی مورد پذیرش طرفین فراهم شود.

عملکرد سال ۱۴۰۴ این مرکز نشان می‌دهد خدمات آن از رسیدگی به پرونده‌های رسمی داوری تا ارائه نظر حقوقی، پیگیری اختلافات و توسعه ظرفیت داوری امتداد یافته است؛ مجموعه‌ای از خدمات که می‌تواند به تقویت امنیت قراردادی و کاهش هزینه‌های ناشی از اختلافات در فضای کسب‌وکار کمک کند.

۱۴۰۴

گزارش آماری و روایت تصویری

بخش سیزدهم

مروری آماری بر اقدامات و رویدادهای اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

گزارش تصویری

تعداد جلسات شاخص

مروری آماری بر اقدامات و رویدادهای اتاق خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴

هیات نمایندگان
۱۷ جلسه

یکشنبه‌های اقتصادی
۲۷ جلسه
مصوبات یکشنبه‌های اقتصادی
۱۸۶ مصوبه

هیات رئیسه
۲۴ جلسه

جلسات گروه کاری مالیات، تامین اجتماعی و گمرک (ذیل ستاد تسهیل)
۳۸ جلسه
تعداد مصوبات گروه کاری مالیات، تامین اجتماعی و گمرک (ذیل ستاد تسهیل)
۲۴۳ مصوبه

شورای گفت وگوی دولت و بخش خصوصی
۱۴جلسه
تعدا مصوبات شورای گفت‌گوی دولت و بخش خصوصی استان
۳۲۰ مصوبه

مجموع جلسات دبیرخانه شورای گفت‌گو و کمیته حمایت از کسب و کار
۵۸ جلسه

کمیته‌های ذیل کمیسیون‌ها
۱۳۵ جلسه

مجامع تشکل‌ها
۱۴

مجموع جلسات کمیسیون ها
۲۱۳ جلسه
مجموع افراد حاضر در جلسات کمیسیون‌ها
۶۷۳۴

مجموع کل جلسات، همایش‌ها، سمینارها و مجامع برگزار شده:
۵۸۳

نگاهی آماری به عملکرد اتاق خراسان رضوی در بخش ارائه خدمات

تعداد مشاوره‌های تخصصی اقتصادی در بخش‌های مختلف
۱۳۹۳

تعداد دوره‌های آموزشی ویژه اعضا و فعالان اقتصادی
۱۵۶

تعداد صدور و تمدید کارت بازرگانی و عضویت
۶۷۷۲

تعداد گواهی مبدا صادره
۱۴هزار و ۲۰۶

اقدامات کلان و راهبردی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مشهد در سال ۱۴۰۴ در ادامه نقشه راه تعریف شده در ابتدای دوره دهم و در ادامه فعالیت‌های انجام گرفته در سال ۱۴۰۳ بوده است:

- افزایش تعاملات و تاثیرگذاری بر فضای کسب و کار
- تقویت ارتباط با دانشگاه و بهره‌گیری از ظرفیت مطالعاتی و پژوهشی استان
- ارائه خدمات حوزه سرمایه‌گذاری و نوآوری
- توسعه تجارت از طریق ارتقاء روابط بین‌الملل و دیپلماسی اقتصادی
- تربیت نسل آینده و جانشین پروری در صنعت استان
- تقویت حضور اتاق در رویدادهای نمایشگاهی
- اصلاح ساختار سازمانی و تداوم اصلاح ساختار بودجه‌ریزی اتاق مبتنی بر بودجه‌ریزی عملیاتی

نشست فعالان اقتصادی خراسان‌رضوی با معاون اول رئیس جمهور ـ ۱۸ فروردین ۱۴۰۴

نشست جمعی از کارآفرینان و سرمایه‌گذاران خراسان رضوی با وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۲۵ فروردین ۱۴۰۴

یکصدوسی‌امین جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با حضور رئیس سازمان توسعه تجارت کشور ـ ۲۸ فروردین ۱۴۰۴

آیین تجلیل از صادرکنندگان نمونه خراسان رضوی ـ ۲۸ فروردین ۱۴۰۴

همایش تبیین فرصت‌ها و چالش‌های توافق‌نامه تجارت آزاد ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا
۲۸ فروردین ۱۴۰۴

غرفه اتاق مشهد در هفتمین نمایشگاه «ایران اکسپو ۲۰۲۵» _ اردیبهشت ۱۴۰۴

نشست های B2B تجار خراسان رضوی و استان سمرقند ازبکستان _ ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۴

سفر هیات اقتصادی خراسان رضوی به منطقه آزاد چابهار _ ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴

غرفه اتاق مشهد در هجدهمین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی گردشگری و صنایع دستی
۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۴

همایش توسعه پایدار با رویکرد سرمایه‌گذاری و رونمایی از کتاب فرصت‌های سرمایه‌گذاری خراسان رضوی
۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۴

افتتاحیه نخستین نمایشگاه تخصصی بانک، بیمه، بورس و فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشهد
(اینوکس_فاینکس) _ یکم خرداد ۱۴۰۴

نشست فعالان اقتصادی خراسان رضوی با مدیران بورس و فرابورس _ یکم خرداد ۱۴۰۴

نشست فعالان اقتصادی خراسان رضوی با مدیران بازار سرمایه و شبکه بانکی ـ یکم خرداد ۱۴۰۴

همایش روابط عمومی در خدمت قدرت برند ـ ۷ خرداد ۱۴۰۴

ششمین نشست کمیته مشترک اقتصادی استان خراسان رضوی و ولایت هرات افغانستان
۲۹ تیر ۱۴۰۴

نشست مشترک اقتصادی استان‌های خراسان رضوی و هرات
۲۹ تیر ۱۴۰۴

نشست فعالان اقتصادی استان با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس _ ۱۱ مرداد ۱۴۰۴

نشست رییس اتاق بازرگانی خراسان رضوی با اصحاب رسانه به مناسبت روز خبرنگار _ ۱۶ مرداد ۱۴۰۴

از سلسله نشست‌های یکشنبه‌های اقتصادی خراسان رضوی _ ۱۹ مرداد ۱۴۰۴

همایش «وفاق ملی برای سرمایه‌گذاری در ایران ماهر با حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی»
۲۹ مرداد ۱۴۰۴

سمینار آشنایی با ظرفیت‌های تجاری عراق و قطر _ ۵ شهریور ۱۴۰۴

دوره آموزشی «تشریح ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی اتحادیه اوراسیا و کشورهای D۸»
۱۳ شهریور ۱۴۰۴

نشست «ماندگاری بنگاه‌های اقتصادی در شرایط تعلیق» _ ۱۹ شهریور ۱۴۰۴

نشست فعالان اقتصادی استان با اعضای کمیسیون ویژه حمایت از تولید مجلس _ ۲۲ شهریور ۱۴۰۴

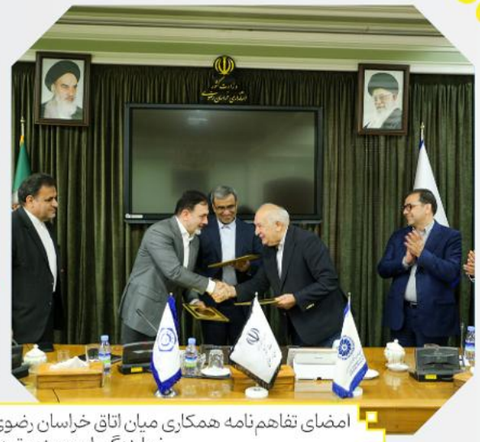

امضای تفاهم‌نامه همکاری میان اتاق خراسان رضوی، استانداری و صندوق ضمانت صادرات ایران و استقرار نمایندگی این صندوق در استان - ۲۴ شهریور ۱۴۰۴

نشست هم اندیشی نمایندگان شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی کشور
۹ مهر ۱۴۰۴

جلسه مجمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی استان با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی
۱۵ آبان ۱۴۰۴

دومین اجلاس منطقه‌ای دیپلماسی استانی _ یکم آبان ۱۴۰۴

نشست فعالان اقتصادی و روسای تشکل‌ها با رئیس سازمان امور مالیاتی کشور_ ۱۵ آبان ۱۴۰۴

آیین دومین جشنواره روز ملی زعفران _ ۳ آبان ۱۴۰۴

سفر هیات تجاری خراسان رضوی به قرقیزستان _ ۲۰ آبان ۱۴۰۴

جلسه مجمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی استان با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی - ۱۵ آبان ۱۴۰۴

سفر هیات عالی‌رتبه اقتصادی و تجاری خراسان رضوی به هرات افغانستان _ ۵ آذر ۱۴۰۴

غرفه اتاق مشهد در بیست‌وششمین نمایشگاه هفته پژوهش و فناوری _ ۱۹ آذر ۱۴۰۴

نشست مشترک خزانه داران و مدیران مالی اتاق‌های سراسر کشور با هیات رئیسه اتاق ایران _ ۱۹ آذر ۱۴۰۴

کارگاه آموزشی بودجه ریزی عملیاتی مدیران مالی و خزانه داران اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور _ ۲۰ آذر ۱۴۰۴

نشست فعالان اقتصادی خراسان رضوی با سرپرست معاونت ارزی بانک مرکزی _ ۲۷ آذر ۱۴۰۴

سلسله جلسات سه‌شنبه‌های آینده‌ساز _ ۲ دی ۱۴۰۴

همایش تخصصی طراحی مدل برون‌رفت از موانع واردات؛ از شناسایی چالش‌ها تا اجرای راهکارها
۴ دی ۱۴۰۴

نشست تخصصی فعالان اقتصادی استان با معاون اول قوه قضائیه _ ۱۰ دی ۱۴۰۴

سفر هیات اقتصادی استان خراسان رضوی به عراق _ ۱۷ دی ۱۴۰۴

دیدار جمعی از فعالان اقتصادی استان با مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور _ ۲۵ بهمن ۱۴۰۴

نشست تخصصی تحول در نهاده‌های کشاورزی _ ۲۷ بهمن ۱۴۰۴

برگزاری رویداد «فرا استعداد» ویژه نوجوانان در اتاق مشهد _ ۳۰ بهمن ۱۴۰۴

فروردین لغایت اسفند ۱۴۰۴

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی خـراسان رضـوی

گردآوری و تدوین: روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی